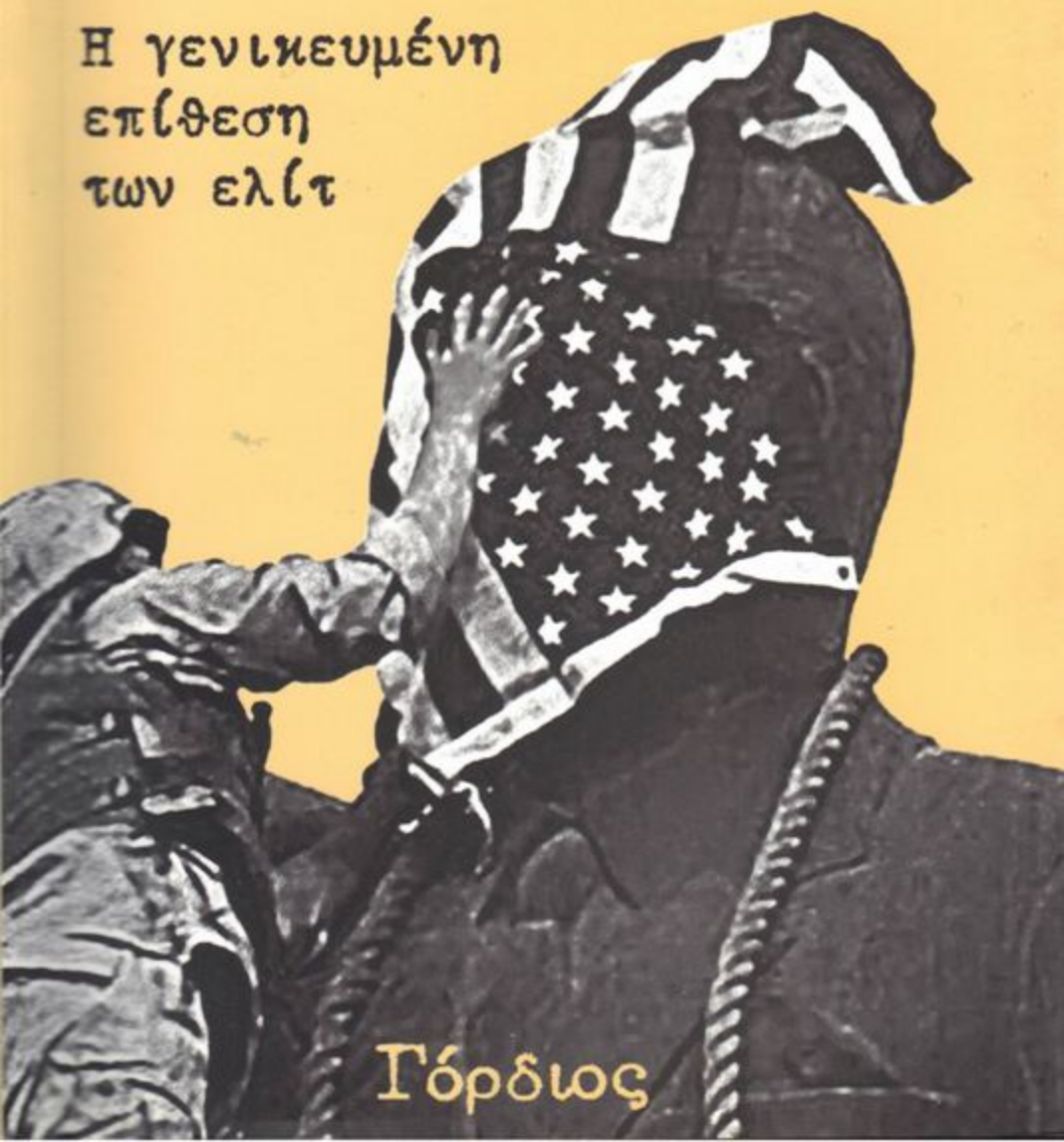

ΤΑΚΗΣ ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ο πόλεμος κατά της "τρομοκρατίας"

Η γενικευμένη
επίθεση
των ελίτ

Γόρδιος

Τάκης Φωτόπουλος

**Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ
«ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ»
Η γενικευμένη επίθεση των ελίτ**

Αθήνα, Γόρδιος, 2003

**© ΕΙΝΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΗ Η ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ:
Η ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ, ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΤΟ ΚΟΙΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΕΦΟΣΟΝ
ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΜΕΣΑ, ΟΧΙ ΓΙΑ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΧΡΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ Η
ΠΗΓΗ**

Το περιεχόμενο του ηλεκτρονικού βιβλίου αυτού ακολουθεί το πρότυπο:
Αναφορά προέλευσης-Μη Εμπορική Χρήση-Όχι Παράγωγα Έργα 3.0 Ελλάδα

ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ

<http://www.inclusivedemocracy.org/fotopoulos>

- Εξαρτημένη Ανάπτυξη: Η Ελληνική περίπτωση (Αθήνα: Εξάντας, 1985 & 1987)
- Ο Πόλεμος στον Κόλπο: η πρώτη μάχη στη σύγκρουση Βορρά-Νότου (Αθήνα: Εξάντας, 1991)
- Η Νεοφιλελεύθερη συναίνεση και η κρίση της οικονομίας ανάπτυξης (Αθήνα: Γόρδιος, 1993)
- Η Νέα Διεθνής Τάξη και η Ελλάδα (Αθήνα: Καστανιώτης, 1997)
- Towards an Inclusive Democracy (London & New York: Cassell, 1997)
- Περιεκτική Δημοκρατία (Αθήνα: Καστανιώτης, 1999)
- Per Una Democrazia Globale (Milan: Eleuthera, 1999)
- Ναρκωτικά: Πέρα από τη δαιμονολογία της ποινικοποίησης και την «προοδευτική» μυθολογία της φιλελευθεροποίησης (Αθήνα: Καστανιώτης, 1999)
- Η Νέα Τάξη στα Βαλκάνια: Ο Πόλεμος και η Διεθνοποιημένη Οικονομία της Αγοράς (Αθήνα: Στάχυ, 1999)
- Θρησκεία, Αυτονομία, Δημοκρατία: Η άνοδος του νέου ανορθολογισμού (Αθήνα: Ελεύθερος Τύπος, 2000)
- Η Δημοκρατία χθες και σήμερα: Από την κλασική στην περιεκτική δημοκρατία (Αθήνα: Ελεύθερος Τύπος, 2000)
- Παγκοσμιοποίηση, Αριστερά και Περιεκτική Δημοκρατία (Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2002)
- Vers une Democratie Generale: Une Democratie Directe, Economique, Ecologique et sociale (Paris: Seuil, 2002)
- Hacia una Democracia Inclusiva (Montevideo: Nordan, 2002)
- Umfassende Demokratie (Grafenau, Germany: Trotzdem Verlag, 2003)

- Ο Πόλεμος κατά της «τρομοκρατίας»: Η Γενικευμένη επίθεση των ελίτ (Αθήνα: Γόρδιος, 2003)
- Ο καπιταλισμός του Τσόμσκι, ο μετακαπιταλισμός του Αλμπερτ και η Περιεκτική Δημοκρατία (Αθήνα: Γόρδιος, 2004)
- Η πολυδιάσταση κρίση και η Περιεκτική Δημοκρατία (Γόρδιος, 2005)
- The multidimensional crisis and Inclusive Democracy (English translation of the book with the same title published in Greek, Gordios, 2005)
- Περιεκτική Δημοκρατία: 10 χρόνια μετά (Ελεύθερος Τύπος, 2008)
- Η Παγκόσμια Κρίση, η Ελλάδα και το Αντισυστημικό Κίνημα: Ημι-ολοκληρωτική «Δημοκρατία» ή Περιεκτική Δημοκρατία; (Κουκίδα, 2009)
- The pink revolution in Iran and the "Left" (Special Issue of the International Journal of Inclusive Democracy, Summer 2009)
- Η Ελλάδα ως προτεκτοράτο της υπερεθνικής ελίτ: Η ανάγκη για άμεση έξοδο από την ΕΕ και για μια αυτοδύναμη Οικονομία (Γόρδιος, 2010)

Στηρίζετε το Δίκτυο ΠΔ

Αν βρίσκετε χρήσιμη την προσπάθεια του Δικτύου Περιεκτικής Δημοκρατίας (ΠΔ) και έχετε πειστεί ότι η κοινωνία που χρειαζόμαστε σήμερα είναι μια κοινωνία που βασίζεται σε μια Περιεκτική Δημοκρατία, βοηθήστε μας να διαδώσουμε το πρόταγμα της ΠΔ.

Η προσπάθεια μας στηρίζεται αποκλειστικά στην εθελοντική δουλειά των μελών του Δικτύου μας και στην έμπρακτη βοήθεια των φίλων της ΠΔ. Δεν έχουμε καμία χρηματοδότηση από κρατικούς ή υπερκρατικούς οργανισμούς, καθώς και από ιδιωτικούς οργανισμούς, ΜΚΟ κ.λπ.

Οι τρόποι που μπορείτε να βοηθήσετε είναι:

1. Με τη συμμετοχή σας στο Δίκτυο της Περιεκτικής Δημοκρατίας που είναι βέβαια και η σημαντικότερη ενεργή στήριξη που μπορείτε να προσφέρετε στο πρόταγμα της ΠΔ. Άμεσος στόχος του Δικτύου είναι η δημιουργία οριζόντια οργανωμένων αμεσοδημοκρατικών ομάδων που δρουν σε τοπικό αλλά και σε κεντρικό πολιτικό επίπεδο, με παρεμβάσεις σε εκδηλώσεις, κινητοποιήσεις, διαδηλώσεις, σωματεία, συνελεύσεις γειτονιάς κ.λπ. και το κυριότερο, το χτίσιμο νέων θεσμών ΠΔ, αρχίζοντας εδώ και τώρα.

2. Με την εγγραφή σας ως συνδρομητή/συνδρομήτριας στο περιοδικό «Περιεκτική Δημοκρατία». Και ένα επιπλέον σημαντικό βήμα είναι η διάδοση του περιοδικού σε όσο το δυνατό περισσότερους ανθρώπους, γι' αυτό και αν μπορείτε γράψτε συνδρομητές κάποιους φίλους/φίλες σας.

3. Με την προσφορά κάποιου ποσού μέσω διαδικτύου (PayPal) ή με κατάθεση στον παρακάτω λογαριασμό. Κάθε συμβολή βοηθάει. Όλες οι οικονομικές προσφορές πηγαίνουν στη συντήρηση και επέκταση του Δικτύου μας και συμβάλλουν στις προσπάθειες μας για τη διάδοση του προτάγματος της ΠΔ. Ευχαριστούμε για τη βοήθεια σας!

- PayPal (πιστώνεται στο editors@inclusivedemocracy.org):
www.inclusivedemocracy.org/pd/stiriksi.htm
- Τραπεζικός λογαριασμός:

Εθνική Τράπεζα Της Ελλάδος
Αριθ. Λογαριασμού: 211/636454-31
IBAN Λογαριασμού: GR9501102110000021163645431
ΚΩΔ. SWIFT Τράπεζας (BIC): ETHNGRAA

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ του συγγραφέα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ : «Τρομοκρατία», συστημική βία και δημοκρατία

- Εισαγωγή
- Μορφές πολιτικής βίας
- Ορισμός και τύποι «τρομοκρατίας»
- Πολιτική βία, «τρομοκρατία» και δημοκρατία
- Η βία των καταπιεστών και η βία των καταπιεσμένων
- Η συστημική βία στη Νέα Διεθνή Τάξη
 - α. Η οικονομική διάσταση της συστημικής βίας
 - β. Η πολιτικοστρατιωτική διάσταση της συστημικής βίας
 - γ. Η ιδεολογική διάσταση της συστημικής βίας
- Πολιτική βία και αντιβία στη Νέα Διεθνή Τάξη

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ : 11 Σεπτέμβρη 2001: ο καταλύτης για τον νέο γενικό πόλεμο

- Εισαγωγή
- Οι αιτίες για τα γεγονότα της 11 Σεπτέμβρη
- Η επομένη της 11/9: εξαπολύοντας έναν «πόλεμο» νέου τύπου
- Κοινά χαρακτηριστικά των «πολέμων» της υπερεθνικής ελίτ
- Οι στόχοι του γενικού «πολέμου»
- Ο «άξονας του κακού»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ : Ο «πόλεμος» κατά του Αφγανιστάν

- Εισαγωγή
- Από τη Γιουγκοσλαβία στο Αφγανιστάν

- Η νίκη της υπερεθνικής ελίτ στον «πόλεμο» κατά του Αφγανιστάν
- Ο «πόλεμος» στο Αφγανιστάν και η «Αριστερά»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ : Η κατάπνιξη του Παλαιστινιακού κινήματος

- Εισαγωγή
- Η Νέα Τάξη στη Μ. Ανατολή και η νέα ιντιφάντα
- Η ένταξη του «Παλαιστινιακού» στον πόλεμο κατά της «τρομοκρατίας»
- Αντισημιτισμός και αντισιωνισμός

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ : Η εγκληματική εισβολή στο Ιράκ

- Εισαγωγή
- Ένας «πόλεμος» που άρχισε το 1991
- Ο ΟΗΕ στη Νέα Διεθνή Τάξη
- Η «αναχαίτιση» του Ιρακινού καθεστώτος με βομβαρδισμούς και εμπάργκο
- Η προετοιμασία της εισβολής
- Οι «ίσες αποστάσεις» της ρεφορμιστικής Αριστεράς
- Η εισβολή της γκανγκστερικής υπερεθνικής ελίτ στο Ιράκ
- Η πρώτη ήττα της υπερεθνικής ελίτ
- Ο μύθος του νέου ιμπεριαλισμού

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ : Η Ελληνική συμβολή στον αντιτρομοκρατικό «πόλεμο»

- Εισαγωγή
- Η «υπόθεση Οτζαλάν», η Τουρκία και η Κύπρος
- Μορφές πολιτικής βίας στην Ελλάδα της Νέας Τάξης
- Ο Ελληνικός «τρομονομος»

- Οι αντιστασιακές καταβολές της ελληνικής «τρομοκρατίας»
- Η απαξίωση της αντι-βίας και η δίκη της 17N

ΣΑΝ ΕΠΙΛΟΓΟΣ

- Η διέξοδος από τον κύκλο της βίας και οι στρατηγικές μετάβασης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

- Το τέλος του «πολέμου» στο Ιράκ: Έγκλημα και...απάτη

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

- Η εισβολή στο Ιράκ και η πλύση εγκεφάλου από τα Βρετανικά ΜΜΕ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το βιβλίο αυτό, που στηρίζεται σε μία σειρά άρθρων και δοκιμίων πάνω στο θέμα των πολέμων της υπερεθνικής ελίτ γενικά και του «πολέμου κατά της τρομοκρατίας» ειδικότερα (πράγμα που αναπόφευκτα μπορεί να έχει οδηγήσει σε κάποιες επαναλήψεις), συμπληρωνόταν τη στιγμή που η υπερεθνική ελίτ ολοκλήρωνε την ληστρική εισβολή της στο Ιράκ. Η εισβολή αυτή είναι πολλαπλά σημαντική διότι αποτελεί την κορωνίδα των τρόπων με τους οποίους επιβάλλεται σήμερα η Νέα Τάξη: κατά προτίμηση, μέσω του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, της Διεθνούς Τράπεζας και του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου και, στην ανάγκη, δια πυρός και σιδήρου. Η εισβολή όμως γίνεται όμως ακόμη πιο σημαντική από το γεγονός ότι συντελέστηκε όχι μόνο χωρίς κανένα νομιμοφανή λόγο η αιτιολογία αλλά και ότι οδήγησε, για πρώτη φορά μετά τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο, στην απόπειρα επιβολής μίας Νέας Τάξης μέσω στρατιωτικής κατοχής.

Όμως, ούτε η επιβολή της Νέας Τάξης, ούτε καν η ίδια η εκστρατεία της υπερεθνικής ελίτ κατά του Ιράκ, ξεκίνησαν σήμερα. Στην πραγματικότητα, ήταν στις αρχές της δεκαετίας του '90, όταν η Νέα Διεθνής Τάξη (όπως εκφράζεται με την καπιταλιστική νεοφιλελεύθερη παγκοσμιοποίηση της οικονομίας της αγοράς και το πολιτικό της συμπλήρωμα την αντιπροσωπευτική «δημοκρατία»), καθολικευόταν με την κατάρρευση του σοσιαλιστικού κρατισμού (δηλ. του υπαρκτού «σοσιαλισμού» στην Ανατολή και της σοσιαλδημοκρατίας στη Δύση), τότε που η υπερεθνική ελίτ, η οποία διαχειρίζεται τη Νέα Τάξη, ξεκινούσε την εκστρατεία για την ενσωμάτωση στη Νέα Τάξη λαών και περιοχών που χαρακτήριζε «ταραξίες» ή «παρίες».

Δηλαδή, όλων εκείνων των κινημάτων τα οποία — ανεξάρτητα από την σχεδόν αναπόφευκτη αυταρχική μετεξέλιξη των καθεστώτων τα οποία προήλθαν από αυτά — διαπνεόντουσαν από αξίες και παραδόσεις ριζικά αντίθετες με τη Νέα Τάξη και επομένως δυνητικά την απειλούσαν. Τέτοια κινήματα ήταν το

Μπααθικό κίνημα στο Ιράκ, το σοσιαλιστικό κίνημα στην τ. Γιουγκοσλαβία, το φονταμενταλιστικό κίνημα στο Αφγανιστάν. Το κοινό στοιχείο όλων αυτών των κινήματων ήταν ο άμεσα ή έμμεσα αντι-ιμπεριαλιστικός χαρακτήρας τους, που τα έκανε αντικειμενικά «αναχρονιστικά» σε μία εποχή που οι εθνικοί ιμπεριαλισμοί κατεδαφίζοντουσαν κάτω από την οικονομική και πολιτική παγκοσμιοποίηση. Έτσι ξεκίνησε η εκστρατεία για την ανατροπή των αντιστοίχων καθεστώτων (Μπααθικό καθεστώς στο Ιράκ, εθνικιστικό/«σοσιαλιστικό» καθεστώς στη Γιουγκοσλαβία, Ταλιμπανικό καθεστώς στο Αφγανιστάν) ενώ η λίστα του «άξονα του κακού» διευρύνεται συνεχώς, όσο τα μαθήματα δεν αφομοιώνονται από άλλους «ταραξίες» (Β. Κορέα, Ιράν κ.λπ.).

Όμως, όπως προσπαθεί να δείξει το βιβλίο αυτό, η πολιτική βία και ιδιαίτερα η συστημική βία (δηλ. η θεσμοποίηση της πολιτικής και οικονομικής ανισότητας) συνεχώς φουντώνουν, από εγγενείς λόγους, στη Νέα Τάξη. Η αναπόφευκτη συνέπεια είναι η αντίστοιχη άνθιση της πολιτικής αντιβίας που παίρνει σήμερα συνήθως τη μορφή της λαϊκής «τρομοκρατίας» στον Νότο, ή των αντι-συστημικών ρευμάτων στο κίνημα της αντι-παγκοσμιοποίησης όσον αφορά τον Βορρά.

Δεν είναι λοιπόν περίεργο ότι η υπερεθνική ελίτ, στον αγώνα της για την πάταξη της πολιτικής αντιβίας, καταφεύγει σήμερα σε ένα νέου τύπου «πόλεμο»: τον γενικευμένο και διαρκή «πόλεμο κατά της τρομοκρατίας» ο οποίος έχει στόχο τη συντριβή κάθε αντίστασης στην πολιτική και συστημική βία της Νέας Τάξης, είτε στον Βορρά (π.χ. με τους διάφορους «τρομονόμους» που υπονομεύουν ουσιαστικά, αν δεν εξαλείφουν, ακόμη και σημαντικές κατακτήσεις των λαϊκών κινήματων στο παρελθόν) όσο και στον Νότο (με τους πόλεμους κατά «τρομοκρατικών» καθεστώτων και κινήματων).

Ο στόχος του βιβλίου αυτού είναι η ερμηνεία του «πόλεμου κατά της τρομοκρατίας», τόσο στο εσωτερικό των χωρών της υπερεθνικής ελίτ όσο και σε διεθνές επίπεδο, με βάση τη θέση ότι ο «πόλεμος» αυτός αποτελεί την πολιτικοστρατιωτική έκφραση της άτυπης πολιτικής παγκοσμιοποίησης, η οποία συμπληρώνει

την οικονομική παγκοσμιοποίηση. Η «τρομοκρατία» κάθε μορφής άλλωστε δεν είναι παρά το σύμπτωμα της ανισοκατανομής πολιτικής και οικονομικής δύναμης. Όσο επομένως η σημερινή Νέα Τάξη οδηγεί στην όλο και μεγαλύτερη συγκέντρωση δύναμης τόσο θα εντείνεται και ο κύκλος της πολιτικής βίας από τον οποίο η μόνη διέξοδος είναι η συστημική αλλαγή, η οποία θα αντικαταστήσει τους θεσμούς που επιφέρουν τη συγκέντρωση δύναμης με πραγματικά δημοκρατικούς θεσμούς ισοκατανομής της πολιτικής και οικονομικής δύναμης. Δηλαδή, αυτό που θα μπορούσαμε να ονομάσουμε μία Περιεκτική Δημοκρατία.

Τάκης Φωτόπουλος
Λονδίνο, 25 Απριλίου 2003

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

«Τρομοκρατία», συστημική βία και δημοκρατία¹

*Το επόμενο βήμα είναι ν' απορρίψουμε τον Λόγο της τυραννίας.
Οι αναφορές του είναι σκουπίδια.
Στις ατελείωτα παλίλλογες ομιλίες, ανακοινώσεις,
συνεντεύξεις τύπου και απειλές,
οι υποτροπιάζοντες όροι είναι Δημοκρατία,
Δικαιοσύνη, Ανθρώπινα Δικαιώματα, Τρομοκρατία.
Κάθε λέξη εδώ σημαίνει το αντίθετο από το πραγματικό της νόημα.
Κάθε λέξη έχει μεταπρατηθεί, έχει γίνει σύνθημα κάποιας συμμορίας,
έχει λεηλατηθεί από την ανθρωπότητα.*

John Berger²

Εισαγωγή

Το πρώτο βήμα σε μία προσπάθεια ερμηνείας των αιτίων και της σημασίας των γεγονότων της ιης Σεπτεμβρίου 2001 και των εξελίξεων που τέθηκαν σε κίνηση μετά από αυτά είναι να οριοθετηθεί η πολιτική βία, μια μορφή της οποίας είναι η

¹ Το κεφάλαιο αυτό, όπως και το επόμενο, στηρίζεται σε δοκίμιο του συγγραφέα που δημοσιεύθηκε στο διεθνές θεωρητικό περιοδικό Democracy & Nature, με τον τίτλο «The Global 'War' of the Transnational Elite», Vol. 8, No. 2 (Ιούλης 2002), σελ. 201-240. Η μετάφραση είναι του Αλέξανδρου Γκεζεργλή και η επιμέλεια του συγγραφέα.

² John Berger, *Le Monde Diplomatique* (Φλεβάρης 2003).

«τρομοκρατία», και να συζητηθεί η σχέση μεταξύ της τρομοκρατίας, της συστημικής βίας και της δημοκρατίας.

Όπως θα προσπαθήσω να δείξω στο κεφάλαιο αυτό, οι επιθέσεις της 11/9, που λειτούργησαν σαν καταλύτης για τον σημερινό αποκαλούμενο «πόλεμο» κατά της τρομοκρατίας (στην πραγματικότητα, απλώς μία στρατιωτική καταστολή τεχνολογικά πολύ υποδεέστερων αντιπάλων, όπως συνέβη και με τους προηγούμενους «πολέμους» της υπερεθνικής ελίτ) παραμένουν ακατανόητες αν δεν εξετάσουμε το ιστορικό και «δομικό» τους υπόβαθρο, κάτι που αναγκαστικά θα μας φέρει σε μία εξέταση του περιγράμματος της Νέας Διεθνούς Τάξης.

Η Νέα Τάξη στο βιβλίο αυτό δεν ορίζεται μόνο σε σχέση με τις πολιτικό-στρατιωτικές αλλαγές που προέκυψαν στη διεθνή σκηνή ως αποτέλεσμα της κατάρρευσης του «υπαρκτού σοσιαλισμού» αλλά παίρνει πολύ ευρύτερο οικονομικό και ιδεολογικό περιεχόμενο σε σχέση με την ανάδυση της καπιταλιστικής νεοφιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης και την καθολίκευση της αντιπροσωπευτικής «δημοκρατίας» που την συνοδεύει.

Μορφές πολιτικής βίας

Τα ελεγχόμενα από την υπερεθνική ελίτ ΜΜΕ, καθώς και οι διανοούμενοι που λειτουργούν ως απολογητές της Νέας Διεθνούς Τάξης, παρουσίασαν τις επιθέσεις της 11ης Σεπτεμβρίου σαν το έργο φανατικών φονταμενταλιστών που φθονούν τον πλούτο και τη δημοκρατική οργάνωση της Δύσης, αν όχι σαν καθαρό «μηδενισμό», δηλαδή σαν τμήμα της αιώνιας μάχης μεταξύ Καλού και Κακού, σε ένα δυϊστικό σύμπαν που τροφοδοτείται από το μίσος και το φθόνο, καθώς και από τον θρησκευτικό/ιδεολογικό φονταμενταλισμό. Κατά την γνώμη μου, για να έχει νόημα μία συζήτηση των κρίσιμων ζητημάτων που προέκυψαν από αυτά τα γεγονότα (τα οποία σύμφωνα με τη προπαγανδιστική μηχανή της υπερεθνικής ελίτ ήταν η αιτία του «πολέμου κατά της τρομοκρατίας» που εξαπέλυσε στη συνέχεια), πρέπει να

αναχθούμε στη σημασία και τα αίτια της **πολιτικής βίας**, δηλαδή της χρήσης βίας για πολιτικούς σκοπούς.

Με βάση τους φορείς, τα κίνητρα και τους στόχους της, θα μπορούσαμε να διακρίνουμε δύο ευρείες κατηγορίες πολιτικής βίας:

- την **πολιτική βία «από τα πάνω»**, δηλ. την πολιτική βία που ξεκινά, άμεσα ή έμμεσα, από τις πολιτικές και οικονομικές ελίτ (μέσω του κράτους, παρακρατικών οργανώσεων κ.λπ.), με στόχο την αναπαραγωγή των προνομίων που τους εξασφαλίζει η άνιση κατανομή της πολιτικής και οικονομικής δύναμης. Με άλλα λόγια, στόχος της μορφής αυτής πολιτικής βίας που μπορεί να πάρει τη μορφή πολέμων, κρατικής καταστολής (δηλ. κρατικής βίας εναντίον πολιτών με βάση «νόμιμες» διαδικασίες), κρατικής τρομοκρατίας, αλλά και τρομοκρατικής δράσης από παρακρατικές ή «εξωκρατικές» οργανώσεις, είναι η δημιουργία ή αναπαραγωγή μίας ετερόνομης κοινωνίας που δεν στηρίζεται στον αυτοκαθορισμό των πολιτών. Το υπόβαθρο όλων αυτών των μορφών πολιτικής βίας είναι η **συστημική βία**, δηλαδή η θεσμοποίηση της άνισης κατανομής της πολιτικής και οικονομικής δύναμης, η οποία αποτελεί βασικό χαρακτηριστικό κάθε ετερόνομης κοινωνίας. Είναι επομένως ξεκάθαρο πως η θεμελιώδης αιτία της συστημικής βίας είναι η μη δημοκρατική οργάνωση της κοινωνίας, με άλλα λόγια η οργάνωσή της με βάση θεσμούς οι οποίοι, αντί να στοχεύουν στην εξασφάλιση της ισοκατανομής της δύναμης σε όλες τις μορφές μεταξύ όλων των πολιτών, στοχεύει στην αναπαραγωγή του προτύπου της ασυμμετρίας της δύναμης, το οποίο ιστορικά έχει εγκαθιδρυθεί από προνομιούχες κοινωνικές ομάδες. Στη σημερινή ετερόνομη κοινωνία, όπου η αντιδημοκρατική θεσμοποίηση της ανισοκατανομής δύναμης (δηλαδή της πολιτικής, οικονομικής και

κοινωνικής ανισότητας) θεμελιώνεται στο σύστημα της οικονομίας της αγοράς και της αντιπροσωπευτικής «δημοκρατίας», η συστημική βία είναι δυνατό να αναφέρεται είτε στο *οικονομικό επίπεδο*, όπου ο εγγενής σε μία οικονομία της αγοράς έλεγχος των οικονομικών πόρων από μία μειονότητα οδηγεί στην ανεργία, στην φτώχεια και στην ανασφάλεια τεράστια τμήματα του πληθυσμού, είτε στο *πολιτικό επίπεδο*, όπου η θεσμοποίηση του ελέγχου της πολιτικής διαδικασίας από μία μειονότητα σε μία αντιπροσωπευτική «δημοκρατία» οδηγεί τη μεγάλη πλειονότητα του πληθυσμού σε πολιτική αλλοτρίωση και απάθεια, είτε τέλος, στο *κοινωνικό και στο πολιτισμικό επίπεδο*, όπου ο έλεγχος των κοινωνικών και πολιτισμικών θεσμών από κάποια τμήματα του πληθυσμού οδηγεί σε διάφορες μορφές διακρίσεων (με βάση το φύλο, τη φυλή, την εθνότητα κ.λπ.) σε βάρος των υπολοίπων τμημάτων.

- την **πολιτική βία «από τα κάτω»**, δηλ. την πολιτική βία που ξεκινά από κοινωνικές ομάδες ή άτομα που, άμεσα ή έμμεσα, αμφισβητούν την συστημική βία καθώς και τις άλλες μορφές πολιτικής βίας «από τα πάνω». Η πολιτική βία αυτού του είδους παίρνει την μορφή *αντιβίας* και μπορεί να αναλαμβάνεται είτε συλλογικά από κοινωνικές ομάδες και κινήματα (συλλογική αντιβία), είτε από άτομα που δεν λειτουργούν ως οργανικό τμήμα κοινωνικής ομάδας ή κινήματος (ατομική αντιβία). Η **συλλογική αντιβία** μπορεί να πάρει τη μορφή της άμεσης δράσης, βίαιων διαδηλώσεων και εξεγέρσεων που, κάτω από ορισμένες συνθήκες, μπορεί να αποκορυφωθούν σε βίαιη επανάσταση, ενώ, σε ακραίες περιπτώσεις κρατικής βίας, μπορεί να πάρει τη μορφή του ανταρτοπόλεμου, ή ακόμη και της λαϊκής «τρομοκρατίας». Άμεσος ή έμμεσος στόχος της συλλογικής αντιβίας είναι η ισοκατανομή της πολιτικής δύναμης (πρώτη απόπειρα — έστω ατελής — ήταν η κλασική

Αθηναϊκή δημοκρατία), ή της οικονομικής δύναμης (το βασικό αίτημα του σοσιαλιστικού κινήματος), ενώ σήμερα προτείνονται θέσεις για την γενικότερη ισοκατανομή της πολιτικής, οικονομικής και κοινωνικής δύναμης (βλ. π.χ. το πρόταγμα της Περιεκτικής Δημοκρατίας³). Η **ατομική αντιβία** μπορεί να πάρει τη μορφή της ατομικής τρομοκρατίας, η οποία, μολονότι αναλαμβάνεται από άτομα ή ομάδες με στόχους τις ελίτ και τα όργανα τους, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι αποτελεί μορφή λαϊκής τρομοκρατίας όταν δεν έχει οργανικούς δεσμούς με λαϊκά κινήματα, ή μπορεί να πάρει ακόμη και τη μορφή εγκλημάτων κατά της περιουσίας (ληστείες, διαρρήξεις, κλοπές αυτοκινήτων κ.λπ.) τα οποία, έμμεσα, επίσης αμφισβητούν την συστημική βία.

Ορισμός και τύποι «τρομοκρατίας»

Όσον αφορά την «τρομοκρατία» ειδικότερα, θα πρέπει να σημειωθεί αρχικά ότι ο όρος «τρομοκρατία» καταχρηστικά εφαρμόζεται και στην περίπτωση της αντιβίας «από τα κάτω», δηλαδή στις περιπτώσεις λαϊκής και ατομικής «τρομοκρατίας». Όπως είναι γνωστό, η έννοια της σύγχρονης τρομοκρατίας έλκει την καταγωγή της από τη Γαλλική επανάσταση, όπου η μόνη τρομοκρατία ήταν η κρατική τρομοκρατία. Η χρήση επομένως του όρου «τρομοκρατία» στο βιβλίο αυτό για την περιγραφή τόσο της κρατικής τρομοκρατίας «από τα πάνω» όσο και μορφών πολιτικής αντιβίας «από τα κάτω» γίνεται για ταξινομικούς και μόνο λόγους. Αυτό είναι σημαντικό να τονιστεί, ιδιαίτερα σήμερα, που, όπως επεσήμανε ένας Βρετανός αναλυτής, μετά τα γεγονότα του Σεπτεμβρίου, «η τάση τα τελευταία χρόνια — που ενθαρρύνθηκε από την κλίμακα της θηριωδίας του περασμένου μήνα στη Νέα Υόρκη — είναι να ορίζεται η τρομοκρατία ολοένα και περισσότερο

³ Βλέπε Τάκης Φωτόπουλος, *Περιεκτική Δημοκρατία* (Αθήνα: Καστανιώτης, 1999).

με όρους μεθόδων και τακτικής, ιδιαίτερα με βάση το κριτήριο εάν στοχεύει πολίτες, αντί με βάση τα κίνητρα και στόχους των φορέων της».⁴ Αυτή είναι μία προσέγγιση που, όπως τονίζει ο ίδιος αναλυτής, θα οδηγούσε στον χαρακτηρισμό ιστορικών απελευθερωτικών κινημάτων, όπως το Νοτιοαφρικάνικο ANC και το Αλγερινό FLN που επιτίθεντο σε πολίτες, ως «τρομοκρατικών» — μία προσέγγιση που έχει δυστυχώς σήμερα υιοθετηθεί από πολλούς στην Αριστερά, ακόμη και από αυτο-αποκαλούμενους ελευθεριακούς.

Για ν' αποφύγουμε όλες αυτές τις συγχύσεις, που πολλές φορές εσκεμμένα καλλιεργούνται για την έννοια της τρομοκρατίας, θα έπρεπε λοιπόν να ξεκινήσουμε με ένα ορισμό της τρομοκρατίας που λαμβάνει υπόψιν τα κρίσιμα ζητήματα που ανάφερα παραπάνω. Ένας τέτοιος χρήσιμος ορισμός της τρομοκρατίας είναι εκείνος που δίνεται από τον γνωστό πολιτειολόγο καθηγητή στο Πανεπιστήμιο της Χαβάης Johan Galtung, ο οποίος, ξεκινώντας με τον κλασικό ορισμό του πολέμου από τον Clausewitz ως την «συνέχιση της πολιτικής με άλλα μέσα», ορίζει αντίστοιχα την **τρομοκρατία** ως τη «συνέχιση της βίας με άλλα μέσα».⁵ Ο ορισμός αυτός είναι ιδιαίτερος χρήσιμος επειδή λαμβάνει ρητά υπόψιν το γεγονός ότι η βία για πολιτικούς σκοπούς, είτε προέρχεται από ένα κοινωνικο-οικονομικό σύστημα και τις ελίτ που το εκφράζουν, είτε από αντιτιθέμενες δυνάμεις «από τα κάτω», αποτελεί πάντοτε έναν κύκλο και είναι ακατανόητη αν δεν ειδωθεί σαν ένας τέτοιος κύκλος. Ο Galtung τονίζει ιδιαίτερα τη σπουδαιότητα αυτού που αποκαλεί **δομική βία**, την οποία προτιμώ να αποκαλώ **συστημική βία** για να δώσω έμφαση στον συστημικό της χαρακτήρα. Και αυτό, διότι βέβαια όλα τα κρίσιμα κοινωνικά φαινόμενα όπως η ανεργία, η φτώχεια, η ανασφάλεια, η πολιτική αλλοτρίωση και απάθεια, καθώς και διάφορες μορφές διακρίσεων σε βάρος τμημάτων του πληθυσμού

⁴ Seumas Milne, «Terror and Tyranny», *The Guardian* (25/10/2001).

⁵ Johan Galtung, «On the causes of terrorism and their removal», *IFDA Dossier 66* (Ιούλιος-Αύγουστος 1988), σελ. 29-42.

με βάση το φύλο, τη φυλή, την ταυτότητα κ.λπ., είναι απλώς μορφές συστημικής ή δομικής βίας, ως αποτέλεσμα της θεσμοποίησης της συγκέντρωσης της εξουσίας σε όλες της τις μορφές, δηλαδή της θεσμοποίησης της πολιτικής, οικονομικής και κοινωνικής ανισότητας.

Όπως υποδηλώνει ο παραπάνω ορισμός της τρομοκρατίας, υπάρχουν τρεις βασικοί τύποι τρομοκρατίας: η κρατική τρομοκρατία ως μορφή πολιτικής βίας «από τα πάνω», και η λαϊκή τρομοκρατία καθώς και η ατομική τρομοκρατία, ως μορφές πολιτικής βίας «από τα κάτω».

Θα μπορούσαμε να ορίσουμε την **κρατική τρομοκρατία** ως κάθε είδος βίας εναντίον πολιτών, η οποία αναλαμβάνεται άμεσα ή έμμεσα από τον κρατικό μηχανισμό, δεν περιορίζεται από τις συνήθεις νομικές διαδικασίες, και στοχεύει στην καταπολέμηση της συλλογικής αντιβίας. Παρά το γεγονός επομένως ότι η κρατική τρομοκρατία είναι απλώς μία ακραία μορφή κρατικής καταπίεσης και καταστολής, διαφέρει από αυτήν διότι η κρατική τρομοκρατία είναι απρόβλεπτη και δεν υπόκειται σε τυπικές νομικές διαδικασίες. Μορφές κρατικής τρομοκρατίας είναι λόγου χάρη οι δολοφονίες, με την εξουσιοδότηση της κυβέρνησης των ΗΠΑ, υπόπτων για τρομοκρατία από τη CIA (προσφάτως οι πιθανοί στόχοι διευρύνθηκαν ώστε να περιλαμβάνουν ακόμη και αρχηγούς κρατών που θεωρούνται «ταραξίες»), καθώς και οι «εστιασμένες δολοφονίες» και οι συλλογικές ποινές κατά του παλαιστινιακού πληθυσμού που εφαρμόζονται τακτικά από τον ισραηλινό στρατό. Δεν προκαλεί, επομένως, έκπληξη ότι, όπως αναφέρει ο George Monbiot,⁶ η κυβέρνηση των ΗΠΑ «τα τελευταία 55 χρόνια διευθύνει ένα στρατόπεδο εκπαίδευσης τρομοκρατών, τα θύματα του οποίου υπερτερούν μαζικά του αριθμού των ανθρώπων που σκοτώθηκαν από την επίθεση στη Νέα Υόρκη ή από τις βόμβες στην Αμερικανική πρεσβεία [του Ναϊρόμπι] και από τις άλλες θηριωδίες που αποδόθηκαν, σωστά ή όχι, στην Αλ Κάιντα. Το στρατόπεδο

⁶ George Monbiot, «Backyard terrorism», *The Guardian* (30/10/2001).

ονομάζεται Ινστιτούτο Συνεργασίας για την Ασφάλεια του Δυτικού Ημισφαιρίου (WHISC), έχει την έδρα του στο Fort Benning της Georgia και χρηματοδοτείται από την κυβέρνηση του κ. Bush». Μία άλλη μορφή κρατικής τρομοκρατίας είναι η *διακρατική τρομοκρατία*. Αυτή είναι ένα είδος τρομοκρατίας που εκδηλώνεται όταν η ασυμμετρία δύναμης ανάμεσα στα κράτη οδηγεί τα αδύναμα κράτη στην υπόγεια υποστήριξη τρομοκρατικών δραστηριοτήτων ενάντια στα ισχυρά κράτη. Η υπερεθνική ελίτ έχει ανακηρύξει την διακρατική τρομοκρατία ως μία από τις αιτίες του σημερινού πολέμου κατά της τρομοκρατίας. Τέλος, ως μορφή κρατικής τρομοκρατίας θα μπορούσαμε να χαρακτηρίσουμε επίσης μορφές τρομοκρατίας όπως οι βομβιστικές επιθέσεις της ιταλικής ακροδεξιάς στη δεκαετία του 1970 ή τα διάφορα Λατινοαμερικάνικα τάγματα θανάτου. Μολονότι οι οργανώσεις που αναλαμβάνουν παρόμοιες ενέργειες μπορεί να μην έχουν άμεσες διασυνδέσεις με τον κρατικό μηχανισμό εντούτοις, άμεσα ή έμμεσα, λειτουργούν για λογαριασμό των πολιτικών ή οικονομικών ελίτ (συνήθως χρηματοδοτούμενες και υποστηριζόμενες από διάφορα τμήματα τους) και έχουν βασικό στόχο όχι την αντιμετώπιση της βίας των ελίτ «από τα πάνω», αλλά κυρίως της αντιβίας των καταπιεσμένων «από τα κάτω».

Από την άλλη μεριά, η *λαϊκή τρομοκρατία* θα μπορούσε να οριστεί ως η βία ενάντια σε μέλη του κρατικού μηχανισμού, ή πολίτες που εκφράζουν τα συμφέροντα των ελίτ, η οποία μεθοδεύεται από οργανώσεις που αποτελούν τη στρατιωτική πτέρυγα ενός λαϊκού κινήματος και φέρεται εις πέρας από μικρές ομάδες ή ακόμη και άτομα, με σκοπό την καταπολέμηση της συστημικής βίας, της κρατικής καταστολής και της κρατικής τρομοκρατίας. Μορφές λαϊκής τρομοκρατίας αποτελούν για παράδειγμα οι δραστηριότητες εθνικοαπελευθερωτικών οργανώσεων, αντιστασιακών οργανώσεων ενάντια σε στρατιωτικά καθεστώτα κ.λπ. Η λαϊκή τρομοκρατία αποτελεί επομένως μία ακραία μορφή αντιβίας, η οποία αμφισβητεί όχι μόνο τη συστημική βία αλλά και το ίδιο το μονοπώλιο της βίας από το κράτος και τις ελίτ που το ελέγχουν. Αυτός είναι ο λόγος για τον

οποίον κάθε είδος ελίτ αντιτίθεται στη λαϊκή τρομοκρατία — κάτι που θα μπορούσε σε μεγάλο βαθμό να εξηγήσει το γεγονός ότι όλες ανεξαιρέτως οι άρχουσες ελίτ σήμερα, από την Αμεरिकάνικη μέχρι τη Ρώσικη και την Κινέζικη (καθεμιά για τους δικούς της λόγους ασφαλώς), τίθενται ομόφωνα υπέρ του «πολέμου κατά της τρομοκρατίας». Τέλος, η λαϊκή τρομοκρατία διαφέρει από τον ανταρτοπόλεμο, διότι, σε αντίθεση με αυτόν, δεν προϋποθέτει κάποιο είδος συμμετρίας στη στρατιωτική δύναμη. Στην πραγματικότητα, η λαϊκή τρομοκρατία προκύπτει όταν η ασυμμετρία δύναμης είναι τόσο μεγάλη που δεν είναι δυνατός ο ανταρτοπόλεμος.

Η **ατομική τρομοκρατία** διαφέρει από την λαϊκή τρομοκρατία όχι ως προς τους στόχους, ή ακόμα και τα μέσα, που όχι σπάνια ταυτίζονται, αλλά ως προς τον φορέα της, εφοσον φέρεται εις πέρας από οργανώσεις οι οποίες δεν αποτελούν οργανικό τμήμα λαϊκών κινημάτων. Η συνέπεια είναι ότι, μολονότι οι οργανώσεις ατομικής «τρομοκρατίας», όπως και οι οργανώσεις λαϊκής τρομοκρατίας, στοχεύουν επίσης στην καταπολέμηση της συστημικής βίας και της κρατικής καταπίεσης και καταστολής, αναπόφευκτα παίρνουν τον χαρακτήρα ελιτίστικων οργανώσεων, που ελπίζουν ότι, μέσω των ενεργειών τους, θα δημιουργήσουν τις αντικειμενικές και υποκειμενικές συνθήκες οι οποίες θα «εξαναγκάσουν» τους καταπιεσμένους να ξεσηκωθούν σε μία αντισυστημική πάλη κατά των καταπιεστών. Στη κατηγορία αυτή ανήκουν οι δραστηριότητες των διαφόρων «τρομοκρατικών» οργανώσεων της Αριστεράς που εμφανίστηκαν, κυρίως στην Ευρώπη, στη δεκαετία του 1970.

Πολιτική βία, «τρομοκρατία» και δημοκρατία

Όπως ανάφερα προηγουμένως, υπάρχουν διάφορες μορφές πολιτικής αντιβίας «από τα κάτω» που περιλαμβάνουν τόσο τη συλλογική όσο και την ατομική αντιβία. Το ερώτημα που γεννιέται σε σχέση με τις μορφές αυτές πολιτικής αντιβίας και γενικότερα

με την πολιτική βία είναι το εξής: είναι συμβατή η πολιτική βία με τη δημοκρατία και το δημοκρατικό πρόταγμα;

Εάν ξεκινήσουμε πρώτα με τη συμβατότητα της πολιτικής βίας με τη δημοκρατία η απάντηση στο ερώτημα αυτό είναι βέβαια αρνητική, προϋποτιθέμενου φυσικά ότι αναφερόμαστε σε μία γνήσια δημοκρατία όπου δεν υπάρχει διαχωρισμός κοινωνίας από το κράτος, όπου δηλαδή το κράτος είναι η κοινωνία με την έννοια της συμμετοχής στη λήψη των αποφάσεων όλων των πολιτών. Σε μία τέτοια δημοκρατία, όπως για παράδειγμα είναι η μορφή δημοκρατίας που στοχεύει το πρόταγμα της Περιεκτικής Δημοκρατίας, κάθε μορφή πολιτικής βίας, είτε από τα πάνω είτε από τα κάτω, είναι όχι μόνο ηθικώς αναιτιολόγητη αλλά και πολιτικά απορριπτέα.

Έτσι, στο ηθικό επίπεδο, κάθε πολιτική δραστηριότητα που χρησιμοποιεί ως κύριο μέσο για την επίτευξη πολιτικών στόχων την καταστροφή της ανθρώπινης ζωής, η οποία πρέπει να θεωρηθεί ως το απόλυτο αγαθό, είναι καταδικαστέα. Όμως, όταν η ζωή παύει να θεωρείται απόλυτο αγαθό από τη μία μεριά σε αυτό τον κύκλο της βίας τότε αναγκαστικά σχετικοποιείται γενικότερα. Όταν για παράδειγμα το Αμερικανικό ή το Βρετανικό κράτος εκπαιδεύουν επαγγελματίες δολοφόνους που αποτελούν τους σημερινούς μισθοφορικούς στρατούς, οι οποίοι διαπράττουν τα μαζικά εγκλήματα που είδαμε στους «πόλεμους» της υπερεθνικής ελίτ στη Νέα Διεθνή Τάξη (πόλεμος στον Κόλπο, Γιουγκοσλαβία, Αφγανιστάν, εισβολή στο Ιράκ) αναπόφευκτα η ανθρώπινη ζωή παύει να θεωρείται απόλυτο αγαθό και από την άλλη μεριά, τη μεριά της πολιτικής αντιβίας, και ιδιαίτερα την μεριά της «τρομοκρατίας», λαϊκής ή ατομικής.

Πέρα όμως από τους ηθικούς λόγους κάθε μορφή πολιτικής βίας είναι και πολιτικά ασύμβατη με μία πραγματική δημοκρατία. Και αυτό, διότι η φυσική βία βρίσκεται εκτός του πεδίου του λόγον δίδοναι (του να δίνεις λόγο και λογαριασμό), που «συνεπάγεται αφ' εαυτού την αναγνώριση της αξίας της αυτονομίας στη σφαίρα της

σκέψης»⁷ η οποία είναι συνώνυμη με τον ίδιο τον Λόγο. Με άλλα λόγια, όπως τονίζει η Hannah Arendt, «η ίδια η βία είναι ανίκανη για λόγο, και όχι απλώς ο λόγος είναι ανήμπορος όταν βρίσκεται αντιμέτωπος με τη βία [...] στο βαθμό που η βία παίζει πρωταρχικό ρόλο στους πολέμους και στις επαναστάσεις, και οι δύο λαμβάνουν χώρα εκτός του πολιτικού πεδίου».⁸ Η δημοκρατία επομένως, της οποίας η ίδια η βάση είναι ο Λόγος, είναι ασύμβατη με την πολιτική βία. Δεν είναι λοιπόν άξιο απορίας ότι η κλασική έννοια της πολιτικής, η οποία αναπτύχθηκε στην Αθηναϊκή Δημοκρατία, ήταν επίσης ασύμβατη με τη βία:⁹

Το να είναι κανείς πολιτικό ον, το να ζει σε μία πόλιν, σήμαινε ότι το κάθε τι αποφασιζόταν δια των λόγων και της πειθούς, και όχι με τον καταναγκασμό και τη βία. Κατά την αντίληψη των Ελλήνων για τον εαυτό τους, το να καταναγκάζεις τους ανθρώπους δια της βίας, το να προστάξεις αντί να πείθεις, ήταν προπολιτικοί τρόποι αντιμετώπισης των ανθρώπων, οι οποίοι χαρακτήριζαν την εκτός της πόλεως ζωή, την οικιακή και οικογενειακή ζωή, όπου η κεφαλή του σπιτιού κυβερνούσε με αδιαφιλονίκητες, δεσποτικές εξουσίες, ή τη ζωή στις βαρβαρικές αυτοκρατορίες της Ασίας, ο δεσποτισμός των οποίων συχνά παρομοιαζόταν με την οργάνωση του νοικοκυριού.

Πέρα όμως από τη θεμελιακή ασυμβατότητα της πολιτικής βίας σε κάθε μορφή της με το πολίτευμα της δημοκρατίας είναι γεγονός ότι σε μία παρόμοια μορφή κοινωνικής οργάνωσης εκλείπει και ο λόγος ύπαρξης πολιτικής βίας, είτε από τα πάνω είτε από τα κάτω. Ιδιαίτερα μάλιστα εάν η δημοκρατία αυτή

⁷ Κορνήλιος Καστοριάδης, «Η κρίση του Μαρξισμού και η κρίση της πολιτικής», *Κοινωνία και Φύση*, αρ. 2 (Σεπτέμβριος-Δεκέμβριος 1992), σελ. 235.

⁸ Hannah Arendt, *On Revolution* (Λονδίνο: Penguin, 1990), σελ. 19.

⁹ Hannah Arendt, *The Human Condition* (Σικάγο: Univ. of Chicago Press, 1958), σελ. 26-27. Ελλ. Μεταφραση, *Η ανθρώπινη κατάσταση* (Αθήνα: Γνώση, 1986).

παίρνει τη μορφή της Περιεκτικής Δημοκρατίας όπου κάθε μορφή δύναμης (πολιτική, οικονομική, κοινωνική) ισοκατανέμεται. Στην περίπτωση αυτή, δεν υπάρχει καν κίνητρο για τη γέννηση και αναπαραγωγή της πολιτικής βίας, εφόσον πρόκειται περί μίας αυτόνομης κοινωνίας, μολονότι φυσικά, εάν η δημοκρατία αυτή δεν είναι γενικευμένη και δεν έχει θεμελιωθεί μετά από μερικές γενιές πολιτών που έχουν γαλουχηθεί στη δημοκρατική Παιδεία, κανένας δεν μπορεί ν' αποκλείσει την πιθανότητα ύπαρξης κάποιων νοσταλγών ολιγαρχικών καθεστώτων που θα ήταν πρόθυμοι να χρησιμοποιήσουν φυσική βία για τη φαλκίδευση της δημοκρατίας.

Εάν η πολιτική βία δεν είναι συμβατή με μία γνήσια δημοκρατία δεν ισχύει βέβαια το ίδιο για την παρωδία δημοκρατίας που αυτό-αποκαλείται αντιπροσωπευτική «δημοκρατία», ή ακόμη περισσότερο για άλλες μορφές πολιτεύματος ακόμη πιο αυταρχικές. Στις περιπτώσεις αυτές δεν μπορούμε να μιλάμε πια για γενική ασυμβατότητα της πολιτικής βίας **εφόσον μιλάμε για** πολιτεύματα τα οποία αφορούν ετερόνομες κοινωνίες, όπου ενδημεί η συστημική βία και συνακόλουθα η κρατική βία, που γεννούν τον κύκλο της πολιτικής βίας. Με δεδομένη τη πολιτική βία από τα πάνω, το θέμα που τίθεται τότε είναι εάν είναι επιτρεπτή η πολιτική αντιβία, ατομική ή συλλογική. Συγκεκριμένα σε σχέση με το πρόταγμα της Περιεκτικής Δημοκρατίας το ερώτημα είναι αν υπάρχει ασυμβατότητα μεταξύ του προτάγματος αυτού και της αντιβίας, πράγμα που θα έκανε αθέμιτη την αντιβία στη μεταβατική περίοδο για μία Περιεκτική Δημοκρατία. Με άλλα λόγια, το θέμα είναι εάν η πολιτική βία μπορεί να αιτιολογηθεί ως μέσο επίτευξης μίας γνήσιας δημοκρατίας, κάτι που μας φέρνει στο ζήτημα της «αντιπαράθεσης με το σύστημα», ένα θέμα που έχω συζητήσει στο παρελθόν στο διάλογό μου με τον Ted Trainer.¹⁰ Όπως τόνισα σε

¹⁰ Τ. Φωτόπουλος, «The limitations of Life-style strategies: The Ecovillage 'Movement' is NOT the way towards a new democratic society», *Democracy & Nature*, Vol. 6, No. 2 (Ιούλιος 2000), σελ. 287-308.

εκείνον τον διάλογο, η αντιπαράθεση αυτή μπορεί να ειπωθεί υπό μία ευρεία ή μία στενή έννοια.

Υπό μία ευρεία έννοια, η αντιπαράθεση αυτή συμπεριλαμβάνει κάθε είδος δραστηριότητας που στοχεύει όχι απλώς στην παράκαμψη του συστήματος αλλά στην γενικότερη αντιπαράθεση με αυτό, σε κάθε στάδιο της μετάβασης σε μία νέα κοινωνία. Τέτοιες δραστηριότητες θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν τόσο τις δραστηριότητες άμεσης δράσης και αλλαγής του τρόπου ζωής, όσο και άλλες μορφές δράσης που στοχεύουν στη δημιουργία εναλλακτικών θεσμών σε σημαντική κοινωνική κλίμακα (π.χ. η κατάληψη των τοπικών αρχών μέσω της εκλογικής διαδικασίας). Η προϋπόθεση για τον χαρακτηρισμό παρομοίων δραστηριοτήτων ως αντιπαρατιθέμενων με το σύστημα είναι να αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα ενός μαζικού πολιτικού κινήματος για τη συστημική αλλαγή. Είναι σαφές ότι αυτός ο τύπος αντιπαράθεσης δεν συμπεριλαμβάνει κατ' αρχήν τη χρήση φυσικής βίας, πέρα από την αυτοάμυνα, στην περίπτωση, λόγου χάρη, της άμεσης δράσης, αν και θα πρέπει να αναμένεται ότι οι ελίτ θα χρησιμοποιήσουν συστηματικά άλλες μορφές βίας — ιδίως την οικονομική βία — για να συντρίψουν ένα τέτοιο κίνημα.

Υπό μία στενή έννοια, η αντιπαράθεση σημαίνει τη φυσική αντιπαράθεση με τους μηχανισμούς της φυσικής βίας που μπορεί να χρησιμοποιήσουν οι ελίτ ενάντια σε ένα αντισυστημικό κίνημα και αναφέρεται αποκλειστικά στο τελικό στάδιο της μετάβασης προς μία εναλλακτική κοινωνία. Για το πρόταγμα της Περιεκτικής Δημοκρατίας, το εάν η μετάβαση σε μία Περιεκτική Δημοκρατία θα σηματοδοτήσει μία φυσική αντιπαράθεση με τις ελίτ θα εξαρτηθεί ολοσχερώς από τη στάση των τελευταίων στο τελικό στάδιο μετασχηματισμού της κοινωνίας, δηλ. στο εάν θα δεχθούν ειρηνικά μία τέτοια μετάβαση, ή θα προτιμήσουν αντ' αυτού να χρησιμοποιήσουν φυσική βία για να τη συντρίψουν, όπως είναι το πιο πιθανό δοθέντος ότι αυτή η μετάβαση θα τους στερήσει τα προνόμιά τους.

Όπως προκύπτει από τα παραπάνω, η ατομική αντιβία είναι ασύμβατη με το πρόταγμα της Περιεκτικής Δημοκρατίας τόσο για

ηθικούς όσο και για πολιτικούς λόγους. Ειδικότερα για τους ηθικούς λόγους, πέρα από τον προαναφερθέντα όσον αφορά την απόλυτη αξία της ανθρώπινης ζωής στη μεταβατική περίοδο, προστίθεται ο λόγος ότι αποτελεί ηθική εξαχρέωση να χρησιμοποιούν οι καταπιεσμένοι τις ίδιες κτηνώδεις μεθόδους που υιοθετούν οι καταπιεστές — κάτι που αναπόφευκτα τους εθίζει στην πολιτική βία, μέσω των αρνητικών μακροπρόθεσμων συνεπειών που έχει η χρήση της βίας στις προσωπικότητές τους. Όσον αφορά τους πολιτικούς λόγους, η γενική αρχή είναι ότι οι μόνες περιπτώσεις στις οποίες μπορεί να αιτιολογηθεί η πολιτική βία, όπως επεσήμανε η Hannah Arendt, είναι οι περιπτώσεις της επανάστασης¹¹ και, θα προσθέταμε, της συλλογικής ή ατομικής αυτοάμυνας κατά της βίας που πηγάζει από τις ελίτ.

Συμπερασματικά, με βάση τα παραπάνω, θα μπορούσαμε να υποθέσουμε ότι η μεν ατομική αντιβία και ιδιαίτερα η ατομική τρομοκρατία είναι ασύμβατη με το προτάγμα της Περιεκτικής Δημοκρατίας, ενώ όσον αφορά τη συλλογική αντιβία, η μεν άμεση βία καθώς και οι διαδηλώσεις, εξεγέρσεις, επαναστάσεις είναι βέβαια απόλυτα συμβατές με το πρόταγμα αυτό για τη μεταβατική περίοδο προς μία γνήσια δημοκρατική κοινωνία, αλλά η λαϊκή τρομοκρατία, ο ανταρτοπόλεμος κ.λπ. είναι ασύμβατες μορφές αντιβίας, εκτός από τις εξαιρετικές περιπτώσεις όπου το κοινωνικό-οικονομικό σύστημα ουσιαστικά απαγορεύει κάθε μορφή συλλογικής αντιβίας.

Η βία των καταπιεστών και η βία των καταπιεσμένων

*Η πείρα με τα χρόνια ότι
Τίποτα δεν καλυτερεύει
Μόνο χειροτερεύει
Η ταπείνωση του να μην μπορείς
Να αλλάξεις σχεδόν τίποτε...
Το παράδειγμα όσων αντιστέκονται*

¹¹ Hannah Arendt, *On Revolution*, ό.π., σελ. 17.

Να βομβαρδίζονται μέχρι να γίνουν σκόνη

*John Berger*¹²

Μολονότι όμως η λαϊκή τρομοκρατία είναι (κατά κανόνα) ασύμβατη με το δημοκρατικό πρόταγμα, και ως τέτοια απορριπτέα, αυτό δεν σημαίνει ότι μπορούμε να εξισώσουμε όλες τις μορφές της πολιτικής βίας όπως κάνουν πολλοί σήμερα, ακόμη και στην Αριστερά, οι οποίοι υιοθετώντας, συνειδητά ή μη, τη λογική της υπερεθνικής ελίτ και των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (που χρηματοδοτούνται άμεσα ή έμμεσα από αυτήν) «βάζουν στο ίδιο τσουβάλι» τη λαϊκή τρομοκρατία των καταπιεσμένων (π.χ. τους Παλαιστίνιους «βομβιστές αυτοκτονίας») με την κρατική βία των καταπιεστών.¹³ Κατά την γνώμη μου, ανεξάρτητα από το ποιος είναι ο στόχος της πολιτικής βίας, η βία των καταπιεστών δεν πρέπει ποτέ να εξισώνεται με εκείνη των καταπιεσμένων για τους εξής λόγους:

Πρώτον, η βία των καταπιεστών είναι κατά κανόνα επιθετική και στο σημερινό κοινωνικό-οικονομικό σύστημα στοχεύει στην αναπαραγωγή της ανισότητας σε όλες της τις μορφές (πολιτική, οικονομική, κοινωνική, στρατιωτική), ενώ η βία των καταπιεσμένων είναι κατά κανόνα αμυντική. Ακόμη και στις περιπτώσεις όπου η βία των καταπιεσμένων είναι τυπικά επιθετική, όπως συμβαίνει όταν στοχεύει στην ανατροπή ενός καταπιεστικού καθεστώτος (όπως λόγου χάρη η παλαιστινιακή απελευθερωτική πάλη), ο χαρακτήρας της είναι στην ουσία αμυντικός εφόσον σκοπός της είναι η αποκατάσταση κάποιας

¹² *The Guardian* (25/10/2001).

¹³ Όπως το έθεσε εύστοχα ο Paul Foot: «οποιοσδήποτε εγκρίνει την Ισραηλινή κατοχή των περιοχών, ή τους εποικισμούς, ή αρνείται στους Παλαιστίνιους το δικαίωμα της βίαιης αντίστασης παίρνει ξεκάθαρα το μέρος του καταπιεστή ενάντια στον καταπιεσμένο». «In defence of oppression», *The Guardian* (05/03/2002).

μορφής αυτονομίας (πολιτικής, οικονομικής, εθνικής ή πολιτισμικής) την οποία σφετερίστηκε ο καταπιεστής.

Δεύτερον, οι καταπιεστές, δοθείσας της υπεροχής τους σε στρατιωτική δύναμη, έχουν πάντοτε τη δυνατότητα να επιλέγουν στόχους που δεν συνεπάγονται τη χρήση βίας αδιακρίτως κατά πολιτών — ιδίως σήμερα, στην εποχή των κατευθυνόμενων με λείζερ πυραύλων κ.λπ. Όταν επομένως δεν αξιοποιούν αυτή τη δυνατότητα αυτό οφείλεται σε εσκεμμένη απόφασή τους να τρομοκρατήσουν τους καταπιεσμένους μέχρι να υποταχθούν. Αυτός ήταν ο στόχος των «μαζικών πολέμων» που συνεπάγονταν το φόνο πολιτών αδιακρίτως, οι οποίοι ξεκίνησαν με τους Ναζιστικούς βομβαρδισμούς αμάχων στον Ισπανικό εμφύλιο και συνεχίστηκαν με τους ισοπεδωτικούς βομβαρδισμούς στη Δρέσδη, κατόπιν στο Βιετνάμ, στο Ιράκ, στο Αφγανιστάν κ.ο.κ. για να μην αναφερθούμε στο πυρηνικό ολοκαύτωμα στη Χιροσίμα και στο Ναγκασάκι. Από την άλλη μεριά, οι καταπιεσμένοι, δοθείσας της ίδιας ασυμμετρίας δύναμης, δεν έχουν πολλές εναλλακτικές λύσεις κατά την επιλογή των στόχων τους, ιδίως όταν αυτή η ασυμμετρία κάνει ανέφικτο ακόμη και τον ανταρτοπόλεμο. Αυτή είναι σήμερα η περίπτωση του βομβιστή αυτοκτονίας, που καταφεύγει στο έσχατο μέσο, δηλ. στη χρήση της ίδιας του της ζωής ως όπλου, σε ένα είδος απεγνωσμένης αντίδρασης ενάντια σε έναν πολύ ανώτερο (στρατιωτικά) καταπιεστή.

Σε αυτήν την προβληματική, μπορεί κανείς να καταλάβει εύκολα τα κίνητρα των Αράβων βομβιστών αυτοκτονίας¹⁴ το Σεπτέμβριο του 2001, ή των Παλαιστινίων βομβιστών αυτοκτονίας στους μήνες που ακολούθησαν, οι οποίοι, αδυνατώντας να

¹⁴ Όπως σημειώνει ο Robert Fisk (που μαζί με τον John Pilger αποτελούν μερικά από τα καλύτερα παραδείγματα ανεξάρτητης δημοσιογραφίας) «το νέο όπλο της Μέσης Ανατολής στο οποίο ούτε οι Αμερικανοί ούτε οποιοιδήποτε άλλοι Δυτικοί έχουν τίποτα ν' αντιπαραθέσουν (είναι): ο απεγνωσμένος βομβιστής αυτοκτονίας. Ολόκληρης της Αμερικής η δύναμη, ο πλούτος — και η αλαζονεία, θα λέγανε οι Άραβες — δεν μπόρεσαν να προστατεύσουν τη μεγαλύτερη δύναμη που γνώρισε ποτέ ο κόσμος από την καταστροφή αυτήν». «The awesome cruelty of a doomed people», *Znet* (12/09/2001).

προκαλέσουν οιαδήποτε σημαντική στρατιωτική απώλεια σε έναν εχθρό που έχει προκαλέσει χιλιάδες θανάτους πολιτών στο Ιράκ και την Παλαιστίνη, καταφεύγουν σε αυτό το είδος της απεγνωσμένης τρομοκρατίας. Επομένως, ο μόνος ορθολογικός τρόπος με τον οποίο θα μπορούσε να κατανοήσει κανείς ενέργειες όπως οι βομβαρδισμοί αυτοκτονίας είναι ως μία ανορθολογική απάντηση στη σημερινή, πρωτοφανή στην Ιστορία, ασυμμετρία δύναμης, η οποία θεμελιώνεται στη συστημική βία που είναι ενσωματωμένη στη Νέα Διεθνή Τάξη. Αυτό σημαίνει ότι το ζήτημα για τη ριζοσπαστική Αριστερά δεν είναι απλώς εάν θα πρέπει να καβαλήσει ή όχι το τρένο της «αντιτρομοκρατίας» — όπως έχουν κάνει οι περισσότεροι στην Αριστερά, κερδίζοντας στη διαδικασία την έγκριση των ΜΜΕ του κατεστημένου. Το πραγματικό ζήτημα είναι εάν υπάρχουν σήμερα (και ποιοι;) εναλλακτικοί τρόποι απάντησης στη συστημική βία των ελίτ — κάτι που θα προσπαθήσουμε να σκιαγραφήσουμε στον Επίλογο.

Τέλος, ενώ οι καταπιεσμένοι, όντας θύματα καταπίεσης, είναι εξ ορισμού αθώοι, δεν ισχύει το ίδιο και για όσους ανήκουν στην άλλη πλευρά, δηλ. στην πλευρά η οποία άμεσα ή έμμεσα μετέχει στην καταπίεση, οι οποίοι είναι αθώοι υπό προϋποθέσεις. Δηλαδή, είναι αθώοι μόνο εφόσον υιοθετούν μία αντιθετική στάση στα εγκλήματα των ελίτ τους — αν, ασφαλώς, έχουν επίγνωση αυτών. Ωστόσο, το κρίσιμο πρόβλημα εδώ είναι ότι, συνήθως, οι λαοί δεν έχουν επίγνωση των εγκλημάτων των ελίτ τους, ή, με δεδομένη τη δύναμη των ΜΜΕ να διαστρεβλώνουν τα γεγονότα, είναι συγχυσμένοι και έχουν μία ψευδή συνείδηση για αυτά.

Όμως, για να πάρουμε δύο επίκαιρα παραδείγματα, υπάρχουν πολλοί Αμερικανοί που έχουν πλήρη επίγνωση των εγκλημάτων των ελίτ τους, αλλά παρ' όλα αυτά, σιωπηρά ή όχι, τα επιδοκιμάζουν, με τον προφανή στόχο να περιφρουρήσουν το προνομιακό επίπεδο διαβίωσής τους (π.χ. τη «φθηνή βενζίνη» για το αυτοκίνητο τους) — μολονότι έχουν τη δύναμη να σταματήσουν τέτοια εγκλήματα, όπως έκαναν στον πόλεμο του Βιετνάμ όταν «τα δικά τους παιδιά» άρχισαν να επιστρέφουν σε φέρετρα.

Αντίστοιχα, υπάρχουν ακόμη περισσότεροι Σιωνιστές στο Ισραήλ και σε όλον τον κόσμο που, έχοντας επίσης πλήρη επίγνωση των εγκλημάτων του Ισραηλινού κράτους κατά των Παλαιστινίων, εν τούτοις, σιωπηρά ή όχι, τα επιδοκιμάζουν. Το κίνητρό τους είναι, υποτίθεται, η εξασφάλιση μίας εστίας για τους Εβραίους (η οποία, βέβαια θα μπορούσε να εξασφαλιστεί μέσω εναλλακτικών δημοκρατικών τρόπων, αντί ενός Σιωνιστικού κράτους) αλλά στην πραγματικότητα η στάση τους θεμελιώνεται στις εθνικιστικές/θρησκευτικές ιδεολογίες τους οι οποίες συχνά αγγίζουν τα όρια του ρατσισμού. Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις δεν μπορεί κανείς παρά να συμφωνήσει με την Ellen Cantarow, μία Εβραία συγγραφέα, η οποία, μπροστά στα Ισραηλινά εγκλήματα στη Τζενίν και αλλού κατά τη βίαιη επίθεση του Απριλίου του 2002, φώναξε απελπισμένα: «όσοι δεν εκφράζονται ανοιχτά κατά των απεχθέστατων αυτών φρικαλεοτήτων είναι, δια της σιωπής τους, συνένοχοι. Όσοι αθρώνουν το Ισραήλ, ή απολογούνται για αυτό καθώς τις διαπράττει, είναι συνυπαίτιοι».¹⁵

Βέβαια, αυτό δεν ισχύει για το Κογκρέσο των ΗΠΑ του οποίου η ενοχή είναι ακόμη μεγαλύτερη, φθάνοντας τα όρια της ηθικής αυτουργίας. Αυτό έγινε φανερό λόγου χάρη όταν, την ίδια στιγμή που συσσωρευόταν η παγκόσμια αγανάκτηση κατά των εγκλημάτων του Ισραήλ στη Τζενίν και αλλού, το Κογκρέσο πέρασε ψήφισμα κατάφωρης υποστήριξης του σιωνιστικού κράτους, ευλογώντας την κτηνώδη στρατιωτική εκστρατεία του ως μία απόπειρα «διάλυσης της υποδομής των τρομοκρατών» στα παλαιστινιακά εδάφη, ενώ ο αρχηγός της πλειοψηφίας διακήρυξε αδιάντροπα: «είμαι πρόθυμος να αφήσω το Ισραήλ να αρπάξει ολόκληρη τη Δυτική Όχθη»!¹⁶

¹⁵ Ellen Cantarow, «Speak Out» / «34 years of Israeli policy have laid the groundwork for its unholy war in the West Bank», *Jerusalem Indymedia* (6 / 8 Απριλίου 2002).

¹⁶ Alison Mitchell, «Congress Passes Measure of Support for Israel», *The New York Times* (02/05/2002).

Η συστημική βία στη Νέα Διεθνή Τάξη

Δεν είναι συμπτωματικό ότι, ιστορικά, τόσο η κρατική καταστολή όσο και η αντιβία φούντωσαν στους τελευταίους δύο αιώνες. Αυτό συνέβη διότι η αντιπροσωπευτική «δημοκρατία» και η οικονομία της αγοράς, οι οποίες άνθισαν κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής, όχι μόνο θεσμοποίησαν τη συγκέντρωση της πολιτικής και οικονομικής εξουσίας (δηλ. τη συστημική βία) αλλά διευκόλυναν επίσης την ανάπτυξη της αντιβίας, κάποιες μορφές της οποίας αναγνωρίστηκαν — κατόπιν αγώνων βέβαια — ως νόμιμες. Δεν είναι επομένως άξιο απορίας ότι όπου υιοθετήθηκαν ακραίες μορφές κρατικής βίας, όπως λόγου χάρη στην περίπτωση στρατιωτικών καθεστώτων, αναπτύχθηκαν αντίστοιχα ακραίες μορφές αντιβίας, όπως ο ανταρτοπόλεμος και η λαϊκή τρομοκρατία.

Με την ανάδυση όμως της νεοφιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης η αντιβία σε όλες της τις μορφές διευρύνθηκε παντού σημαντικά. Αυτό μπορεί άνετα να ερμηνευθεί σε συνάρτηση με την αντίστοιχη σημαντική διεύρυνση της συστημικής βίας (ή ακόμη και της κρατικής καταπίεσης) και την αλληλένδετη διεύρυνση της συγκέντρωσης της εξουσίας στα χέρια των αρχουσών ελίτ — δηλαδή σε σχέση με την αυξανόμενη ασυμμετρία ανάμεσα σε εξουσιαστές και εξουσιαζομενους. Πέρα όμως από την αύξηση της ασυμμετρίας υπάρχει και ένα σημαντικό νέο στοιχείο. Οι προνομιούχες κοινωνικές ομάδες στους δύο τελευταίους αιώνες, δηλ. κατά τις περιόδους της φιλελεύθερης και της κρατικιστικής νεωτερικότητας,¹⁷ είχαν εγκαθιδρύσει την εξουσία τους κυρίως μέσω του ελέγχου των κρατικών μηχανισμών. Ωστόσο, στο τελευταίο τέταρτο του αιώνα περίπου, δηλαδή κατά τη διάρκεια της παρούσας περιόδου της νεοφιλελεύθερης νεωτερικότητας, οι ομάδες αυτές αναπαράγουν την εξουσία τους

¹⁷ Για μία ανάλυση των διαφόρων μορφών της νεωτερικότητας, βλέπε Takis Fotopoulos, «The Myth of Postmodernity», *Democracy & Nature*, Vol. 7, No. 1 (Μάρτιος 2001), σελ. 27-75.

ολοένα και περισσότερο μέσω του ελέγχου των διεθνών θεσμών που εγκαθιδρύθηκαν από την υπερεθνική ελίτ, όπως θα δούμε στην συνέχεια. Η συζήτηση επομένως για την ένταση και τον χαρακτήρα της ασυμμετρίας δύναμης σήμερα μας οδηγεί αναπόφευκτα σε μία εξέταση του περιγράμματος της Νέας Διεθνούς Τάξης, την οποία έχω ήδη συζητήσει λεπτομερώς αλλού.¹⁸ Θα περιοριστώ λοιπόν εδώ στη σκιαγράφηση των κύριων διαστάσεων της, οι οποίες είναι επίσης οι διαστάσεις της συστημικής βίας.

Αρχικά, θα πρέπει να σημειώσω ότι η έννοια της Νέας Διεθνούς Τάξης (ΝΔΤ) στο παρόν κείμενο έχει μικρή σχέση με τη συνήθη σημασία που δίνεται στον όρο αυτόν, η οποία αναφέρεται απλώς στις αλλαγές στο πολιτικό και στρατιωτικό επίπεδο που προέκυψαν από την κατάρρευση του Σοβιετικού μπλοκ και τον τερματισμό του Ψυχρού Πολέμου. Στο παρόν κείμενο, η ΝΔΤ αποκτά πολύ ευρύτερη σημασία που επεκτείνεται:

- στο οικονομικό επίπεδο, όπως εκφράζεται από την ανάδυση της σημερινής νεοφιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης υπό τη μορφή της διεθνοποιημένης οικονομίας της αγοράς, η οποία εξασφαλίζει τη συγκέντρωση της οικονομικής εξουσίας στα χέρια της υπερεθνικής οικονομικής ελίτ.
- στο πολιτικό-στρατιωτικό επίπεδο, όπως εκφράζεται από την ανάδυση μίας νέας άτυπης πολιτικής παγκοσμιοποίησης που εξασφαλίζει τη συγκέντρωση της πολιτικής εξουσίας στα χέρια μίας νεο-εμφανισθείσας υπερεθνικής πολιτικής ελίτ;

¹⁸ Για μία προγενέστερη διατύπωση της έννοιας της Νέας Διεθνούς Τάξης βλέπε, Τάκης Φωτόπουλος, *Η Νέα Τάξη στα Βαλκάνια: Ο Πόλεμος και η Διεθνοποιημένη Οικονομία της Αγοράς* (Αθήνα: Στάχυ, 1999), σελ. 83-134 και για μία πιο πρόσφατη εκτεταμένη έκδοσή της «New World Order and NATO's War against Yugoslavia», *New Political Science*, Vol. 24, No. 1 (Μάρτιος 2002), σελ. 73-104.

- στο ιδεολογικό επίπεδο, όπως εκφράζεται από την ανάπτυξη μίας νέας υπερεθνικής ιδεολογίας για τον περιορισμό ή ακόμη και την κατάργηση της εθνικής κυριαρχίας (με πρόσχημα την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, την καταπολέμηση της «τρομοκρατίας» κ.λπ.). Η ιδεολογία αυτή εκφράζει ένα είδους ιδεολογικής παγκοσμιοποίησης για την αιτιολόγηση της μείωσης της εθνικής κυριαρχίας, η οποία συμπληρώνει την αντίστοιχη μείωση της οικονομικής κυριαρχίας ως αποτέλεσμα της οικονομικής παγκοσμιοποίησης, ή τη δικαιολόγηση ακόμη και της κατάργησης της εθνικής κυριαρχίας στα χέρια της υπερεθνικής ελίτ.

Ας έλθουμε όμως σε μία λεπτομερέστερη ανάλυση των σημερινών διαστάσεων της συστημικής βίας .

α. Η οικονομική διάσταση της συστημικής βίας

Όσον αφορά, πρώτον, την οικονομική διάσταση της συστημικής βίας σήμερα, η ανάδυση της νεοφιλελεύθερης νεωτερικότητας μπορεί να αποδοθεί σε σημαντικές δομικές αλλαγές (και στις συνέπειές τους στις παραμέτρους της κοινωνικής πάλης) που προκάλεσαν την κατάρρευση της κρατικιστικής μορφής της νεωτερικότητας, δηλ. της περιόδου της σοσιαλδημοκρατικής συναίνεσης η οποία διήρκησε από τα μέσα περίπου της δεκαετίας του 1930 ως τα μέσα της δεκαετίας του 1970.¹⁹ Οι δομικές αυτές αλλαγές ήταν τεχνολογικές και κυρίως οικονομικές.

Οι τεχνολογικές αλλαγές, οι οποίες αναφέρονται κυρίως στην επανάσταση της πληροφορικής, αποτελούν μία παράλληλη (αν και όχι ανεξάρτητη από τις οικονομικές αλλαγές) διαδικασία που σηματοδότησε τη μετατόπιση της οικονομίας της αγοράς από τη βιομηχανική στην μεταβιομηχανική φάση της. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα δραστικές αλλαγές στη διάρθρωση της απασχόλησης

¹⁹ Βλ. Τ. Φωτόπουλος, *Περιοριστική Δημοκρατία*, ό.π., κεφ. 1.

και συνεπώς στην ταξική διάρθρωση των αναπτυσσόμενων οικονομιών της αγοράς με σημαντικές πολιτικές και κοινωνικές επιπτώσεις. Ο αποδεκατισμός ιδιαίτερα της εργατικής τάξης οδήγησε στην εξασθένηση του εργατικού κινήματος και συνακόλουθα του σοσιαλιστικού κινήματος.²⁰

Σε ότι αφορά τις οικονομικές αλλαγές τώρα, αυτές εξέφραζαν κυρίως την αυξανόμενη διεθνοποίηση της οικονομίας της αγοράς κατά τη διάρκεια των δεκαετιών του 1950 και 1960, ως αποτέλεσμα της διεύρυνσης του ελεύθερου εμπορίου και της αντίστοιχης εξάπλωσης των νεοσύστατων πολυεθνικών επιχειρήσεων. Οι διευρυνόμενες ανάγκες των πολυεθνικών επιχειρήσεων οδήγησαν σε ένα άτυπο άνοιγμα των αγορών κεφαλαίου — κυρίως μέσω της ανάπτυξης της αγοράς του ευρωδολαρίου (δεκαετία του 1970) — το οποίο, ωστόσο, συνέβαλε αποφασιστικά στην μετέπειτα άρση των ελέγχων του συναλλάγματος και του κεφαλαίου.²¹ Ωστόσο, η αυξανόμενη διεθνοποίηση είχε ως συνέπεια ότι η ανάπτυξη της οικονομίας της αγοράς βασιζόταν όλο και περισσότερο στη διεύρυνση της παγκόσμιας αγοράς αντί στην εγχώρια αγορά, κάνοντας τον κρατισμό (ο οποίος αναπτυσσόταν συνεχώς σε όλη τη περίοδο 1950-70 κάτω από την πίεση του εργατικού κινήματος) ασύμβατο με αυτήν, δεδομένων των αρνητικών επιπτώσεων του στην ανταγωνιστικότητα. Η κρίση στασιμοπληθωρισμού των αρχών της δεκαετίας του 1970 ήταν αποτέλεσμα της ασυμβατότητας αυτής ανάμεσα στον αναπτυσσόμενο κρατισμό και στην διεθνοποίηση και όχι, όπως υποστηρίζεται συνήθως από ορθόδοξους οικονομολόγους, αποτέλεσμα της πετρελαϊκής κρίσης, ή, όπως υποστηρίζουν οι Hardt & Negri,²² αποτέλεσμα της συσσώρευσης των ταξικών αγώνων.

²⁰ Βλέπε Τ. Φωτόπουλος, «Class Divisions Today: The Inclusive Democracy approach», *Democracy & Nature*, Vol. 6, No. 2 (Ιούλιος 2000), σελ. 211-252.

²¹ Βλέπε Will Hutton, *The State We're In* (Λονδίνο: Jonathan Cape, 1995), κεφ. 3.

²² Βλέπε Michael Hardt & Antonio Negri, *Αυτοκρατορία* (Αθήνα: Scipta, 2002), Μέρος Τρίτο.

Την ίδια στιγμή, οι παραπάνω αλλαγές στις «αντικειμενικές» συνθήκες δημιούργησαν αντίστοιχες αλλαγές στις «υποκειμενικές» συνθήκες, σε σχέση με την άνοδο του νεοφιλελεύθερου κινήματος και την παράλληλη εξασθένηση του συνδικαλιστικού και σοσιαλιστικού κινήματος.

Σε αυτήν την προβληματική, οι ρυθμίσεις που υιοθέτησαν οι οικονομικές ελίτ για το άνοιγμα και την απελευθέρωση των αγορών, βασικά θεσμοποίησαν (αλλά δεν δημιούργησαν) τη σημερινή μορφή της διεθνοποιημένης οικονομίας της αγοράς. Το άνοιγμα και η απελευθέρωση των αγορών ήταν απλώς τμήμα της ιστορικής τάσης για την ελαχιστοποίηση των κοινωνικών ελέγχων πάνω στις αγορές, ιδιαιτέρως εκείνων που είχαν ως στόχο την προστασία της εργασίας και του περιβάλλοντος, οι οποίοι παρεμπόδιζαν την οικονομική «αποτελεσματικότητα» και την κερδοφορία. Η συνδυασμένη συνέπεια των αλλαγών τούτων ήταν αυτό που αποκαλείται «νεοφιλελεύθερη παγκοσμιοποίηση», η οποία εκφράζει ξεκάθαρα τις δομικές αλλαγές στην οικονομία της αγοράς και τις αντίστοιχες αλλαγές στις επιχειρηματικές ανάγκες της ύστερης νεωτερικότητας. Οι πολιτικές επομένως που εφαρμόζονται σήμερα για τη διαχείριση της νεοφιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης είναι «συστημικές» πολιτικές τις οποίες κατέστησε αναγκαίες η δυναμική της οικονομίας της αγοράς την οποία και εκφράζουν. Η ρεφορμιστική Αριστερά,²³ όμως, η οποία ουδέποτε συνέλαβε τη σπουδαιότητα των σημερινών μνημειωδών αλλαγών στο οικονομικό επίπεδο και των αντίστοιχων συνεπειών στο πολιτικό, στρατιωτικό και ιδεολογικό επίπεδο, βλέπει σε αυτές τις πολιτικές καπιταλιστικές «συνωμοσίες» που φέρονται εις πέρας από αδίστακτες νεοφιλελεύθερες κυβερνήσεις και ξεπεσμένα κεντρο-Αριστερά κόμματα!

Το σύστημα αυτό λειτουργεί ήδη ως μία αυτο-ρυθμιζόμενη αγορά στην οποία τα συμφέροντα των ελίτ που την ελέγχουν ικανοποιούνται πλήρως, σχεδόν «αυτόματα», μέσω της απλής

²³ Τάκης Φωτόπουλος, *Παγκοσμιοποίηση, Αριστερά και Περικτική Δημοκρατία* (Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2002), κεφ. 1-3.

λειτουργίας των δυνάμεων της αγοράς. Στην πραγματικότητα, τόσο η οικονομική θεωρία (η ριζοσπαστική, αλλά ακόμη και τμήματα της ορθόδοξης) όσο και τα εμπειρικά στοιχεία μπορούν να δείξουν ότι το άνοιγμα και η απελευθέρωση των αγορών — που αποτελούν την ουσία της νεοφιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης — με δεδομένες τις άνισες αρχικές συνθήκες, αναπόφευκτα οδηγούν στην παραπέρα συγκέντρωση εισοδήματος, πλούτου και δύναμης. Ακόμη και τα επίσημα στατιστικά στοιχεία άλλωστε επιβεβαιώνουν την τεράστια συγκέντρωση εισοδήματος και πλούτου, ως αποτέλεσμα της νεοφιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης, και φανερώνουν την οικονομική διάσταση της συστημικής βίας. Έτσι, στο τέλος της προηγούμενης δεκαετίας, το πλουσιότερο 20% του παγκόσμιου πληθυσμού ελάμβανε το 86% του παγκόσμιου Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (έναντι του 1% του φτωχότερου 20%) και έλεγχε το 82% των παγκόσμιων εξαγωγών και το 68% των ξένων άμεσων επενδύσεων!²⁴

β. Η πολιτικοστρατιωτική διάσταση της συστημικής βίας

Περνώντας τώρα στην πολιτικοστρατιωτική διάσταση της ΝΔΤ, είναι προφανές ότι μία υπερεθνική οικονομία χρειάζεται τη δική της υπερεθνική ελίτ. Με άλλα λόγια, η παγκοσμιοποίηση δεν μπορεί να θεωρηθεί μονάχα με όρους εμπορίου, επενδύσεων και επικοινωνιών, αλλά απαιτεί επίσης μία πολιτική και στρατιωτική διάσταση, η οποία παλιότερα ανήκε στη σφαίρα των εθνών-κρατών και σήμερα της υπερεθνικής ελίτ. Η ανάδυση μίας τέτοιας ελίτ έχει ήδη γίνει αντικείμενο θεωρητικής ανάλυσης τόσο από τη Μαρξιστική σκοπιά²⁵ όσο και από τη σκοπιά της Περιεκτικής

²⁴ OHE, *Human Development Report 1999*.

²⁵ Leslie Sklair, *The Transnational Capitalist Class* (Οξφόρδη: εκδ. Blackwell, 2001).

Δημοκρατίας,²⁶ ενώ οι αποδείξεις γύρω από αυτήν τεκμηριώνονται ολοένα και περισσότερο.

Η *υπερεθνική ελίτ* μπορεί να οριστεί ως η ελίτ, η δύναμη της οποίας (οικονομική, πολιτική ή γενικότερα κοινωνική) συνδέεται με τη δράση της σε *υπερεθνικό επίπεδο*. Αποτελείται από προέδρους διοικητικών συμβουλίων μεγάλων επιχειρήσεων, μείζονες μετόχους εταιρειών, διευθυντικά στελέχη πολυεθνικών επιχειρήσεων, γραφειοκράτες και επαγγελματίες πολιτικούς που στελεχώνουν μείζονες διεθνείς οργανισμούς ή τους κρατικούς μηχανισμούς στις μείζονες οικονομίες της αγοράς, καθώς και σημαντικούς ακαδημαϊκούς και ερευνητές στα διάφορα διεθνή ιδρύματα, μέλη *think tanks* και ερευνητικών τμημάτων των μειζόνων διεθνών πανεπιστημίων, στελέχη *υπερεθνικών ΜΜΕ* κ.λπ. Τα μέλη της κατέχουν κυρίαρχη θέση εντός της κοινωνίας, ως αποτέλεσμα της οικονομικής, πολιτικής ή ευρύτερα κοινωνικής δύναμής τους και, εν αντιθέσει προς τις εθνικές ελίτ, έχουν πλήρη συνείδηση του γεγονότος ότι ο καλύτερος τρόπος για να εξασφαλίσουν την προνομιούχα θέση τους, δεν είναι η διασφάλιση της αναπαραγωγής κάποιου πραγματικού ή φανταστικού έθνους-κράτους, αλλά, αντίθετα, η διασφάλιση της παγκόσμιας αναπαραγωγής του θεσμικού πλαισίου στο οποίο θεμελιώνεται η ΝΔΤ: το σύστημα της οικονομίας της αγοράς στη σημερινή νεοφιλελεύθερη διεθνοποιημένη μορφή του και η αντιπροσωπευτική «δημοκρατία». Με άλλα λόγια, η νέα *υπερεθνική ελίτ* βλέπει τα συμφέροντά της να συναρτώνται περισσότερο με τις διεθνείς παρά με τις εθνικές αγορές και δεν βασίζεται σε ένα μόνο έθνος-κράτος αλλά είναι ένας αποκεντρωμένος μηχανισμός κυριαρχίας δίχως εδαφικό κέντρο εξουσίας, παρά την πολιτικο-στρατιωτική υπεροχή των μελών της που έχουν έδρα τις ΗΠΑ έναντι των υπόλοιπων μελών.

Η ελίτ αυτή είναι προφανώς *άτυπη* και όχι θεσμοποιημένη. Όπως δηλαδή η οικονομική παγκοσμιοποίηση εκφράζει μία άτυπη

²⁶ Τ. Φωτόπουλος, *Παγκοσμιοποίηση, Αριστερά και Περιεκτική Δημοκρατία*, ό.π., κεφ. 1-3.

συγκέντρωση της οικονομικής εξουσίας στα χέρια των μελών της οικονομικής ελίτ, η πολιτική παγκοσμιοποίηση εκφράζει μία άτυπη συγκέντρωση της πολιτικής εξουσίας στα χέρια των μελών της πολιτικής ελίτ. Με άλλα λόγια, η οικονομική ελίτ αποτελεί εκείνο το τμήμα της υπερεθνικής ελίτ που ελέγχει τη διεθνοποιημένη οικονομία της αγοράς, ενώ η πολιτική ελίτ αποτελεί εκείνο το τμήμα της υπερεθνικής ελίτ που ελέγχει την καθαρά πολιτική/στρατιωτική διάσταση της ΝΔΤ. Και εάν οι κύριοι θεσμοί που εξασφαλίζουν την συγκέντρωση της οικονομικής και πολιτικής εξουσίας στα χέρια της υπερεθνικής ελίτ, είναι, όπως είδαμε παραπάνω, η οικονομία της αγοράς και η αντιπροσωπευτική «δημοκρατία» αντίστοιχα, οι κύριοι οργανισμοί μέσω των οποίων η υπερεθνική ελίτ ασκεί τον άτυπο έλεγχο της είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), η Βορειοαμερικανική Συμφωνία για το Ελεύθερο Εμπόριο (NAFTA), η Ομάδα των 7+1 (G8), ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου (ΠΟΕ), το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ), η Παγκόσμια Τράπεζα, ο Οργανισμός Βορειοατλαντικού Συμφώνου (NATO), και το Συμβούλιο Ασφαλείας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ).

Οι τρεις «πόλεμοι» που έχει εξαπολύσει η υπερεθνική ελίτ ως τώρα (δηλ. ο πόλεμος στον Κόλπο,²⁷ ο πόλεμος στο Κόσοβο²⁸ και ο υπό εξέλιξη «πόλεμος κατά της τρομοκρατίας» — Αφγανιστάν, Ιράκ), είναι περιπτώσεις που τεκμηριώνουν την ύπαρξη ενός άτυπου συστήματος υπερεθνικής διακυβέρνησης, μίας πολιτικής παγκοσμιοποίησης η οποία κατευθύνεται από μία υπερεθνική ελίτ. Ο άτυπος χαρακτήρας της πολιτικής παγκοσμιοποίησης επιβάλλεται όχι μόνο από την ανάγκη να διατηρηθεί το προσωπείο μίας λειτουργικής αντιπροσωπευτικής «δημοκρατίας» όπου οι τοπικές ελίτ υποτίθεται πως ακόμη παίρνουν τις σημαντικές αποφάσεις αλλά και από την ανάγκη να διαφυλαχθεί το μονοπώλιο της βίας του έθνους-κράτους στο

²⁷ Βλ. Τάκης Φωτόπουλος, *Ο Πόλεμος στον Κόλπο: η πρώτη μάχη στη σύγκρουση Βορρά- Νότου* (Αθήνα: Εξάντας, 1991).

²⁸ Βλ. Τ. Φωτόπουλος, *Η Νέα Τάξη στα Βαλκάνια*, ό.π., σελ. 83-134.

εσωτερικό. Το εσωτερικό μονοπώλιο της βίας είναι ιδιαίτερα απαραίτητο ώστε οι τοπικές ελίτ να έχουν την ικανότητα ελέγχου των πληθυσμών τους γενικά και της κίνησης της εργασίας ειδικότερα, πράγμα που ενισχύει την ελεύθερη ροή του κεφαλαίου και των εμπορευμάτων.

Η πολιτική αυτή παγκοσμιοποίηση χαρακτηρίζεται από πολλούς, όπως ο Niall Ferguson, καθηγητής της Ιστορίας στο Παν. της Οξφόρδης, ως η σημερινή μορφή του ιμπεριαλισμού:²⁹

η πολιτική παγκοσμιοποίηση, η οποία ενέχει την επιβολή των θεσμών και αξιών μας επάνω στους άλλους, είναι ενός εξωραϊστικός όρος για τον ιμπεριαλισμό που, όπως και να τον μεταμφιέσεις, οποιαδήποτε ρητορεία και να χρησιμοποιήσεις, δεν διαφέρει πολύ στην πράξη από αυτό που έκανε η Μεγ. Βρετανία τον 18^ο και 19^ο αιώνα. Άλλωστε ήδη έχουμε προηγούμενα. Ο νέος ιμπεριαλισμός ήδη λειτουργεί στη Βοσνία, το Κόσσοβο και το Ανατ. Τιμόρ.

Όμως, η ορολογία «ιμπεριαλισμός» παραπέμπει σε προηγούμενο στάδιο της οικονομίας της αγοράς που δεν έχει σχέση με την σημερινή διεθνοποιημένη μορφή της. Ο ιμπεριαλισμός θεμελιωνόταν πάνω στα κράτη-έθνη ενώ η σημερινή πολιτική παγκοσμιοποίηση κτίζεται πάνω στην οικονομική παγκοσμιοποίηση η οποία, παρά τα φληναφήματα της ρεφορμιστικής Αριστεράς ότι...καταρρέει,³⁰ είναι ένα καινούριο φαινόμενο και δεν ελέγχεται από κάποια συγκεκριμένη εθνική ελίτ. Το γεγονός άλλωστε αυτό είναι ο κύριος λόγος που επιβάλλει και τον άτυπο χαρακτήρα της σημερινής πολιτικής παγκοσμιοποίησης, πράγμα που είναι συμβατό και με το ότι οι εθνικές ταυτότητες δεν εξαφανίζονται αλλά εξακολουθούν να είναι σημαντικές, παρά την πολιτιστική ομογενοποίηση που

²⁹ Niall Ferguson, «Welcome the new imperialism», *The Guardian* (31/10/2001).

³⁰ Βλ. π.χ. Κ. Βεργόπουλος, *Ελευθεροτυπία* (15/11/2001).

επιφέρει η οικονομική παγκοσμιοποίηση. Τέλος, αυτή η μορφή πολιτικής παγκοσμιοποίησης, με δεδομένη τη δυσανάλογη στρατιωτική δύναμη που κατέχει η Αμερικανική ελίτ, καθιερώνει και την άτυπη πολιτικο-στρατιωτική πρωτοκαθεδρία της σε σχέση με τα άλλα μέλη της υπερεθνικής ελίτ.

Παρά την επικράτηση όμως εντός της υπερεθνικής ελίτ των στοιχείων που έχουν ως έδρα τις ΗΠΑ, είναι ξεκάθαρο ότι αυτή δεν αποτελείται μόνο από Αμερικάνους και ότι επομένως είναι εσφαλμένο να μιλά κανείς για μία «Αμερικάνικη αυτοκρατορία». Η άτυπη ηγεμονία της αμερικανικής ελίτ στη σημερινή μορφή πολιτικής παγκοσμιοποίησης είναι μόνο το αποτέλεσμα της άνισης κατανομής της πολιτικής/ στρατιωτικής δύναμης μεταξύ των μελών της υπερεθνικής ελίτ. Αυτό είναι ιδιαιτέρως σημαντικό αν λάβουμε υπόψιν το γεγονός ότι η υπερεθνική ελίτ, όπως και οι εθνικές ελίτ, δεν είναι ασφαλώς ένα μονολιθικό σώμα, και ότι υπάρχουν σημαντικές διαιρέσεις στο εσωτερικό της. Εν τούτοις, οι διαιρέσεις αυτές δεν αναφέρονται στον κοινό στόχο της προστασίας της σταθερότητας του καθολικού θεσμικού πλαισίου (καπιταλιστική νεοφιλελεύθερη παγκοσμιοποίηση και αντιπροσωπευτική «δημοκρατία») αλλά στους τρόπους και τα μέσα που χρησιμοποιούνται για να επιτευχθεί αυτή. Τέτοιες διαιρέσεις γίνονται ιδιαιτέρως σημαντικές σήμερα υπό το φως της επιδεινούμενης πολυδιάστατης κρίσης, κυρίως όσον αφορά την οικονομική και οικολογική της διάσταση αλλά, όπως έδειξε το θέμα του Ιράκ και τη πολιτική της διάσταση. Τις διαιρέσεις αυτές φανερώνει η σύγκρουση απόψεων ανάμεσα στα «συντηρητικά» στοιχεία της υπερεθνικής ελίτ (με έδρα τους κυρίως τις ΗΠΑ και την Βρετανία) και τα «προοδευτικά» στοιχεία (με έδρα τους κυρίως τον Γαλλογερμανικό άξονα στην Ευρώπη).

Ένα παράδειγμα της διαίρεσης αυτής είναι η διαμάχη γύρω από τη συνθήκη του Κιότο, η οποία έχει επικυρωθεί από όλα τα μέλη της υπερεθνικής ελίτ εκτός από την αμερικανική ελίτ. Μία παρόμοια διαίρεση έχει προκύψει όσον αφορά την αυξανόμενη συγκέντρωση οικονομικής εξουσίας την οποία συνεπάγεται η νεοφιλελεύθερη παγκοσμιοποίηση. Οι Ευρωπαϊκές ελίτ, έχοντας

να αντιμετωπίσουν ισχυρότερες αντιδράσεις κατά της νεοφιλελεύθερης φιλοσοφίας από ότι οι Αμερικανοί ομόλογοί τους (λόγω των ισχυρότερων σοσιαλιστικών/σοσιαλδημοκρατικών παραδόσεων στην Ευρώπη), προτείνουν διάφορα μέτρα για την ελάττωση της απόλυτης (αλλά όχι της σχετικής) φτώχειας, και ακολουθούν μία πολιτικής πλήρους ενσωμάτωσης της Κίνας, της Ρωσίας και των κρατών-«ταραξιών» στη διεθνοποιημένη οικονομία της αγοράς με οικονομικά μέσα, αντί της αλλοτρίωσής τους μέσω επιθετικών πολιτικών και στρατιωτικών στρατηγικών. Με άλλα λόγια, στόχος των Ευρωπαϊκών τμημάτων της υπερεθνικής ελίτ είναι η δημιουργία μίας «καπιταλιστικής παγκοσμιοποίησης με ανθρώπινο πρόσωπο» η οποία δεν μεταβάλλει τα ουσιώδη στοιχεία της ΝΔΤ.³¹ Τέλος, οι διαιρέσεις εντός της υπερεθνικής ελίτ αναφορικά με τις μελλοντικές φάσεις του πολέμου κατά της τρομοκρατίας, με αποκορύφωση τις διαφωνίες που ανέκυψαν σχετικά με την εισβολή των αγγλοσαξονικών τμημάτων της ελίτ στο Ιράκ, είναι άλλη μία ένδειξη των εσωτερικών διαφωνιών που ανακύπτουν στην υπερεθνική ελίτ.

Με δεδομένη όμως την υπεροχή των αμερικανικών τμημάτων της ελίτ, είναι αναμενόμενο ότι η οποιαδήποτε συναίνεση μεταξύ των διαφόρων τάσεων στους κόλπους της πάνω σε θέματα στρατηγικής και τακτικής θα εκφράζει κυρίως τις θέσεις των ΗΠΑ. Ιδίως σήμερα, που είναι φανερό ότι τα αμερικανικά τμήματα της ελίτ έχουν εγκαθιδρύσει μία μακροπρόθεσμη υπεροχή ως προς τα άλλα τμήματά της, όχι μόνο στο στρατιωτικό επίπεδο, όπου τα γεγονότα του Σεπτεμβρίου του 2001 τους έδωσαν την ευκαιρία να λειτουργούν ως χωροφύλακας

³¹ Βλέπε για παράδειγμα μία έκφραση της τάσης αυτής σε ένα σχετικά πρόσφατο κύριο άρθρο του Observer, υπό τον εύγλωττο τίτλο: «Οι ΗΠΑ δεν είναι ικανές να διευθύνουν τον κόσμο – Πρέπει να βοηθήσουμε την Ευρώπη να αναλάβει το έργο αυτό» [«The US is not fit to run the world – We must help Europe take on the job»], *The Observer* (01/04/2001). Επίσης, η Γαλλική *Le Monde Diplomatique* παίζει σημαντικό ρόλο όσον αφορά στην τάση αυτή, τόσο στη θεωρία όσο και στην πράξη.

της ΝΑΤ, αλλά επίσης και στο οικονομικό επίπεδο. Θα πρέπει εδώ να σημειωθεί ότι δεν αναφέρομαι σε συγκυριακά σκαμπανεβάσματα αλλά στην αδιαφιλονίκητη θέση των ΗΠΑ στην επανάσταση της πληροφορικής, η οποία τους θέτει πολύ πιο μπροστά από τους ανταγωνιστές τους στην Άπω Ανατολή και στην Ευρώπη. Μία ξεκάθαρη ένδειξη της Αμερικανικής επικράτησης μέσα στην υπερεθνική ελίτ είναι το γεγονός ότι ενώ στο τέλος της δεκαετίας του 1980 οκτώ από τις δέκα μεγαλύτερες πολυεθνικές στον κόσμο ήταν Ιαπωνικές, μία δεκαετία αργότερα ήταν και οι δέκα Αμερικανικές.³²

Τέλος, πρέπει να προσθέσω εδώ ότι η Νέα Πολιτική Τάξη, η οποία είναι το απαραίτητο συμπλήρωμα της Νέας Οικονομικής Τάξης που βασίζεται στη νεοφιλελεύθερη παγκοσμιοποίηση, δεν ορίζεται μόνο από την άτυπη δομή πολιτικής παγκοσμιοποίησης που εξέτασα παραπάνω, αλλά επίσης από μία σημαντική θεσμική αλλαγή: την αναθεώρηση του ρόλου του ΝΑΤΟ από το Σύμφωνο της Ουάσιγκτον το 1999. Όπως είναι γνωστό, το ΝΑΤΟ ιδρύθηκε το 1949 ως οργανισμός συλλογικής άμυνας απέναντι στην κομμουνιστική «απειλή» που έθετε το Σοβιετικό μπλοκ. Η καρδιά του Βορειοατλαντικού Συμφώνου ήταν το Άρθρο 5, στο οποίο τα συμβαλλόμενα μέλη «συμφωνούν ότι μία ένοπλη επίθεση εναντίον ενός ή περισσοτέρων από αυτά στην Ευρώπη ή τη Βόρεια Αμερική θα θεωρείται ως επίθεση ενάντια σε όλα». Το ίδιο άρθρο, μάλιστα, επικαλέσθηκε η υπερεθνική ελίτ για να εμπλέξει το ΝΑΤΟ στο σημερινό πόλεμο κατά της τρομοκρατίας. Όμως, η σύνοδος κορυφής στη Ουάσιγκτον το 1999, που καθιέρωσε ένα διευρυμένο ΝΑΤΟ το οποίο περιελάμβανε αρκετές χώρες του πρώην Σοβιετικού μπλοκ, υιοθέτησε μία νέα «στρατηγική αντίληψη»³³ η οποία άλλαξε ριζικά τη φύση αυτού του κρίσιμου στρατιωτικού

³² Madeleine Bunting, «Smash and grab inc. – The US ruled the last century and it will rule the next. What will it do with its power?», *The Guardian* (24/08/1999).

³³ North Atlantic Treaty Organisation, *The Alliance's Strategic Concept* (24 Απριλίου 1999).

οργανισμού στον οποίο συμμετέχουν όλες οι κύριες αναπτυγμένες οικονομίες της αγοράς (εκτός της Ιαπωνίας).

Το νέο καταστατικό του NATO αναθεώρησε τον ρόλο του NATO, από εκείνον του οργανισμού αμοιβαίας άμυνας ενός αριθμού εθνών-κρατών που είχαν συμμαχήσει ενάντια στο Σοβιετικό μπλοκ, σε αυτόν του κύριου στρατιωτικού θεσμού της διεθνοποιημένης οικονομίας της αγοράς. Όπως δηλώνει ρητά το νέο καταστατικό,³⁴ «η Συμμαχία επομένως όχι μόνο διασφαλίζει την άμυνα των μελών της, αλλά συμβάλλει στην ειρήνη και τη σταθερότητα στην περιφέρεια αυτή». Εν συνεχεία, σε μία ενότητα με τίτλο «Το εξελισσόμενο στρατηγικό περιβάλλον», το κείμενο καταστρώνει τη σχέση μεταξύ NATO και ΟΗΕ δηλώνοντας ότι «το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών έχει την πρωταρχική ευθύνη για τη διατήρηση της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας».³⁵ Ενδεικτικό είναι ότι κατά τη διάρκεια της συνόδου κορυφής, ο Πρόεδρος Chirac ερμήνευσε τη διάταξη αυτήν ως έχουσα τη σημασία πως το NATO δεν θα μπορούσε να δράσει δίχως εξουσιοδότηση από τον ΟΗΕ, αλλά η ερμηνεία αυτή αντικρούστηκε αμέσως από τον γενικό γραμματέα Solana ο οποίος δήλωσε πως δεν είναι απαραίτητο ένα ψήφισμα του Συμβουλίου Ασφαλείας για να γίνει μία επέμβαση εκτός της περιοχής του NATO.³⁶ Το ζήτημα βέβαια αυτό επιλύθηκε στην πράξη, με τον πόλεμο του NATO κατά της Γιουγκοσλαβίας και με τον νέο πόλεμο κατά του Ιράκ: όταν η υπερεθνική ελίτ δεν μπορεί να εξασφαλίσει τις ψήφους όλων των μονίμων μελών του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ διότι κάποια μέλη της έχουν διαφορετικές αντιλήψεις για τη στρατηγική ή τακτική τότε η Αμερικανική ελίτ, μαζί με όσα άλλα μέλη της υπερεθνικής ελίτ συμφωνούν, δεν έχει κανέναν δισταγμό να ξεκινήσει στρατιωτική δράση δίχως προηγούμενη εντολή από τον ΟΗΕ!

³⁴ Ό.π., άρθρο 6.

³⁵ Ό.π., άρθρο 15.

³⁶ Ben Macintyre, *The Times* (26/04/1999).

Παρακάτω, σε μία ενότητα με τίτλο «Κίνδυνοι και προκλήσεις για την Ασφάλεια», ορίζεται με σαφήνεια η νέα στρατηγική αντίληψη και γίνεται σαφής ο μετασχηματισμός του NATO από μία αμυντική συμμαχία που προστατεύει συγκεκριμένες περιοχές από την κομμουνιστική απειλή, σε μία επιθετική συμμαχία που προστατεύει μία ασαφώς καθορισμένη ευρεία περιοχή («το εσωτερικό και ο περίγυρος της Ευρωατλαντικής περιοχής, καθώς και η περιφέρεια της Συμμαχίας») από μία σειρά αόριστων «κινδύνων».³⁷ Στην πραγματικότητα, κάθε είδος σύγκρουσης (συμπεριλαμβανομένων των «τρομοκρατικών ενεργειών» και «της διατάραξης της ροής ζωτικών πόρων») εντός αυτής της ευρέως ορισμένης γεωγραφικής περιοχής, που θα απειλούσε ενδεχομένως, άμεσα ή έμμεσα, τη σταθερότητα της διεθνοποιημένης οικονομίας της αγοράς, μπορεί να θεωρηθεί ως απειλή κατά της Συμμαχίας.³⁸ Δεν είναι λοιπόν περίεργο που ήδη Αμερικανοί αναλυτές προεξοφλούν ότι το NATO θ' αναλάβει «ειρηνευτικά» καθήκοντα στο Ιράκ, όταν παγιωθεί η «τάξη» μετά την ανατροπή του Ιρακινού καθεστώτος!³⁹

Ο νέος ρόλος του NATO ως υπερασπιστή της υπερεθνικής ελίτ και των παγκόσμιων συμφερόντων της είναι επομένως προφανής από το Σύμφωνο της Ουάσιγκτον. Επιπλέον, παρ' όλο που σιφωνά με τις παραπάνω διατυπώσεις υποτίθεται ότι όλα τα μέλη του NATO μετέχουν στον ορισμό μίας «κατάστασης κινδύνου» και στην πρόταση των κατάλληλων μέτρων που θα πρέπει να ληφθούν, είναι προφανές ότι, δεδομένης της αμερικανικής ηγεμονίας, βασικά είναι το Αμερικανικό τμήμα της υπερεθνικής ελίτ που αναλαμβάνει την ευθύνη για την υπεράσπιση της Νέας Τάξης. Δεν είναι επομένως άξιο απορίας ότι το Πεντάγωνο διακήρυξε ρητά ότι «μία ευημερούσα, βασικά δημοκρατική και προσανατολισμένη προς την αγορά, ζώνη ειρήνης και ευημερίας που περικλείει πάνω από τα δύο τρίτα της

³⁷ NATO, *The Alliance's Strategic Concept*, άρθρο 20.

³⁸ Ό.π., άρθρο 24.

³⁹ Thomas L. Friedman, «NATO's New Front», *New York Times* (30/03/2003).

παγκόσμιας οικονομίας», απαιτεί τη «σταθερότητα», που μόνο η Αμερικανική «ηγεσία μπορεί να παρέχει».⁴⁰ Η προστασία της διεθνοποιημένης οικονομίας της αγοράς και του ελεύθερου εμπορίου εξαρτώνται επομένως από τις στρατιωτικές δεσμεύσεις και τη στρατιωτική δύναμη των ΗΠΑ. Ένας μάλιστα σημαίνων αρθρογράφος των *New York Times*⁴¹ ήταν ακόμη πιο ειλικρινής πάνω στο θέμα αυτό όταν τόνισε πως: «Για να λειτουργήσει επιτυχώς η παγκοσμιοποίηση, δεν πρέπει να διστάζει η Αμερική να ενεργεί ως η πελώρια υπερδύναμη που είναι [...] Η αόρατη χείρα της αγοράς ουδέποτε θα λειτουργήσει δίχως μία αόρατη γροθιά [...] και η αόρατη γροθιά που διαφυλάσσει τον κόσμο για τις τεχνολογίες της Silicon Valley ονομάζεται Αμερικανικός Στρατός, Αεροπορία, Ναυτικό και Σώμα Πεζοναυτών».

Ωστόσο, το γεγονός ότι η στρατιωτική ηγεμονία των ΗΠΑ αναγνωρίζεται από όλα τα μέλη της υπερεθνικής ελίτ δεν σημαίνει ότι δεν υπάρχουν τμήματά της που θα προτιμούσαν κάποιον βαθμό ανεξαρτησίας από τις ΗΠΑ. Τα Γαλλικά τμήματα της υπερεθνικής ελίτ, πιο συγκεκριμένα, επιθυμούν να δημιουργήσουν μία ανεξάρτητη στρατιωτική δύναμη της ΕΕ με στόχο τον μετριασμό της Αμερικανικής κυριαρχίας πάνω στα άλλα μέλη της υπερεθνικής ελίτ. Όμως, όπως θα μπορούσε να περιμένει κανείς υπό το φως της σχετικής στρατιωτικής αδυναμίας των Ευρωπαϊκών ελίτ, τέτοιες επιθυμίες δεν μπορούν να υπερβούν το στάδιο των ευσεβών πόθων. Η πρόσφατη τεράστια αύξηση στις στρατιωτικές δαπάνες των ΗΠΑ που εξαγγέλθηκε από την κυβέρνηση Bush, σύμφωνα με τον καθηγητή Paul Kennedy του πανεπιστημίου Yale, θα έχει ως αποτέλεσμα οι ΗΠΑ να ξοδεύουν κάθε χρόνο περισσότερα για την «άμυνα» από τις επόμενες εννέα χώρες μαζί!⁴² Δεν είναι λοιπόν περίεργο ότι, παρ' όλο που η

⁴⁰ Christopher Layne & Benjamin Schwarz, «Making the World Safer for Business: instability and aggression are regarded as a threat to the global stability upon which US markets depend», *Los Angeles Times* (02/04/1999).

⁴¹ Thomas Friedman, *New York Times* (28/03/1999). Παρατίθεται στο: M. Parenti, *To Kill A nation* (Λονδίνο: Verso, 2000), σελ. 235.

⁴² Peter Beaumont & Ed Vulliamy, *The Observer* (10/02/2002).

Συνθήκη της Νίκαιας που υπέγραψαν τα μέλη της ΕΕ το Φεβρουάριο του 2001 δηλώνει σαφώς πως η κοινή εξωτερική πολιτική και η κοινή πολιτική ασφάλειας θα περιλαμβάνει «όλα τα ζητήματα που σχετίζονται με την ασφάλεια της Ένωσης», στη συνέχεια ουσιαστικά αναιρεί κάθε δυνατότητα αυτονόμησης των Ευρωπαϊκών ελίτ από την Αμερικανική όταν, σε ένα μακροσκελές παράρτημα, ορίζει πως «το NATO παραμένει η βάση της συλλογικής άμυνας των μελών του και θα εξακολουθήσει να παίζει έναν σημαντικό ρόλο στη διαχείριση κρίσεων. Η ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής πολιτικής ασφάλειας και άμυνας θα συμβάλλει στη βιωσιμότητα ενός ανανεωμένου υπερατλαντικού συνδέσμου».⁴³ Είναι επομένως ξεκάθαρο ότι οποιαδήποτε Ευρωπαϊκή αμυντική δύναμη τελικά προκύψει θα είναι πλήρως ενσωματωμένη στο NATO, εξασφαλίζοντας έτσι τη στρατιωτική ηγεμονία της αμερικανικής ελίτ και, κατ' ουσίαν, θα παίζει συμπληρωματικό, και όχι ανταγωνιστικό, ρόλο προς αυτήν.

Είναι όμως σημαντικό ότι το νέο καταστατικό του NATO, άμεσα ή έμμεσα, ξεκαθαρίζει πως ο τύπος πολέμων που αναμένεται στο μέλλον δεν έχει καμία σχέση ούτε με το είδος πολέμων μεταξύ των αναπτυγμένων οικονομιών της αγοράς που αποκορυφώθηκαν στους δύο παγκόσμιους πολέμους και σημάδευσαν τον 20ο αιώνα, αλλά ούτε και με εκείνους μεταξύ των δύο ψυχροπολεμικών μπλοκ που πρόσμενε το αρχικό καταστατικό του NATO. Με αυτή την έννοια, το νέο καταστατικό του NATO εκφράζει επακριβώς την προβληματική της υπερεθνικής ελίτ γύρω από τους πολέμους στη ΝΔΤ. Θα μπορούσαμε να περιγράψουμε ως εξής την προβληματική που προκύπτει έμμεσα από το νέο καταστατικό.

Όσον αφορά, πρώτον, τους πολέμους μεταξύ των μειζόνων οικονομιών της αγοράς, η ομαλή λειτουργία μίας αυτορυθμιζόμενης διεθνοποιημένης οικονομίας της αγοράς, η οποία περιλαμβάνει την ελεύθερη διακίνηση εμπορευμάτων και κεφαλαίου, είναι ασύμβατη με οικονομικούς αποκλεισμούς

⁴³ Richard Norton-Taylor, *The Guardian* (28/02/2001).

(εμπάργκο) και στρατιωτικές δραστηριότητες. Επομένως, η σημερινή διεθνοποίηση της οικονομίας της αγοράς κάνει περιττές, αν όχι αδύνατες, τέτοιες συγκρούσεις μεταξύ των μειζόνων οικονομιών της αγοράς. Σήμερα, τα έθνη-κράτη αποτελούν ουσιαστικά τις κοινότητες της διεθνοποιημένης οικονομίας της αγοράς και δουλειά τους είναι να παρέχουν, με το μικρότερο δυνατό κόστος, την υποδομή και τα «δημόσια αγαθά» που απαιτούνται για την αποτελεσματική λειτουργία των επιχειρήσεων.⁴⁴ Είναι δηλαδή σαφώς ενάντια στο γενικότερο συμφέρον της υπερεθνικής ελίτ το να επιτρέψει να εκδηλωθούν στρατιωτικές συγκρούσεις μεταξύ των μειζόνων οικονομιών της αγοράς, δηλ. μεταξύ μελών της Τριάδας (ΕΕ, NAFTA και Ιαπωνία), στην οποία έχουν την έδρα τους όλα τα μέλη της υπερεθνικής ελίτ. Επιπλέον, δεν είναι δύσκολο να αντιληφθεί κανείς πως, στο πλαίσιο αυτής της διεθνοποιημένης οικονομίας, είναι αδιανόητη, κάθε απόπειρα μίας χώρας ή ενός οικονομικού μπλοκ να χρησιμοποιήσει στρατιωτική βία εναντίον μίας άλλης χώρας ή ενός άλλου μπλοκ εντός της Τριάδας, καθώς αυτό θα επέφερε άμεσες κυρώσεις από τις παγκόσμιες χρηματοπιστωτικές αγορές, με πρώτο θύμα το ίδιο το νόμισμά της επιτιθέμενης χώρας ή μπλοκ. Αντίστοιχα, ένας γενικευμένος πόλεμος, σαν τους δύο προηγούμενους παγκόσμιους πολέμους, θα οδηγούσε τη διεθνοποιημένη οικονομία της αγοράς στην κατάρρευση, μέσω του κραχ των διεθνοποιημένων χρηματιστηρίων και της χρεοκοπίας των πολυεθνικών επιχειρήσεων που θα έπρεπε να περιορίσουν δραστικά τις δραστηριότητές τους.

Όμως, μολονότι οι πόλεμοι μεταξύ των χωρών της Τριάδας αποκλείονται, δεν ισχύει το ίδιο όσον αφορά τους πολέμους μεταξύ αυτών και χωρών στην περιφέρεια και στην ημιπεριφέρεια της διεθνοποιημένης οικονομίας της αγοράς, ούτε όσον αφορά τους πολέμους που (όπως ο σημερινός γενικός [global] «πόλεμος» κατά της τρομοκρατίας) στοχεύουν στη συντριβή κάθε αντίστασης κατά της ΝΔΤ, ούτε, τέλος, όσον αφορά τους πολέμους μεταξύ

⁴⁴ K. Ohmae, «The rise of the region state», *Foreign Affairs* (Ανοιξη 1993).

χωρών της περιφέρειας (οι οποίοι συχνά εκφράζουν αντίστοιχες διαιρέσεις εντός της υπερεθνικής ελίτ).

Έτσι, όσον αφορά τους πολέμους μεταξύ χωρών της Τριάδας και χωρών στην περιφέρεια και στην ημιπεριφέρεια, καθώς και εκείνους εναντίον κινημάτων αντίστασης, η έκρηξη της ανισότητας στην παγκόσμια κατανομή της δύναμης στη ΝΔΤ συνεπάγεται πως οι επιθέσεις εναντίον κάθε καθεστώτος-«ταραξία» ή κινήματος αντίστασης που την αμφισβητεί θα συνεχιστούν αμείωτες — αυτός είναι και ο κύριος στόχος του σημερινού γενικού «πολέμου». Τέτοια καθεστώτα ή κινήματα θα πρέπει να συντριβούν με το είδος της ολοκληρωτικής νίκης που είδαμε στην περίπτωση των τριών «πολέμων» μέχρι σήμερα. Η συμμετοχή σε πολέμους του τύπου αυτού είναι ο λόγος άλλωστε που οι στρατοί των χωρών της Τριάδας μετατρέπονται ταχύτατα σε στρατούς επαγγελματιών δολοφόνων (ένα είδος σαμουράι) οι οποίοι δεν είναι επιδεκτικοί, όπως οι κληρωτοί, ιδεολογικών επιρροών και συναισθημάτων αλληλεγγύης προς τις κοινωνικές ομάδες από τις οποίες στρατολογούνται (συνήθως τις φτωχότερες κοινωνικές ομάδες). Παρά το υψηλότερο κόστος των επαγγελματικών στρατών,⁴⁵ οι ελίτ της ΝΔΤ δεν έχουν άλλη επιλογή από το να καλύπτουν τέτοιες επιπρόσθετες δαπάνες καθώς οι πόλεμοι δεν γίνονται πια για την υπεράσπιση της χώρας, αλλά καθαρά για την υπεράσπιση της ΝΔΤ και των προνομίων εκείνων που ωφελούνται από αυτήν — πρωταρχικά η υπερεθνική ελίτ αλλά επίσης και οι ανώτερες μεσαίες τάξεις στις χώρες της Τριάδας καθώς και οι ελίτ στις χώρες της περιφέρειας.

Όσο για τους πολέμους μεταξύ των χωρών της περιφέρειας, συγκρούσεις πολιτισμικής, θρησκευτικής, εθνικιστικής ή εθνοτικής φύσης μπορούν εύκολα να προκύψουν μεταξύ τους, συχνά δίνοντας διέξοδο στην απογοήτευση από την κοινωνικο-οικονομική κατάσταση. Η αντίδραση της υπερεθνικής ελίτ σε τέτοιους πολέμους δεν είναι ομοιόμορφη. Σε κάποιες περιπτώσεις, όπως έγινε με τους εθνοτικούς πολέμους στα Βαλκάνια, τέτοιες

⁴⁵ Adrian Hamilton, *The Observer* (25/02/1996).

συγκρούσεις μπορεί να απειλούν τη σταθερότητα της ΝΔΤ και πρέπει να συντριβούν από τα στρατιωτικά σκέλη της: αν είναι δυνατόν από τον ΟΗΕ, εναλλακτικά από το νέο ΝΑΤΟ, ή ως έσχατο μέσο από τη στρατιωτική δύναμη των ίδιων των ΗΠΑ. Εάν οι εντάσεις αυτές δεν απειλούν τη ΝΔΤ ως τέτοια, αλλά είναι χρήσιμες για τη χρηματοδότηση της ανάπτυξης της πολεμικής βιομηχανίας της υπερεθνικής ελίτ, τότε αφήνονται να σιγοβράζουν (π.χ. Ελληνο-Τουρκική διαμάχη).

Συμπερασματικά, ο στρατιωτικός βραχίονας της υπερεθνικής ελίτ, δηλ. το Πεντάγωνο των ΗΠΑ, με την αρωγή του Βρετανικού Επιτελείου και με, ή δίχως, τη βοήθεια του ΝΑΤΟ, παίζουν σήμερα το ρόλο του διαχειριστή του τομέα ασφάλειας της ΝΔΤ. Στο πλαίσιο αυτό, ο νέος γενικός «πόλεμος» της υπερεθνικής ελίτ προσφέρει, όπως θα δούμε παρακάτω, τον ίδιο τον μηχανισμό ασφαλείας για τη διαδικασία της νεοφιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης (ένας διεθνοποιημένος πόλεμος για μία διεθνοποιημένη οικονομία), καθώς και τον μηχανισμό προστασίας όσον αφορά κάθε απειλή κατά της ΝΔΤ γενικότερα.

γ. Η ιδεολογική διάσταση της συστημικής βίας

Η οικονομική και η πολιτική παγκοσμιοποίηση συνοδεύονται αναπόφευκτα από ένα είδος «ιδεολογικής παγκοσμιοποίησης», δηλ. μία υπερεθνική ιδεολογία που χρησιμοποιείται για να αιτιολογηθεί η μείωση της εθνικής κυριαρχίας, η οποία συμπληρώνει την αντίστοιχη μείωση της οικονομικής κυριαρχίας που επιφέρει η οικονομική παγκοσμιοποίηση. Ο πυρήνας της νέας αυτής ιδεολογίας είναι το δόγμα της «περιορισμένης» κυριαρχίας που χρησιμοποιείται για να «αιτιολογηθούν» στρατιωτικές επεμβάσεις/ επιθέσεις εναντίον κάθε καθεστώτος-«ταραξία» ή πολιτικής οργάνωσης και κινήματος.⁴⁶ Σύμφωνα με το δόγμα

⁴⁶ Ο γκουρού της εξωτερικής πολιτικής του Tony Blair, Robert Cooper, διατύπωσε σαφώς τη νέα ιδεολογική παγκοσμιοποίηση όταν υποστήριξε ότι: «είναι απαραίτητο ένα νέο είδος ιμπεριαλισμού, που θα είναι συμβατός με τα

αυτό, υπάρχουν ορισμένες καθολικές αξίες που πρέπει να έχουν προτεραιότητα έναντι άλλων αξιών, όπως αυτή της εθνικής κυριαρχίας. Έτσι, καταργείται εντελώς στη ΝΔΤ η κουλτούρα της απεριόριστης εθνικής κυριαρχίας, με ιστορία πέντε αιώνων, την οποία τα έθνη που έλαβαν μέρος στη σύνταξη του καταστατικού Χάρτη του ΟΗΕ συμφώνησαν να περιορίσουν μόνο όσον αφορά το δικαίωμά τους να διεξαγάγουν πόλεμο σε περίπτωση επίθεσης, με αντάλλαγμα την υπόσχεση ότι το Συμβούλιο Ασφαλείας θα παρέχει συλλογική ασφάλεια για αυτά. Τον κανόνα αυτόν παραβίασε ο «πόλεμος» του ΝΑΤΟ κατά της Γιουγκοσλαβίας των ΗΠΑ, ακόμη πιο κατάφωρα ο «πόλεμος» των ΗΠΑ κατά του Αφγανιστάν,⁴⁷ και βάζει οριστικά στο χρονοντούλαπο της Ιστορίας ο προληπτικός πόλεμος κατά του Ιράκ, που οδήγησε και στην πλήρη στρατιωτική κατοχή της χώρας! Όπως έγραψε πρόσφατα ο Richard Perle, πρόεδρος του συμβουλίου «αμυντικής» πολιτικής, δηλ. του think tank του Πεντάγωνου, «ο Σανταμ θα πάρει μαζί του (στο θάνατο) και τον ΟΗΕ».⁴⁸

Στις περιπτώσεις όπου παραβιάζονται «καθολικές αξίες», οι διεθνείς οργανισμοί που εκφράζουν τη βούληση της «διεθνούς κοινότητας» (δηλ. το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ, το ΝΑΤΟ κ.λπ.) θα πρέπει να τις επιβάλλουν με κάθε απαραίτητο μέσο,

ανθρώπινα δικαιώματα και τις παγκόσμιες αξίες: ένας ιμπεριαλισμός που θα έχει ως στόχο να παραγάγει τάξη και οργάνωση αλλά — που σήμερα στηρίζεται σε εθελοντική βάση». Robert Cooper, «Why we still need empires», *The Observer* (07/04/2002).

⁴⁷ Όπως επισημαίνει η Monique Chemillier-Gendreau: «Το τέλος του διεθνούς δικαίου, που έμοιαζε πιθανό μετά τον πόλεμο στον Κόλπο, επιταχύνεται [...] το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ τελικά λύγισε μπρος στις ΗΠΑ στο Ψήφισμα 1368 της 12ης Σεπτεμβρίου 2001 [...] Με το να περιγράψει τις επιθέσεις της 11ης Σεπτεμβρίου σαν “απειλές κατά της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας” [...] εγκατέλειψε κάθε ιδέα συλλογικής δράσης εν ονόματι του ΟΗΕ [...] ο ΟΗΕ ενθαρρύνει ένα φαύλο κύκλο όπου η απάντηση στη βία και στον φόνο είναι ένας εκδικητικός πόλεμος που μπορεί να επεκταθεί σε άλλες χώρες». «UN: the end of collective action», *Le Monde Diplomatique* (Νοέμβριος 2001).

⁴⁸ Richard Perle, «Thank God for the death of the UN», *The Guardian* (21/03/2003).

άσχετα από έγνοιες για την εθνική κυριαρχία οι οποίες ποτέ δεν πρέπει να υπερισχύουν των καθολικών αυτών αξιών που έχουν πρωταρχική σπουδαιότητα. Το νέο αυτό δόγμα εκφράστηκε επίσημα από τον πρωθυπουργό του Ηνωμένου Βασιλείου σε έναν λόγο του στο Σικάγο, ακριβώς πριν από τη σύνοδο κορυφής του NATO στην Ουάσιγκτον. Το απαύγασμα του λόγου αυτού ήταν ότι θα πρέπει να επιτρέπεται στα δημοκρατικά κράτη να επεμβαίνουν στις εσωτερικές υποθέσεις άλλων κρατών εφόσον βρίσκονται σε κίνδυνο τα ανθρώπινα δικαιώματα — μία αρχή που επιδοκιμάζεται πλήρως από το νέο NATO.⁴⁹

Υπάρχουν δύο προφανή συμπεράσματα που μπορεί να συναγάγει κανείς από αυτό το νέο δόγμα «περιορισμένης κυριαρχίας», το οποίο γρήγορα γίνεται η ιδεολογία της ΝΑΤ, τόσο όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα όσο και τον «πόλεμο κατά της τρομοκρατίας». Το πρώτο συμπέρασμα είναι ότι το δόγμα αυτό υπερισχύει του Χάρτη του ΟΗΕ, ο οποίος τονίζει ρητά πως: «τίποτε από τα όσα περιέχονται στον παρόντα Χάρτη δεν εξουσιοδοτεί τα Ηνωμένα Έθνη να επεμβαίνουν σε ζητήματα που ανήκουν ουσιαστικά στην εσωτερική δικαιοδοσία οποιουδήποτε κράτους» εκτός εάν το Συμβούλιο Ασφαλείας διαπιστώσει μία «απειλή κατά της ειρήνης, διατάραξη της ειρήνης, ή επιθετική ενέργεια».⁵⁰ Ο ουσιαστικός παραμερισμός του Χάρτη του ΟΗΕ γίνεται πασιδηλός αν λάβει κανείς υπόψη ότι η πρόταση για τη διασφάλιση της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων είχε ρητά απορριφθεί στη Συνδιάσκεψη στο Σαν Φραντσίσκο κατά την

⁴⁹ Το άρθρο 20 της νέας στρατηγικής αντίληψης ξεκαθαρίζει ρητά ότι το νέο NATO αναγνωρίζει μονάχα μία περιορισμένη αντίληψη της κυριαρχίας. Το συμπέρασμα αυτό προκύπτει από τις αναφορές που κάνει το άρθρο 20 σε εθνικές και θρησκευτικές αντιπαλότητες, ή στην προσβολή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων — γεγονότα τα οποία, σύμφωνα με τη νέα «στρατηγική αντίληψη», μπορούν να οδηγήσουν σε κρίσεις που επηρεάζουν την Ευρωπαϊκή σταθερότητα και σε ένοπλες συγκρούσεις που επηρεάζουν την ασφάλεια της Συμμαχίας λόγω της πιθανότητας να εξαχθούν σε γειτονικές χώρες. NATO, *The Alliance's Strategic Concept*.

⁵⁰ Χάρτης του ΟΗΕ, άρθρο 2, νο. 7 και άρθρο 39.

οποία ιδρύθηκε ο ΟΗΕ. Το δεύτερο συμπέρασμα είναι ότι, με δεδομένη την τεράστια ασύμμετρία δύναμης στη σημερινή Διεθνή Τάξη, το νέο αυτό δόγμα δεν πλήττει την κυριαρχία των ισχυρών κρατών στις χώρες της Τριάδας αλλά μόνο αυτή των αδύναμων κρατών.

Είναι επομένως ξεκάθαρο ότι το νέο αυτό δόγμα είναι λανθασμένο, ασύμμετρο και δυνητικά καταπιεστικό. Είναι λανθασμένο, επειδή η καθιέρωση της υπεροχής των «ανθρωπίνων δικαιωμάτων», ή της προστασίας από την «τρομοκρατία», επί της εθνικής κυριαρχίας, προϋποθέτει πως ζούμε σε μία κοινωνία και σε έναν κόσμο όπου οι ίδιοι οι λαοί (και όχι οι ελίτ τους) μπορούν να ορίσουν την έννοια των «καθολικών αξιών» και της «τρομοκρατίας». Είναι ασύμμετρο, εφόσον ουσιαστικά δίνει το δικαίωμα στους ισχυρούς να επεμβαίνουν στις υποθέσεις των αδύναμων, αλλά όχι το αντίστροφο. Αυτό θα μπορούσε να εξηγήσει, λόγου χάρη, γιατί οι συνεχείς μαζικές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των Παλαιστινίων, ακόμη και τα εγκλήματα στη Τζενίν κατά τη δεύτερη φάση του «πολέμου» κατά της τρομοκρατίας τον Απρίλιο του 2002 στα χέρια του αποκτηνωμένου Σιωνιστικού στρατού, με την προφανή συμπαιγνία της υπερεθνικής ελίτ, ουδέποτε απέτελεσαν βάσιμο λόγο για δράση από την υπερεθνική ελίτ (ούτε καν για τη σύσταση Επιτροπής Διερεύνησης!), ή γιατί ο UCK στο Κόσοβο και οι Κόντρας στη Νικαράγουα, που θα μπορούσαν εύκολα να χαρακτηριστούν «τρομοκρατικές» οργανώσεις, όχι μόνο δεν καταδιώχθηκαν ποτέ από την υπερεθνική ελίτ αλλά αντίθετα εξοπλίστηκαν και χρηματοδοτήθηκαν από αυτήν! Τέλος, είναι δυνητικά καταπιεστικό, επειδή μπορεί εύκολα να χρησιμοποιηθεί από την υπερεθνική ελίτ για την καταπίεση κάθε κινήματος που θα προσπαθούσε να εγκαθιδρύσει ένα εναλλακτικό είδος κοινωνίας με στόχο την κατάργηση της ανισοκατανομής της πολιτικής και οικονομικής δύναμης. Το νέο αυτό δόγμα της περιορισμένης κυριαρχίας παίζει, επομένως, τον ιδεολογικό ρόλο της νομιμοποίησης των πολιτικών και στρατιωτικών επεμβάσεων της

υπερεθνικής ελίτ, με στόχο την εξασφάλιση της σταθερότητας στη ΝΔΤ.

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ο ρόλος τόσο της κεντρο-Αριστεράς όσο και της επικρατούσας τάσης των ρεφορμιστών μέσα στους Πράσινους ως κύριων υποστηρικτών της νέας υπερεθνικής ιδεολογίας. Και οι δύο έχουν παίξει ζωτικό ρόλο στην αιτιολόγηση των «πολέμων» της υπερεθνικής ελίτ μέσω του δόγματος της περιορισμένης κυριαρχίας. Αυτό δεν είναι δύσκολο να εξηγηθεί με βάση το γεγονός ότι τόσο η κεντρο-Αριστερά όσο και οι ρεφορμιστές Πράσινοι έχουν ήδη υιοθετήσει πλήρως την οικονομική και πολιτική διάσταση της Νέας Διεθνούς Τάξης. Έτσι, όλα τα μείζονα Ευρωπαϊκά κεντρο-Αριστερά κόμματα (Γερμανία, Βρετανία, Γαλλία, Ιταλία κ.λπ.) έχουν ήδη υιοθετήσει την καπιταλιστική νεοφιλελεύθερη παγκοσμιοποίηση. Αντίστοιχα, οι ρεφορμιστές Πράσινοι έχουν εδώ και καιρό εγκαταλείψει κάθε ιδέα περί ριζικών οικονομικών αλλαγών και έχουν υιοθετήσει αντ' αυτού ένα είδος «οικο-σοσιαλφιλελευθερισμού» που ισοδυναμεί με κάποια εκδοχή «Πράσινου καπιταλισμού».

Δεν προκάλεσε επομένως ιδιαίτερη έκπληξη το γεγονός ότι η κεντρο-Αριστερά επιδοκίμασε ενθουσιωδώς και τους τρεις «πολέμους» της υπερεθνικής ελίτ, ενώ οι ρεφορμιστές Πράσινοι, που στις αρχές της δεκαετίας του 1990 ανησυχούσαν για τις οικολογικές επιπτώσεις του πολέμου στον Κόλπο, στο τέλος της δεκαετίας ήταν ταγμένοι υποστηρικτές του πολέμου κατά της Γιουγκοσλαβίας και σήμερα, παρά τις αντιρρήσεις τους για την εισβολή στο Ιράκ, επιδοκιμάζουν πλήρως τον γενικό «πόλεμο κατά της τρομοκρατίας». Το επιχείρημα που χρησιμοποίησαν οι ρεφορμιστές Πράσινοι για να αιτιολογήσουν τη στάση τους ήταν πως ο νέος ρόλος του NATO ως υπερασπιστή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ήταν απόλυτα συμβατός με την Πράσινη ιδεολογία του αγώνα για τα ανθρώπινα δικαιώματα και για την ανθρώπινη απελευθέρωση γενικότερα! Εν τούτοις, υπάρχει μία εναλλακτική εξήγηση για τη στάση των ρεφορμιστών Πρασίνων: από τη στιγμή που τα Πράσινα κόμματα έγιναν «κανονικά κόμματα» που αγωνίζονται για την κυβερνητική εξουσία και εγκαταλείψαν τις

ιδέες περί του «αντικόμματος», της άμεσης δημοκρατίας και της ριζοσπαστικής οικολογίας, ήταν πλέον αναπόφευκτο ότι άπαξ και βρισκόντουσαν στην εξουσία θα γινόντουσαν «κανονικές κυβερνήσεις», που συμμετέχουν σε «κανονικές» εγκληματικές δραστηριότητες, όπως ο πόλεμος του NATO.

Ωστόσο, μολονότι ο Ιστορικός ρόλος των σοσιαλδημοκρατών στο πλευρό των αρχουσών ελίτ κατά τους διάφορους πολέμους τους είναι δεδομένος δεν ισχύει το ίδιο και για την Αριστερά γενικότερα ή για τους Πράσινους ειδικότερα. Όσον αφορά την Αριστερά, έκπληξη προκάλεσε σε μερικούς, μολονότι δεν ήταν κάτι το απροσδόκητο, το γεγονός ότι ο «πόλεμος» κατά της Γιουγκοσλαβίας επιδοκιμάστηκε από τους περισσότερους διανοούμενους της Ευρωπαϊκής «Αριστεράς»: από τον Anthony Giddens και τον Alain Tourain ως τον Edgar Morin, τον Habermas και πολλούς άλλους που, κατ' ουσίαν, χρησίμευσαν ως απολογητές της επίθεσης του NATO κατά του Γιουγκοσλαβικού λαού, όταν αιτιολογούσαν το δόγμα της «περιορισμένης» κυριαρχίας και μιλούσαν για μία «νέα εποχή» στις διεθνείς σχέσεις, την οποία υποτίθεται σηματοδότησε η υπόθεση Pinochet και ο ίδιος ο «πόλεμος». Είναι φανερό ότι οι περισσότεροι «Αριστεροί» διανοούμενοι, όπως εύστοχα τους περιέγραψε ο Καστοριάδης, έχοντας σήμερα εγκαταλείψει τον κριτικό τους ρόλο, «προσχωρούν ενθουσιωδώς σε αυτό που υπάρχει, απλώς γιατί υπάρχει».⁵¹

Το ίδιο ισχύει και για τους Πράσινους, οι οποίοι εισήλθαν στον πολιτικό στίβο πριν από ένα τέταρτο του αιώνα, ως ένα νέο κοινωνικό κίνημα που αγωνιζόταν για τον ευγενή σκοπό της απελευθέρωσης της Φύσης και της Ανθρωπότητας από τα δεινά της παρούσας κοινωνίας. Η συμμετοχή τους στους δύο τελευταίους εγκληματικούς «πολέμους» της υπερεθνικής ελίτ (Γιουγκοσλαβία, Αφγανιστάν) αποτελεί ειδεχθέστατη αναίρεση του ίδιου του λόγου ύπαρξης του Πράσινου κινήματος. Αυτό έγινε

⁵¹ Κορνήλιος Καστοριάδης, *Ο θρυμματισμένος κόσμος* (Αθήνα: εκδ. Ύψιλον, 1992), σελ. 24.

ιδιαίτερα φανερό στην περίπτωση της Γιουγκοσλαβίας, όταν τόσο οι «ρεαλιστές» Πράσινοι σαν τους πρώην αριστεριστές και νυν επαγγελματίες πολιτικούς Cohn-Bendit⁵² και Joschka Fischer, όσο και οι «κοκκινο-Πράσινοι» σαν τον Alain Lipietz,⁵³ καθώς και τα Ευρωπαϊκά Πράσινα κόμματα δεν είδαν καμία αντίφαση ανάμεσα στον στόχο αυτού του πολέμου (απελευθέρωση των Κοσοβάρων από την καταπίεση και την εθνοκάθαρση) και στα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν για τον σκοπό αυτόν (η εγκληματική πολεμική μηχανή της υπερεθνικής ελίτ που ανέλαβε τη συστηματική καταστροφή της υποδομής της χώρας). Οι ρεφορμιστές Πράσινοι έχουν φανερώσει ότι δεν έχουν πια (εάν υποθέσουμε πως είχαν κάποτε) ένα όραμα για μία εναλλακτική κοινωνία και υιοθετούν πλήρως το θεσμικό πλαίσιο της σημερινής διεθνοποιημένης οικονομίας της αγοράς και των πολιτικών της εκφράσεων. Όπως γρήγορα επεσήμαναν σοσιαλιστές επικριτές,⁵⁴ οι ρεφορμιστές Πράσινοι σήμερα δεν μπορούν να ισχυρίζονται πως αποτελούν κάποιο είδος «αντισυστημικής δύναμης». Είναι σαφές, επομένως, ότι από τη στιγμή που οι «ρεαλιστές» κέρδισαν τη μάχη ενάντια στα ριζοσπαστικά ρεύματα μέσα στους Ευρωπαίους Πράσινους, τα Πράσινα κόμματα έγιναν στοιχείο της ΝΔΤ, με κύρια λειτουργία την περιβαλλοντική διαχείριση για λογαριασμό των μεσαίων τάξεων τις οποίες κυρίως αντιπροσωπεύουν, τερματίζοντας έτσι οριστικά κάθε ελπίδα σε σχέση με το αντισυστημικά τους δυναμικό.

⁵² Daniel Cohn-Bendit, «Le recours, c'est la force», *Liberation* (06/04/1999).

⁵³ Alain Lipietz, «Ce qu'il faut savoir avant une guerre terrestre», *Liberation* (13/04/1999).

⁵⁴ Όπως τονίζει ο Paul McGarr: «Η (Πράσινη) πολιτική τους αποτελεί κριτική ορισμένων πλευρών του καπιταλιστικού συστήματος, όπως του τρόπου με τον οποίο οδηγεί σε περιβαλλοντική καταστροφή, αλλά όχι απόρριψη του ίδιου του συστήματος.». «European Greens, Shades of Deep Khaki», *Socialist Worker* (23/04/1999).

Πολιτική Βία και αντιβία στη Νέα Διεθνή Τάξη⁵⁵

Η πολιτική βία σε όλες της τις παραλλαγές δεν είναι ασφαλώς νέο φαινόμενο και ήταν πάντοτε παρούσα σε κάθε μορφή ιεραρχικής (ή ετερόνομης) κοινωνίας. Όπως αποπειράθηκα να δείξω παραπάνω, η πολιτική βία ήταν πάντοτε αλληλένδετη με την ανισοκατανομή της δύναμης σε όλα τα επίπεδα και ιδιαιτέρως στο πολιτικό/ στρατιωτικό και στο οικονομικό επίπεδο. Με άλλα λόγια, η ασυμμετρία της οικονομικής και της πολιτικής/ στρατιωτικής δύναμης μεταξύ των εθνών αλλά και στο εσωτερικό τους ήταν πάντοτε η αναγκαία συνθήκη για την πολιτική βία, τόσο από τη σκοπιά των καταπιεστών όσο και από εκείνη των καταπιεσμένων. Θα μπορούσε κανείς να προχωρήσει ακόμη παραπέρα και να υποθέσει μία άμεση σχέση μεταξύ της ανισοκατανομής δύναμης και της πολιτικής βίας: όσο μεγαλύτερη είναι η ανισότητα στην κατανομή της δύναμης τόσο μεγαλύτερος είναι ο βαθμός της πολιτικής βίας σε όλες της τις μορφές.

Όπως, ελπίζω, έγινε ήδη φανερό, η ΝΔΤ έχει θεσμοποιήσει μία ακραία συγκέντρωση οικονομικής, πολιτικής/ στρατιωτικής δύναμης, δηλ. μία ακραία μορφή συστημικής βίας, η οποία είναι η θεμελιώδης αιτία της τεράστιας ανόδου της αντιβίας στο τελευταίο τέταρτο του αιώνα περίπου. Όμως, σε αντιδιαστολή με τη φιλελεύθερη και την κρατικιστική μορφή της νεωτερικότητας, στις οποίες η δύναμη ήταν συγκεντρωμένη στο εθνικό επίπεδο και επομένως η τρομοκρατία ήταν επίσης εστιασμένη εθνικά, στη ΝΔΤ της νεοφιλελεύθερης νεωτερικότητας η δύναμη συγκεντρώνεται στο διεθνές επίπεδο, στα χέρια της υπερεθνικής ελίτ. Δεν προκαλεί έκπληξη επομένως το γεγονός ότι και η τρομοκρατία σήμερα παίρνει μία παγκοσμιοποιημένη μορφή για να χτυπήσει τα κέντρα της υπερεθνικής ελίτ και ιδιαιτέρως τις ΗΠΑ. Ωστόσο, ήταν διάφορες μη-ακραίες μορφές αντιβίας, και όχι η ίδια η τρομοκρατία, εκείνες που άνθισαν στη ΝΔΤ, αν και μπορεί να

⁵⁵ Το τμήμα αυτό στηρίζεται σε τρία άρθρα που δημοσιεύθηκαν στην *Ελευθεροτυπία* της (03/08/1996), (02/11/2002) και (16/11/2002).

παρατηρήσει κανείς ορισμένες σημαντικές διαφοροποιήσεις ανάμεσα στον Βορρά και στον Νότο.

Στον Βορρά, η αντιβία στη δεκαετία του 1980 και στις αρχές της δεκαετίας του 1990 έπαιρνε κυρίως τη μορφή της ατομικής αντιβίας, κάτι που εκδηλώθηκε με την τεράστια αύξηση της εγκληματικότητας. Δεν είναι επομένως άξιο απορίας ότι σήμερα ο παγκόσμιος πληθυσμός των φυλακών αποτελεί ρεκόρ όλων των εποχών, με περισσότερους από 8,75 εκατομμύρια ανθρώπους στη φυλακή σε όλον τον κόσμο και με τις ΗΠΑ, όπου παρατηρείται η μεγαλύτερη συγκέντρωση δύναμης σε όλες τις τις μορφές, να έχει τον μεγαλύτερο αριθμό φυλακισμένων στο κόσμο (1,93 εκ.).⁵⁶ Όσον αφορά την «τρομοκρατική» δραστηριότητα, οι μόνες τρομοκρατικές οργανώσεις με έδρα στον Βορρά που παραμένουν ενεργές σήμερα είναι είτε υπολείμματα της δεκαετίας του 1970 (οι αναγεννημένες Ερυθρές Ταξιαρχίες στην Ιταλία) είτε εθνικοαπελευθερωτικά κινήματα (η ETA στην Ισπανία). Τέλος, σχετικά με τη συλλογική αντιβία, όταν η νεοφιλελεύθερη παγκοσμιοποίηση ανθούσε στη δεκαετία του 1990, μία νέα μορφή συλλογικής αντιβίας αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του κινήματος της αντιπαγκοσμιοποίησης και κυρίως των αντισυστημικών ρευμάτων μέσα σε αυτό. Δεν είναι επομένως άξιο απορίας ότι η νέα αντιτρομοκρατική νομοθεσία που εισήχθη σε πολλές χώρες στον Βορρά, ακόμα και πριν από τα γεγονότα της 11ης Σεπτεμβρίου αλλά ιδίως μετά από αυτά, σχεδιάστηκε ώστε να είναι δυνατό να εφαρμοστεί όχι μόνο όσον αφορά την τρομοκρατία από τον Νότο αλλά επίσης όσον αφορά τα αντισυστημικά ρεύματα στο κίνημα της αντιπαγκοσμιοποίησης και τα αντίστοιχα ρεύματα έξω από αυτό. Φυσικά δεν είναι περίεργο ότι η συστημική βία έχει μεγιστοποιηθεί στη ΝΔΤ, με την ανισότητα, τη φτώχεια και την ανεργία να έχουν φτάσει σε επίπεδα ρεκόρ για την μεταπολεμική περίοδο, την αντιπροσωπευτική «δημοκρατία» να μην δίνει καμία διέξοδο για διαμαρτυρία εφόσον όλα τα κύρια κόμματα

⁵⁶ Alan Travis, «England worse than China in prison population rate», *The Guardian* (13/02/2002).

συμφωνούν στις βασικές αρχές που διέπουν τη νεοφιλελεύθερη παγκοσμιοποίηση, και τα ελεγχόμενα από το κεφάλαιο ΜΜΕ να είναι απασχολημένα με την κατασκευή συναίνεσης γύρω από τους στόχους της υπερεθνικής ελίτ που διαχειρίζεται τη ΝΔΤ. Αναπόφευκτα, η τεράστια αυτή συστημική βία μπορεί να διατηρηθεί μονάχα μέσω της κρατικής καταπίεσης, ιδιαίτερα όταν οι ενσωματωμένοι στο σύστημα μηχανισμοί τους οποίους συνήθως χρησιμοποιεί η ελίτ για να εξωθήσει τους καταπιεσμένους στην παθητικότητα και στην ιδιώτευση (καταναλωτική κουλτούρα, κουλτούρα των ναρκωτικών, ΜΜΕ, κ.λπ.), δεν είναι επαρκείς για τον έλεγχό τους.

Από την άλλη μεριά, στον Νότο, η άνοδος της συστημικής βίας την οποία αντιπροσωπεύει η ΝΔΤ οδήγησε σε μία αντίστοιχη άνοδο της συλλογικής αντιβίας, συμπεριλαμβανομένης της λαϊκής τρομοκρατίας. Αυτή είναι η περίπτωση πολλών κινήματων που έχουν έρθει στο προσκήνιο, την τελευταία δεκαετία περίπου, στη Λατινική Αμερική — ιδίως σε χώρες σαν τη Βραζιλία όπου έχουν φουντώσει τα αιτήματα για τον αναδασμό της γης — αλλά επίσης στην Ασία, σε χώρες σαν την Ινδία και τελευταία και στην Κίνα,⁵⁷ όπου οι διαδηλώσεις κατά των συνεπειών της παγκοσμιοποίησης φαίνεται να έχουν ενταθεί τελευταία. Αλλά και η λαϊκή τρομοκρατία είναι επίσης διαδεδομένη στον Νότο, όπου έχει σχεδόν αντικαταστήσει άλλες μορφές συλλογικής αντιβίας όπως ο ανταρτοπόλεμος (ο οποίος παλιότερα ήταν η κύρια μορφή πάλης στην περιφέρεια) για δύο κυρίως λόγους. Πρώτον, διότι η αντιβία συνήθως καταπνίγεται από τα καταπιεστικά καθεστώτα που κυριαρχούν στον Νότο (ακόμη κι αν τυπικά έχουν υιοθετήσει τα παραφερνάλια της αντιπροσωπευτικής «δημοκρατίας»), εξωθώντας τις αντιστεκόμενες κοινωνικές ομάδες στη χρήση τρομοκρατικών μεθόδων. Δεύτερον, διότι όταν η αντιβία κατευθύνεται εναντίον του Βορρά (ή εναντίον εποίκιστών από τον Βορρά, όπως στην περίπτωση του Σιωνιστικού καθεστώτος στο

⁵⁷ John Gittings, «Strikes convulse China's oil-rich heartlands», *The Guardian* (21/03/2002).

Ισραήλ), η ασυμμετρία της δύναμης ανάμεσα σε καταπιεστές και καταπιεσμένους είναι τέτοια που οι τελευταίοι δεν έχουν στην πραγματικότητα άλλη αποτελεσματική επιλογή πέρα από το να καταφύγουν στην τρομοκρατία..

Ας έλθουμε όμως σε μερικά σημαντικά παραδείγματα πολιτικής βίας και αντιβίας στη Νέα Τάξη.

Δεν υπάρχει σήμερα αμφιβολία ότι όχι μόνο η έμμεση συστημική βία αλλά ακόμη και η άμεση κρατική βία, συμπεριλαμβανομένης της κρατικής τρομοκρατίας με αφορμή τον «πολεμο κατά της τρομοκρατίας», έχει φουντώσει παντού. Έτσι, στις «παραδοσιακές» συγκρούσεις που συνεχίζονται παρά τις «ειρηνευτικές» προσπάθειες (Παλαιστίνη, Βάσκινη Ισπανία κ.λπ.) προστέθηκαν και οι κοινωνικές συγκρούσεις οι οποίες προκαλούνται από καθαρά κοινωνικο-οικονομικά αίτια, δηλαδή την έκρηξη της ανεργίας, της φτώχειας και της ανισότητας που επιφέρει η νεοφιλελεύθερη παγκοσμιοποίηση

Όσον αφορά τις παραδοσιακές συγκρούσεις, το τυπικό βέβαια παράδειγμα κρατικής τρομοκρατίας είναι το Σιωνιστικό καθεστώς του Ισραήλ που σήμερα πρωτοστατεί στην αντι-τρομοκρατική διεθνή, παρά το γεγονός ότι έχει αναγάγει από χρόνια σε επίσημη πολιτική του την Χιτλερική πολιτική των ομαδικών αντίποινων κάθε φορά που εκδηλώνεται «τρομοκρατική» ενέργεια από ένα λαό που είδε σε μισό αιώνα να χάνει τη γη του μέσα σε ένα λουτρό αίματος. Ο σκοτωμός, για παράδειγμα, υπερ-εκατό Λιβανέζων προσφύγων από το Ισραηλινό πυροβολικό το 1996, που αποδείχθηκε, τόσο από την Έκθεση του ΟΗΕ όσο και από έκθεση της Διεθνούς Αμνηστίας, ως εσκεμμένη ενέργεια, δεν ήταν βέβαια ούτε ανεξήγητη, ούτε μεμονωμένη εγκληματική πράξη. Δεν ήταν ανεξήγητη, διότι, όπως έγραφε ο Arie Shavit στη καθημερινή Ισραηλινή εφημερίδα Ha'aretz λίγο μετά την εγκληματική ενέργεια:

[Τ]ους σκοτώσαμε με ένα είδος γιάπικης αποτελεσματικότητας. Πιστεύουμε ακράδαντα ότι σήμερα, με τον Λευκό Οίκο, τη Γερουσία και τους Τάιμς της Ν. Υόρκης

στα χέρια μας, οι ζωές των άλλων δεν αξίζουν το ίδιο με τις δικές μας⁵⁸.

Και φυσικά δεν ήταν μεμονωμένη ενέργεια. Όπως είχε αναφερθεί, τον ίδιο χρόνο, στέλεχος των Ισραηλινών μυστικών υπηρεσιών είχε δηλώσει την υπερηφάνεια του για την εν ψυχρώ δολοφονία, κατόπιν διαταγής ταξίαρχου (που κατόπιν ...προάχθηκε σε Υπουργό Άμυνας του Ισραήλ!), δύο συλληφθέντων Παλαιστίνιων οι οποίοι είχαν κάνει πειρατεία κατά λεωφορείου. Η ομολογία μάλιστα του ίδιου στελέχους των Ισραηλινών μυστικών υπηρεσιών ότι «κάναμε λάθος που τους σκοτώσαμε εφόσον η επιχείρηση ήταν εκτεθειμένη στα ΜΜΕ»⁵⁹ είναι σαφής ένδειξη του γεγονότος ότι η κρατική τρομοκρατία την οποία πληροφορείται το ευρύ κοινό αποτελεί μόνο την κορυφή του παγόβουνου. Παρόλα αυτά οι εκπρόσωποι του Ισραήλ δεν χάνουν ευκαιρία να χαρακτηρίζουν ως «αντι-σημιτική» κάθε αναφορά στα εγκλήματα της κρατικής Σιωνιστικής τρομοκρατίας! Από την άλλη μεριά, η Παλαιστινιακή ελίτ γύρω από τον Αραφάτ, επιδόθηκε στις ίδιες μεθόδους που διδάχθηκε από τον Ισραηλινό Στράτο κατοχής! Μόνο μέσα στα πρώτα δύο χρόνια από τότε που το καθεστώς Αραφάτ απέκτησε την εξουσία...νομαρχίας του Ισραήλ, έξη Παλαιστίνιοι έχασαν τη ζωή τους στη διάρκεια ανακρίσεων, ενώ πάνω από είκοσι τραυματίστηκαν από αστυνομικές σφαίρες και πολυάριθμοι δημοσιογράφοι και ακτιβιστές για τα ανθρώπινα δικαιώματα φυλακίστηκαν.⁶⁰

Από τότε όμως που άνθισε η διεθνοποιημένη οικονομία της αγοράς τη προηγούμενη δεκαετία η κρατική τρομοκρατία με στόχο αυτό που χαρακτηρίζει ο Τσόμσκι «έλεγχο του ανεπιθύμητου πληθυσμού»⁶¹ έχει φουντώσει. Στον Βορρά, ο έλεγχος αυτός παίρνει τη μορφή της μαζικής αύξησης των

⁵⁸ *The Observer* (11/05/1996).

⁵⁹ Ehud Yatom, *The Guardian* (24/07/1996).

⁶⁰ *The Observer* (30/06/1996).

⁶¹ N. Chomsky, «Rollback II», *Z magazine* (Φεβρ. 1995).

φυλακισμένων. Έτσι, στις ΗΠΑ ο αριθμός των φυλακισμένων αυξήθηκε από 330,000 το 1980 σε 1,5 εκ. το 1995 (ένας στους τρεις μαύρους ηλικίας 20-30 χρόνων είναι σήμερα στη φυλακή ή με αναστολή), ενώ η Βρετανία έχει γίνει η «πρωτεύουσα των φυλακισμένων».⁶² Στο Νότο βέβαια δεν είναι πάντοτε αναγκαία η δαπανηρή πολυτέλεια της φυλάκισης. Στη Βολιβία, για παράδειγμα, μέσα σε λίγα χρόνια από τότε που οι «τρομοκράτες» αντάρτες κατέθεσαν τα όπλα και, ακολουθώντας τις συμβουλές των πολιτικών, ιδρύσαν ένα κόμμα-λαϊκό μέτωπο (Πατριωτική Ένωση), οι παρακρατικές οργανώσεις δολοφόνησαν δύο υποψήφιους του κόμματος για την προεδρία της χώρας, 6 βουλευτές και 3,000 απλά μέλη!.⁶³ Η Βολιβία όμως αποτελεί συγχρόνως μία από τις πιο επιτυχημένες περιπτώσεις εφαρμογής των νεοφιλελεύθερων διαρθρωτικών προγραμμάτων του ΔΝΤ, όπου οι μαζικές ιδιωτικοποιήσεις και οι πολιτικές λιτότητας έφεραν μεν τη ραγδαία πτώση του πληθωρισμού αλλά παράλληλα και τις μαζικές απολύσεις δεκάδων χιλιάδων εργαζόμενων στα ορυχεία και αλλού.⁶⁴ Αποτέλεσμα της συστημικής βίας, που στη Βολιβία υλοποιείται κυρίως μέσω των προγραμμάτων αυτών του ΔΝΤ, είναι ότι σήμερα, μετά από 15ετή εφαρμογή των διαρθρωτικών προγραμμάτων, το ίδιο το ΔΝΤ ομολογεί ότι σχεδόν τα δύο-τρίτα των Βολιβιανών ζουν στην φτώχεια.⁶⁵

Αντίστοιχα, στη Βραζιλία, την χώρα με τη χειρότερη κατανομή πλούτου και εισοδήματος στον κόσμο, όπου το 45% της γης ανήκει στο 1% του πληθυσμού, όταν οι αγρότες χωρίς γη διαδήλωσαν στις αρχές της δεκαετίας του '90 διεκδικώντας καλλιεργήσιμη γη η αστυνομία άνοιξε πυρ και σκότωσε 19 άοπλους αγρότες ενώ, όπως δήλωναν οι γιατροί στα τοπικά νοσοκομεία, υπήρχαν φανερά σημάδια ότι μερικοί από τους

⁶² Alan Travis, *The Guardian* (27/02/2003).

⁶³ Mary Matheson, *The Guardian* (24/06/1996).

⁶⁴ Jan Rocha, *The Guardian* (06/03/1995).

⁶⁵ Βλ. *Encyclopedia Britannica*, 2002 update.

νεκρούς είχαν εκτελεσθεί εν ψυχρώ.⁶⁶ Παράλληλα στο Ρίο, την προηγούμενη δεκαετία, διεξαγόταν ένας κρυφός «πόλεμος πόλης» όπου τα παρακρατικά Τάγματα Θανάτου εκτελούσαν ένα από τα παιδιά του δρόμου κάθε 6 ώρες, ενώ στα μέσα της δεκαετίας οι δολοφονίες πολιτών από τη στρατιωτική αστυνομία είχαν αυξηθεί κατά 700%.⁶⁷

Είναι λοιπόν σαφές ότι η αντι-«τρομοκρατική» υστερία που διοργανώνεται σήμερα από τα κέντρα εξουσίας δεν αποτελεί παρά το αναγκαίο συμπλήρωμα της έξαρσης της συστημικής βίας που φανερώνει το γεγονός ότι, στα μέσα της περασμένης δεκαετίας, οι 20% πλουσιότεροι στη Γη εισέπρατταν το 85% του παγκόσμιου εισοδήματος ενώ αντίστοιχα οι 20% φτωχότεροι εισέπρατταν το 1,4% και ότι στην περίοδο 1980-1995 το βιοτικό επίπεδο 70 χωρών έπεσε σε απόλυτους όρους.⁶⁸ Το διευρυνόμενο πελώριο άνοιγμα γίνεται ακόμη πιο φανερό από τη τάση που παρατηρείται στις ΗΠΑ και τώρα στη Βρετανία και αλλού για γκετοποίηση, όχι μόνο των φτωχών στις εξαθλιωμένες συνοικίες των μεγαλουπόλεων, αλλά και των πλουσίων, στα πολυτελή γκέτο που φυτρώνουν στη Καλιφόρνια και αλλού, τα οποία φρουρούν ιδιωτικοί στρατοί ασφαλείας. Η έξαρση επομένως της «τρομοκρατίας», όσο και η παράλληλη αντι-τρομοκρατική υστερία δεν είναι και τόσο ανεξήγητες όσο παρουσιάζονται από τα ΜΜΕ...

Ας έλθουμε όμως και σε μερικές άλλες περιπτώσεις που η ηγεμονία της βίας γίνεται φανερή. Το σχέδιο Ανάν (δηλαδή το σχέδιο της υπερεθνικής ελίτ που στοχεύει στην επιβολή της Νέας Τάξης στην Ανατολική Μεσόγειο), οι αντίστοιχες «λύσεις» που συζητούνται για την Παλαιστίνη, καθώς και η «δραστική» λύση που επιχειρεί η ίδια υπερεθνική ελίτ στο Ιράκ έχουν ένα κοινό παρονομαστή: την ηγεμονία της βίας. Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις, η στρατιωτική βία της Τούρκικης ελίτ, των Σιωνιστών, ή της υπερεθνικής ελίτ αντίστοιχα δημιούργησε (ή

⁶⁶ *New York Times* (21/04/1996).

⁶⁷ David Munro, «Shadows on the Street», Channel 4 (UK) (29/07/1996).

⁶⁸ UN, *Human Development Report* 1996.

δημιουργεί) τετελεσμένα γεγονότα για την επιβολή της θέλησης των ελίτ αυτών σε βάρος των λαών. Η μόνη διαφορά μεταξύ των τριών αυτών περιπτώσεων που σήμερα βρίσκονται στο κέντρο της επικαιρότητας αφορά τον τρόπο νομιμοποίησης των τετελεσμένων γεγονότων.

Στην περίπτωση της Κύπρου και της Παλαιστίνης, η υπερεθνική ελίτ, που παίζει τον ρόλο του αμερόληπτου «τρίτου», επιτρέπει στα πελατειακά καθεστώτα που επέβαλαν την ένοπλη κυριαρχία τους να αγνοούν τις δεκάδες αποφάσεις του ΟΗΕ που ζητούσαν την απόσυρση των κατοχικών στρατευμάτων και την επιστροφή των προσφύγων στα εδάφη από όπου ξεριζώθηκαν. Στις περιπτώσεις αυτές, οι ελίτ των αδύνατων μερών (Ελληνοκυπριακή ή Παλαιστινιακή) καλούνται τώρα σε «διαπραγματεύσεις» για την νομιμοποίηση των τετελεσμένων που δημιούργησε η κτηνώδης στρατιωτική βία — που εξαπολύθηκε με την έγκριση των δυτικών ελίτ στο παρελθόν. Στις διαπραγματεύσεις όμως αυτές υπάρχουν πάντα μερικά αδιαπραγμάτευτα στοιχεία που αποτελούν και την ουσιαστική αιτία για την αρχική χρησιμοποίηση της ένοπλης βίας από τις κυρίαρχες ελίτ. Έτσι, η επιστροφή όλων των ξεριζωμένων προσφύγων από τα εδάφη που κατέκτησαν οι κυρίαρχοι στρατοί και φυσικά η επιστροφή των εδαφών τους αποκλείεται για τους Ελληνοκύπριους ή για τους Παλαιστίνιους. Αντίθετα, θα πρέπει να δεχτούν κάποια «ρεαλιστική» λύση που θα επιτρέψει την επιστροφή μέρους μόνον των προσφύγων και των εδαφών, και την ουσιαστική μετατροπή σε προτεκτοράτων της Παλαιστίνης και της Κύπρου. Έτσι επιτυγχάνεται και ο στόχος της υπερεθνικής ελίτ να δημιουργηθούν και άλλα αλληλομισούμενα εθνοκαθαρμένα κρατίδια, σαν αυτά που δημιούργησε στην Γιουγκοσλαβία, που θα επιτρέπουν στην οικονομία της αγοράς να «κάνει τη δουλειά της» ανενόχλητα: δηλαδή την συσσώρευση πλούτου και δύναμης στα χέρια των ελίτ και των προνομιούχων κοινωνικών στρωμάτων. Φυσικά, δεν συζητείται καν η μοναδική πραγματική λύση που θα βασιζόταν στην συνομοσπονδία των λαών (όχι των κρατών) και θα επέτρεπε την αρμονική συμβίωση λαών με διαφορετικές

πολιτισμικές ταυτότητες, μέσα σε μία νέα πολυπολιτισμική κοινωνία όπου η πολιτική και οικονομική εξουσία θα ισοκατανέμονταν μεταξύ όλων των πολιτών, ανεξάρτητα από φυλή, φύλο, εθνότητα και πολιτισμική ταυτότητα.

Στην περίπτωση όμως του Ιράκ, όπου διακυβεύονται άμεσα τα συμφέροντα της ίδιας της υπερεθνικής ελίτ, δεν χρειάζονται καν οι «διαπραγματεύσεις». Η θέληση της θα επιβληθεί με τη συντριπτική στρατιωτική υπέροχη της, εφόσον το «θέατρο του ΟΗΕ» δεν κατάφερε τελικά να δώσει κάποιο νομότυπο αποτέλεσμα λόγω των αντιθέσεων μέσα στους κόλπους της. Στην πραγματικότητα όμως, όπως αποκαλύπτεται από αξιόπιστες πηγές, ο καυγάς ήταν «για το πάπλωμα», δηλαδή για την μοιρασιά των συμβολαίων για το πετρέλαιο που θα προέκυπτε μετά την ανατροπή του Μπααθικού καθεστώτος στο Ιράκ. Έτσι, ο λόρδος Browne, chief executive της BP, μήνες πριν την εισβολή προειδοποιούσε την Αμερικανική ελίτ⁶⁹ να μην αποκλείσει τις μη Αμερικανικές πετρελαιοβιομηχανίες από το πλιάτσικο για την μοιρασιά των Ιρακινών αποθεμάτων πετρελαίου που θα ακολουθήσει την εισβολή. Εδώ θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα Ιρακινά αποθέματα είναι τα μεγαλύτερα στον κόσμο μετά από αυτά της Σαουδικής Αραβίας, τα οποία σήμερα θεωρούνται επισφαλής, λόγω της πολιτικής αστάθειας του εκεί καθεστώτος που επισήμανε σε έκθεση της στο Πεντάγωνο η Rand Corporation (η οποία πρότεινε ακόμη και την κατοχή τους από τα Αμερικανικά στρατεύματα!).⁷⁰ Οι φόβοι βέβαια αυτοί για την μοιρασιά των συμβολαίων δεν είναι αδικαιολόγητοι όταν, όπως δήλωσε Ρώσος αξιωματούχος το καλοκαίρι του 2002, η κυβέρνηση του πίστευε ότι οι ΗΠΑ έχουν συνάψει συμφωνία με τον συνασπισμό της Ιρακινής αντιπολίτευσης που προωθούν σαν την διάδοχη ελίτ, ότι, με τη κατάρρευση του σημερινού καθεστώτος, η νέα άρχουσα ελίτ θα ιδιωτικοποιήσει την Ιρακινή πετρελαιοβιομηχανία και θα κηρύξει άκυρα όλα τα συμβόλαια με ξένες εταιρίες (κυρίως

⁶⁹ *The Guardian* (30/10/2002).

⁷⁰ Anthony Sampson, *The Observer* (11/08/2002).

Ρωσικές αλλά και Γαλλικές) που έχει συνάψει το Σανταμικό καθεστώς.⁷¹

Η απροκάλυπτη βία στην οποία καταφεύγει σήμερα η υπερεθνική ελίτ για να επιβάλλει τη Νέα Τάξη έχει ήδη οδηγήσει σε δύο μορφές αντίδρασης. Η μία είναι η γνωστή αντίδραση της ρεφορμιστικής Αριστεράς, η οποία σήμερα, μέσω του Παγκόσμιου Κοινωνικού Φόρουμ (ΠΚΦ) και των παραρτημάτων που κτίζει σε κάθε ήπειρο και χώρα χωριστά, έχει ήδη οδηγήσει σε αδιέξοδο το κίνημα της αντιπαγκοσμιοποίησης. Το «κίνημα» αυτό, μετά το «καπέλωμα» του από το ΠΚΦ που χρηματοδοτούν η *Monde Diplomatique*, το Ίδρυμα Φορντ κ.ο.κ. ήδη χάνει τον αρχικό αντικαπιταλιστικό του χαρακτήρα και μετατρέπεται — όπως ήταν η βασική επιδίωξη των χρηματοδοτών του — σε ανώδυνο μέτωπο κατά του νεοφιλελευθερισμού που αποδέχεται ρητά την οικονομία της αγοράς και την αντιπροσωπευτική «δημοκρατία». Είναι όμως φανερό ότι όσο η ρεφορμιστική Αριστερά είναι ηγεμονική και επιβάλλει την άποψη της πως η νεοφιλελεύθερη παγκοσμιοποίηση είναι απλώς θέμα πολιτικής που με τις συμβολικές διαμαρτυρίες του ΠΚΦ θα μπορούσε ν' ανατραπεί (διότι δήθεν «το σύστημα βρίσκεται σε αδιέξοδο»⁷² — επωδό που επαναλαμβάνει τα τελευταία 200 χρόνια από την εγκαθίδρυση της οικονομίας της αγοράς!) τόσο η υπερεθνική ελίτ θα αποθρασύνεται. Γι' αυτό και αποτελεί σήμερα επιτακτική ανάγκη η ανάπτυξη ενός μαζικού αντισυστημικού κινήματος για τον 21ο αιώνα που, μετά την αποτυχία του κρατικίστικου σοσιαλισμού, μόνο κίνημα για την δημιουργία μίας παγκοσμιοποίησης των λαών που θα θεμελιωνόταν σε μία Περιεκτική Δημοκρατία θα μπορούσε να ήταν.⁷³ Είναι δηλαδή σαφές ότι εάν παρόμοιο αντισυστημικά κίνημα δεν αναπτυχθεί σύντομα, ο κύκλος της βίας που διευρύνει

⁷¹ Ed Vulliamy, Paul Webster and Nick Paton Walsh, *The Observer* (06/10/2002).

⁷² Βλ. π.χ. Κ. Βεργόπουλο, *Ελευθεροτυπία* (08/11/2002).

⁷³ Βλ. Τ. Φωτόπουλος, *Παγκοσμιοποίηση, Αριστερά και Περιεκτική Δημοκρατία*, ό.π.

σήμερα η υπερεθνική ελίτ θα πληρωθεί πολύ ακριβά από όλους μας. Ήδη, όπως έδειξαν οι βομβιστικές επιθέσεις στο Μπαλί το 2002, οργανώσεις όπως η Αλ Καίντα, που εκφράζουν την απελπισία των καταπιεσμένων από την Νέα τάξη, άρχισαν να καταφεύγουν στην τυφλή αντιβία εναντίον των λαών που στηρίζουν την υπερεθνική ελίτ. Η εγκληματική εισβολή στο Ιράκ επομένως είναι σίγουρο ότι θ' ανοίξει ένα αποτρόπαιο κύκλο αίματος για τον οποίο αποκλειστικά υπεύθυνη θα είναι η υπερεθνική ελίτ και το θεσμικό πλαίσιο της οικονομίας της αγοράς και αντιπροσωπευτικής «δημοκρατίας» πάνω στο οποίο θεμελιώνει την εξουσία της.

Τέλος, ας έλθουμε στην αντιβία που γεννά η άμεση (κρατική) και η έμμεση (συστημική) βία. Η πρόσφατη σφαγή των Τσετσένων «τρομοκρατών» σε θέατρο της Μόσχας το 2002, με την ευλογία των ΜΜΕ που ελέγχει η υπερεθνική ελίτ, επανέφερε στην επικαιρότητα το θέμα της τρομοκρατίας και του ορισμού της. Το κρίσιμο ερώτημα που τέθηκε για άλλη μία φορά είναι: ποιος είναι τρομοκράτης; Οι Τσετσένοι που χρησιμοποίησαν ελάχιστη βία εναντίον αμάχων, ή μήπως τρομοκράτες είναι η Ρωσική ελίτ που δεν δίστασε να προκαλέσει εκατόμβη μεταξύ αμάχων, δήθεν για να τους σώσει αλλά στην πραγματικότητα για χάρη της εξασφάλισης της κυριαρχίας της πάνω σε ένα λαό ο οποίος για χρόνια τώρα βλέπει τη κτηνώδη βία της που έχει ήδη στοιχίσει τη ζωή 80.000 Τσετσένων (οι περισσότεροι άμαχοι) και την ισοπέδωση της χώρας τους; Αλλά και πέρα από τη διαφορά στόχων, ακόμη και ως προς τα μέσα που χρησιμοποιούν τα δύο μέρη, με ποια λογική είναι τρομοκράτες οι Τσετσένοι και όχι η Ρωσική ελίτ που δεν δίστασε να χρησιμοποιήσει δολοφονικά χημικά εναντίον συμπολιτών της; Η αντίστοιχα, με ποια λογική η ηγέτιδα ελίτ μέσα στην υπερεθνική ελίτ, η Αμερικανική, όχι μόνο διαθέτει πελώριες ποσότητες βιοχημικών όπλων αλλά ετοιμάζει και νέα είδη παρομοίων όπλων προς χρήση κατά των λαϊκών κινημάτων⁷⁴ και συνάμα διατηρεί για τον εαυτό της το δικαίωμα να καταστρέφει

⁷⁴ Julian Borger, *The Guardian* (29/10/2002).

κάθε ελίτ (και σημαντικό τμήμα του λαού της, δηλαδή αμάχων) που θα τολμούσε να αποθηκεύσει παρόμοια όπλα (π.χ. Ιράκ); Φυσικά, η μόνη απάντηση που μπορεί να δοθεί στα ερωτήματα αυτά εκφράζεται με την λογική της βίας και της δύναμης. Αυτοί που έχουν την δύναμη μπορούν να χρησιμοποιούν οποιαδήποτε είδος ωμής βίας για την υποστήριξη της ολιγαρχικής συγκέντρωσης πολιτικής και οικονομικής δύναμης στα χέρια τους εναντίον των αντιτιθέμενων στην «Τάξη» που οι ίδιοι έχουν επιβάλλει.

Όμως, εάν η παραπάνω στάση των ελίτ δεν είναι βέβαια περίεργη, καθώς και ο τρόπος με τον οποίο προσπαθούν να απονομιμοποιήσουν κάθε μορφή αντιβίας εναντίον της ανοικτής ή συγκεκριμένης βίας τους (δηλαδή της κρατικής ή συστημικής βίας αντίστοιχα) δεν συμβαίνει το ίδιο και με τη στάση της ρεφορμιστικής Αριστεράς, όπως θα προσπαθήσω να δείξω συνοπτικά. Έτσι, μετά τα γεγονότα της 11 Σεπτεμβρίου, η εκστρατεία των ελίτ για την πάταξη κάθε μορφής αντιβίας στη βία τους πήρε μορφές πρωτόγνωρες. Όχι μόνο στο επίπεδο καταστολής, με την εξαπόλυση ενός διαρκούς πόλεμου κατά της τρομοκρατίας ανά τον κόσμο αλλά, το κυριότερο, με την ιδεολογική εκστρατεία για ν' απονομιμοποιήσουν κάθε μορφή αντιβίας στην βία τους, είτε η αντιβία αυτή παίρνει τη μορφή ατομικής τρομοκρατίας, είτε ακόμη και τη μορφή λαϊκής τρομοκρατίας που θεμελιώνεται σε μαζικά λαϊκά κινήματα εθνικο-απελευθερωτικού (Τσετσενία, Παλαιστίνη κ.λπ.) ή ευρύτερα αντισυστημικού χαρακτήρα. Έτσι, κάθε μορφή αντιβίας χαρακτηρίζεται συλλήβδην τρομοκρατική αρκεί να έχει θύματα και μεταξύ των αμάχων. Και αυτό, παρά το γεγονός ότι τουλάχιστον εδώ και περίπου 70 χρόνια που ο φασιστικός Άξονας εισήγαγε πειραματικά στην Ισπανία τους εσκεμμένους μαζικούς βομβαρδισμούς εναντίον αμάχων προς τρομοκράτηση τους, η μορφή αυτή πόλεμου έχει γενικευθεί.

Δεν είναι λοιπόν περίεργο ότι η υπερεθνική ελίτ ορίζει ανάλογα το τι είναι τρομοκρατία. Το εγχειρίδιο για παράδειγμα του Αμερικανικού στρατού ορίζει την τρομοκρατία ως την εσκεμμένη χρήση βίας ή απειλή βίας εναντίον αμάχων που επιδιώκει την

επίτευξη πολιτικών, θρησκευτικών ή ιδεολογικών στόχων.⁷⁵ Έτσι, η αντιβία των Αλγερινών παλιότερα κατά των αποικιοκρατών, ή των Τσετσένων και των Παλαιστίνιων κατά των κατοχικών δυνάμεων σήμερα, η οποία έχει θύματα και ανάμεσα στους αμάχους πολίτες (των οποίων ο αριθμός είναι πολλοστημόριο των δικών τους αμάχων θυμάτων από την «νόμιμη» κρατική βία) χαρακτηρίζεται τρομοκρατία και οι λαοί που άμεσα ή έμμεσα στηρίζουν αυτή την μορφή αγώνα υπόκεινται στα μαζικά κτηνώδη αντίποινα των κυρίαρχων τους. Εκείνο που όμως είναι πράγματι περίεργο είναι ότι παρόμοιοι ορισμοί της τρομοκρατίας υιοθετούνται από την ρεφορμιστική Αριστερά, δηλαδή την Αριστερά, η οποία δεν θέτει θέμα αντικατάστασης του σημερινού θεσμικού πλαισίου (οικονομία της αγοράς και αντιπροσωπευτική «δημοκρατία») για την έξοδο από την πολυδιάστατη κρίση (οικονομική, πολιτική, οικολογική, κοινωνική). Είναι η ίδια Αριστερά που στο κρίσιμο θέμα της καπιταλιστικής παγκοσμιοποίησης δεν θέτει θέμα ανατροπής της για να δημιουργηθεί μία εναλλακτική παγκοσμιοποίηση των λαών, αλλά απλώς μιλά για μεταρρυθμίσεις μέσα στο σύστημα της αγοράς με στόχο μία «ανθρώπινη» καπιταλιστική παγκοσμιοποίηση, την οποία προφανώς θα ελέγχουν οι σοσιαλ-φιλελεύθεροι της κεντρο-Αριστεράς μαζί με τους συνοδοιπόρους τους στη ρεφορμιστική Αριστερά.

Στο θέμα της τρομοκρατίας, η ρεφορμιστική Αριστερά συνήθως παίρνει τη σαφή θέση ότι η δραστηριότητα οργανώσεων όπως η 17N δεν είναι μόνο επικριτέα από πολιτική και ηθική άποψη, αλλά και ότι δεν αποτελεί καθαρά πολιτικό έγκλημα. Ακόμη, αγκυλωμένα στα ιδεολογικά σχήματα της παραδοσιακής Αριστεράς αδυνατεί ν' αντιληφθεί ότι οι παλιές διαφοροποιήσεις μεταξύ ένοπλης προπαγάνδας, τρομοκρατίας, εξέγερσης, επανάστασης κ.λπ. αδυνατούν να καλύψουν τις νέες μορφές αγώνα (π.χ. τις επιθέσεις αυτοκτονίας) στις οποίες αναγκάζεται να καταφύγει σήμερα ένα λαϊκό κίνημα μπροστά στην ανυπέρβλητη

⁷⁵ Βλ. W. Haug, «A Crime Against Humanity?», *Democracy & Nature*, ό.π.

κρατική βία. Δεν είναι λοιπόν περίεργο ότι μία απόπειρα να δοθεί ορισμός στη τρομοκρατία από την Αριστερά που εκφράζει την προβληματική αυτή κατέληξε να συμφωνήσει με το Αμερικανικό Πεντάγωνο! Έτσι, η απόπειρα αυτή, αγνοώντας επιδεικτικά τις προσπάθειες από την πλευρά της αντισυστημικής Αριστεράς να διατυπωθεί ένα εναλλακτικό θεωρητικό πλαίσιο που ξεπερνά τους ορισμούς των ελίτ, συμπεραίνει με την θρασύτητα της ημιμάθειας (ή της εσκεμμένης αγνόησης εναλλακτικών απόψεων όπως η παρούσα) ότι η αντισυστημική Αριστερά «αρνείται να σκεφθεί την τρομοκρατία. Απόδειξη — και μάλιστα ισχυρή — αποτελεί το γεγονός ότι δεν διαθέτει ορισμό για το φαινόμενο, ούτε προσπαθεί να διατυπώσει κάποιον»!⁷⁶ Στη συνέχεια, η τρομοκρατία, σε αγκαστή σύμπνοια με τα Αμερικανικά στρατιωτικά εγχειρίδια, ορίζεται ως «κάθε βία ή απειλή βίας που ασκείται επί αμάχων με σκοπό την παραγωγή ιδεολογικών αποτελεσμάτων». Όμως, ο ορισμός αυτός που προφανώς αποκλείει ακόμη και τη λαϊκή «τρομοκρατία» κάλλιστα μπορεί να περιλάβει όχι μόνο την επίθεση της 11 Σεπτεμβρίου αλλά ακόμη και τις επιθέσεις αυτοκτονίας των Παλαιστίνιων και φυσικά και την Τσετσένικη επιχείρηση στη Μόσχα, εφόσον βέβαια οι δραστηριότητες αυτές, από μόνες τους, δεν μπορούν να επιτύχουν πολιτικές, αλλά μόνο ιδεολογικές, αλλαγές.

Συμπερασματικά, παρόμοιοι ορισμοί έμμεσα υιοθετούν την λογική των ελίτ για τον πόλεμο κατά της τρομοκρατίας εφόσον αποκόπτουν την αντιβία από το ιστορικό υπόβαθρο και τα αίτια της, κρίνοντας τις μορφές πάλης με αποκλειστικό κριτήριο τα χρησιμοποιούμενα μέσα, ανεξάρτητα μάλιστα από το εάν η πάλη αυτή θεμελιώνεται πάνω σε ένα μαζικό κίνημα που έχει απελευθερωτικούς στόχους.

⁷⁶ Βλ. Η. Ιωακείμογλου, *Εποχή* (20/10/2002).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

11 Σεπτέμβρη 2001: ο καταλύτης για τον νέο γενικό πόλεμο⁷⁷

Εισαγωγή

Ο στόχος του κεφαλαίου αυτού είναι να δείξει ότι ο αποκαλούμενος «πόλεμος κατά της τρομοκρατίας» που εξαπολύθηκε από την υπερεθνική ελίτ την επόμενη των γεγονότων της 11 Σεπτέμβρη, όπως και οι προηγούμενοι «πόλεμοι» της υπερεθνικής ελίτ (Ιράκ, Γιουγκοσλαβία), στοχεύει στην εξασφάλιση της σταθερότητας της Νέας Διεθνούς Τάξης (ΝΔΤ) — η οποία θεμελιώνεται στην καπιταλιστική νεοφιλελεύθερη παγκοσμιοποίηση και την αντιπροσωπευτική «δημοκρατία» — μέσω της συντριβής κάθε θεωρούμενης απειλής εναντίον της.

Όπως θα προσπαθήσω να δείξω στο κεφάλαιο αυτό, ο πόλεμος αυτός είναι ένας νέος τύπος πολέμου. Αντίθετα με τους προηγούμενους, ο «πόλεμος» αυτός είναι ένας γενικός και διαρκής πόλεμος:

- Είναι γενικός πόλεμος, διότι οι στόχοι του δεν είναι μόνο συγκεκριμένα «καθεστώτα-ταραξίες» που δεν έχουν πλήρως ενσωματωθεί στη ΝΔΤ, ή απλώς δεν «ακολουθούν τη γραμμή», αλλά κάθε είδους καθεστώς ή κίνημα που αντιστέκεται στη ΝΔΤ: από το Παλαιστινιακό μέχρι το κίνημα της αντιπαγκοσμιοποίησης. Και

⁷⁷ Το κεφάλαιο αυτό στηρίζεται σε δοκίμιο του συγγραφέα που δημοσιεύθηκε στο διεθνές θεωρητικό περιοδικό *Democracy & Nature*, με τον τίτλο «The Global 'War' of the Transnational Elite», Vol. 8, No. 2 (Ιούλης 2002), σελ. 201-240. Η μετάφραση είναι του Αλέξανδρου Γκεζερλή και η επιμέλεια του συγγραφέα.

- είναι διαρκής πόλεμος, διότι θα συνεχίζεται όσο καιρό διαιωνίζεται η ΝΔΤ και η αναπόσπαστα συνδεδεμένη με αυτή συστημική και κρατική βία για τη προστασία της σημερινής πελώριας ασυμμετρίας δύναμης που χαρακτηρίζει τόσο τις σχέσεις μεταξύ φτωχών και πλούσιων εθνών όσο και τις κοινωνικές σχέσεις στο εσωτερικό τους, δηλ. της ασυμμετρίας που εξασφαλίζει η καθεστηκυία «Τάξη», η οποία αναπόφευκτα οδηγεί στην αντι-βία.

Στη συνέχεια, συζητούνται τα γεγονότα της 11ης Σεπτεμβρίου και συγκρίνεται και αντιπαραβάλλεται ο σημερινός πόλεμος με τους προηγούμενους πολέμους της υπερεθνικής ελίτ. Το κεφάλαιο καταλήγει με την εξέταση των στόχων αυτού του πολέμου νέου τύπου και των φάσεων του ως τώρα (οι οποίες εξετάζονται λεπτομερέστερα στα επόμενα κεφάλαια) καθώς και των πιθανών φάσεων του στο μέλλον.

Οι αιτίες για τα γεγονότα της 11 Σεπτεμβρίου

Κοινό μοτίβο της υπερεθνικής ελίτ και των ιδεολογικών της κομισάριων όταν προσπαθούν να ερμηνεύσουν τα γεγονότα του Σεπτεμβρίου ήταν πως αυτά αποτέλεσαν μία ανεξήγητη επίθεση κατά της δημοκρατίας και του πολιτισμού, η οποία προκλήθηκε από θρησκόληπτους φανατικούς, ενώ οι πιο «εκλεπτυσμένοι» τέτοιοι αναλυτές μίλησαν για τη «σύγκρουση πολιτισμών».

Έτσι, οι *New York Times*, το κατεξοχήν μέσο της υπερεθνικής ελίτ, εντόπισε τις αιτίες της επίθεσης στον «θρησκευτικό φανατισμό» και στην οργή όσων άφησε πίσω της η παγκοσμιοποίηση.⁷⁸ Ομοίως, αρκετοί από τους ιδεολογικούς κομισάριους της ίδιας ελίτ «εξήγησαν» τα γεγονότα ως «καθαρό μηδενισμό». Ένας καθηγητής του πανεπιστημίου Harvard, λόγου χάρη, γράφοντας αμέσως μετά τα γεγονότα, έδωσε την παρακάτω «ερμηνεία», η οποία προφανώς στόχευε στο να προετοιμάσει την

⁷⁸ Κύριο άρθρο, *New York Times*, «The national defense» (12/09/2001).

παγκόσμια κοινή γνώμη για τον αιματηρό «πόλεμο» που θα ακολουθούσε:⁷⁹

Είναι σημαντικό να επιμείνουμε στο εξ Αποκαλύψεως περιεχόμενο και στο μηδενιστικό ηθικό νόημα των γεγονότων αυτών επειδή πολλοί καλοπροαίρετοι άνθρωποι εξακολουθούν να πιστεύουν ότι οι επιθέσεις ήταν μία κραυγή από την καρδιά ενός άδικου κόσμου, ένα κατηγορητήριο, εσφαλμένο στην ηθική μορφή του, αλλά ορθό στο περιεχόμενό του, κατά της αδικίας της Αμερικανικής εξουσίας. Μερικοί φτάνουν στο σημείο να ισχυρίζονται πως η ενοχή της Αμερικής της στερεί το δικαίωμα της ανταπόδοσης του πλήγματος. Το σφάλμα είναι πως ερμηνεύουν μία πράξη καταστροφικού μηδενισμού ως πολιτική πράξη [...] Εφόσον η πολιτική της λογικής δεν μπορεί να καταβάλει τον εξ Αποκαλύψεως μηδενισμό, πρέπει να πολεμήσουμε.

Όπως φαίνεται ξεκάθαρα από το παραπάνω απόσπασμα, σκοπός των ιδεολόγων του κατεστημένου ήταν να διαχωρίσουν πλήρως τη βία της 11ης Σεπτεμβρίου από τη συστημική βία, ούτως ώστε να μπορεί να δοθεί η εντύπωση ενός μηδενιστικού γεγονότος. Ωστόσο, ούτε ανεξήγητη ήταν η επίθεση, ούτε κατευθυνόταν εναντίον της δημοκρατίας και του πολιτισμού. Στην πραγματικότητα, ήταν σαφώς μία ακραία μορφή λαϊκής τρομοκρατίας άμεσα συσχετισμένης με τη συστημική βία που είναι εγγενής στη ΝΔΤ. Έτσι, η επίθεση γίνεται κάθε άλλο παρά ανεξήγητη εάν ληφθεί υπόψιν ότι οι Άραβες που την έφεραν εις πέρας μεγάλωσαν σε μία Διεθνή Τάξη στην οποία τα αδέρφια τους στην Παλαιστίνη δολοφονούνταν σε καθημερινή βάση στη

⁷⁹ Michael Ignatieff, «It's war - but it doesn't have to be dirty», *The Guardian* (01/10/2001). Παρόμοια θέση υιοθέτησαν και «Αριστεροί φιλόσοφοι» όπως ο Andre Glucksmann, *Το Βήμα* (07/10/2001), που σήμερα υιοθετεί ακόμη και την εγκληματική εισβολή στο Ιράκ!

διαδικασία μίας βάρβαρης εθνοκάθαρσης, οι δράστες της οποίας, όχι απλώς δεν βομβαρδίστηκαν κτηνωδώς (όπως στο Ιράκ) για την περιφρόνηση πολυάριθμων ψηφισμάτων του ΟΗΕ, αλλά υποστηρίχτηκαν σκανδαλωδώς από την υπερεθνική ελίτ (κυρίως από τα τμήματα της με έδρα τις ΗΠΑ) για χάρη της εξασφάλισης του ελέγχου του Μεσανατολικού πετρελαίου, αμειβόμενα μάλιστα με βοήθεια άνω των 3 δισεκατομμυρίων δολαρίων το χρόνο. Μεγάλωσαν επίσης σε μία Διεθνή Τάξη στην οποία περισσότεροι από ένα εκατομμύριο συμπατριώτες τους στο Ιράκ (μισοί εκ των οποίων ήταν παιδιά) είχαν πεθάνει λόγω των μαζικών βομβαρδισμών στον πρώτο πόλεμο του Κόλπου και του επακόλουθου οικονομικού αποκλεισμού⁸⁰ από την υπερεθνική ελίτ.

Ακόμη, όσον αφορά τον ισχυρισμό ότι τα γεγονότα του Σεπτεμβρίου αποτέλεσαν μία επίθεση κατά της δημοκρατίας, θα μπορούσε να υποστηρίξει κανείς πως ήταν ακριβώς η απουσία πραγματικής δημοκρατίας στις ΗΠΑ η οποία ήταν η αιτία θανάτου αθώων θυμάτων. Σίγουρα, τα περισσότερα από τα θύματα αυτά δεν ήταν υπαίτια για τις αποφάσεις εξανδραποδισμού των Παλαιστινίων, των Ιρακινών, των Ινδονησίων, ή παλιότερα των Λατινοαμερικάνων και των Βιετναμέζων. Οι πραγματικοί υπαίτιοι ήταν οι πολιτικές ελίτ, στα χέρια των οποίων συγκεντρώνεται η πολιτική δύναμη σε μία αντιπροσωπευτική «δημοκρατία». Επίσης, τα περισσότερα από τα θύματα αυτά πιθανώς δεν γνώριζαν καν για τον αποφευκτό θάνατο (σύμφωνα με τη UNICEF) άνω των 10 εκ. παιδιών κάθε χρόνο, λόγω έλλειψης σωστών συνθηκών διαβίωσης, καθώς και για τον ρόλο των Δυτικών ελίτ στην δημιουργία αυτών των συνθηκών. Ούτε βέβαια τους ρώτησε κανένας εάν συμφωνούν με ένα κόσμο όπου 200 δισεκατομμυριούχοι συγκεντρώνουν στα χέρια τους πλούτο οκταπλάσιο του συνολικού εισοδήματος 582 εκ.

⁸⁰ Βλέπε π.χ. John Pilger, «Inevitable ring to the unimaginable», *Znet* (13/09/2001).

ανθρώπων στις «αναπτυσσόμενες» χώρες,⁸¹ δηλ. σε έναν κόσμο όπου 200 άνθρωποι, στην οικονομία της αγοράς, περιβάλλονται με πελώρια οικονομική δύναμη και, με την υποστήριξη των προνομιούχων κοινωνικών ομάδων, καθορίζουν το πεπρωμένο όλων μας πάνω στον πλανήτη.

Τέλος, ο ισχυρισμός πως τα γεγονότα του Σεπτεμβρίου αντιπροσωπεύουν ένα είδος «σύγκρουσης πολιτισμών»⁸² είναι προφανώς ιδεολογικό προπέτασμα καπνού για να συγκαλυφθεί ο πραγματικός κύκλος της συστημικής βίας και της αντιβίας. Όχι μόνο είναι σαφές ότι η υπερεθνική ελίτ δεν παρακινήθηκε από κάποια σταυροφορία, αλλά δεν υπάρχει επίσης κανένα αποδεικτικό στοιχείο ότι οι Άραβες που έφεραν εις πέρας την επίθεση παρακινήθηκαν από κάποιον διακαή πόθο εξάπλωσης του Ισλαμικού φονταμενταλισμού.⁸³ Αυτό δεν αναιρεί βέβαια την πιθανότητα οι θρησκευτικές τους πεποιθήσεις να τους βοήθησαν ενδεχομένως να φέρουν εις πέρας την απόφαση να θυσιάσουν τις ίδιες τους τις ζωές — όχι όμως και στο να πάρουν την ίδια την απόφαση αυτή που είχε καθαρά πολιτικό-κοινωνικό υπόβαθρο, όπως δείχνουν όλα τα διαθέσιμα στοιχεία (προκηρύξεις Μπιν Λάντεν κ.λπ.). Όσον αφορά την άνοδο του ίδιου του Ισλαμικού φονταμενταλισμού, στην πραγματικότητα, τα φονταμενταλιστικά κινήματα άρχισαν ν' αναπτύσσονται μόλις στα τέλη της δεκαετίας του 1960 και φούντωσαν μετά το 1979, όταν ανέλαβαν την εξουσία οι Αγιατολάδες στο Ιράν, οπότε και άρχισε ν' αποκτά δύναμη το

⁸¹ ΟΗΕ, *Human Development Report 2000* (Νέα Υόρκη: Oxford University Press, 2000).

⁸² Βλέπε για τη θεωρία της σύγκρουσης πολιτισμών: Samuel Huntington, *The Clash of Civilisations and the Remaking of the World Order* (Νέα Υόρκη: Simon & Schuster, 1996).

⁸³ Όπως επεσήμανε ο Ric Rouleau: «Η Ισλαμική ρητορική έγινε εργαλείο κινητοποίησης, χρησιμεύοντας ως προκάλυμμα για εθνικιστικές και αντι-ιμπεριαλιστικές επιδιώξεις. Αλλά είχε επίσης και μία κοινωνική συνιστώσα, και περιλάμβανε καταγγελίες των αδικιών, της διαφθοράς και της τυραννίας που χαρακτήριζαν τις κυρίαρχες ολιγαρχίες». Ric Rouleau, «Terrorism and Islamism», *Le Monde diplomatique* (Νοέμβριος 2001).

Ισλαμικό φονταμενταλιστικό κίνημα — συχνά με την ενίσχυση της Δύσης στην προσπάθειά της να γκρεμίσει το Σοβιετικό μπλοκ (π.χ. Αφγανιστάν). Ήταν επομένως ένα κίνημα που σαφώς ανδρώθηκε μετά την αποτυχία του Αραβικού εθνικισμού/σοσιαλισμού να αναχαιτίσει τον συνεχή μαρασμό των Αραβικών κοινωνιών, παρά την πολιτική και οικονομική ανεξαρτησία που υποτίθεται πως συνόδευσε το τέλος της αποικιοκρατίας. Η στροφή των Αραβικών πληθυσμών (συμπεριλαμβανομένων των ριζοσπαστικών ρευμάτων εντός του Παλαιστινιακού κινήματος) στον Ισλαμικό φονταμενταλισμό είναι επομένως η λογική κατάληξη της αποτυχίας του Αραβικού σοσιαλισμού/εθνικισμού, καθώς και της παράλληλης εγκαθίδρυσης από την υπερεθνική ελίτ σε πολλές Αραβικές χώρες ημι-δικτατορικών πελατειακών καθεστώτων που διαιωνίζουν την συγκέντρωση δύναμης στα χέρια των ολίγων και την σύνθλιψη των πολλών.

Θα μπορούσε επομένως να συμπεράνει κανείς πως η θεμελιώδης αιτία των επιθέσεων της 11ης Σεπτεμβρίου πρέπει να αποδοθεί στη ΝΔΤ που εξετάσαμε στο προηγούμενο κεφάλαιο, η οποία έχει εγκαθιδρύσει μία τεράστια ανισότητα στην κατανομή της οικονομικής και πολιτικής δύναμης μεταξύ των εθνών καθώς και στο εσωτερικό τους. Είναι αυτή η τεράστια ασυμμετρία που ενέπνευσε τις επιθέσεις, γεγονός που γίνεται κατανοητό μόνο στη γλώσσα της απόγνωσης, πέρα από οποιαδήποτε σαφή στρατηγική, με τους μακροπρόθεσμους στόχους της και την βραχυπρόθεσμη τακτική της. Από τη σκοπιά αυτή, η παρατήρηση της Saskia Sassen είναι ιδιαίτερα εύστοχη:⁸⁴

οι επιθέσεις είναι μία γλώσσα του έσχατου μέσου: οι καταπιεσμένοι και κυνηγημένοι έχουν χρησιμοποιήσει πολλές γλώσσες ως τώρα για να επικοινωνήσουν μαζί μας, αλλά φαίνεται πως αδυνατούμε να μεταφράσουμε το νόημα.

⁸⁴ Saskia Sassen, «A message from the global south», *The Guardian* (12/09/2001).

Έτσι, μερικοί ανέλαβαν την προσωπική ευθύνη να μιλήσουν σε μία γλώσσα που δεν χρειάζεται μετάφραση.

Συγχρόνως, τα ίδια τα γεγονότα του Σεπτεμβρίου λειτούργησαν ως καταλύτες, και έδωσαν την ιδανική αφορμή στην υπερεθνική ελίτ, με επικεφαλής τα τμήματά της που έχουν ως έδρα τις ΗΠΑ, για τη σημερινή απόπειρά της να συντρίψει κάθε κίνημα αντίστασης στον Νότο, με την ελπίδα πως κάτι τέτοιο θα εξουδετερώσει κάθε σοβαρή απειλή προς τα συμφέροντά της. Και αυτό, αν δεχτούμε βέβαια ότι η Αμερικανική ελίτ δεν είχε κάποια εκ των προτέρων πολύ πιο συγκεκριμένη γνώση για τις επικείμενες επιθέσεις, όπως κατάγγειλε σε εμπεριστατωμένη και μη διαψευσθείσα έρευνα του ο Gore Vidal,⁸⁵ γνωστός και αξιόπιστος (ως «παιδί» του Αμερικανικού κατεστημένου) συγγραφέας. Σύμφωνα με τον Vidal, η Αμερικανική κυβέρνηση γνώριζε εκ των προτέρων και δεν έπραξε τίποτα για να αποτρέψει τις επιθέσεις αυτές, σε κατάφωρη παραβίαση των προβλεπόμενων για παρόμοιες περιπτώσεις.

Έτσι, όπως το έθεσε ο ειδικός ανταποκριτής της *Le Monde Diplomatique*: «οι ΗΠΑ, έχοντας αμφισβητηθεί από μία νέα τρομοκρατία, είναι αποφασισμένες να επανακτήσουν τον έλεγχο, έστω και μερικώς, στο Αφγανιστάν, στο Πακιστάν, στη Σαουδική Αραβία και στην Υεμένη, ακόμη και στο Ιράκ, δηλαδή να εξουδετερώσουν όλες τις πολιτικές και κοινωνικές δυνάμεις που θέτουν μία βίαιη απειλή προς τα συμφέροντά τους».⁸⁶ Ωστόσο, παρά το γεγονός ότι η *Le Monde Diplomatique*⁸⁷ προσπαθεί να

⁸⁵ Gore Vidal, «The Enemy Within», *The Observer* (27/10/2002).

⁸⁶ Paul-Marie de la Gorce, «Uncivil war in Washington», *Le Monde Diplomatique* (Νοέμβριος 2001).

⁸⁷ Όπως έγραψε ο Ignatio Ramonet, διευθυντής της *Le Monde Diplomatique*, σε ένα κύριο άρθρο μετά τα γεγονότα του Σεπτεμβρίου: «σε κάθε σημείο του κόσμου, και ιδίως στις χώρες του Νότου, η πιο συνηθισμένη δημόσια αντίδραση στις επιθέσεις στη Νέα Υόρκη και την Ουάσιγκτον ήταν: αυτό που συνέβη στη Νέα Υόρκη ήταν θλιβερό, αλλά τους άξιζε [των ΗΠΑ]», *Le Monde Diplomatique* (Οκτώβριος 2001).

κάνει μία διαφοροποίηση ανάμεσα στα Αμερικανικά και Ευρωπαϊκά στοιχεία της υπερεθνικής ελίτ και να κατακρίνει μόνο τα πρώτα, θα μπορούσε να υποστηρίξει κανείς ότι η ελίτ αυτή στο σύνολό της δεν είχε άλλη επιλογή και ότι, παρά τις διαφορές τακτικής, όλα τα μέλη της συμφωνούν στους μακροπρόθεσμους στόχους του πολέμου, όπως άλλωστε το ξεκαθάρισε η ίδια η Ευρωπαϊκή Κομισιόν.⁸⁸

Είναι επομένως φανερό ότι, παρά τις διαφορές τακτικής που σίγουρα υπάρχουν μεταξύ των διαφόρων στοιχείων της υπερεθνικής ελίτ, είναι παράλογο να υποθέσει κανείς πως θα λάβει ποτέ η ίδια αποτελεσματικά μέτρα για την καταπολέμηση των αιτιών της λαϊκής τρομοκρατίας (δηλ. της συστημικής βίας εντός της ΝΔΤ) αντί να προσπαθεί απλώς ν' αντιμετωπίσει τα συμπτώματα της: είτε στρατιωτικά, όπως κάνουν τα «συντηρητικά» στοιχεία μέσα σε αυτήν μέσω του «πόλεμου» τους κατά της τρομοκρατίας, είτε μέσω κάποιων ανώδυνων μεταρρυθμίσεων, όπως προτείνουν τα «προοδευτικά» στοιχεία της υπερεθνικής ελίτ. Σε αυτή την προβληματική, δεν θα μπορούσε να περιμένει ποτέ κανείς ότι η υπερεθνική ελίτ θα εγκαταλείψει το πελατειακό Σιωνιστικό κράτος, το οποίο είναι το κύριο θεμέλιο της ΝΔΤ στην περιοχή, ή ότι θα σταματήσει τις απόπειρες ανατροπής καθεστώτων «ταραξιών» και την κατάπνιξη ριζοσπαστικών κινημάτων που απειλούν τα συμφέροντά της, ή — το κυριότερο — ότι θα εισαγάγει αποτελεσματικά μέτρα ελέγχου της νεοφιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης για χάρη της προστασίας της εργασίας και του περιβάλλοντος, ενάντια στις προσταγές της νεοφιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης!

⁸⁸ Ένας εκπρόσωπος του Chris Patten, επιτρόπου εξωτερικών της ΕΕ, διακήρυξε μετά τον λόγο του Bush για τον «άξονα του κακού» ότι «ενώ έχουμε τους ίδιους μακροπρόθεσμους στόχους, έχουμε μία άλλη πολιτική, μία πολιτική δέσμευσης, μία πολιτική προσέγγισης, για να επιτύχουμε αυτούς τους ίδιους στόχους», *Ελευθεροτυπία* (01/02/2002).

Η επομένη της 11/9: εξαπολύοντας έναν «πόλεμο» νέου τύπου

Οι επιθέσεις της 11ης Σεπτεμβρίου έδωσαν την ευκαιρία στην υπερεθνική ελίτ, της οποίας στρατιωτικός βραχίονας είναι *de facto* η πολεμική μηχανή των ΗΠΑ, να ξεκινήσει τον τελευταίο της «πόλεμο» κατά της τρομοκρατίας. Παρά το γεγονός ότι ο νέος πόλεμος έχει αρκετά κοινά χαρακτηριστικά με τους προηγούμενους «πολέμους» της, όπως θα δούμε παρακάτω, υπάρχουν επίσης σημαντικές διαφορές μεταξύ των «πολέμων» αυτών. Έτσι, ο πόλεμος κατά της τρομοκρατίας, σε αντίθεση με τους προηγούμενους, είναι ένας γενικός και διαρκής πόλεμος.

Είναι γενικός πόλεμος, όχι υπό την έννοια ενός γενικευμένου πολέμου σαν τους δύο παγκοσμίους πολέμους αλλά υπό την έννοια ότι οι στόχοι του δεν είναι μόνο συγκεκριμένα καθεστώτα «ταραξίες» (όπως ήταν η περίπτωση των καθεστώτων Saddam και Milosevic), τα οποία δεν ήταν πλήρως ενσωματωμένα στη ΝΑΤ ή απλώς δεν «ακολουθούσαν τη γραμμή» αλλά κάθε είδος καθεστώσ ή κοινωνική ομάδα και κίνημα που αντιστέκεται στη ΝΑΤ: από το Παλαιστινιακό κίνημα ως το κίνημα της αντιπαγκοσμιοποίησης. Όπως το έθεσε ο Dan Plesch, ερευνητικό στέλεχος του Royal United Services Institute:

Ο πόλεμος κατά της τρομοκρατίας είναι ανάλογος με έναν παγκόσμιο εμφύλιο πόλεμο κατά το ότι λαμβάνει χώρα σε έναν κόσμο τον οποίο έχει συρρικνώσει και διασυνδέσει η παγκοσμιοποίηση.⁸⁹

⁸⁹ Peter Beaumont, «America gears up for a new kind of war», *The Observer* (10/03/2002). Σύμφωνα με το ίδιο δημοσίευμα, δυνάμεις των ΗΠΑ μάχονται και αναπτύσσονται τώρα σε όλη την υδρόγειο — στο Αφγανιστάν, στις Φιλιππίνες, στο Ιράκ και στην Κολομβία, καθώς και στις πρώην Σοβιετικές δημοκρατίες. Τα Αμερικανικά όπλα και χρήματα κατακλύζουν άλλες περιοχές καθώς ο στρατός τους [των ΗΠΑ] αποκτά νέες βάσεις σε όλη την υδρόγειο.

Επιπλέον, είναι διαρκής⁹⁰ πόλεμος, επειδή αναπόφευκτα θα συνεχίζεται όσο αναπαράγονται η ΝΔΤ και η συστημική και κρατική βία που συνδέονται με αυτήν.

Με άλλα λόγια, ο «πόλεμος κατά της τρομοκρατίας» είναι ένα ιδιαιτέρως πρόσφορο μέσο ελέγχου των πληθυσμών που απειλούν τη ΝΔΤ. Ο άμεσος στόχος στις πρώτες του φάσεις είναι εκείνοι οι Μουσουλμανικοί πληθυσμοί στον Νότο που δεν ελέγχονται από πελατειακά καθεστώτα. Όπως είδαμε παραπάνω, η επιλογή του στόχου αυτού δεν υποδηλώνει ένα είδος «σύγκρουσης πολιτισμών», όπως προέβλεψαν οι ιδεολόγοι της ΝΔΤ, αλλά το γεγονός πως οι πληθυσμοί σε χώρες σαν το Αφγανιστάν, το Ιράν και το Ιράκ, καθώς και την Ινδονησία, τις Φιλιππίνες κ.λπ., είναι τα κύρια θύματα της ΝΔΤ, ιδίως στην οικονομική της διάσταση, λόγω της γεωγραφικής και οικονομικής τους θέσης.

Εντούτοις, τα φονταμενταλιστικά κινήματα στον Νότο δεν είναι οι μόνοι στόχοι του «πολέμου κατά της τρομοκρατίας». Κινήματα άμεσης δράσης στον Βορρά, όπως το κίνημα της αντιπαγκοσμιοποίησης, αποτελούν επίσης υπόρητο στόχο της υπερεθνικής ελίτ. Ο σημαντικός περιορισμός των πολιτικών ελευθεριών που εισάγεται αυτή τη στιγμή σε όλον τον Βορρά (ΗΠΑ, ΕΕ κ.λπ.), δήθεν για να χαλιναγωγήσει τους Ισλαμιστές τρομοκράτες, θα μπορούσε εύκολα να χρησιμοποιηθεί για την καταστολή των πιο ριζοσπαστικών στοιχείων εντός του κινήματος της αντιπαγκοσμιοποίησης. Η τακτική που έχει χρησιμοποιηθεί για την καταστολή του κινήματος αυτού έχει ήδη οδηγήσει σε βίαιες αναμετρήσεις (από το Σιάτλ ως το Γκέτεμποργκ και τη Γένοβα) οι οποίες, στο σημερινό αντι-«τρομοκρατικό» κλίμα, θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν από την υπερεθνική ελίτ για να ταυτίσει τους πολέμιους της παγκοσμιοποίησης με «τρομοκράτες». Ιδίως

⁹⁰ Σύμφωνα με τον Dick Cheney, αντιπρόεδρο των ΗΠΑ, ο νέος πόλεμος μπορεί να κρατήσει 50 χρόνια ή και παραπάνω. Βλέπε John Pilger, *The Mirror* (29/01/2002).

σήμερα που, όπως επισημαίνει ο Alex Wilks,⁹¹ πλειάδα αξιωματούχων και δημοσιογράφων έχουν ήδη ισχυριστεί πως ο τρόπος καταπολέμησης της τρομοκρατίας είναι η παραπέρα οικονομική φιλελευθεροποίηση, υπονοώντας ότι όσοι τολμούν να το αμφισβητήσουν αυτό βρίσκονται στο πλευρό των τρομοκρατών.

Σε αυτήν την προβληματική, επομένως, ο αντιτρομοκρατικός «πόλεμος» δεν στοχεύει στο να «εξαλείψει» την τρομοκρατία, όπως ισχυρίζεται η επίσημη προπαγάνδα, παρ' όλο που, όπως θα δούμε στη συνέχεια, η αποθάρρυνση της αντιβίας γενικότερα αποτελεί βασικό στόχο του. Όμως, η αντιβία σε όλες της τις μορφές, που κάτω από συγκεκριμένες συνθήκες μπορεί να πάρει την ακραία μορφή της λαϊκής τρομοκρατίας, δεν θα εξαλειφθεί ποτέ όσο υπάρχει συστημική βία, κρατική καταστολή και κρατική τρομοκρατία. Η υπερεθνική ελίτ έχει βέβαια πλήρη επίγνωση του γεγονότος αυτού, με δεδομένη την ιστορική εμπειρία η οποία δείχνει ξεκάθαρα ότι η κρατική καταπίεση και η κρατική τρομοκρατία ουδέποτε κατάφεραν να εξαλείψουν τη λαϊκή τρομοκρατία όσο συνεχιζόταν η ασυμμετρία δύναμης που ήταν και η αιτία της. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα σήμερα που οι «τρομοκράτες» είναι διατεθειμένοι να χρησιμοποιήσουν ακόμα και τις ίδιες τους τις ζωές αντιστεκόμενοι σε έναν φοβερό εχθρό, ο οποίος μπορεί να χρησιμοποιεί την πιο θανατηφόρα τεχνολογία στην Ιστορία με ελάχιστο κόστος (σε ζωές) για τον ίδιο.

Κοινά χαρακτηριστικά των «πολέμων» της υπερεθνικής ελίτ

Εντούτοις, παρά τα καινοφανή στοιχεία του πολέμου αυτού, υπάρχουν επίσης ορισμένα κοινά χαρακτηριστικά που διακρίνουν όλους τους «πολέμους» της υπερεθνικής ελίτ ως τώρα (δηλ. τον πόλεμο στον Κόλπο, τον πόλεμο του NATO κατά της Γιουγκοσλαβίας, τον πόλεμο κατά του Αφγανιστάν και σήμερα την

⁹¹ Alex Wilks, «Keeping the pressure on», *The Observer* (04/11/2001).

εισβολή στο Ιράκ) και κατά πάσα πιθανότητα θα χαρακτηρίζουν επίσης τους «πολέμους» που θα ακολουθήσουν εντός του γενικού πλαισίου του «πολέμου κατά της τρομοκρατίας». Τέτοια χαρακτηριστικά είναι:

Πρώτον, οι αποκαλούμενοι «πόλεμοι» αποφασίζονται στα ανώτατα κλιμάκια της υπερεθνικής ελίτ — με τα Αμερικανικά μέλη της ελίτ αυτής, τα οποία κατέχουν τον απαραίτητο εξοπλισμό και τεχνολογία, να παίζουν φυσικά ηγετικό ρόλο σε αυτή τη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Παρά το γεγονός ότι τα καθεστώτα που συμμετέχουν στους «πολέμους» αυτούς αποκαλούνται «δημοκρατίες», οι ίδιοι οι λαοί ποτέ δεν εμπλέκονται άμεσα στις αποφάσεις αυτές και ακόμα και οι επαγγελματίες πολιτικοί στα αντίστοιχα κοινοβούλια συνήθως καλούνται να εγκρίνουν τους «πολέμους» αυτούς αφού έχουν ήδη εξαπολυθεί.

Δεύτερον, πραγματοποιούνται σταθερά σε κατάφωρη παραβίαση του διεθνούς δικαίου, τόσο όταν καλύπτονται τυπικά από ένα Ψήφισμα του ελεγχόμενου από την υπερεθνική ελίτ Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ (πόλεμος στον Κόλπο⁹²), όσο και όταν δεν έχουν καν αυτή τη κάλυψη (Νατοϊκός πόλεμος κατά της Γιουγκοσλαβίας,⁹³ Αφγανιστάν, εισβολή στο Ιράκ). Όπως είδαμε παραπάνω, το δόγμα της περιορισμένης κυριαρχίας που χρησιμοποιήθηκε για να αιτιολογηθούν οι πόλεμοι αυτοί βρίσκεται σε κατάφωρη αντίφαση με τον Χάρτη του ΟΗΕ. Σε σχέση με την επίθεση κατά του Αφγανιστάν ειδικότερα, πρέπει να σημειωθεί ότι το άρθρο 51 του Χάρτη του ΟΗΕ, το οποίο χρησιμοποιήθηκε για να αιτιολογηθεί ο «πόλεμος» αυτός, αναφέρεται στο δικαίωμα της «αυτο-άμυνας εάν λάβει χώρα ένοπλη επίθεση εναντίον ενός Μέλους των Ηνωμένων Εθνών» και όχι σε κάποιο «δικαίωμα» αντιποίνων μετά από μία επίθεση με επιβατικά αεροσκάφη. Και,

⁹² Βλ. Τ. Φωτόπουλος, *Ο Πόλεμος στον Κόλπο*, ό.π. και *Η Νέα Τάξη στα Βαλκάνια*, ό.π.

⁹³ Βλ. Τ. Φωτόπουλος, *Η Νέα Τάξη στα Βαλκάνια*, ό.π.

βέβαια, σε καμία περίπτωση δεν δίδει ην έγκριση για επίθεση εναντίον μίας χώρας που προσφέρει καταφύγιο στους εχθρούς της υπερεθνικής ελίτ!

Τρίτον, το πρότυπο του στρατιωτικού καταμερισμού εργασίας μεταξύ των μελών της υπερεθνικής ελίτ, όπως έχει αναδυθεί από τους «πολέμους» αυτούς, περιλαμβάνει τη σχεδόν αποκλειστική χρήση της πολεμικής μηχανής των ΗΠΑ, ιδίως της απaráμιλλης αεροπορικής της δύναμης, με την επικουρική βοήθεια των Βρετανών, και με τις στρατιωτικές μηχανές των άλλων μελών να κινητοποιούνται κυρίως σε επόμενα στάδια, σε ειρηνευτικούς ρόλους κ.λπ. Αυτό το πρότυπο στρατιωτικού καταμερισμού εργασίας, έχει οδηγήσει κάποιους αναλυτές να κάνουν την αβάσιμη υπόθεση περί του «μονομερισμού» (unilateralism), αν όχι του απομονωτισμού, των ΗΠΑ — την ίδια στιγμή που οι ΗΠΑ εμπλέκονται σε έναν γενικό πόλεμο! Στην πραγματικότητα, το πρότυπο αυτό έχει επιβληθεί de facto από τα μέλη της ελίτ που έχουν ως έδρα τις ΗΠΑ, με βάση αποκλειστικώς στρατιωτικούς λόγους που απορρέουν από την συντριπτική υπεροχή της στρατιωτικής δύναμης των ΗΠΑ σε σχέση με τα άλλα μέλη της υπερεθνικής ελίτ.⁹⁴ Αυτό δεν έχει επομένως καμία σχέση με κάποια πραγματική αντιπαλότητα ανάμεσα στα μέλη της ελίτ αυτής όσον αφορά τους κοινούς μακροπρόθεσμους στόχους, μολονότι βέβαια η τεράστια ασυμμετρία στη στρατιωτική δύναμη μεταξύ των μελών της ελίτ προσδίδει πολύ μεγαλύτερη βαρύτητα στις απόψεις περί τακτικής που υιοθετούν τα Αμερικανικά μέλη της ελίτ, έναντι των απόψεων των άλλων μελών.

⁹⁴ Ως αποτέλεσμα της τεράστιας στρατιωτικής υπεροχής των ΗΠΑ, σύμφωνα με έναν ευρέως γνωστό αρθρογράφο των *New York Times*, «οδεύουμε διαρκώς και περισσότερο προς ένα στρατιωτικό απαρτχάιντ εντός του NATO: η Αμερική θα είναι ο σεφ που αποφασίζει για το μενού και μαγειρεύει όλα τα κύρια γεύματα, και οι σύμμαχοι του NATO θα είναι οι βοηθοί σερβιτόρου που παραμένουν και συγυρίζουν την ακαταστασία και διατηρούν την ειρήνη — επ' αόριστον», Thomas Friedman, «America will be the chef and its Nato allies the bus boys who stay to clean up the mess», *The Guardian* (06/02/2002).

Τέταρτον, η υπερεθνική ελίτ αποκλείει το ενδεχόμενο ουσιαστικών διαπραγματεύσεων που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε συμβιβασμούς με τα θύματα της, εφόσον είτε θέτει όρους που δεν θα μπορούσε να δεχτεί καμία κυρίαρχη χώρα (αυτή ήταν η περίπτωση της Γιουγκοσλαβίας η οποία, σύμφωνα με τις προτάσεις του Rambouillet, έπρεπε να μετατραπεί σε εκούσιο προτεκτοράτο του NATO για να αποφύγει την επίθεση εναντίον της)⁹⁵ ή απλώς μπλοκάρει κάθε συμβιβαστική πρόταση από την χώρα υπό απειλή επίθεσης, όπως συνέβη στον πόλεμο στον Κόλπο χθες, και στο Αφγανιστάν και το Ιράκ σήμερα

Πέμπτον, ο πολιτικο-στρατιωτικός στόχος των «πολέμων» είναι η καταστροφή της υποδομής της υπό επίθεση χώρας και η τρομοκράτηση του λαού της (σκοτώνοντας χιλιάδες αθώους πολίτες στη διαδικασία, ως «παράπλευρη ζημιά») για να «πειστεί» να αποδεχτεί κάποια εναλλακτική ελίτ που θα είναι φιλική προς την υπερεθνική ελίτ.⁹⁶ Ένας παράλληλος βασικός στόχος είναι η ελαχιστοποίηση των απωλειών στην πλευρά της υπερεθνικής ελίτ ώστε να υπονομευτεί η άνθιση κάθε μαζικού αντιπολεμικού κινήματος, όπως εκείνο που ουσιαστικά υποχρέωσε την ελίτ των ΗΠΑ να σταματήσει τον πόλεμό της κατά του Βιετνάμ.

Έκτον, όπως ανέφερα παραπάνω, οι «πόλεμοι» της υπερεθνικής ελίτ αιτιολογούνται από το δόγμα της «περιορισμένης» κυριαρχίας, σύμφωνα με το οποίο υπάρχουν ορισμένες καθολικές αξίες που θα πρέπει να έχουν προτεραιότητα έναντι άλλων αξιών, όπως αυτή της εθνικής κυριαρχίας. Ωστόσο, οι καθολικές αυτές αξίες αλλάζουν ανάλογα με τις απαιτήσεις της «διεθνούς κοινότητας», δηλ. της υπερεθνικής ελίτ. Έτσι, όσον

⁹⁵ Βλ. Takis Fotopoulos, «New World Order and NATO's War against Yugoslavia».

⁹⁶ Ο ναύαρχος Sir Michael Boyce, αρχηγός του Βρετανικού Επιτελείου Άμυνας, ήταν σαφής πάνω σε αυτό κατά τη διάρκεια των έντονων βομβαρδισμών του Αφγανιστάν: «Η συμπίεση θα συνεχιστεί έως ότου ο ίδιος ο λαός αναγνωρίσει πως αυτό δεν θα σταματήσει έως ότου αλλάξουν την ηγεσία τους», Michael R. Gordon, «Allies Preparing for Long Fight as Taliban Dig In», *New York Times* (28/10/2001).

αφορά τον πόλεμο στον Κόλπο και τη σημερινή εισβολή, ήταν η προστασία του κόσμου από έναν «νέο Χίτλερ» που τον απειλούσε — πρώτα με την εισβολή του στο Κουβέιτ και τώρα με τα όπλα μαζικής καταστροφής που κατέχει — η οποία κατέστησε αναγκαία την εκδίωξη των στρατευμάτων του από το πελατειακό κράτος της ελίτ (το Κουβέιτ), τον θανατηφόρο οικονομικό αποκλεισμό που κόστισε τις ζωές εκατοντάδων χιλιάδων αθώων ανθρώπων που ακολούθησε, καθώς και τη σημερινή εγκληματική εισβολή. Στον «πόλεμο» κατά της Γιουγκοσλαβίας, ήταν η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που προβιβάστηκε σε καθολική αξία, αιτιολογώντας κάθε εγκληματική δραστηριότητα της υπερεθνικής ελίτ. Εντούτοις, στον «πόλεμο κατά της τρομοκρατίας» η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων παρακάμπτεται, αν δεν αναστέλλεται, για χάρη της προστασίας από την «τρομοκρατία» (όπως ορίζεται πάλι από την υπερεθνική ελίτ!) η οποία γίνεται η νέα καθολική αξία που αιτιολογεί κάθε είδος περιορισμού των πολιτικών ελευθεριών, αν όχι και την καθαρή κρατική τρομοκρατία και καταπίεση.

Έβδομον, τα ΜΜΕ, ιδίως τα ηλεκτρονικά, παίζουν κρίσιμο ρόλο στην χειραγώγηση της κοινής γνώμης, είτε με το να ελαχιστοποιούν τη σπουδαιότητα των εγκλημάτων των ελίτ, είτε με το να διαστρεβλώνουν και να αποκόβουν τα γεγονότα από το ιστορικό τους πλαίσιο. Όπως επισημαίνει ο Phillip Knightley,⁹⁷ συγγραφέας του βιβλίου *Η πρώτη απώλεια: μία ιστορία του πολεμικού ρεπορτάζ* [*The First Casualty: a history of war reporting*] τα Δυτικά ΜΜΕ ακολουθούν μία καταθλιπτικά γνώριμη συνταγή όταν έρχεται η ώρα να προετοιμάσουν το κοινό για μία σύγκρουση. Στο πρώτο στάδιο, δημιουργείται μία ατμόσφαιρα κρίσης η οποία υποτίθεται πως απαιτεί στρατιωτική δράση ώστε να ξεπεραστεί. Στο δεύτερο στάδιο, δαιμονοποιείται ο ηγέτης του εχθρού (ο Saddam παρομοιάζεται με τον Χίτλερ, τον Στάλιν κ.λπ., η Σερβική ελίτ με τους Ναζί, ο Bin Laden παρουσιάζεται σαν μανιακός

⁹⁷ Phillip Knightley, «The disinformation campaign», *The Guardian* (04/10/2001).

Ισλαμιστής κ.λπ.). Στο τρίτο στάδιο, η δαιμονοποίηση διευρύνεται ώστε να περιλάβει το μεγαλύτερο μέρος του ίδιου του λαού του εχθρού (οι Σέρβοι παρουσιάζονται σαν ναζιστές τραμπούκοι που είναι αποφασισμένοι για γενοκτονία, οι Ταλιμπάν — στην πραγματικότητα οι περισσότεροι Αφγανοί, ακόμα και πολλοί Μουσουλμάνοι — περιγράφονται σαν φανατικοί και απάνθρωποι κ.λπ.). Τέλος, στο τέταρτο στάδιο, η διαδικασία δαιμονοποίησης αποκορυφώνεται με τις υποτιθέμενες «θηριωδίες» των Ιρακινών, των Σέρβων, των Αφγανών (η ιστορία με τα Κουβεϊτιανά βρέφη στις θερμοκοιτίδες είναι ένα ευρέως γνωστό σκάνδαλο χάλκευσης «ειδήσεων» από τα Δυτικά ΜΜΕ κατά των Ιρακινών). Ωστόσο, στον διαρκή της «πόλεμο» η υπερεθνική ελίτ πήγε ακόμη παραπέρα από τη συνήθη αυτή διαδικασία. Έτσι, μετά τις επιθέσεις της 11ης Σεπτεμβρίου, ο στρατιωτικός βραχίονας της ελίτ αυτής, το Πεντάγωνο των ΗΠΑ, ίδρυσε ένα Γραφείο Στρατηγικής Επιρροής, με την ρητά Οργουελική εντολή να διαδίδει ψευδείς πληροφορίες με στόχο την πλύση εγκεφάλου στον διεθνή Τύπο και τον «επηρεασμό της κοινής γνώμης και των πολιτικών ηγετών σε φιλικές και μη φιλικές χώρες».⁹⁸

Όγδοον, οι ιδεολόγοι της ΝΔΤ αναλαμβάνουν τη θεωρητική αιτιολόγηση των «πολέμων» της ελίτ και προσπαθούν την ίδια στιγμή να δυσφημήσουν κάθε διανοούμενο που θα τολμούσε να αποκαλύψει τον εγκληματικό χαρακτήρα των πράξεών της. Στην προσπάθεια αυτή, η πιο πολύτιμη αρωγή έρχεται από τους ιδεολόγους του συστήματος, ιδίως εκείνους που προέρχονται από την «Αριστερά»,⁹⁹ οι οποίοι, έχοντας εγκαταλείψει κάθε

⁹⁸ Ignacio Ramonet, *Le Monde Diplomatique* (Μάρτιος 2002).

⁹⁹ Τυπικό παράδειγμα αποτελεί ο πρώην Τροτσκιστής Christopher Hitchens, ο οποίος σε μία βιτριολική επίθεση εναντίον των επικριτών του «πολέμου» κατά του Αφγανιστάν, έγραψε στον *Spectator* ότι οι διανοούμενοι που επιχειρούν να κατανοήσουν τον νέο εχθρό δεν είναι φίλοι της ειρήνης, της δημοκρατίας ή της ανθρώπινης ζωής. Βλ. Tariq Ali, «The new empire loyalists», *The Guardian* (16/03/2002). Ο ίδιος έφθασε σε νέα επίπεδα αθλιότητας όταν χαρακτήρισε τη μεγαλειώδη αντιπολεμική διαδήλωση στο Λονδίνο του Φεβρουάριου 2003 ως

αντισυστημικό όραμα μετά από την κατάρρευση του σοσιαλιστικού προτάγματος, επιδοκιμάζουν τη ΝΔΤ σε όλες της τις όψεις. Η διαδικασία αφομοίωσης των διανοουμένων ήταν σταδιακή: ο πρώτος πόλεμος της υπερεθνικής ελίτ υιοθετήθηκε μόνο από τους κέντρο-Αριστερούς διανοούμενους και αναλυτές, ο δεύτερος πόλεμος επιδοκιμάστηκε επίσης από το μεγαλύτερο μέρος της Πράσινης ιντελιγκέντσας και γενικότερα της διανόησης της ευρείας Αριστεράς, και τέλος, ο σημερινός «πόλεμος» κατά της τρομοκρατίας έχει υιοθετηθεί από το μεγαλύτερο μέρος της «Αριστεράς» συμπεριλαμβανομένων αρκετών Μαρξιστών, πρώην κομμουνιστών κ.ά. Η μοναδική εξαίρεση σε αυτό το πρότυπο εμφανίστηκε με τη σημερινή εισβολή στο Ιράκ, όταν οι αντιθέσεις ανάμεσα στα μέλη της υπερεθνικής ελίτ για την εξαπόλυση του «πόλεμου» αναπαράχθηκαν και στο επίπεδο της αριστερής διανόησης, με τους διανοούμενους της ρεφορμιστικής Αριστεράς να μοιράζονται μεταξύ αυτών που πήραν το μέρος της Γαλλογερμανικής ελίτ, καταδικάζοντας τον πόλεμο σαν «πόλεμο του Μπους» (Πράσινοι, σοσιαλδημοκράτες, σοσιαλφιλελεύθεροι κ.λπ.) και μίας μειονότητας που πήρε το μέρος της Αγγλοαμερικανικής ελίτ.

Οι στόχοι του γενικού «πόλεμου»

Όμως, εάν η εξάλειψη της τρομοκρατίας είναι κυρίως μία πρόφαση, όπως αποπειράθηκα να δείξω παραπάνω, τότε ποιοι είναι οι πραγματικοί στόχοι αυτού του «πολέμου» νέου τύπου; Κατά την άποψή μου, η υπερεθνική ελίτ επιδιώκει μία σειρά επί μέρους στόχων με τον «πόλεμο» αυτόν — όλοι εντός των ορίων που τίθενται από τον γενικό στόχο της εξασφάλισης της σταθερότητας της ΝΔΤ, στην οικονομική και στην πολιτική της διάσταση, μέσω της συντριβής κάθε (θεωρούμενης ως) απειλής εναντίον της. Τέτοιοι στόχοι είναι:

περίπτωση όπου «οι ανόητοι... καθοδηγούνται από τους αχρείους».
Παρατίθεται στο άρθρο της J.Burchill, *The Guardian* (01/03/2003)

- να αποθαρρυνθεί η άνθιση της αντιβίας η οποία προκαλείται από την εντεινόμενη συστημική βία, που είναι αναπόφευκτο παραπροϊόν της καπιταλιστικής νεοφιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης και των πολιτικών επιπτώσεών της;
- να εξασφαλιστεί η «σταθερότητα»¹⁰⁰ στην Κεντρική Ασία και στη Μέση Ανατολή, ούτως ώστε να μπορούν να διασφαλιστούν οι πηγές ενέργειας από τις οποίες εξαρτάται η ανάπτυξη της οικονομίας της αγοράς;
- να διασφαλιστεί η αναπαραγωγή της πολεμικής οικονομίας (η οποία πέρασε μία υπαρξιακή κρίση μετά το τέλος του Ψυχρού Πολέμου) που συμβάλλει σημαντικά στην ανάπτυξη της οικονομίας της αγοράς.

Ωστόσο, παραμένει το ερώτημα γιατί η υπερεθνική ελίτ διάλεξε αυτήν ειδικά τη στιγμή στην Ιστορία για να εξαπολύσει αυτόν τον πρωτοφανή πόλεμο νέου τύπου. Υπάρχουν αρκετοί λόγοι για αυτό και όλοι μαζί συμποσούνται στο γεγονός πως η ελίτ αυτή έχει πολύ καλύτερες πιθανότητες (σε σχέση με τις εθνικές ελίτ στο παρελθόν) να συντρίψει κάθε βίαιη αντίδραση εναντίον της ΝΔΤ, η οποία βασίζεται στη διεθνοποιημένη οικονομία της αγοράς και στην αντιπροσωπευτική «δημοκρατία». Τέτοιοι λόγοι είναι:

πρώτον, το γεγονός ότι η καθολίκευση της αντιπροσωπευτικής «δημοκρατίας» έχει ελαττώσει δραστικά τον αριθμό των ανθρώπων που καταφεύγουν σε βίαιη δράση σήμερα, με στόχο να πετύχουν μία σημαντική κοινωνική αλλαγή, όταν πιστεύουν πως τέτοια αλλαγή μπορεί να επιτευχθεί και μέσω του κοινοβουλίου. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για την περιφέρεια και την ειμί-περιφέρεια, όπου οι εθνικές ελίτ παλιότερα βασιζόντουσαν σε

¹⁰⁰ Βλέπε για παράδειγμα: Pierre Abramovici, «The US and the Taliban: a done deal», *Le Monde Diplomatique* (Ιανουάριος 2002).

δικτατορικά ή ημι-δικτατορικά καθεστώτα, τα οποία κατέπνιγαν κάθε ψευδαίσθηση αλλαγής με «δημοκρατικά» μέσα, οδηγώντας σε εκτεταμένη αντιβία σε όλες τις τις μορφές.

δεύτερον, η δημιουργία μίας βασικά αυτο-ρυθμιζόμενης διεθνοποιημένης οικονομίας της αγοράς, η οποία θεσμοποιεί τη συστημική βία στο οικονομικό επίπεδο με τέτοιο τρόπο ώστε ελάχιστοι έχουν επίγνωση της φύσης και των πραγματικών αιτιών της τεράστιας ανισότητας στην κατανομή της οικονομικής δύναμης.

τρίτον, οι πελώριες βελτιώσεις στην τεχνολογία της κρατικής καταστολής, οι οποίες έχουν δημιουργήσει μία τεράστια ασυμμετρία στρατιωτικής δύναμης που έχει οδηγήσει στην ουσιαστική έκλειψη του «αντάρτικου» στην περιφέρεια (πέρα από λίγες εξαιρέσεις στη Λατινική Αμερική και στις Φιλιππίνες) και του «αντάρτικου πόλης» σχεδόν παντού.

τέταρτον, η κατάρρευση του σοσιαλιστικού κρατισμού, υπό τη μορφή του «υπαρκτού σοσιαλισμού» στην Ανατολή και της σοσιαλδημοκρατίας στη Δύση, η οποία έχει οδηγήσει στο τέλος των παραδοσιακών αντισυστημικών κινημάτων¹⁰¹ και στην κατάρρευση της παραδοσιακής Αριστεράς γενικότερα, εξαιτίας της ομογενοποίησης της κομματικής πολιτικής που συνεπάγεται η διεθνοποίηση της οικονομίας της αγοράς.¹⁰²

Με βάση τέτοιους λόγους θα μπορούσε επομένως να εξηγήσει κανείς γιατί η υπερεθνική ελίτ αποφάσισε να εξαπολύσει τον γενικό αυτόν πόλεμο νέου τύπου τη συγκεκριμένη αυτή Ιστορική στιγμή, ούτως ώστε να εξασφαλίσει την αδιαφιλονίκητη ηγεμονία της για πολλά χρόνια ακόμα.

¹⁰¹ Βλ. Takis Fotopoulos, «The End of Traditional Anti-systemic movements and the need for a new type of anti-systemic movement today», *Democracy & Nature*, Vol. 7, No. 3 (Νοέμβριος 2001), σελ. 415-456.

¹⁰² Τ. Φωτόπουλος, *Παγκοσμιοποίηση, Αριστερά και Περιεκτική Δημοκρατία*, ό.π., κεφ. 1-3.

Οι ενδιάμεσοι σκοποί και τα αντίστοιχα μέσα που συνεπάγονται οι παραπάνω στόχοι είναι οι παρακάτω:

- Η στρατιωτική συντριβή κάθε καθεστώτος «ταραξία» ή κάθε οργάνωσης «λαϊκής τρομοκρατίας» ανά τον κόσμο και η παράλληλη εγκατάσταση ενός πελώριου παγκόσμιου δικτύου στρατιωτικών βάσεων με στόχο την περικύκλωση κάθε δυνητικά επικίνδυνου κινήματος ή καθεστώτος που προσφέρει καταφύγιο σε μορφές λαϊκής τρομοκρατίας οι οποίες απειλούν τα συμφέροντα της ελίτ. Έτσι, οι «προσωρινές» βάσεις των ΗΠΑ στο Αφγανιστάν, στο Πακιστάν και στα κράτη της Κασπίας, οι οποίες υποτίθεται πως κτίστηκαν για τις ανάγκες του πολέμου, έχουν ήδη λάβει μόνιμο χαρακτήρα, όπως ξεκαθάρισαν αξιωματούχοι της κυβέρνησης των ΗΠΑ.¹⁰³ Δεν είναι αξιοπερίεργο επομένως ότι ήδη έξι μήνες μετά τις επιθέσεις της 11/9, όπως δήλωναν αμυντικοί αναλυτές και ειδικοί, «οι ΗΠΑ εγκαθιστούν ένα δίκτυο προωθημένων βάσεων που εκτείνεται από τη Μέση Ανατολή και κατά μήκος όλης της Ασίας, από την Ερυθρά Θάλασσα ως τον Ειρηνικό. Δυνάμεις των ΗΠΑ είναι ενεργές στη μεγαλύτερη σειρά χωρών από τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο».¹⁰⁴
- Η παράλληλη καταστολή των ριζοσπαστικών ρευμάτων εντός των νέων αντισυστημικών κινήματων που αναδύονται σήμερα και ιδιαιτέρως του κινήματος της αντιπαγκοσμιοποίησης. Αυτό πραγματοποιείται κυρίως μέσω της εισαγωγής δρακόντειας «αντιτρομοκρατικής»

¹⁰³ Όπως αναφέρει ο Monbiot: «Τον Δεκέμβριο (2001), η αναπληρώτρια υπουργός εξωτερικών των ΗΠΑ Elizabeth Jones δεσμεύτηκε πως “όταν τελειώσει η σύγκρουση στο Αφγανιστάν δεν θα φύγουμε από την κεντρική Ασία. Έχουμε μακροπρόθεσμα σχέδια και συμφέροντα στην περιοχή αυτήν”», *The Guardian* (12/02/2002).

¹⁰⁴ Ewen MacAskill, «From Suez to the Pacific», *The Guardian* (08/03/2002).

νομοθεσίας στον Βορρά, δόθηκε για να καταπολεμηθεί η τρομοκρατία αλλά στην πραγματικότητα ως αποτελεσματικό μέσο καταστολής της συλλογικής αντιβίας κατά της σημερινής όξυνσης της συστημικής βίας. Έτσι, η αντιτρομοκρατική νομοθεσία «βαθαίνει» παντού. Στις ΗΠΑ, η νέα αντιτρομοκρατική νομοθεσία (Patriot Act) έχει ουσιαστικά αναστείλει τμήματα του συντάγματος, δημιουργώντας, όπως επεσήμανε μία καθηγήτρια νομικής στο πανεπιστήμιο Columbia,¹⁰⁵ «μία από τις πιο δραματικές συνταγματικές κρίσεις στην ιστορία των Ηνωμένων Πολιτειών», και παραχωρώντας στην ομοσπονδιακή κυβέρνηση εκτεταμένες νέες εξουσίες να εξετάζει τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, προσωπικά και οικονομικά αρχεία, σκληρούς δίσκους υπολογιστών, και άλλα ατομικά έγγραφα. Παρόμοια νομοθεσία στη Βρετανία ανέστειλε τμήματα της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, ούτως ώστε, μεταξύ άλλων, να είναι δυνατό αλλοδαποί να τίθενται υπό κράτηση επ' αόριστον δίχως κατηγορία ή δίκη, με βάση μονάχα τις υποψίες, ενώ η Ευρωπαϊκή Ένωση ξεκίνησε συζητήσεις για τον ορισμό της τρομοκρατίας με τρόπο που θα επέτρεπε τη σύλληψη ως τρομοκρατών ακόμη και μαθητών και εργαζομένων που καταλαμβάνουν δημόσια κτίρια.¹⁰⁶

¹⁰⁵ Patricia J. Williams, «This dangerous patriot's game», *The Observer* (02/12/2001).

¹⁰⁶ «Το προσχέδιο της απόφασης για την τρομοκρατία το οποίο παρουσίασε η Ευρωπαϊκή Κομισιόν στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και στην Ευρωβουλή, όπως υποστήριξε ένας Ευρωπαίος δημόσιος υπάλληλος, θα σήμαινε ότι «μία αντικαπιταλιστική ενέργεια, που έκανε χρήση ύποπτων αλλά μη βίαιων μεθόδων, θα μπορεί να θεωρηθεί ως τρομοκρατία». Όπως τόνισε ο ίδιος, «η νομοθεσία αυτή θα θέσει στο στόχαστρο άτομα ή ομάδες που έχουν την απολύτως θεμιτή επιθυμία να αλλάξουν ριζικά την πολιτική, οικονομική και κοινωνική οργάνωση μίας ή περισσότερων χωρών. Δεν θα διωχθούν για κάτι που έχουν όντως κάνει, αλλά επειδή μπορεί να έκαναν κάτι για ιδεολογικούς λόγους», John Brown, «Euro law wrongly defines terrorism», *Le Monde diplomatique* (Φεβρουάριος 2002).

Σε ότι αφορά τον ίδιο τον «πόλεμο», με δεδομένη τον γενικό και διαρκή χαρακτήρα του που ανέφερα παραπάνω, το μόνο που μπορούμε να κάνουμε είναι να περιγράψουμε τις φάσεις του ως τώρα και να κάνουμε κάποιες προβλέψεις για τις πιθανές μελλοντικές του φάσεις.

Η πρώτη φάση του ήταν ο πόλεμος στο Αφγανιστάν που θα εξετάσουμε στο επόμενο κεφαλαίο. Η δεύτερη φάση του, μολονότι δεν δηλώθηκε επίσημα ως τέτοια, έχει στόχο την κατάπνιξη του Παλαιστινιακού κινήματος αντίστασης και την επιβολή κάποιου προτεκτοράτου του Ισραήλ στην παλαιστίνη (βλ. κεφ. 4). Η επόμενη φάση συνίσταται στη σημερινή εγκληματική εισβολή στο Ιράκ για να «τελειώσει το έργο» που ξεκίνησε με τον πόλεμο στον Κόλπο (βλ. κεφ. 5). Από κει και πέρα έχουν αναφερθεί διάφοροι υποψήφιοι και ο κατάλογος αυτών συνεχώς διευρύνεται.

Αλλά ας έλθουμε στον περίφημο «άξονα του κακού» της υπερεθνικής ελίτ που έχει ιδιαίτερη σημασία δεδομένου ότι η επίθεση εναντίον της πρώτης χώρας στη λίστα των χωρών που περιλαμβάνει ο άξονας αυτός ήδη έγινε.

Ο «άξονας του κακού»

Το στοιχείο μονιμότητας του «πολέμου» νέου τύπου που εξαπέλυσε η υπερεθνική ελίτ έγινε σαφές από τον εκπρόσωπό της, τον Bush τον νεώτερο, όταν, στον ετήσιο λόγο του στο Κογκρέσο τον Ιανουάριο του 2002 επεξέτεινε τους πολεμικούς στόχους ώστε να περιλάβουν, μετά το Αφγανιστάν, αυτό που αποκάλεσε «άξονα του κακού», δηλ. το Ιράκ, το Ιράν και τη Βόρεια Κορέα. Ο λόγος αυτός, όπως δήλωσε ο Ivo Daalder, στρατηγικός αναλυτής στο Brookings Institution: «ήταν πρακτικά μία κήρυξη πολέμου. Ανήγγειλε ένα νέο δόγμα, το οποίο λέει ότι εκείνοι που τους ανακηρύσσουμε κακούς, με όπλα που ανακηρύσσουμε κακά, είναι βασικά ίδιοι με τους τρομοκράτες».¹⁰⁷ Έτσι, ενώ το αρχικό «δόγμα

¹⁰⁷ Julian Borger, *The Guardian* (31/01/2002).

Bush», το οποίο ανακοινώθηκε την επομένη της 11ης Σεπτεμβρίου, κήρυξε «πόλεμο» κατά των τρομοκρατών που πραγματοποίησαν τις επιθέσεις αυτές και των κρατών που τους προσφέρουν καταφύγιο, η νέα διευρυμένη και βελτιωμένη έκδοσή του κήρυξε πόλεμο κατά οποιουδήποτε η υπερεθνική ελίτ, μέσω της ελίτ των ΗΠΑ, θεωρεί «κακό».

Η ρητορική που χρησιμοποίησε ο Bush ήταν η συνηθισμένη: «η Βόρεια Κορέα είναι ένα καθεστώς που εξοπλίζεται με πυραύλους και όπλα μαζικής καταστροφής, ενώ καταδικάζει σε λιμοκτονία τους πολίτες του». Αντίστοιχα, το Ιράν επιζητά με επιθετικότητα τέτοια όπλα και εξάγει τρομοκρατία, ενώ συγχρόνως μία ολιγαρχία μη εκλεγμένων καταπιέζει την ελπίδα του Ιρανικού λαού για ελευθερία.

Φυσικά, η αλήθεια, όπως συνήθως, δεν έχει καμία σχέση με τη ρητορική αυτή. Δεν υπάρχουν αποδείξεις ότι η Βόρεια Κορέα όντως έχει την τεχνολογία να χρησιμοποιήσει τους ξεχαρβαλωμένους πυραύλους της για τη μεταφορά αξιόπιστων όπλων μαζικής καταστροφής, πέρα βέβαια από το εύλογο ερώτημα που γεννάται γιατί άραγε, ακόμη και αν διέθετε τη δυνατότητα αυτή, τα πιο — αποδεδειγμένα — εγκληματικά κράτη, όπως οι ΗΠΑ και το Ισραήλ, έχουν ανάλογο δικαίωμα αλλά όχι η Κορέα; Στην πραγματικότητα, όμως, το πραγματικό πρόβλημα που δημιουργεί η Βόρεια Κορέα για την υπερεθνική ελίτ είναι, όπως παρατηρούν έγκυροι αναλυτές,¹⁰⁸ ότι είναι μείζων εξαγωγέας τεχνολογίας βαλλιστικών πυραύλων στη Μέση Ανατολή. Γι' αυτό και η αμερικανική ελίτ φαίνεται ότι έχει ήδη αποφασίσει την ανατροπή του καθεστώτος στη Βόρεια Κορέα, όπως φανερώνει η τακτική της στο στάδιο αυτό (μέχρι να επιβάλλει τη καθεστωτική αλλαγή στο Ιράκ) ν' αγνοεί κάθε απόπειρα συμβιβασμού που επιχειρεί το καθεστώς της Νότιας Κορέας, το οποίο αγωνιά ν'

¹⁰⁸ Oliver Burkeman, «North Korea 'selling missiles'», *The Guardian* (02/02/2002).

αποφύγει τις καταστροφικές συνέπειες από μία σύγκρουση ΗΠΑ-Βόρειας Κορέας.¹⁰⁹

Επίσης, όσον αφορά το Ιράν, το φονταμενταλιστικό καθεστώς έχει ήδη δεσμευτεί να επιτρέψει διεθνείς επιθεωρήσεις των χημικών, βιολογικών και πυρηνικών εγκαταστάσεών του. Στην πραγματικότητα, επομένως, το πρόβλημα είναι ότι το Ισραηλινό καθεστώς θεωρούσε πάντοτε το Ιρανικό καθεστώς ως την πιο σοβαρή μακροπρόθεσμη απειλή προς αυτό, δηλ. ως το «κράτος-ταραξία» στην πιο απειλητική μορφή του, που συνδυάζει χρηματοδότηση της διεθνούς τρομοκρατίας, πυρηνικές φιλοδοξίες, ιδεολογική εναντίωση στην ύπαρξη του Σιωνιστικού κράτους και αμείωτη αποφασιστικότητα να υπονομεύσει τη Μεσανατολική «ειρηνευτική» διαδικασία. Όπως επεσήμανε σχετικά ένας έμπειρος αναλυτής,¹¹⁰ το Ισραήλ κατατάσσει το Ιράν σε εκείνες τις «μακρινές» απειλές — με πρώτο στη λίστα το Ιράκ — που το ξεχωρίζουν από τις «κοντινές», δηλ. τους Παλαιστινίους και τα γειτονικά Αραβικά κράτη.

Φαίνεται επομένως ότι μόλις επιτευχθεί η αλλαγή καθεστώτος στο Ιράκ από τη σημερινή εγκληματική εισβολή και αλλάξει συνακόλουθα ο συσχετισμός δυνάμεων στη Μ. Ανατολή — που θα επιτρέψει τη τελειωτική συντριβή του Παλαιστινιακού κινήματος και την επιβολή ενός στάτους προτεκτοράτου στην παλαιστίνη — θα έρθει η σειρά του Ιράν και της Βόρειας Κορέας, και πιθανώς της Συρίας και της Λιβύης, για να έχουν την «Αφγανική μεταχείριση». Εκτός βέβαια αν οι ελίτ τους πάρουν στο μεταξύ το μάθημα τους και προσαρμοστούν ανάλογα στη ΝΔΤ...

Όπως ανέφερα παραπάνω, αν και όλα τα μέλη της υπερεθνικής ελίτ μοιράζονται τους ίδιους μακροπρόθεσμους στόχους, εντούτοις, κάποια μέλη, ιδίως οι ελίτ της ΕΕ, θα προτιμούσαν να «αντιμετωπίσουν» το Ιράκ αλλά και το Ιράν,

¹⁰⁹ Bruce Cumings, «Bush team turned a soluble problem into a crisis», *Le Monde diplomatique* (Φεβρουάριος 2003).

¹¹⁰ David Hirst, «Israel thrusts Iran in line of US fire», *The Guardian* (02/02/2002).

καθώς και τη Βόρεια Κορέα, με χρήση μη στρατιωτικών μέσων. Ωστόσο, όπως ανέφερα στο προηγούμενο κεφάλαιο, με δεδομένη την τεράστια ασυμμετρία δύναμης μεταξύ των ΗΠΑ και των άλλων μελών της ελίτ, υπάρχουν λίγες αμφιβολίες γύρω από το ποια τακτική προσέγγιση θα υπερισχύσει στο τέλος. Στην πραγματικότητα, η έκταση της δύναμης της Αμερικής είναι πρωτοφανής στην ανθρώπινη ιστορία, καθώς, με τις τελευταίες αυξήσεις στις στρατιωτικές δαπάνες που ανήγγειλε ο Bush ο νεώτερος, οι στρατιωτικές δαπάνες των ΗΠΑ θα αντιστοιχούν στο 40% του παγκόσμιου συνόλου, θέτοντας τη στρατιωτική υπεροχή των ΗΠΑ παρασάγγες μπροστά από όλες τις προηγούμενες στρατιωτικές αυτοκρατορίες — από τη Ρωμαϊκή ως τη Βρετανική — οι οποίες ουδέποτε απήλαυσαν κάτι που να μοιάζει με την υπεροχή αυτή, για να μην αναφερθούμε βέβαια στο παγκόσμιο βεληνεκές της Αμερικής.

Ο κατάλογος των κρατών που είναι υποψήφια για κάποιου είδους μεταχείριση από την υπερεθνική ελίτ μεγαλώνει συνεχώς. Σε ένα πρώτο στάδιο, η υπερεθνική ελίτ απαιτεί από τις τοπικές ελίτ (ιδιαίτερα αν είναι σε κάποιο βαθμό πελατειακά καθεστώτα) να πάρουν μέτρα, με τη βοήθειά της, ώστε να συντριβούν τα ντόπια αντιστασιακά κινήματα και να επιτραπεί στον στρατό των ΗΠΑ να εγκαταστήσει την παρουσία του σε αυτές τις χώρες — ή να την επεκτείνει εάν την έχει ήδη αποκτήσει. Αυτό ισχύει ιδιαιτέρως για τις Φιλιππίνες, όπου ένας διπλωμάτης φέρεται να παρατήρησε πρόσφατα πως «οι Αμερικανοί αγωνιούν να επιστρέψουν στις Φιλιππίνες από τότε που οι ένοπλες δυνάμεις τους εκδιώχθηκαν από την βάση Clark και τη βάση Subic Bay το 1992».¹¹¹ Όμως, το ίδιο ισχύει και για χώρες σαν τη Μαλαισία όπου έχουν την έδρα τους πολλές τρομοκρατικές ομάδες, την Ινδονησία, όπου η Ισλαμική παλίρροια φουσκώνει και έχουν λάβει χώρα μαζικές αντιπολεμικές διαδηλώσεις, την Υεμένη και το Σουδάν από τις οποίες ζητείται να διαλύσουν ό,τι απομένει από τα στρατόπεδα εκπαίδευσης, καθώς και τις αποθήκες και τα

¹¹¹ Andrew Murray, «Challenge in the east», *The Guardian* (30 /01/2002).

καταφύγια που κάποτε χρησιμοποιούσαν «τρομοκρατικές» ομάδες, και τη Γεωργία, για την οποία το Πεντάγωνο έχει ήδη σκιαγραφήσει σχέδια για τη μεταφορά του αντιτρομοκρατικού πολέμου εκεί.

Επιπροσθέτως, τα Λατινοαμερικανικά κινήματα που αντιστέκονται στις συνέπειες της καπιταλιστικής νεοφιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης χαρακτηρίζονται ήδη τρομοκρατικά. Έτσι, «στη Βραζιλία ο στρατός έχει συχνά χαρακτηρίσει το Κίνημα των Ακτημόνων Αγροτών (MST) τρομοκρατικό, στο Μεξικό οι Ζαπατίστας έχουν και αυτοί κατηγορηθεί αντίστοιχα, ενώ το εθνικό συμβούλιο πληροφοριών της CIA, και το στρατιωτικό ερευνητικό κέντρο της Χιλής έχουν εντοπίσει «μία νέα πρόκληση προς την εσωτερική ασφάλεια»: την ιθαγενή απειλή, από το Μεξικό ως τη Γη του Πυρός».¹¹² Πολύ πρόσφατα, προστέθηκε η Κούβα στον κατάλογο των στόχων του πολέμου κατά της τρομοκρατίας όταν, σε έναν λόγο του με τίτλο «Πέρα από τον άξονα του κακού», ο John Bolton, υφυπουργός εξωτερικών των ΗΠΑ, κατηγόρησε το καθεστώς του Fidel Castro ότι αναπτύσσει βιολογικά όπλα και μοιράζεται την σχετική τεχνογνωσία του με άλλα «κράτη ταραξίες».¹¹³ Δεν είναι λοιπόν άξιο απορίας ότι το Κέντρο Στρατηγικών και Διεθνών Σπουδών [Centre for Strategic and International Studies] βρίσκει στενή συγγένεια μεταξύ της οικοδόμησης της FTAA (δηλ. της διαδικασίας που στοχεύει στην επέκταση της Βορειοαμερικανικής Συμφωνίας για το Ελεύθερο Εμπόριο [NAFTA] σε όλο το ημισφαίριο) και μίας νέας «αρχιτεκτονικής για την ασφάλεια στην Αμερικανική ήπειρο».¹¹⁴

¹¹² Janette Habel, «Latin America recolonised», *Le Monde diplomatique* (Ιανουάριος 2002).

¹¹³ Julian Borger, «War on terror may extend to Cuba», *The Guardian* (07/05/2002).

¹¹⁴ Janette Habel, «Latin America recolonised», παρατίθεται από το: Patrice M Franko, «Toward a new security architecture in the Americas. The strategic implications of the FTAA», *The CSIS Press*, τόμ. XXII, αρ. 3 (Ουάσιγκτον, 2000).

Φυσικά, οι παλιοί μεγάλοι εχθροί, η Ρωσία και η Κίνα, δεν έχουν ξεχαστεί, αλλά έχουν απλώς κατέβει στη σειρά προτεραιότητας των «κακών» κρατών σήμερα, επειδή οι άρχουσες ελίτ στις χώρες αυτές είναι πρόθυμες να ενσωματώσουν τις οικονομίες τους στη διεθνοποιημένη οικονομία της αγοράς. Εντούτοις, το στρατιωτικό τμήμα της υπερεθνικής ελίτ στις ΗΠΑ ήδη προετοιμάζεται για το ενδεχόμενο μίας καθεστωτικής αλλαγής στις χώρες αυτές, όπως αποκαλύφθηκε το Μάρτιο του 2002, και έχει ετοιμάσει σχέδια για ενδεχόμενη πυρηνική επίθεση σε επτά χώρες που, πέρα από τους «συνήθεις υπόπτους» (Ιράκ, Βόρεια Κορέα, Ιράν, Λιβύη και Συρία), θα περιλαμβάνουν επίσης τη Ρωσία και την Κίνα!

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

Ο «πόλεμος» κατά του Αφγανιστάν

Εισαγωγή

Ο «πόλεμος» της υπερεθνικής ελίτ για την ανατροπή του Ταλιμπανικού καθεστώτος στο Αφγανιστάν δεν αποτελούσε κεραυνό εν αιθρία. Στην πραγματικότητα, αποτελούσε τον τρίτο κατά σειρά πόλεμο της ίδιας ελίτ στη Νέα Διεθνή Τάξη, μετά από αυτούς στον Κόλπο και στην Γιουγκοσλαβία. Εντούτοις, αποτελεί τον πρώτο «πόλεμο» στον κύκλο πολέμων που εξαπέλυσε η υπερεθνική ελίτ μετά την 11/9 με το γενικό θέμα «πόλεμος κατά της τρομοκρατίας» που αποτελεί και το θέμα του βιβλίου αυτού.

Στο κεφάλαιο αυτό, αφού εξετάζεται η σύνδεση του «πόλεμου» στο Αφγανιστάν με αυτόν της Γιουγκοσλαβίας, επιχειρείται μία σύντομη επισκόπηση των πραγματικών στόχων της υπερεθνικής ελίτ σε σχέση με τον πόλεμο αυτό, καθώς και ο ρόλος που έπαιξε σχετικά η διεθνής και ντόπια Αριστερά.

Από τη Γιουγκοσλαβία στο Αφγανιστάν¹¹⁵

Μολονότι η δικαιολογία που πρόβαλε η υπερεθνική ελίτ για τον «πόλεμο» που εξαπόλυσε κατά του εξαθλιωμένου Αφγανιστάν υποτίθεται ότι είχε διαφορετική βάση από τον τελευταίο «πόλεμο» της στη Γιουγκοσλαβία (στο Αφγανιστάν, το πρόσχημα ήταν ο πόλεμος κατά της τρομοκρατίας, έστω και με καταφανή παραβίαση των ατομικών δικαιωμάτων, ενώ στη Γιουγκοσλαβία το πρόσχημα ήταν ...η προστασία των ατομικών δικαιωμάτων), στην πραγματικότητα, και στις δύο περιπτώσεις η πραγματική αιτία ήταν η ίδια: η παγίωση της Νέας Τάξης που συνεπάγεται η καπιταλιστική νεοφιλελεύθερη παγκοσμιοποίηση. Όπως

¹¹⁵ Το τμήμα αυτό στηρίζεται σε άρθρο μου στην *Ελευθεροτυπία* (21/10/2000).

προσπάθησα να δείξω αλλού,¹¹⁶ «ο πρώτος μείζων στόχος του πολέμου αυτού ήταν η ολοκλήρωση της διάλυσης της παλιάς Γιουγκοσλαβίας και η συνακόλουθη πλήρης ενσωμάτωση των Βαλκανίων στη Νέα Τάξη [...] ο πόλεμος επομένως συμπληρώνει τη διαδικασία ενσωμάτωσης της Γιουγκοσλαβίας, δημιουργώντας ένα ακόμη προτεκτοράτο στο Κόσσοβο, καθώς και συνθήκες πλήρους οικονομικής εξάρτησης της νέας Γιουγκοσλαβίας, ως συνέπεια της καταστροφής της οικονομικής υποδομής της χώρας από τους μαζικούς βομβαρδισμούς».

Τα γεγονότα που ήλθαν στο φως μετά τον πόλεμο αυτό, καθώς και στοιχεία των ίδιων των δυτικών που ήλθαν στο μεταξύ στη δημοσιότητα, δικαίωσαν τις προβλέψεις αυτές. Για παράδειγμα, τα δυτικά ΜΜΕ — με προεξάρχον το «αντικειμενικό» BBC — πανηγυρίζοντας την αλλαγή καθεστώτος που επέβαλαν στη Γιουγκοσλαβία διακήρυσσαν στα δελτία ειδήσεων των ημερών ότι «κατέπεσε το τελευταίο κομμουνιστικό προπύργιο στην Ευρώπη». Και αυτό, ενώ είναι βέβαια γνωστό ότι το Εθνικό Συμβούλιο των ΗΠΑ, ήδη από το 1984, είχε πάρει απόφαση για την επανενσωμάτωση των χωρών της Αν. Ευρώπης, συμπεριλαμβανομένης της Γιουγκοσλαβίας, στη τροχιά της δυτικής οικονομίας της αγοράς!¹¹⁷ Η ίδια ακριβώς εικόνα επαναλήφθηκε μετά την αλλαγή καθεστώτος που επέβαλαν στο Αφγανιστάν και επαναλαμβάνεται σήμερα με την αλλαγή καθεστώτος που επιβάλλουν στο Ιράκ. Το πανηγύρι αυτή τη φορά είναι γιατί οι λαοί αυτοί «απελευθερώνονται» από τυραννίες, χάρη στους αυτόκλητους «απελευθερωτές».

Έτσι, ο συνδυασμός των οικονομικών κυρώσεων και των καταστροφικών βομβαρδισμών οδήγησε στο επιδιωκόμενο από την αρχή αποτέλεσμα: την αποξένωση του καθεστώτος Μιλόσεβιτς από σημαντικό τμήμα της λαϊκής του βάσης και την τελική πλήρη ενσωμάτωση της Γιουγκοσλαβίας στην διεθνοποιημένη οικονομία της αγοράς που εμπόδιζαν οι

¹¹⁶ Τ. Φωτόπουλος, *Η Νέα Τάξη στα Βαλκάνια*, ό.π., σελ. 79.

¹¹⁷ M. Chossudovsky, «Dismantling Former Yugoslavia», *Znet* (Απρίλιος 1999).

εθνικιστικοί τυχοδιωκτισμοί του καθεστώτος Μιλόσεβιτς.¹¹⁸ Και αυτό, πέρα βέβαια από τη μαζική οικονομική και κάθε αλλού είδους υποστήριξη που προσέφερε η Δύση στην «δημοκρατική» αντιπολίτευση του Κοστούνιτσα. Το γεγονός άλλωστε ότι αυτός ήταν ο βασικός στόχος του πόλεμου φάνηκε από τις πρώτες κιόλας μέρες του, όταν οι κτηνώδεις Νατοϊκοί βομβαρδισμοί στράφηκαν σχεδόν αποκλειστικά εναντίον της οικονομικής υποδομής της χώρας.

Σύμφωνα με στοιχεία που ήλθαν στη δημοσιότητα μετά το τέλος του πόλεμου, 121 μεγάλες βιομηχανικές μονάδες και 23 διυλιστήρια στη Γιουγκοσλαβία κατεστράφησαν ή υπέστησαν σοβαρές ζημιές από τους βομβαρδισμούς.¹¹⁹ Το κόστος των καταστροφών ήταν αρκετό για να γονατίσει κάθε λαό και να δημιουργήσει συνθήκες μόνιμης οικονομικής εξάρτησης. Μόνο για την ανοικοδόμηση των γεφυρών στον Δούναβη που γκρέμισαν τα Νατοϊκά αεροπλάνα, δυτικές πηγές υπολόγιζαν ότι το κόστος θ' ανέλθει σε 80 εκ. στερλίνες, ενώ το συνολικό κόστος για την ανοικοδόμηση της Γιουγκοσλαβικής οικονομίας υπολογιζόταν σε 1,7 δις στερλίνες. Ακόμη, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων υπολόγιζε το συνολικό κόστος για την ανοικοδόμηση των Βαλκανίων σε τουλάχιστον 20 δις στερλίνες, ενώ σύμφωνα με εκτιμήσεις της ΕΕ το κόστος για την ανοικοδόμηση της νοτιοανατολικής Ευρώπης θα είναι υπερδιπλάσιο του ποσού αυτού. Παρόλα αυτά, τα επενδυτικά σχέδια των δυτικών που συζητήθηκαν στις Βρυξέλλες τον Μάρτιο του 2000 δεν ξεπερνούσαν το 1 δις στερλίνες!¹²⁰

Θα πρέπει να σημειωθεί εδώ ότι μέλη της ίδιας της υπερεθνικής ελίτ, εκ των υστέρων, αναγνώρισαν άμεσα όχι μόνο τον παράνομο χαρακτήρα του βομβαρδισμού της Γιουγκοσλαβίας, αλλά, έμμεσα, και τον προσχεδιασμένο χαρακτήρα του, με την παραδοχή τους ότι κανένα κράτος δεν θα ήταν σε θέση να δεχτεί

¹¹⁸ Βλ. για παραπέρα ανάλυση, Τ. Φωτόπουλος, *Η Νέα Τάξη στα Βαλκάνια*, ό.π.

¹¹⁹ R. Norton-Taylor, *The Guardian* (13/03/2000).

¹²⁰ I. Black, *The Guardian* (14/03/2000).

τους ταπεινωτικούς όρους του Ραμπουγιέ.¹²¹ Όλα αυτά δεν εμπόδισαν βέβαια την υπερεθνική ελίτ ν' απαιτήσει από το νέο καθεστώς την παράδοση του ηγέτη του παλιού για να δικαστεί ως εγκληματίας πόλεμου από το διεθνές δικαστήριο, που η ίδια είχε στήσει στην Χάγη για να δικάζει όσους χαρακτηρίζει εγκληματίες επειδή διαφωνούν με τις επιλογές της, αδιαφορώντας βέβαια για τα εγκλήματα όσων είναι «παιδιά της». Το παράδειγμα των Ισραηλινών εγκληματιών πόλεμου και του ίδιου του αποδεδειγμένα εγκληματία πόλεμου Σαρόν που κανένας δεν ζητά την καταδίκη τους για τα εγκλήματα στα κατεχόμενα — ούτε ακόμη και η λαλίστατη για την παραπομπή Μιλόσεβιτς Διεθνής Αμνηστία — είναι ενδεικτικό.

Όμως, ο Μιλόσεβιτς δεν είναι περισσότερο εγκληματίας από την υπερεθνική ελίτ που, σε σύμπραξη με τους εγκληματίες οικολόγους (με τους οποίους ακόμη συνεργάζονται οι δικοί μας «ριζοσπάστες» οικολόγοι¹²² και οι διάδοχοι τους στους «Οικολόγους-Πράσινους»), βομβάρδιζαν εσκεμμένα ανθρώπινους μη στρατιωτικούς στόχους με βόμβες διασποράς που προξενούν τις μέγιστες δυνατές απώλειες (cluster bombs), σε κατάφωρη παραβίαση του διεθνούς δικαίου.¹²³ Ιδιαίτερα, μάλιστα, όταν σήμερα πια έχουν αποδειχθεί ως αδίστακτη προπαγάνδα των δυτικών ΜΜΕ οι περίφημες μαζικές σφαγές των Αλβανόφωνων από τους Σέρβους. Έτσι, σύμφωνα με το Βρετανικό Υπ. Εξωτερικών οι δολοφονημένοι Αλβανόφωνοι έφθαναν στους 10,000, ενώ ο Αμερικανός Υπ. Άμυνας, πιο «γαλαντόμος», τους ανέβαζε στους 100.000. Σήμερα όμως το ίδιο το διεθνές δικαστήριο δηλώνει ότι ο συνολικός αριθμός δεν πρέπει να υπερβαίνει τους 3.000!¹²⁴ Ο προφανής επομένως στόχος της δυτικής απαίτησης για την παράδοση του Μιλόσεβιτς ήταν να

¹²¹ Βλ. πορίσματα της κοινοβουλ. επιτροπής εξωτερικών της Βρετανικής Βουλής, *The Guardian* (07/06/2000).

¹²² Βλ. *Εποχή* (08/10/2000), σ. 14.

¹²³ Βλ. Εκθεση Human Rights Watch, *The Guardian* (08/01/2000) & (07/02/2000).

¹²⁴ *The Guardian* (18/08/2000).

διδάξουν σε όλες τις τοπικές ελίτ ένα καλό μάθημα για την τύχη που τις αναμένει σε περίπτωση που θα θελήσουν να παραβούν τους κανόνες του παιχνιδιού που επιβάλλει η Νέα Τάξη και αποπειραθούν να παίξουν τον ρόλο «κράτους-ταραξία».

Η πλήρης ενσωμάτωση της Γιουγκοσλαβίας στην διεθνοποιημένη οικονομία της αγοράς, που σηματοδότησε η αλλαγή φρουράς στην ελίτ, έγινε φανερή από το οικονομικό πρόγραμμα της «δημοκρατικής αντιπολίτευσης» που υποστήριζε τον Κοστούνιτσα. Το πρόγραμμα, που υπογραφόταν από την ομάδα «G17»,¹²⁵ συνιστούσε την ίδια «θεραπεία σοκ» που εφαρμόστηκε στις άλλες χώρες του τ. «υπαρκτού» και κυρίως τη Ρωσία. Τα οικονομικά αποτελέσματα της «θεραπείας» αυτής είναι γνωστά. Σύμφωνα με την ίδια τη Διεθνή Τράπεζα, τα θετικά ποσοστά ανάπτυξης πριν την ανατροπή των καθεστώτων αυτών μετατράπηκαν σε αρνητικά μετά την αλλαγή σε όλες σχεδόν τις χώρες που εφάρμοσαν παρόμοια προγράμματα,¹²⁶ η αποβιομηχάνιση πήρε λιγγιώδεις ρυθμούς¹²⁷ και, ως αναπόφευκτη συνέπεια, η φτώχεια ολόκληρη την προηγούμενη δεκαετία κάλπαζε: στη Βουλγαρία το ποσοστό φτώχειας αυξήθηκε κατά δεκαεξήμισυ φορές μεταξύ 1987/88 και 1993 και στην πολωνία διπλασιάστηκε, ενώ στη Ρωσία το ποσοστό των φτωχών ανέβηκε στο 38% του πληθυσμού και στη δημοκρατία του Kyrgyz στο 76%!¹²⁸

Δεν είναι λοιπόν δύσκολο να προβλέψει κανείς ότι η πλήρης ενσωμάτωση της Γιουγκοσλαβίας στην διεθνοποιημένη οικονομία της αγοράς θα οδηγήσει σε ανάλογα αποτελέσματα. Ιδιαίτερα μάλιστα όταν είναι γνωστό ότι το δυτικό εμπάργκο και η γενικότερη απομόνωση της χώρας (παρά το γεγονός ότι το καθεστώς Μιλόσεβιτς είχε επίσης προσπαθήσει στις αρχές της προηγούμενης δεκαετίας να επιταχύνει την ενσωμάτωση της

¹²⁵ D.Johnstone, «Before and after Yugoslav elections», *Znet* (27/09/2000).

¹²⁶ World Bank, *World Development Report 1998/99*, Πιν. 11.

¹²⁷ World Bank, *World Development Report* (διάφορα χρόνια).

¹²⁸ World Bank, *From Plan to Market*, Πιν. 4.1.

Γιουγκοσλαβίας στη διεθνοποιημένη οικονομία της αγοράς) είχαν δημιουργήσει ένα προστατευτικό τοίχος για την βιομηχανία και τη γεωργία της χώρας αυτής. Η σημερινή ενσωμάτωση της σχετικά μη ανταγωνιστικής γεωργίας και βιομηχανίας αναπόφευκτα οδηγεί σε κλείσιμο των μη ανταγωνιστικών μονάδων στους βασικούς αυτούς τομείς, και τη συνακόλουθη έξαρση της ανεργίας και της φτώχειας. Εύλογα λοιπόν δυτικός αναλυτής έθετε το ερώτημα μήπως σήμερα «τα Βαλκάνια, απογυμνωμένα από τις βιομηχανίες τους, θα παίξουν τον ρόλο που πάντα έπαιζαν οι αποικίες: να προμηθεύουν τις μητροπόλεις με φθηνή εργασία και πρώτες ύλες, όπως πρόβλεπε το παλιό Γερμανικό όραμα της *Mitteleuropa* πριν τον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο και τα αντίστοιχα Χιτλερικά σχέδια».¹²⁹

Συμπερασματικά, η ενσωμάτωση της Γιουγκοσλαβίας στη διεθνοποιημένη οικονομία της αγοράς όχι μόνο ενέτεινε αποφασιστικά την οικονομική εξάρτηση της από τη Δύση αλλά και επέτρεψε τον ουσιαστικό έλεγχο του νέου καθεστώτος από την υπερεθνική ελίτ. Τα δύο άλλωστε προτεκτοράτα που δημιούργησε η Δύση στην περιοχή (Βοσνία, Κόσοβο) έχουν ακριβώς τον ρόλο, όπως και οι ίδιοι οι δυτικοί παρατηρητές τώρα ομολογούν, να παρέχουν το προγεφύρωμα που επιτρέπει στην υπερεθνική ελίτ να παρεμβαίνει πιο αποτελεσματικά στις Βαλκανικές υποθέσεις.¹³⁰ Η ενσωμάτωση των χωρών του τ. υπαρκτού στο ΝΑΤΟ και η σημερινή μεταφορά των στρατιωτικών βάσεων της υπερεθνικής ελίτ στη Βουλγαρία, Ουγγαρία κ.λπ. παίζουν αντίστοιχο ρόλο.

Σχεδόν το ίδιο ακριβώς «μοντέλο» με αυτό που επέβαλε η υπερεθνική ελίτ στα Βαλκάνια επέβαλε κατόπιν στη Κεντρική Ασία, μετά τον πόλεμο της στο Αφγανιστάν, και σύντομα ελπίζει να επιβάλλει στην ευρύτερη περιοχή της Μέσης Ανατολής με την εισβολή στο Ιράκ.

¹²⁹ N. Ascherson, *The Observer* (8/10/2000).

¹³⁰ Στο ίδιο.

Η «νίκη» της υπερεθνικής ελίτ στον «πόλεμο» κατά του Αφγανιστάν¹³¹

Ο «πόλεμος» εναντίον του Ταλιμπανικού καθεστώτος στο Αφγανιστάν υποτίθεται πως στόχευε στη στρατιωτική συντριβή της οργάνωσης Αλ Κάιντα, η οποία θεωρείται πως πραγματοποίησε τις επιθέσεις της ιης Σεπτεμβρίου. Όμως, με το που άρχισαν οι μαζικοί βομβαρδισμοί από την υπερεθνική ελίτ και τον στρατιωτικό βραχίονα της, τη φονική Αμερικανική πολεμική μηχανή, έγινε φανερό ότι πραγματικός στόχος ήταν η υποδομή του Αφγανιστάν και κάποιες αξιοθρήνητες στρατιωτικές εγκαταστάσεις του καθεστώτος των Ταλιμπάν, οι οποίες περιλάμβαναν ερημωμένα στρατόπεδα και σπηλιές όπου στο παρελθόν κρυβόντουσαν μέλη της Αλ Κάιντα. Έτσι, παρά το γεγονός ότι είναι αρκετά απίθανο να ήταν εμπλεγμένο στα γεγονότα της ιης Σεπτεμβρίου το ίδιο το καθεστώς των Ταλιμπάν, και παρά τις απεγνωσμένες απόπειρές του να πετύχει κάποιο συμβιβασμό (προσφέροντας ακόμη και την βοήθεια του στην παράδοση του Osama Bin Laden σε ουδέτερη χώρα για να δικαστεί) η υπερεθνική ελίτ προχώρησε στον «πόλεμό» της, επειδή προφανώς είχε πολύ διαφορετικούς στόχους στην δική της ημερησία διάταξη, δηλ. εκείνους που ανέφερα στα προηγούμενα κεφάλαια.

Η κτηνωδία των ισοπεδωτικών βομβαρδισμών από B-52 και η χρήση βομβών απεμπλουτισμένου ουρανίου, βομβών διασποράς, και άλλων νεο-αναπτυχθεισών υπερ-βομβών¹³² εναντίον μίας πάμπτωχης χώρας, η οποία δεν είχε την παραμικρή δυνατότητα να προκαλέσει σημαντική ζημιά στους «γενναίους» επιτιθέμενους, έθεσε το πρότυπο για τις φάσεις του πολέμου κατά της τρομοκρατίας που θα ακολουθούσαν και ιδιαίτέρως για τα

¹³¹ Το τμήμα αυτό στηρίζεται στο δοκίμιο που δημοσιεύθηκε στο *Democracy & Nature* και σε άρθρο μου στην *Ελευθεροτυπία* της (17/11/2001).

¹³² Robert James Parsons, «Depleted uranium in bunker bombs- America's big dirty secret», *Le Monde Diplomatique* (Μάρτιος 2002).

Ισραηλινά μαζικά εγκλήματα στην Παλαιστίνη. Δεν είναι επομένως άξιο απορίας ότι ειδικοί και πληροφορημένες πηγές υπολογίζουν τον συνολικό αριθμό θανάτων πολιτών μεταξύ 2.000 και 8.000, ενώ, σύμφωνα με μία πηγή του ΟΗΕ στην Καμπούλ, «είναι αναμφίβολα τετραψήφιος αριθμός»¹³³ — ξεπερνώντας σημαντικά εκείνον της Νέας Υόρκης!

Η εγκληματική υπερεθνική ελίτ, στον «πόλεμο» της στο Αφγανιστάν, με πρόσχημα την καταπολέμηση της «τρομοκρατίας», απλώς συνέχισε τη δοκιμασμένη τακτική της κατατρομοκράτησης των λαών που τυχάνει να έχουν ελίτ οι οποίες δεν ακολουθούν τους «κανόνες του παιχνιδιού» τους οποίους επιβάλλει η Νέα Τάξη: δηλαδή το άνοιγμα και απελευθέρωση των αγορών τους σύμφωνα με τις επιταγές της καπιταλιστικής νεοφιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης και την εισαγωγή κάποιας παρωδίας «δημοκρατίας» που θα νομιμοποιεί τις επιλογές αυτές.

Έτσι, χρησιμοποιώντας την κτηνώδη, αλλά και θρασύδειλη, βία που στηρίζεται μόνο στη τεχνολογική υπεροχή της, δολοφόνησε χιλιάδες αμάχους στον «πόλεμο» της αυτό, μέσα στα νοσοκομεία, λεωφορεία και τις πλινθόκτιστες καλύβες ενός από τους πιο φτωχούς λαούς της γης, όπου η αναμενόμενη διάρκεια ζωής είναι 46 χρόνια με παγκόσμιο μέσο όρο τα 67 χρόνια και το ποσοστό αναλφάβητων στον ενήλικο πληθυσμό είναι 65% με παγκόσμιο μέσο όρο το 25%!¹³⁴ Το άλλοθι ήταν «λάθη», που επαναλαμβάνονται όμως με την ίδια ακριβώς μορφή και συνέπειες σε όλους τους πολέμους της (Ιράκ, Γιουγκοσλαβία, Αφγανιστάν). Το γεγονός όμως ότι πρόκειται για στρατηγική και όχι για λάθη προκύπτει εύκολα από δηλώσεις που ξέφευγαν από την γιγαντιαία παραπληροφόρηση της κοινής γνώμης, στην οποία επιδόθηκε η υπερεθνική ελίτ και τα ελεγχόμενα από αυτήν μίντια.¹³⁵

¹³³ Ian Traynor & Julian Borger, «Storm over Afghan civilian victims», *The Guardian* (12/02/2002).

¹³⁴ Παγκόσμια Τράπεζα, *World Development Report 2000/2001*, Πίνακες 2 & 1a.

¹³⁵ Βλ. για παράδειγμα την υποσημ. 96 παραπάνω.

Όπως ήταν αναμενόμενο, η υπερεθνική ελίτ, δηλαδή η οικονομική, πολιτική, καθώς και «επαγγελματική» ελίτ των επιστημόνων, ΜΜΕ κ.λπ. που διαχειρίζεται την νεοφιλελεύθερη παγκοσμιοποίηση, αποδείχθηκε άλλη μία φορά αήττητη στον νέο «πόλεμο» της στο Αφγανιστάν, επιτυγχάνοντας όλους τους πραγματικούς της στόχους — σε αντίθεση με τα ιδεολογήματα που χρησιμοποιούσε για την κάλυψη τους. Όπως ανάφερα στα προηγούμενα κεφάλαια, η εξάλειψη της «τρομοκρατίας» ούτε ήταν ποτέ ούτε μπορούσε να είναι ο πραγματικός στόχος της εκστρατείας αυτής. Οι think tanks της υπερεθνικής ελίτ άλλωστε γνωρίζουν πολύ καλά ότι η «τρομοκρατία» καταπολεμείται μόνο αν χτυπηθούν τα ίδια τα αίτια της — πράγμα εξ αντικειμένου αδύνατο αφού αυτά συνδέονται με την ίδια την ύπαρξη της — και όχι απλώς τα συμπτώματα της.

Οι πραγματικοί στόχοι της επίθεσης στο Αφγανιστάν ήταν η διασφάλιση της σταθερότητας της Νέας Τάξης στην περιοχή, μέσω της εγκαθίδρυσης ενός φιλικού προς την ελίτ καθεστώτος και της εγκατάστασης μόνιμης στρατιωτικής παρουσίας που θα εξασφάλιζε τις πηγές ενέργειας και κυρίως τα πετρέλαια της Κεντρικής Ασίας από τα οποία εξαρτιέται η οικονομική ανάπτυξη της οικονομίας της αγοράς. Οι πραγματικοί στόχοι επιβεβαιώθηκαν αμέσως μόλις εγκαθιδρύθηκε ένα νέο προτεκτοράτο της υπερεθνικής ελίτ στην Καμπούλ.¹³⁶ Έτσι, οι συνδιασκέψεις, στο τέλος του 2001, στη Βόννη και στο Πακιστάν (όπου έλαβε χώρα μία παράλληλη οικονομική συνδιάσκεψη υπό την αιγίδα της Παγκόσμιας Τράπεζας) σφράγισαν την ενσωμάτωση του Αφγανιστάν στη ΝΔΤ, δηλ. στην διεθνοποιημένη

¹³⁶ Ο Hamid Karzai (ο οποίος διορίστηκε από την υπερεθνική ελίτ αρχηγός της Αφγανικής προσωρινής κυβέρνησης που συμφωνήθηκε στις διασκέψεις της Βόννης και είναι σήμερα «πρόεδρος» του Αφγανιστάν) ήταν σύμβουλος της Αμερικανικής επιχείρησης Unocal κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων για τους Αφγανικούς αγωγούς πετρελαίου και φυσικού αερίου από την Κασπία Θάλασσα ως το Καράτσι. Pierre Abramovici, «The US and the Taliban: a done deal». Βλέπε επίσης: George Monbiot, «America's pipe dream», *The Guardian* (23/10/2001).

οικονομία της αγοράς και στην αντιπροσωπευτική «δημοκρατία». Δεν είναι λοιπόν εκπληκτικό ότι στα τέλη του Ιανουαρίου 2002 ο υποδιευθυντής νομισματικών και συναλλαγματικών υποθέσεων του ΔΝΤ δεν δίστασε να προτείνει να εγκαταλείψει το Αφγανιστάν το νόμισμά του και να υιοθετήσει το δολάριο αντ' αυτού, σαν «προσωρινό» μέσο!¹³⁷

Είναι περιττό να προσθέσουμε πως οι στόχοι του «πολέμου» κατά του Αφγανιστάν ουδέποτε περιλάμβαναν την προστασία των δικαιωμάτων των γυναικών από το καθεστώς των Ταλιμπάν, όπως το ήθελε η προπαγάνδα της υπερεθνικής ελίτ, η οποία υιοθετήθηκε προθύμως από την «Αριστερή» ιντελιγκέντσια στη Δύση. Όπως επεσήμανε μία Γαλλίδα φεμινίστρια αρκετούς μήνες μετά το τέλος του πολέμου — αθρώνοντας έμμεσα, τη Γαλλική ελίτ η οποία ωστόσο ουδέποτε διαχώρισε τη θέση της από τον «πόλεμο» αυτό.¹³⁸

Αγωνίζονταν πάντοτε οι ΗΠΑ για τα δικαιώματα των γυναικών; Όχι. Αγωνίστηκαν ποτέ; Απεναντίας, τα έχουν ποδοπατήσει. Ήταν Μαρξιστικές οι κυβερνήσεις που κυρίως υπεράσπισαν τις Αφγανές γυναίκες, αλλά επειδή οι κυβερνήσεις αυτές ήταν φίλες του εχθρού των ΗΠΑ, οι γυναίκες έπρεπε να μουν στην μπάντα. Στο κάτω-κάτω, δεν πρέπει να επιτραπεί στα ανθρώπινα δικαιώματα να παρεμποδίζουν την επιδίωξη της παγκόσμιας κυριαρχίας. Τα γυναικεία δικαιώματα είναι σαν τα Ιρακινά παιδιά. Ο θάνατός τους είναι η τιμή που πρέπει να πληρωθεί για την εξουσία των ΗΠΑ [...] Το να λέμε πως ο πόλεμος ίσως να είναι καλός για τις Αφγανές γυναίκες είναι σαν να λέμε πως είναι καλύτερο για αυτές να πεθάνουν από τους βομβαρδισμούς, το κρύο ή την ασιτία παρά να ζουν υπό τους Ταλιμπάν [...] Αυτή τη στιγμή εκατομμύρια γυναικών του Αφγανιστάν βρίσκονται στον δρόμο, ζουν σε αντίσκηνα

¹³⁷ George Monbiot, «America's imperial war», *The Guardian* (12/02/2002).

¹³⁸ Christine Delphy, *Le Monde Diplomatique* (Μάρτιος 2002).

ή σε στρατόπεδα. Υπάρχουν ένα εκατομμύριο επιπλέον πρόσφυγες έξω από τη χώρα, σε σχέση με πριν από τον πόλεμο, και ένα εκατομμύριο εσωτερικοί πρόσφυγες μέσα στην ίδια τη χώρα.

Συμπερασματικά, οι τρεις «πόλεμοι» (Ιράκ, Γιουγκοσλαβία, Αφγανιστάν) που διεξήγαγε επιτυχώς η υπερεθνική ελίτ στα 10 χρόνια από τότε που, μετά την κατάρρευση του «υπαρκτού», έκανε την εμφάνιση της με τον ψευδεπίγραφο τίτλο «διεθνής κοινότητα» υποδηλώνουν, όπως ανάφερα στο πρώτο κεφάλαιο, την δημιουργία μίας άτυπης πολιτικής παγκοσμιοποίησης η οποία αποτελεί αναγκαίο συμπλήρωμα της οικονομικής παγκοσμιοποίησης. Και φυσικά οι «πόλεμοι» αυτοί δεν είναι καν πόλεμοι αλλά απλώς στρατιωτικές καταστολές υπανάπτυκτων τεχνολογικά αντίπαλων — συνοδευόμενες από εκφοβιστικούς βομβαρδισμούς αμάχων — από την τελειότερη φονική μηχανή που έχει δει η Ιστορία.

Ο «πόλεμος» στο Αφγανιστάν και η «Αριστερά»¹³⁹

Εάν η λέξη «πόλεμος» έχει χάσει πια τη σημασία της μετά τις οργανωμένες σφαγές εκ τού ασφαλούς στις οποίες έχει επιδοθεί η υπερεθνική ελίτ τα τελευταία 10 χρόνια, άλλο τόσο έχει χάσει κάθε σημασία και η λέξη «Αριστερά» στην ίδια περίοδο. Η αιτία είναι ότι η κατάρρευση του «υπαρκτού», και γενικότερα του σοσιαλιστικού προτάγματος στην κρατικιστική μορφή του, έθεσε τους θιασώτες του κρατικιστικού σοσιαλισμού ανά τον κόσμο μπροστά σε ένα κρίσιμο δίλημμα. Η μία επιλογή ήταν να προβληματιστούν για τους λόγους της αποτυχίας του κρατικιστικού σοσιαλισμού, (δηλαδή της κοσμοθεωρίας ότι η σοσιαλιστική αλλαγή μπορεί να επέλθει «από τα επάνω» μέσα από

¹³⁹ Το τμήμα αυτό στηρίζεται σε άρθρο μου στην *Ελευθεροτυπία* (03/11/2001).

τη κατάληψη της κρατικής εξουσίας από μία μειονότητα) και να προχωρήσουν στο κτίσιμο μίας νέας δημοκρατικής Αριστεράς που θα μαχόταν για την δημιουργία μίας νέας μορφής κοινωνικής οργάνωσης, πέρα από το σύστημα της οικονομίας της αγοράς και της αντιπροσωπευτικής «δημοκρατίας» που έχει οδηγήσει στη σημερινή πολυδιάστατη κρίση. Η άλλη επιλογή ήταν να προσχωρήσουν ιδεολογικά στο σύστημα που μέχρι πριν από λίγο καιρό ζητούσαν την ανατροπή του και να επινοήσουν διάφορους μύθους για την δυνατότητα αποτελεσματικού ελέγχου της αγοράς, «βαθέματος» της δημοκρατίας κ.λπ. Η προφανής επιλογή που έγινε από τους περισσότερους (για λόγους που δεν ήταν πάντα άσχετοι από το οικονομικό ή κοινωνικό «βόλεμα») ήταν η δεύτερη. Και αυτό, τη στιγμή ακριβώς που η οικονομία της αγοράς παγκοσμιοποιούνταν και οδηγούσε στην ακριβώς αντίθετη κατεύθυνση : μία πρωτοφανή συγκέντρωση οικονομικής και πολιτικής εξουσίας στα χέρια της υπερεθνικής ελίτ που, με τη βοήθεια των ντόπιων ελίτ, διαχειρίζεται την παγκοσμιοποιημένη οικονομία της αγοράς!

Έτσι διαμορφώθηκαν δύο βασικές τάσεις μέσα στην παλιά κρατικιστική Αριστερά. Η πρώτη τάση είναι αυτή των παλιών σοσιαλδημοκρατών οι οποίοι, βλέποντας την ανατροπή κάθε σημαντικής σοσιαλδημοκρατικής κατάκτησης στη νέα διεθνοποιημένη οικονομία της αγοράς, με την ιδιωτικοποίηση των πάντων, την ελαστικοποίηση των αγορών εργασίας, το ξήλωμα του κράτους-πρόνοια κ.λπ., προσχώρησαν στον σοσιαλ-φιλελευθερισμό. Όλοι αυτοί σήμερα, εγκαταλείποντας κάθε ιδέα για σοσιαλιστικό μετασχηματισμό (στην περίπτωση του Βρετανικού Εργατικού κόμματος έφθασαν μέχρι ν' αλλάξουν και το καταστατικό τους για να το κάνουν σαφές!) μιλούν για μία παγκοσμιοποιημένη οικονομία της αγοράς «με ανθρώπινο πρόσωπο» (η σωστότερα προσωπίο) και μετέχουν ενθουσιωδώς στη διαχείριση της παγκοσμιοποίησης. Η δεύτερη τάση είναι αυτή των παλιών κομμουνιστών που, στη συντριπτική τους πλειοψηφία, έχουν σήμερα προσχωρήσει στη σοσιαλδημοκρατία, καλύπτοντας το κενό που δημιούργησε η μετακίνηση των παλιών

σοσιαλδημοκρατών προς τον σοσιαλφιλελευθερισμο. Με βάση την αρχική αυτή επιλογή στο παραπάνω δίλημμα μπορούμε να εξηγήσουμε τη στάση της «Αριστεράς» και των Πράσινων στους τρεις πόλεμους της υπερεθνικής ελίτ, όπως προσπάθησα να δείξω στο πρώτο κεφάλαιο.¹⁴⁰

Ας δούμε όμως μερικά ντόπια παραδείγματα που κυμαίνονται από το θράσος μέχρι την μεταμοντέρνα σχετικότητα των πάντων και είναι ιδιαίτερα διαφωτιστικά.

Στην πρώτη περίπτωση ανήκει για παράδειγμα η «ανάλυση» που καταδικάζει γενικά την «τρομοκρατία», χωρίς να εξετάζει τα αίτια της, με βάση το σοβαροφανές επιχείρημα ότι «η τρομοκρατία είναι πρωτίστως όπλο των φανατικών [...] συνιστά άρνηση της δημοκρατίας, πολέμιο των μεταρρυθμίσεων και κυρίως άρνηση του υπέρτατου ατομικού δικαιώματος, που είναι το δικαίωμα στη ζωή, η συντριβή της είναι απαίτηση κάθε πολιτισμένου ανθρώπου», για να καταλήξει στο περισπούδαστο συμπέρασμα «η δημοκρατική Αριστερά καταδικάζει την τρομοκρατία και βάζει τελεία. Οποιοδήποτε «αλλά» οδηγεί σε αυτοανάλυση της καταδίκης και σε ολισθηρούς συμψηφισμούς».¹⁴¹

Το ερώτημα βέβαια που γεννούν παρόμοια επιχειρήματα είναι τι ακριβώς κέρδισαν, για παράδειγμα, οι Παλαιστίνιοι, που πάνω από 50 χρόνια παλεύουν χρησιμοποιώντας και τα δημοκρατικά μέσα (δεκάδες αποφάσεις του ΟΗΕ, εκατοντάδες διαπραγματεύσεις με τους Σιωνιστές κ.λπ.) που προτείνει αυτή η «Αριστερά»; Το 18% των κατεχόμενων εδαφών, ενώ αυτό που μεγαλόψυχα συζητά η υπερεθνική ελίτ να παραχωρηθεί στους Παλαιστίνιους για τη δημιουργία μίας παρωδίας «κράτους» (σχέδιο Μιτσελ) είναι το 22% του πριν την ίδρυση του Ισραήλ Παλαιστινιακού εδάφους, το οποίο είναι λιγότερο από το μισό των εδαφών που είχε παραχωρήσει ο ΟΗΕ στους Παλαιστίνιους το

¹⁴⁰ Για τη θέση της «Αριστεράς» στους δύο πόλεμους και Τ. Φωτόπουλος, *Ο Πόλεμος στον Κόλπο*, ό.π. και *Η Νέα Τάξη στα Βαλκάνια*, ό.π.

¹⁴¹ Ν. Μπίστης, *Τα Νέα* (26/09/2001).

1948!¹⁴² Για την ανανεωτική αυτή «Αριστερά», το υπέρτατο ατομικό δικαίωμα στη ζωή αναγνωρίζεται μόνο για τους Αμερικανούς αλλά όχι και για τους Παλαιστίνιους, τους Ιρακινούς ή τους μαχητές εθνικοαπελευθερωτικών κινημάτων στο παρελθόν, στους οποίους βέβαια ποτέ δεν δόθηκε μία πραγματική δημοκρατική επιλογή για να διαφεντεύουν τη ζωή τους. Έτσι, το γεγονός ότι είναι πράγματι απαράδεκτο ο αγώνας για κοινωνικοοικονομική αλλαγή να επιδιώκεται με τρομοκρατικές μεθόδους όταν υπάρχει δημοκρατική επιλογή, συγχέεται εσκεμμένα από την «Αριστερά» αυτή με τον αγώνα για το δικαίωμα στη ζωή των λαών-θυμάτων της υπερεθνικής ελίτ που δεν έχουν καμία επιλογή.

Στη δεύτερη περίπτωση της μεταμοντέρνας σχετικότητας ανήκουν οι φωνές εκείνων που δεν διστάζουν έμμεσα ν' αναγνωρίζουν μόνο στους Αμερικανούς το δικαίωμα να τιμωρούν τους δολοφόνους, έστω και αν αυτό καταλήγει στη δολοφονία χιλιάδων αθώων.¹⁴³ Το «επιχείρημα» που χρησιμοποιούν για να καβαλήσουν και αυτοί το βολικό «τρένο της αντιτρομοκρατίας» είναι ότι το θέμα δεν είναι ποιος μας εκφράζει περισσότερο, οι τρομοκράτες ή οι Αμερικανοί, αλλά ποιον καταδικάζουμε περισσότερο στη συγκεκριμένη περίπτωση για να καταλήξουν στο μεταμοντέρνο ισοπεδωτικό συμπέρασμα ότι «η λιγότερο κακή λύση βραχυπρόθεσμα είναι η εξουδετέρωση του αρχιτρομοκράτη».¹⁴⁴ Έτσι, αρχιτρομοκράτης βαφτίζεται ο Μπιν Λάντεν και όχι ένα καθεστώς που χρηματοδοτεί στρατόπεδα εκπαίδευσης κρατικών τρομοκρατών, όπως το WHISC στο Fort Benning της Αμερικανικής Georgia (βλ. κεφ. 1), ή, αντίστοιχα, την πασίγνωστη υπό ανοικοδόμηση «School of the Americas», στο

¹⁴² Dilip Hiro, *The Guardian* (22/05/2001).

¹⁴³ Όπως γράφει ο Γιώργος Γιαννουλόπουλος, «Η αναγνώριση του στοιχειώδους δικαιώματος των Αμερικανών να τιμωρήσουν τους δολοφόνους με τη χρήση βίας — αν μπορείτε να σκεφτείτε έναν μη βίαιο τρόπο, πείτε τον — σε καμία περίπτωση δεν ισοδυναμεί με εν λευκώ άδεια» *Ελευθεροτυπία* (14/11/2001).

¹⁴⁴ Γιώργος Γιαννουλόπουλος, *Ελευθεροτυπία* (17/10/2001).

Fort Espinar, στο κανάλι του Παναμά από τη μεριά της Καραϊβικής, όπου, σύμφωνα με τα εγχειρίδια του Αμερικανικού Υπουργείου Άμυνας, Αμερικανοί «ειδικοί» διδάξαν μία ολόκληρη γενιά Λατινοαμερικάνων δικτατόρων στις «τέχνες» των βασανιστηρίων, των ανακρίσεων και άλλων χρεωδών για τη διατήρηση της εξουσίας!¹⁴⁵

¹⁴⁵ Βλ. *National Geographic* (Νοέμβρης 1999), σελ 69.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Η κατάπνιξη του Παλαιστινιακού κινήματος

Εισαγωγή¹⁴⁶

Η δεύτερη φάση του γενικού πολέμου περιλαμβάνει την κατάπνιξη του Παλαιστινιακού κινήματος στα χέρια του αντιπροσώπου της υπερεθνικής ελίτ στην περιοχή, του Σιωνιστικού κράτους του Ισραήλ, το οποίο απολάβει της πλήρους υποστήριξης των Αμερικανικών στοιχείων μέσα στην ελίτ αυτή και της σιωπηρής υποστήριξης των υπολοίπων. Στόχος της άτυπης αυτής φάσης είναι η τρομοκράτηση του Παλαιστινιακού λαού έως ότου υποταχθεί, ούτως ώστε να δημιουργηθεί ένα προτεκτοράτο που θα είναι πλήρως εξαρτημένο (οικονομικά, καθώς και πολιτικο-στρατιωτικά) από το Σιωνιστικό καθεστώς, και μέσω αυτού από την υπερεθνική ελίτ. Απώτερος στόχος είναι η εξασφάλιση της «σταθερότητας» στην κρίσιμη περιοχή της Μέσης Ανατολής και η διασφάλιση της ομαλής ροής πετρελαίου, υπό τους όρους της υπερεθνικής ελίτ.

Τα μέσα που υιοθετήθηκαν ήταν η μαζική χρήση κτηνώδους βίας, που στην περίπτωση της Τζενίν έφτασε στα επίπεδα μαζικού εγκλήματος, το οποίο η υπερεθνική ελίτ έκανε ό,τι μπορούσε να συγκαλύψει. Το έγκλημα αυτό έφερε εις πέρας ένας αποκτηνωμένος στρατός που οι κληρωτοί του έχουν μεγαλώσει σε ένα ρατσιστικό καθεστώς, το οποίο βλέπει τους Παλαιστινίους ως «κατώτερους» σε σχέση με τον «περιούσιο λαό». Η θηριωδία αυτή εναντίον ενός βασικά ανυπεράσπιστου

¹⁴⁶ Η Εισαγωγή αποτελεί τμήμα του δοκιμίου που δημοσιεύθηκε στο Democracy and Nature, ό.π.

λαού απέλαβε της μαζικής υποστήριξης του Ισραηλινού κοινού, όπως υπέδειξαν όλες οι δημοσκοπήσεις και η απουσία μαζικών αντιπολεμικών διαδηλώσεων. Η υποστήριξη αυτή δεν μπορεί να ερμηνευτεί απλώς ως αποτέλεσμα της ανασφάλειας που δικαιολογημένα ένιωσε το Ισραηλινό κοινό εξαιτίας των βομβαρδισμών αυτοκτονίας — όπως ισχυρίζεται η προπαγάνδα της υπερεθνικής ελίτ και των Σιωνιστών. Οι βομβαρδισμοί αυτοκτονίας είναι ένα πολύ πρόσφατο φαινόμενο το οποίο δεν μπορεί να εξηγήσει τη διαχρονική συνεχή «σκλήρυνση» της Ισραηλινής κοινής γνώμης. Η σκλήρυνση αυτή γίνεται προφανής από το γεγονός ότι οι υποστηρικτές των δύο μεγαλύτερων κομμάτων, που όλα αυτά τα χρόνια έχουν φέρει εις πέρας τον συστηματικό εποίκισμό των εδαφών, αποτελούν τη μεγάλη πλειονότητα του πληθυσμού. Η ίδια πλειονότητα υποστήριξε σθεναρά την κτηνώδη βία που χρησιμοποιήθηκε για την κατάπνιξη των δύο Intifada και αποδέχτηκε σιωπηρά τα εγκλήματα στη Τζενίν.

Για να εξηγήσουμε τη σκλήρυνση αυτή, πρέπει να αναφερθούμε στη δραστική αλλαγή στο πολιτικό προφίλ του Ισραηλινού λαού τα τελευταία 50 χρόνια, μετά την ίδρυση του νέου κράτους. Η αλλαγή αυτή στο πολιτικό προφίλ ήταν κυρίως αποτέλεσμα δύο δημογραφικών παραγόντων: του φυσικού μαρασμού των παλαιότερων γενεών, οι οποίες ήταν τα πραγματικά θύματα του κατάφωρου αντισημιτισμού, και της παράλληλης μαζικής μετάγγισης «νέου αίματος» — που συχνά προερχόταν από τα πιο συντηρητικά τμήματα της Εβραϊκής κοινότητας των ΗΠΑ τα οποία πιστεύουν πως τους ανήκει ολόκληρη η Παλαιστίνη Βιβλικό δικαίωμα. Παρόμοιοι παράγοντες, και ειδικότερα η μαζική προσχώρηση στον Σιωνισμό των Εβραϊκών κοινοτήτων στο εξωτερικό, θα μπορούσαν να εξηγήσουν την ένθερμη υποστήριξη των Εβραίων του εξωτερικού για το αποικιακό και ρατσιστικό καθεστώς που έχει εγκαθιδρυθεί στην Παλαιστίνη, με την αποκάλυπτη υποστήριξη της υπερεθνικής ελίτ. Δεν είναι επομένως άξιο απορίας ότι η

Σιωνιστική «βιομηχανία του ολοκαυτώματος»¹⁴⁷ (δηλ. η εκμετάλλευση των συστηματικών διώξεων και εκκαθαρίσεων των Εβραίων από το ναζιστικό καθεστώς) και η παρόμοια «βιομηχανία του αντισημιτισμού»¹⁴⁸ (δηλ. η δυσφήμιση κάθε επικριτή της Σιωνιστικής εθνοκάθαρσης) ενέτειναν παγκοσμίως το ρυθμό τους. Πρόθεση ήταν, όπως πάντοτε, να επιβληθεί ένα είδος αυστηρής αυτολογοκρισίας σε κάθε καλοπροαίρετο επικριτή των πολιτικών της υπερεθνικής ελίτ και των Σιωνιστών.

Μία συζήτηση των πραγματικών στόχων της υπερεθνικής ελίτ και των Σιωνιστών όσον αφορά τη σημερινή κατάπνιξη του Παλαιστινιακού κινήματος δεν έχει νόημα εάν δεν εξετάσουμε εν συντομία την ίδρυση του κράτους του Ισραήλ στο τέλος του δευτέρου παγκοσμίου πολέμου. Τότε ήταν που ξεκίνησαν οι Σιωνιστές την εθνοκάθαρση της Παλαιστίνης, την επομένη της ιστορικής απόφασης του ΟΗΕ που αναγνώρισε την ίδρυση ενός Εβραϊκού κράτους στο 55% της Βρετανικής Παλαιστίνης, παρά το γεγονός ότι οι Άραβες αποτελούσαν άνω του 60% του συνολικού πληθυσμού. Στη συνέχεια, υπό την πρόφαση της Αραβικής εχθρότητας απέναντι σε αυτόν τον κατάφωρο εποικισμό, ξεκίνησε μία τεράστια Σιωνιστική εκστρατεία, με τη μαζική υποστήριξη της Δύσης και κυρίως των ΗΠΑ, για την παραπέρα επέκταση του νέου αυτού κράτους, σε βάρος των Αράβων που έγιναν πρόσφυγες στην ίδια τους τη γη. Οι Παλαιστίνιοι, σύμφωνα με τα Σιωνιστικά σχέδια, δεν θα έπρεπε ποτέ να αποκτήσουν ένα πραγματικά κυρίαρχο κράτος, πέρα από ένα είδος προτεκτοράτου εξαρτημένου από το Ισραήλ, το οποίο θα μπορούσε να χρησιμεύσει επίσης ως μόνιμη πηγή φτηνού εργατικού δυναμικού.¹⁴⁹

¹⁴⁷ Βλ. Norman Finkelstein, *Η βιομηχανία του Ολοκαυτώματος* (Αθήνα: Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου, 2001).

¹⁴⁸ Βλέπε π.χ. Peter Beaumont, «The new anti-Semitism?», *The Observer* (17/02/2002).

¹⁴⁹ George Szamuely, *The Observer*, 12 Αυγούστου 2001. Βλέπε ακόμη: Noam Chomsky, «Al-Aqsa Intifada», *Alternative Information Centre* (20/10/2000).

Έτσι, μέσω πολέμων και μίας απροκάλυπτης πολιτικής εποικισμού των κατεχομένων εδαφών (την οποία ενέκριναν όλα τα Ισραηλινά κόμματα εξουσίας) οι Σιωνιστές κατέληξαν να ελέγχουν το 90% της Παλαιστινιακής γης στις αρχές της δεκαετίας του 1990, όταν, υπό την απειλή μίας νέας Intifada (που θα ακολουθούσε την πρώτη, στο τέλος της δεκαετίας του 1980) και σε εφαρμογή ανειλημμένης δέσμευσης του Μπους πρεσβύτερου λίγο πριν τον πόλεμο στον Κόλπο (με προφανή στόχο την εξασφάλιση της Αραβικής υποστήριξης), συμφώνησαν σε διαπραγματευτικές διαδικασίες στη συνδιάσκεψη του Όσλο το 1993. Τότε, ξεκίνησε η διαδικασία της δημιουργίας ενός Παλαιστινιακού προτεκτοράτου που συνεχίζεται σήμερα, η οποία θα επέτρεπε στους Σιωνιστές να κρατήσουν το 78% της γης και θα έδινε τη δυνατότητα στους Άραβες να δημιουργήσουν ένα κράτος τύπου Μπαντουστάν, με περιοχές που θα ήταν πλήρως περικυκλωμένες από Σιωνιστές, στο υπόλοιπο 22% της γης.¹⁵⁰ Η νεο-εμφανισθείσα Παλαιστινιακή μεσαία τάξη, αντιμετωπίζοντας την εγκαθίδρυση της ΝΔΤ και την παράλληλη κατάρρευση του Σοβιετικού μπλοκ που την υποστήριζε, εξέφρασε, μέσω της ελίτ του Αραφάτ, την προθυμία της να αποδεχθεί μία διευθέτηση τέτοιου είδους. Ωστόσο, οι κατώτερες κοινωνικές ομάδες, καθώς και τα εκατομμύρια των προσφύγων που ζούσαν υπό άθλιες συνθήκες στις γειτονικές χώρες (από τους οποίους αφαιρέθηκε κάθε δικαίωμα επιστροφής με τη συμφωνία του Όσλο), ήταν εχθρικοί προς τέτοια σχέδια. Πολλοί από εκείνους τους «αρνητές» προσχώρησαν στις Ισλαμικές οργανώσεις οι οποίες διεξήγαν ένα σκληρό αγώνα εναντίον της κατοχής και της συνεχούς επέκτασης των Ισραηλινών εποικισμών στα κατεχόμενα εδάφη, σε κατάφωρη παραβίαση του διεθνούς δικαίου. Όταν επομένως προσφέρθηκε ένας τελικός «διακανονισμός» το 2000

¹⁵⁰ Dilip Hiro, «Land is the issue. Land is confiscated, stolen, kept», *The Guardian* (22/05/2001).

στο Καμπ Ντέιβιντ¹⁵¹ με βάση το σχέδιο αυτό, η Παλαιστινιακή ηγεσία, κάτω από την ισχυρή πίεση της βάσης, δεν ήταν σε θέση να τον αποδεχθεί. Αυτό σηματοδότησε την όξυνση της καταστολής και το ξεκίνημα της δεύτερης Intifada.

Στο πλαίσιο αυτό, τα γεγονότα του Σεπτεμβρίου παρείχαν την τέλεια ευκαιρία για τη συντριβή των Παλαιστινιακών οργανώσεων, οι οποίες μπορούσαν τώρα να κηρυχθούν «τρομοκρατικές» και να αντιμετωπίσουν μεταχείριση παρόμοια με εκείνη που επεφύλαξε η υπερεθνική ελίτ για τους Ταλιμπάν. Έτσι, τα Αμερικανικά στοιχεία μέσα στην υπερεθνική ελίτ, ακολουθούμενα από εκείνα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, έδωσαν ουσιαστικά το πράσινο φως στο Σιωνιστικό καθεστώς για την αντιμετώπιση του Παλαιστινιακού κινήματος ως «τρομοκρατικού» όταν πάγωσαν τις καταθέσεις των Παλαιστινιακών οργανώσεων, οι οποίες κατατάχθηκαν ως τρομοκρατικές. Η «Αφγανική μεταχείριση» των Παλαιστινιακών οργανώσεων και του Παλαιστινιακού λαού η οποία ακολούθησε ήταν τόσο αναπόφευκτη, όσο ήταν και η στάση των «ίσων αποστάσεων» που υιοθέτησε το μεγαλύτερο μέρος της Αριστεράς σε σχέση με τη βία των καταπιεστών και τη συνακόλουθη αντιβία των καταπιεσμένων — μία στάση που σιωπηρά εξίσωνε τις δύο αυτές μορφές πολιτικής βίας.

Εντούτοις, εναλλακτικές λύσεις για τη δημοκρατική συνύπαρξη των λαών της Παλαιστίνης είχαν προταθεί πολλά

¹⁵¹ Σύμφωνα με άρθρο στο *New York Review of Books* του Robert Malley, μέλους της διαπραγματευτικής ομάδας των ΗΠΑ στο Καμπ Ντέιβιντ, ο Barak και ο Clinton χρησιμοποίησαν τις διαπραγματεύσεις για να παγιδεύσουν τους Παλαιστίνιους. Οι συνομιλίες ήταν «σχεδιασμένες ώστε να αυξήσουν την πίεση πάνω στους Παλαιστίνιους για να φτάσουν γρήγορα σε συμφωνία, εντείνοντας συγχρόνως το πολιτικό και συμβολικό κόστος εάν δεν το έπρατταν», George Szamuely, «Israel will always have a Yankee friend», *The Observer* (12/08/2001). Βλέπε επίσης το άρθρο του David Clark, ειδικού συμβούλου στο Βρετανικό υπουργείο εξωτερικών ως το Μάιο του 2001, στην ίδια κατεύθυνση: «The brilliant offer Israel never made», *The Guardian* (10/04/2002).

χρόνια πριν, από εξέχοντα μέλη της Εβραϊκής Αριστεράς σαν την Hannah Arendt η οποία, ήδη από τη δεκαετία του 1940, επιχειρηματολογούσε σθεναρά κατά του Σιωνισμού και υπέρ μίας Μεσανατολικής ομοσπονδίας των λαών στην Παλαιστίνη.¹⁵² Στην πραγματικότητα, θα μπορούσε να υποστηρίξει κανείς ότι ακόμα και σήμερα υπάρχει μία μη ρατσιστική λύση στο πρόβλημα, με όρους μίας συνομοσπονδιακής Περιεκτικής Δημοκρατίας των λαών στην Παλαιστίνη. Σε ένα τέτοιο συνομοσπονδιακό σύστημα θα μπορούσαν να ισοκατανεμηθούν όλες οι μορφές της δύναμης μεταξύ των πολιτών της συνομοσπονδίας: Αράβων, Εβραίων και όσων ανήκουν σε μειονότητες. Φυσικά, μία τέτοια λύση αποτελεί ανάθεμα για τους Σιωνιστές και τους απολογητές τους, καθώς και για την υπερεθνική ελίτ, αφού, σε περίπτωση που υιοθετηθεί από τους εμπλεκόμενους λαούς, δεν θα μπορούν να ελέγχουν την κρίσιμη αυτή περιοχή της Μέσης Ανατολής.¹⁵³

Στη συνέχεια, θα δούμε λεπτομερέστερα τα γεγονότα που εκτυλίχθηκαν μετά την απόπειρα της υπερεθνικής ελίτ και των Σιωνιστών να επιβάλλουν ένα σχέδιο δημιουργίας κάποιου ψευτοκρατιδίου στην παλαιστίνη στην προηγούμενη δεκαετία, η οποία αναπόφευκτα οδήγησε στη νέα ιντιφάντα και την απόπειρα συντριβής του Παλαιστινιακού κινήματος. Όπως θα προσπαθήσω να δείξω, η νέα ιντιφάντα που άρχισε το 2000 και οδήγησε, μετά

¹⁵² Βλέπε *Moshe Zimmerman*, «Mother of post-Zionism», *HA'ARETZ* (20/10/2000).

¹⁵³ Αν και είναι προς τιμήν του Chomsky ότι ποτέ δεν υπήρξε απολογητής του Σιωνισμού, εντούτοις, σε αντίφαση με τη ριζοσπαστική του θέση πάνω στο ζήτημα στο παρελθόν, σε πρόσφατη ηλεκτρονική συζήτηση δήλωσε πως «προσωπικά δεν νομίζω και ουδέποτε νόμιζα ότι πρέπει να διακόψουμε την υποστήριξη προς το Ισραήλ». Στη συνέχεια, επανέλαβε τον παράδοξο ισχυρισμό που έχει διατυπώσει και στο παρελθόν ότι οι ΗΠΑ είναι μία «πολύ ελεύθερη, πολύ δημοκρατική κοινωνία» και δήλωσε πως συμφωνεί με τη λύση των «δύο κρατών» στην Παλαιστίνη, η οποία, όμως αναγκαστικά συνεπάγεται την αναδρομική δικαίωση των ρατσιστικών πολιτικών των Σιωνιστών (βλέπε την ηλεκτρονική συζήτηση του MSNBC.com στις 2 Οκτωβρίου 2001, την οποία αναδημοσίευσε το Znet).

τα γεγονότα της 11/9, στην από μέρους της υπερεθνικής ελίτ και των Σιωνιστών ένταξη του αγώνα κατάπνιξης του Παλαιστινιακού κινήματος στον «πόλεμο» κατά της τρομοκρατίας, δεν «έπεσε από τον ουρανό». Στην πραγματικότητα, η νέα ιντιφάντα ήταν η αναμενόμενη συνέπεια της προσπάθειας νομιμοποίησης της ιστορικής Σιωνιστικής εθνοκάθαρσης που επιχειρήθηκε με τις συμφωνίες του Όσλο (1993) και της Ουασινγκτον (1995).

Η προσπάθεια της υπερεθνικής ελίτ και των Σιωνιστών να επιβάλλουν τα σχέδια τους συνεχίζεται βέβαια και μετά την ιντιφάντα και την επακολουθήσασα απόπειρα συντριβής του Παλαιστινιακού κινήματος. Στις παραμονές της εισβολής στο Ιράκ, ο Μπους νεώτερος, ακριβώς όπως ο Μπους πρεσβύτερος πριν τον πόλεμο στον Κόλπο, ανέλαβε και αυτός δέσμευση για ένα Παλαιστινιακό «κράτος» το οποίο όμως οι Σιωνιστές του Ισραήλ ήδη ξεκαθάρισαν πως το βλέπουν. Έτσι, σύμφωνα με δηλώσεις του Σαρόν που έγιναν σχεδόν αμέσως μετά την αναγγελία της δέσμευσης Μπους, κάθε αναφορά στον «ανεξάρτητο» χαρακτήρα του Παλαιστινιακού κράτους πρέπει να απαλειφθεί από τον «Οδικό Χάρτη για την Παλαιστίνη» που ετοίμασε η κυβέρνηση Μπους και να αντικατασταθεί με τη φράση «κάποια χαρακτηριστικά κυριαρχίας» τα οποία, σύμφωνα με τη κυβέρνηση του, δεν θα περιλαμβάνουν την εξωτερική ασφάλεια, τα σύνορα, τον εναέριο χώρο και τα υπόγεια ύδατα του νέου «κράτους»! Ακόμη, για να επιβεβαιωθεί ο απόλυτος χαρακτήρας προτεκτοράτου που προορίζει η Σιωνιστική ελίτ για την παρωδία κράτους που σχεδιάζεται, το κρατίδιο αυτό δεν θα επιτραπεί να έχει δικό του στρατό παρά μόνο μία ελαφρά οπλισμένη αστυνομική δύναμη, ενώ το Ισραήλ θα έχει δικαίωμα βέτο για τις συνθήκες που θα συνάπτει με άλλα κράτη! Στην πραγματικότητα το κρατίδιο αυτό προβλέπεται ν' αποτελεί ένα εκτεταμένο γκέτο (δεν αποκλείεται οι Σιωνιστές να πήραν την ιδέα από τους Ναζί που είχαν μαντρώσει τους Εβραίους σε ένα ανάλογο — πολύ μικρότερο βέβαια σε έκταση — εντοιχισμένο γκέτο στη Βαρσοβία) αφού σύμφωνα με τον Σαρόν ο πελώριος τοίχος υπό

κατασκευή θα περικυκλώνει τελικά ολόκληρο το Παλαιστινιακό «κράτος». Σημειωτέον ότι όλες αυτές οι «παραχωρήσεις» θα γίνουν, μόνον «μετά την πλήρη κατάπαυση της βίας και της τρομοκρατίας, τον πλήρη αφοπλισμό των τρομοκρατικών οργανώσεων, των δυνατοτήτων και υποδομής τους, την ολοκληρωτική συλλογή παράνομων όπλων και την ανάδυση μίας νέας και διαφορετικής (παλαιστινιακής) ηγεσίας».¹⁵⁴

Η επιβολή της καθεστωτικής αλλαγής στο Ιράκ και η άρδην ανατροπή του συσχετισμού δυνάμεων στην περιοχή που την ακολουθεί, είναι σίγουρο ότι θα κάνει ευκολότερη την εφαρμογή των σχεδίων αυτών σήμερα — δηλαδή των σχεδίων που θα σηματοδοτούν την ολοκληρωτική κατάπνιξη του Παλαιστινιακού κινήματος. Ήδη η Παλαιστινιακή ελίτ φαίνεται ότι συμμορφώνεται, με την ανάδειξη μίας νέας ηγεσίας η οποία φέρεται αποφασισμένη να κτυπήσει τις «τρομοκρατικές» οργανώσεις στους κόλπους του κινήματος.

Η Νέα Τάξη στη Μ. Ανατολή και η νέα ιντιφαντα¹⁵⁵

Λίγο πριν από την έναρξη του πρώτου «πόλεμου» στον Κόλπο, σε μία προσπάθεια ανάλυσης της διαγραφόμενης Νέας Τάξης στη Μέση Ανατολή και του επερχόμενου Πολέμου στον Κόλπο, είχα κάνει την ακόλουθη διαπίστωση: «Θα μπορούσαμε να υποθέσουμε ότι ο βασικός στόχος που υλοποιεί τη Νέα Τάξη στη Μέση Ανατολή είναι η εξασφάλιση της απρόσκοπτης ροής πετρελαίου που δεν θα στηρίζεται όμως, όπως στη διάρκεια του ψυχρού πολέμου, στην αναπαραγωγή της αστάθειας στην περιοχή αλλά, αντίθετα, σε μία ριζική μεταβολή του μεσανατολικού σκηνικού που θα εγγυάται την μόνιμη σταθερότητα».¹⁵⁶

¹⁵⁴ Chris McGreal, *The Guardian* (17/03/2003) & (18/03/2003).

¹⁵⁵ Το τμήμα αυτό στηρίζεται σε άρθρα μου στην *Ελευθεροτυπία* (11/09/1993), (30/09/1995), (30/08/1997) & (04/11/2000).

¹⁵⁶ Βλ. Τάκης Φωτόπουλος, *Ο Πόλεμος στον Κόλπο*, ό.π., σελ. 32.

Όπως είχα υποστηρίξει τότε ο τελικός αυτός στόχος θα μπορούσε να επιτευχθεί με τους εξής ενδιάμεσους στόχους:

- την δημιουργία μόνιμης δυτικής στρατιωτικής παρουσίας στον Κόλπο που θα εγγυάται τόσο την ασφάλεια των πετρελαιοπηγών όσο και τη σταθερότητα των φιλοδυτικών καθεστώτων του Κόλπου τα οποία στη διαδικασία θα υποχρεωθούν να «εκσυγχρονιστούν» με την εισαγωγή κάποιας μορφής δυτικής δημοκρατίας,
- την καταστροφή της Ιρακινής πολεμικής μηχανής που απειλεί μακροπρόθεσμα τόσο την ασφάλεια του Ισραήλ όσο και των φιλοδυτικών Αραβικών καθεστώτων,
- την οικονομική αν όχι και στρατιωτική εξόντωση του κινήματος των Παλαιστινίων που θα επακολουθήσει την ήττα του Ιράκ με αφορμή τη φιλο-ιρακινή στάση του κινήματος,
- την επακόλουθη «επίλυση» του Παλαιστινιακού προβλήματος με κάποια συμφωνία μεταξύ Ισραήλ και φιλοδυτικών Αραβικών καθεστώτων για τη παραχώρηση μίας μορφής αυτονομίας στα κατεχόμενα εδάφη.

Με τον πόλεμο στον Κόλπο επετεύχθησαν βασικά οι δύο πρώτοι στόχοι (ήμουν μόνο κάπως αισιόδοξος ως προς τον «δημοκρατικό εκσυγχρονισμό» των καθεστώτων στον Κόλπο που εξακολουθούν να παραμένουν το ίδιο ολοκληρωτικά όπως και αυτό του Ιράκ). Στη συνέχεια, ακολούθησε μία συστηματική απόπειρα «επίλυσης» του Παλαιστινιακού, σε ολοκλήρωση του σχεδίου για την επιβολή της Νέας Τάξης στη Μ. Ανατολή. Πρώτος σταθμός στην πορεία αυτή ήταν η επικύρωση στην Ουάσινγκτον της συμφωνίας του Όσλο μεταξύ Ισραηλινών και Παλαιστινίων τον Σεπτέμβρη του 1993 που χαρακτηρίστηκε «ιστορικό βήμα», όχι μόνο από τους αναμενόμενους Μέντσορ, Κλίντον και κομπανία, αλλά και από απροσδόκητες πηγές στην

«επαναστατική» Αριστερά.¹⁵⁷ Και αυτό, τη στιγμή που ακόμη και μετριοπαθείς Παλαιστίνιοι της διασποράς, όπως ο E. Said, καθηγητής στο Columbia University και σύμφωνα με πολλούς ο πιο σημαντικός Παλαιστίνιος διανοούμενος και ακαδημαϊκός, καταδίκασε σημείο προς σημείο τη συμφωνία.¹⁵⁸

Η στάση διανοουμένων σαν τον Said δεν είναι βέβαια περίεργη. Η στάση αυτή ξεκινά βασικά από την ίδια επιχειρηματολογία που αναπτύξαμε αμέσως μετά τη λήξη του πολέμου, ότι δηλαδή «με βάση τον υπάρχοντα συσχετισμό δυνάμεων, οι όροι για την επίλυση του (Παλαιστινιακού) προβλήματος θα προσδιοριστούν από το Ισραήλ [...] θα επιδιωχθεί κάποια μορφή αυτονομίας, με την ελπίδα να διχαστεί το Παλαιστινιακό κίνημα μεταξύ μετριοπαθών και ριζοσπαστικών ρευμάτων».¹⁵⁹ Η ελπίδα δε ακριβώς να διχαστεί και επομένως να εξουδετερωθεί το Παλαιστινιακό κίνημα αποτελούσε τη βάση της ιστορικής αυτής συμφωνίας που συνοδεύθηκε και από λιγότερο σημαντικές επί μέρους συμφωνίες με άλλα Αραβικά κράτη. Έτσι, το κράτος του Ισραήλ, που κτίστηκε πάνω στα ερείπια των σπιτιών των εκατοντάδων χιλιάδων ξεσπιτωμένων Παλαιστινίων και βαφτίστηκε με το αίμα χιλιάδων Ισραηλινών και πολλαπλάσιων Παλαιστινίων που υπεστησαν για δεκαετίες την χειρότερη ίσως κατοχή μετά τη ναζιστική, απόκτησε για πρώτη φορά την «νομιμοποίηση» του από τον Αραβικό κόσμο.

Όπως είναι γνωστό, ο Αραφάτ υπέγραψε τις σχετικές συμφωνίες όταν το Παλαιστινιακό κίνημα, μετά τον πόλεμο στον Κόλπο, βρέθηκε τελείως εξουθενωμένο, ενώ το Ισραήλ και η προστάτιδα και χρηματοδότης δύναμη του, οι ΗΠΑ, σε θέση παντοδυναμίας. Οι συμφωνίες αυτές, με τον επικρατούντα εντελώς άνισο κατά των Παλαιστινίων συσχετισμό δυνάμεων, δεν μπορούσαν παρά ν' αποτελούν ξεπούλημα των δικαιωμάτων των Παλαιστινίων, όπως άλλωστε παρατηρούσαν από τότε ο

¹⁵⁷ Βλ. λ.χ. Μιχάλη Ράπτη/«Παμπλο» στα Νέα (02/09/1993).

¹⁵⁸ E. Said «Η χαμένη απελευθέρωση», *The Guardian* (09/09/1993).

¹⁵⁹ Βλ. Τάκης Φωτόπουλος, *Ο Πόλεμος στον Κόλπο*, ό.π., σελ. 91.

σημαντικότερος Παλαιστίνιος της διασποράς Ed. Said, ο Νόαμ Τσόμσκι κ.α. Η σοσιαλφιλελεύθερη όμως «Αριστερά», η οποία είχε ήδη από τον πόλεμο στον Κόλπο αποδεχθεί ασυζητητί τη Νέα Διεθνή Τάξη, υιοθέτησε αμέσως τις συμφωνίες αυτές. Χαρακτηριστικά, όταν τον καιρό της υπογραφής των συμφωνιών αυτών είχα ασκήσει κριτική εναντίον τους παρατηρώντας ότι είχαν ουσιαστικά επιβληθεί στο Παλαιστινιακό κίνημα¹⁶⁰ μία ανίερη συμμαχία υποτιθέμενων «ειρηνιστών», που περιλάμβανε από ακραιφνείς σοσιαλφιλελεύθερους¹⁶¹ μέχρι οπαδούς του «πράσινου καπιταλισμού»,¹⁶² καταδίκασε τον υπογραφόμενο με χλευαστικούς χαρακτηρισμούς για το ατόπημα του. Σήμερα όμως που είναι πια φανερό ότι ο στόχος της «ειρηνευτικής διαδικασίας» δεν είναι καν η δημιουργία ενός ανεξάρτητου Παλαιστινιακού κράτους αλλά η νομιμοποίηση του Σιωνιστικού απαρτχάιντ, η υιοθέτηση της διαδικασίας αυτής δεν μπορεί πια ν' αποδοθεί σε αφέλεια.

Ας δουμε όμως συγκεκριμένα τι σήμαινε η συμφωνία του Οσλο. Η Διακήρυξη Αρχών του 1993, που κωδικοποίησε τη συμφωνία του Οσλο μεταξύ Ισραήλ και Παλαιστίνιων¹⁶³ όριζε ρητά ότι οι διαπραγματεύσεις θα πρέπει να οδηγήσουν σε μόνιμο διακανονισμό με βάση την απόφαση του Συμβ. Ασφαλείας του ΟΗΕ υπ. αριθμό 242 (1967). Όμως η απόφαση αυτή, όπως παρατηρούσε ο Τσόμσκι,¹⁶⁴ μολονότι απαιτεί την απόσυρση των Ισραηλινών από όλα τα κατεχόμενα εδάφη δεν αναφέρει το παραμικρό για τα δικαιώματα των Παλαιστίνιων σαν έθνους, όπως κάνουν πολλές άλλες αποφάσεις του ΟΗΕ. Πράγμα που σημαίνει ότι οι εκατοντάδες χιλιάδες Παλαιστίνιων, που

¹⁶⁰ Βλ. αναδημοσίευση στο βιβλίο μου *Η Νέα Διεθνής Τάξη και η Ελλάδα* (Αθήνα: Καστανιώτης, 1997), κεφ. 7.

¹⁶¹ Α. Παππάς, *Ριζοσπαστικό Φόρουμ* (Σεπτ.-Οκτ., 1993).

¹⁶² Βλ. *Οικοτοπία* (Δεκ. 1993).

¹⁶³ *Declaration of principles on interim self-government authority*, Ουασινγκτον (13 Σεπτ. 1993).

¹⁶⁴ Διαλεξη Τσόμσκι στο Πανεπιστήμιο Birzeit (07/06/1997).

εκδιώχθηκαν από τη γη τους με τη συνεχή βίαιη εδαφική επέκταση του Σιωνιστικού κράτους τα τελευταία 50 χρόνια, δεν έχουν κανένα δικαίωμα να επιστρέψουν στην πατρίδα τους. Αντίθετα, οι οπουδήποτε γης Εβραίοι έχουν κάθε δικαίωμα να επιστρέψουν στη γη που, σαν περιούσιο λαό, τους χάρισε ο Θεός, έστω και αν οι ίδιοι και οι προγονοί τους δεν πάτησαν τη γη αυτή για χιλιάδες χρόνια!

Στην πραγματικότητα, όμως, η απόφαση 242 δεν εξασφαλίζει καν την ολοκληρωτική απόσυρση των Ισραηλινών από τα κατεχόμενα, παρά τη ρητή αναφορά. Και αυτό γιατί από το 1971 οι ΗΠΑ άλλαξαν μονομερώς την ερμηνεία της απόφασης αυτής ώστε να σημαίνει την μερική απόσυρση.¹⁶⁵ Και φυσικά, η ερμηνεία που δίνουν εκάστοτε οι ΗΠΑ στην απόφαση αυτή (η οποιαδήποτε άλλη) είναι η κρατούσα και έχει περιληφθεί στη Διακήρυξη Αρχών. Το Ισραήλ δεν έχει αναλάβει ποτέ καμία δέσμευση για πλήρη απόσυρση από τα κατεχόμενα. Και αυτή είναι πολιτική όλων των Ισραηλινών κομμάτων εξουσίας. Γι' αυτό και ο εποικισμός των κατεχόμενων δεν σταμάτησε ποτέ κατά τη διάρκεια της διακυβέρνησης από το Εργατικό κόμμα αλλά, αντίθετα, αυξήθηκε μετά τη συμφωνία του Οσλο. Όλη αυτή η δραστηριότητα μάλιστα δεν παραβαίνει τη Διακήρυξη Αρχών, ούτε τη συμφωνία του Όσλο, οι οποίες έχουν γραφτεί προσεκτικά ώστε να περιέχουν διάφορα «παραθυράκια» που την επιτρέπουν. Ακόμη, η μετατροπή της Ιερουσαλήμ σε Εβραϊκή πόλη είναι μία συστηματική πολιτική που εφάρμοζε τόσο το «προοδευτικό» Εργατικό κόμμα όσο και τα δεξιά κόμματα με χίλιους νόμιμους, ημί-νόμιμους και κατάφωρα παράνομους τρόπους. Η απόφαση άλλωστε για τα κτίσματα στο Αραβικό τμήμα της Ιερουσαλήμ (Har Homa) που αποτέλεσε το έναυσμα της τελευταίας ιντιφάντα ήταν απόφαση της «προοδευτικής» κυβέρνησης Πέρες του Φεβ. 1996 την οποία απλώς υλοποίησε ο Νετανιάχου.

¹⁶⁵ Βλ. διάλεξη Τσόμσκι.

Η «ειρηνευτική διαδικασία» επομένως που άρχισε μετά το Οσλο, στην πραγματικότητα, καταλήγει στη δημιουργία ενός Μπαντουστάν στη Μέση Ανατολή, ανάλογου με τα εδαφικά διασκορπισμένα ημί-αυτόνομα κρατίδια που δημιούργησε το Νοτιοαφρικανικό καθεστώς για να εξασφαλίσει το απαρτχάιντ, τον φυλετικό διαχωρισμό των κατοίκων. Έτσι, με τη συμφωνία αυτή το Σιωνιστικό Ισραήλ «παραχώρησε» το 3% της δυτικής όχθης στον Αραφάτ, ο οποίος αφελώς φαίνεται ότι πίστευε πως η εγκαθίδρυση αυτόνομων Παλαιστινιακών εδαφών θα έθετε σε κίνηση μία ασταμάτητη διαδικασία που θα οδηγούσε αναπόφευκτα στο Παλαιστινιακό κράτος με πρωτεύουσα την Ιερουσαλήμ. Το κρίσιμο σφάλμα όμως σε αυτή τη λογική, όπως παρατηρεί ένας έγκυρος αναλυτής,¹⁶⁶ είναι ότι παραβλέπει πως ο συσχετισμός δυνάμεων ήταν τόσο πολύ σε όφελος του Ισραήλ ώστε οι Σιωνιστές δεν είχαν καμία δυσκολία να κατευθύνουν τη διαδικασία αυτή προς την αντίθετη κατεύθυνση: δηλαδή την μετατροπή της Ιερουσαλήμ σε Εβραϊκή πόλη και τη δημιουργία Μπαντουστάν. Η λύση άλλωστε που συζητούσαν οι Σιωνιστές της κυβέρνησης Νετανιάχου αποτελούσε παραλλαγή σχεδίου που είχαν εκπονήσει οι Εργατικοί τη δεκαετία του '70. Σύμφωνα με το σχέδιο αυτό, οι Σιωνιστές θα επέστρεφαν εδάφη που θ' αναλογούν σε λιγότερο από τη μισή δυτική όχθη, γεωγραφικά διασκορπισμένα, τα οποία ουσιαστικά θ' αποτελούσαν οικονομικά και στρατιωτικά προτεκτοράτα του Ισραήλ.¹⁶⁷ Ενδεικτικά, ακόμη και ο τότε αρχηγός του Εργατικού κόμματος ήταν σαφής επί του θέματος αφού στη λύση που ανακοίνωσε ότι επιδίωκε δεν προβλεπόταν επιστροφή στα προ του 1967 εδάφη, ενώ η ενωμένη Ιερουσαλήμ καθώς και η πλειονότητα των εποικισμών στην Ιουδαία και τη Σαμάρια θα παρέμεναν υπό Ισραηλινή κυριαρχία.¹⁶⁸

¹⁶⁶ David Hirst, *The Guardian* (08/03/1997).

¹⁶⁷ *The Guardian* (05/06/1997).

¹⁶⁸ S. Bhatia, *The Guardian* (04/06/1997).

Για τον Ed. Said, οι συμφωνίες του Όσλο αποτελούσαν πιστή αντιγραφή του Νοτιοαφρικανικού μοντέλου. Έτσι, όχι μόνο δεν γινόταν συζήτηση για την ολοκληρωτική απόσυρση από τα κατεχόμενα αλλά αντίθετα τα τελευταία μοιραζόντουσαν σε τμήματα που δεν συνδέονται μεταξύ τους (ανάμεσα στα οποία είναι εγκατεστημένοι οι Ισραηλινοί έποικοι). Τα εδάφη αυτά, κατά το πρότυπο των Μπαντουστάν, θ' απολάμβαναν μίας περιορισμένης τοπικής αυτονομίας κάτω από τον ουσιαστικά Νομάρχη του Ισραήλ (τον Αραφάτ). Αντίθετα με τον Τσόμσκι, ο Said, ακολουθώντας τα φωτισμένα Εβραϊκά μη Σιωνιστικά μυαλά όπως της Hannah Arendt, απόρριπτε τη λύση των δύο κρατών και τόνιζε ότι «η σημερινή πρόκληση είναι να βρεθεί ένας τρόπος όπου συνυπάρχουν όχι εμπόλεμοι Εβραίοι, Μουσουλμάνοι και Χριστιανοί αλλά ίσοι πολίτες στην ίδια γη».¹⁶⁹ Αποτελούσε άλλωστε αφελή αισιοδοξία η πεποίθηση ότι θα μπορούσε να δημιουργηθεί ένα Παλαιστινιακό λόμπι στις ΗΠΑ, αντίστοιχο με το Νοτιοαφρικάνικο, που θ' απέτρεπε το νέο απαρτχάιντ στη Μ. Ανατολή, όπως υποστήριζε ο Τσόμσκι. Είναι φανερό ότι εάν η ανάλογη διαδικασία που είχε αρχίσει το ρατσιστικό καθεστώς στη Ν. Αφρική απέτυχε, αυτό δεν οφειλόταν απλώς στο ότι η ηγεσία του απελευθερωτικού κινήματος (αντίθετα με τη παλαιστινιακή ηγεσία) ποτέ δεν αποδέχθηκε την διαδικασία αυτή και στο ότι χάρη στις συστηματικές προσπάθειες της κέρδισε τη διεθνή αλληλεγγύη στις ΗΠΑ και αλλού, όπως υποστήριζε ο Τσόμσκι. Η Αμερικανική ελίτ διακυβεύει πολύ μεγαλύτερα συμφέροντα στη Μ. Ανατολή από ό,τι στη Ν. Αφρική, και ο άξονας της πολιτικής της στην πρώτη προσδιοριζόταν πάντοτε από το κριτήριο της καλύτερης προστασίας της δυτικής πρόσβασης στις Αραβικές πετρελαιοπηγές και της συνακόλουθης ανάγκης να ενισχυθεί το Σιωνιστικό κράτος που από την ίδρυση του έπαιξε το ρόλο δυτικού χωροφύλακα της περιοχής. Αυτό, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι το Σιωνιστικό κεφάλαιο αποτελεί επίλεκτο τμήμα της

¹⁶⁹ *The Guardian* (29/09/1996).

υπερεθνικής ελίτ κάνει φανερό ότι οποιαδήποτε διαπραγματευτική διαδικασία για την επίλυση του Παλαιστινιακού υπό την αιγίδα της υπερεθνικής ελίτ θα οδηγούσε τελικά στη δημιουργία ενός προτεκτοράτου στην Παλαιστίνη.

Η ίδια η συμφωνία άλλωστε έδειχνε καθαρά το πως βλέπουν ένα μελλοντικό Παλαιστινιακό κρατίδιο οι Σιωνιστές Ισραηλινοί. Έτσι, όχι μόνο δεν δέχτηκαν καμία συζήτηση για την Ιερουσαλήμ (στην οποία επικαλούνται... Βιβλικό δικαίωμα — σε κατάφωρη παραβίαση της απόφασης του ΟΗΕ του 1947 που πρόβλεπε καθεστώς διεθνούς ζώνης για την πόλη), αλλά και η «αυτονομία» που παραχώρησαν στα κατεχόμενα αφορούσε βασικά την Γάζα, την οποία όμως από καιρό ήθελαν να ξεφορτωθούν λόγω του τεράστιου κόστους για το Ισραήλ (οικονομικού αλλά και σε ανθρώπινες ζωές) που απαιτούσε η κατοχή της, και τη ξεκομμένη από την υπόλοιπη Δυτική όχθη Ιεριχώ. Στην πραγματικότητα, όμως, ακόμη και τον καιρό που υπογραφόταν η συμφωνία του Όσλο, δεν αποκλειόταν ότι το Ισραήλ και οι ΗΠΑ θα επιτρέψουν τελικά τη δημιουργία ενός Παλαιστινιακού ψευτο-κράτους, που στην ουσία όμως θα αποτελούσε προτεκτοράτο τους. Και ο τρόπος είναι απλός. Είναι ο ίδιος τρόπος που εξασφάλισε και την αποδοχή της συμφωνίας Όσλο από την Παλαιστινιακή ελίτ γύρω από τον Αραφάτ. Γιατί εκείνο που θα έπρεπε να τονιστεί είναι πως τελικά οι Παλαιστίνιοι δεν υπέκυψαν λόγω της υπέρτερος στρατιωτικής δύναμης των Ισραηλινών αλλά κυρίως λόγω της οικονομικής συντριβής τους.

Έτσι, αμέσως μετά τον «πόλεμο» στον Περσικό, τα καθεστώτα του Κόλπου, που χρηματοδοτούσαν την Οργάνωση για την Απελευθέρωση της Παλαιστίνης - PLO (ΟΑΠ) και μέσω αυτής τις συντάξεις και τα επιδόματα χιλιάδων οικογενειών στα κατεχόμενα, έκοψαν απότομα όλες τις επιχορηγήσεις για να τιμωρήσουν την ΟΑΠ για τη στάση της στον πόλεμο, ενώ συγχρόνως εκδιώχτηκαν από το Κουβέιτ χιλιάδες Παλαιστινίων που έστελναν μέχρι τότε επιδόματα στις οικογένειες τους. Η συνέπεια ήταν ότι το 1993 η ΟΑΠ αναγκάστηκε να κόψει κάθε

επιχορήγηση σε πανεπιστήμια, κέντρα υγείας, εφημερίδες κ.λπ. αυξάνοντας τη φτώχεια και δημιουργώντας κύματα αγανάκτησης (φυσικά, η ελίτ της ΟΑΠ, όπως κάθε ελίτ, δεν περνά άσχημα — όπως απεκάλυψε η Al Fajr, Παλαιστινιακή εφημερίδα της διασποράς¹⁷⁰). Ιδιαίτερα, μάλιστα, όταν, σύμφωνα με σχετική έρευνα του Πανεπιστημίου Harvard, το Ακαθ. Εθν. Προϊόν (ΑΕΠ) των κατεχομένων ήταν στις αρχές της περασμένης δεκαετίας λιγότερο από 5% του Ισραηλινού, ενώ το κατά κεφαλή ΑΕΠ στη Δυτ. Όχθη ήταν 20% του Ισραηλινού και αυτό στη Γάζα 12%, η δε ανεργία στα κατεχόμενα έφθανε το 50%.¹⁷¹

Θα πρέπει να σημειωθεί εδώ ότι το πελώριο αυτό άνοιγμα δεν οφείλεται μόνο στο οικονομικό «θαύμα» του Ισραήλ, το οποίο δεν είναι βέβαια παρά το αποτέλεσμα του γεγονότος ότι η μεγάλη πλειοψηφία των κατοίκων του προέρχονται από τα μητροπολιτικά κέντρα και είναι εφοδιασμένοι με την πιο σύγχρονη τεχνογνωσία (σε αντίθεση με το πολύ χαμηλό αντίστοιχο επίπεδο τεχνογνωσίας των Αραβικών πληθυσμών). Εξίσου σημαντικό είναι το γεγονός ότι οι ΗΠΑ συνεισφέρουν (άμεσα ή έμμεσα) 20% του Ισραηλινού ΑΕΠ και ότι μέχρι το 1985 κάθε Ισραηλινός είχε εισπράξει, σε «πραγματικά» (δηλ. μη πληθωριστικά) εισοδήματα, 20 φορές το ποσό που είχαν δώσει οι ΗΠΑ στον μέσο Ευρωπαϊκό μέσω του Σχεδίου Μάρσαλ!¹⁷² Φυσικά, οι ΗΠΑ δίνουν βοήθεια και σε άλλες χώρες. Όμως, ενώ η βοήθεια, για παράδειγμα, στις Ινδίες αναλογούσε σε 11 σέντς κατά κεφαλή και στο Μπαγκλαντές \$2.70 κατά κεφαλή, η βοήθεια στο Ισραήλ ήταν \$935 κατά κεφαλή. Γι' αυτό και το Ισραήλ απορροφούσε το 40% της συνολικής ξένης βοήθειας των ΗΠΑ, οι οποίες έμμεσα χρηματοδοτούν την Ισραηλινή κατοχή και περιστασιακά διαμαρτύρονται υποκριτικά για τις κτηνωδίες του στρατού κατοχής...

¹⁷⁰ Βλ. *The Observer* (15/08/1993).

¹⁷¹ *Middle East Economic Digest/ The Guardian* (01 & 04/9/1993)

¹⁷² R.T. Naylor, *Bankers, Bagmen and Bandits* (Black Rose Press, 1990), σ. 156.

Σχετικό με το οικονομικό γονάτισμα των Παλαιστινίων όλα αυτά τα χρόνια είναι η μέθοδος με την οποία η υπερεθνική ελίτ συστηματικά επιδίωξε να τους αναγκάσει να δεχθούν την «λύση» Όσλο. Η Παγκόσμια Τράπεζα έσπευσε μόλις ανακοινώθηκε η προοπτική της συμφωνίας να θυμηθεί, μετά 25 χρόνια κατοχής, ότι στη Γάζα δεν έχουν σχολεία, νοσοκομεία και τη στοιχειώδη υποδομή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας και ανακοίνωσε πρόγραμμα 4,3 δισ. δολ. «έκτακτης βοήθειας», προϋποθέτοντας βέβαια την εφαρμογή της συμφωνίας. Στην ΕΟΚ, επίσης, ο «σοσιαλιστής» Ντελορ μόλις τότε θυμήθηκε το δράμα του Παλαιστινιακού λαού και υποσχέθηκε να βοηθήσει στη χρηματοδότηση έργων υποδομής της τάξης 300-500 εκ. δολ.¹⁷³ Τέλος, τα καθεστώτα στο Κόλπο υποσχέθηκαν περίπου \$466 εκ. δολ. αν υπογραφόταν η συμφωνία.¹⁷⁴

Το «ιστορικό βήμα» επομένως, στη καλύτερη περίπτωση, θα οδηγούσε στο μέλλον σε ένα ακόμα πιο ισχυρό στρατιωτικά και οικονομικά Ισραήλ (μετά το σταμάτημα της οικονομικής αιμορραγίας για την τήρηση της τάξης στα κατεχόμενα) που, σε συνεργασία με τις ελεγχόμενες από τη Δύση ηγεσίες των αυταρχικών Αραβικών καθεστώτων και ένα απόλυτα εξαρτημένο από τη δυτική οικονομική βοήθεια Παλαιστινιακό προτεκτοράτο, θα εξασφάλιζε την απρόσκοπτη ροή πετρελαίου (σε τιμές που μετά τον πόλεμο στον Κόλπο ήταν χαμηλότερες από το 1973!) η οποία θα επέτρεπε τη συνέχιση της οικο-καταστροφικής οικονομικής ανάπτυξης στο Βορρά. Με την εξουδετέρωση του Παλαιστινιακού κινήματος που σχεδιαζόταν ότι θα επιφέρει η εφαρμογή της συμφωνίας, ο «εχθρός» για τη Νέα Τάξη στη Μ. Ανατολή περιοριζόταν πια στα φονταμελιστικά κινήματα και τις εξαθλιωμένες μάζες που τα πλαισιώνουν...

Τη συμφωνία του Όσλο ακολούθησε δύο χρόνια μετά η συμφωνία της Ουάσιγκτον που υπογράφηκε με πολλές φανφάρες

¹⁷³ *The Guardian* (03/09/1993).

¹⁷⁴ *The Observer* (05/09/1993).

από τους Αραφάτ και Ραμπίν, οι οποίοι βραβεύτηκαν και με το Νόμπελ ειρήνης για τη πράξη τους αυτή, η οποία κάθε άλλο παρά στην ειρήνη οδήγησε. Πράγμα καθόλου περίεργο εφόσον οι συμφωνίες Όσλο και Ουάσιγκτον απλώς νομιμοποιούσαν μια μακρόχρονη εθνοκάθαρση που άρχισε στις αρχές του αιώνα μας, και ολοκληρώνεται σήμερα. Έτσι, το σχέδιο, που τόσο εύγλωττα περιέγραφε στο ημερολόγιο του ο ιδρυτής του Σιωνισμού Theodor Herzl, ακριβώς 100 χρόνια πριν, σήμερα υλοποιείται: «πρέπει να πάρουμε βαθμιαία τη γη από τα χέρια των (Αράβων) ιδιοκτητών στα εδάφη που μας παραχωρούνται και να προσπαθήσουμε να μεταφέρουμε τους φτωχότερους από τον πληθυσμό έξω από τα σύνορα μας, παρέχοντας τους εργασία στις 'δορυφορικές' χώρες, και στερώντας τους τη δυνατότητα απασχόλησης στη χώρα μας».¹⁷⁵

Αποτελεί, όμως, καθαρή ειρωνεία ότι η νέα συμφωνία απαιτούσε από τους Παλαιστίνιους ν' αποκηρύξουν εκείνες τις διατάξεις από τον Παλαιστινιακό Καταστατικό Χάρτη του 1968 που καλούσαν για τη διάλυση του κράτους του Ισραήλ, τη στιγμή που δεν υπήρχε ανάλογη απαίτηση για την από μέρους των Ισραηλινών αντίστοιχη αποκήρυξη του καταστατικού χάρτη του Σιωνιστικού κινήματος του 1897, ή της Διακήρυξης του Μπαλφουρ του 1917. Διότι, βέβαια, τα θεμέλια του σημερινού κράτους του Ισραήλ τέθηκαν αρχικά στο πρωτο συνέδριο του Σιωνιστικού κινήματος, δηλαδή, του κινήματος που διακήρυξε ότι η Παλαιστίνη ήταν η γη της επαγγελίας, με άλλα λόγια, η γη που υποσχέθηκε ...ο Θεός στους Εβραίους, η οποία έπρεπε να επανέλθει στον Βιβλικό δικαιούχο της με ο,τι αυτό αναγκαστικά συνεπαγόταν: την εθνοκάθαρση της Παλαιστίνης. Η «ατυχία» όμως των Σιωνιστών ήταν ότι τα προηγούμενα 2500 χρόνια η γη της Επαγγελίας δεν έμεινε ακατοίκητη και έτσι αναγκάστηκαν να εξανδραποδίσουν ένα άλλο έθνος που στο μεταξύ είχε εγκατασταθεί στην περιοχή. Στη συνέχεια, η Διακήρυξη του

¹⁷⁵ T. Herzl, *Selected Works*, τομ. 7, βιβλίο 1, σελ. 86.

Μπαλφούρ αναγνώρισε για πρώτη φορά το δικαίωμα των Εβραίων ν' αποκτήσουν μία «εθνική εστία» στην παλαιστίνη, τη στιγμή που κατοικούσαν μόνο 85.000 Εβραίοι στην περιοχή οι οποίοι κατείχαν μόλις το 2% της γης, έναντι 700.000 Αράβων (1914). Αλλά, η εγκαθίδρυση της Εβραϊκής εθνικής εστίας σε μία περιοχή ήδη κατοικημένη δεν σήμαινε βέβαια παρά την εθνοκάθαρση της. Ο στόχος άλλωστε του Σιωνισμού ήταν πάντοτε η εγκαθίδρυση ενός «εθνικά καθαρού» Εβραϊκού κράτους-έθνους στην παλαιστίνη, μέσω της μετανάστευσης εβραϊκών πληθυσμών από ολόκληρο τον κόσμο και της εκδίωξης του ιθαγενούς Αραβικού πληθυσμού.

Έτσι, ήδη από τον μεσοπόλεμο, άρχισε μία διαδικασία ειρηνικού στην αρχή εποικισμού της Παλαιστίνης, η οποία κατέληξε στην αύξηση του Εβραϊκού πληθυσμού από περίπου 85.000 το 1922 σε 445.000 (30% του πληθυσμού) το 1939. Μετά τον πόλεμο, όμως, όταν η παγκόσμια κοινή γνώμη προσπαθούσε ακόμη ν' αφομοιώσει την ναζιστική κτηνωδία του ολοκαυτώματος, οι Σιωνιστές επέτυχαν με τη βοήθεια των δυτικών τη γνωστή απόφαση του ΟΗΕ, η οποία υιοθετούσε το Σιωνιστικό σχέδιο για τη διχοτόμηση της Παλαιστίνης που παραχωρούσε πολύ σημαντικότερη αναλογία της γης στους Εβραίους από τη πληθυσμιακή τους αναλογία, όπως είδαμε παραπάνω. Στη συνέχεια, η «επίθεση» των Αράβων κατά του παρείσακτου κράτους έδωσε την ευκαιρία στους Ισραηλινούς να αρπάξουν το 77% της Παλαιστινιακής γης και ν' αρχίσουν μία διαδικασία βίαιης εθνοκάθαρσης (βλ. π.χ. τη σφαγή στο Deir Yasin) που συνεχίζεται μέχρι σήμερα. Χαρακτηριστικά, ο Μπεν Γκουριόν, ο ιδρυτής του κράτους του Ισραήλ, δήλωνε τότε ότι το νέο κράτος είχε ιδρυθεί πάνω σε τμήμα μόνο της γης του Ισραήλ και ότι «πρέπει να εγκαθιδρυθεί ένα δυναμικό κράτος που θα έχει στόχο την επέκταση». Η συνέπεια της πρώτης αυτής εθνοκάθαρσης ήταν ότι κάπου 780.000 Άραβες, το 80% του Αραβικού πληθυσμού, «μεταφέρθηκε» το 1948, κυρίως με τη βία,

έξω από τη Παλαιστίνη,¹⁷⁶ για να υλοποιηθεί η ευχή του πρώτου Σιωνιστή προέδρου του Ισραήλ, του Weizmann, ότι η Παλαιστίνη πρέπει να γίνει «τόσο Εβραϊκή όσο Αγγλική είναι η Αγγλία».¹⁷⁷

Τα δημογραφικά δεδομένα προφανώς επέβαλαν τον δίκαιο καταμερισμό της Παλαιστινιακής γης σε μία πολυπολιτισμική κοινωνία, όπως συνιστούσαν τότε φωτισμένα Εβραϊκά μυαλά σαν την Hannah Arendt. Όμως οι Σιωνιστές απαιτούσαν το «καθαρό» Εβραϊκό κράτος. Από τότε και μέχρι σήμερα, το Σιωνιστικό κράτος, με μία πολιτική συνεχούς επέκτασης της κατεχόμενης από αυτό γης, σε συνδυασμό με τους παράνομους εποικισμούς στη κλεμμένη γη και της μαζικής εισαγωγής Σιωνιστών από όλο τον κόσμο (και παράλληλης απαγόρευσης των Παλαιστίνιων να επιστρέψουν στη γη τους) προχώρησε στη συστηματική εθνοκάθαρση της Παλαιστίνης.

Η εθνοκάθαρση αυτή εντάθηκε μετά τον πόλεμο των 6 ημερών του 1967, με τη δραστική εδαφική επέκταση του Ισραήλ και τον εποικισμό νέων περιοχών στα κατεχόμενα και στην Ιερουσαλήμ, σε κατάφωρη παραβίαση των διεθνών συνθηκών της Γενεύης, που απαγορεύουν την εγκατάσταση πολιτών της κατακτήτριας δύναμης στις κατεχόμενες περιοχές. Έτσι, τον καιρό της νέας συμφωνίας Ραμπίν-Αραφάτ, οι εβραίοι άποικοι στην παλαιστίνη έφθαναν τις 140.000 (10-15% του πληθυσμού) αλλά κατείχαν (μαζί με τη γη που ανήκει στο κράτος) περίπου 40% της Παλαιστινιακής γης.¹⁷⁸ Εντούτοις, παρά τις συνεχείς εθνοκάθαρσης, 800.000 από τους κατοίκους του Ισραήλ, το οποίο επίσημα αυτοκαθορίζεται ως «Εβραϊκό κράτος», είναι Άραβες (περίπου 16% του πληθυσμού). Επίσημα, οι Ισραηλινοί Άραβες απολαμβάνουν ίσων δικαιωμάτων (μολονότι μόνο 7% των βουλευτών στη Knesset είναι Άραβες) αλλά στην πράξη

¹⁷⁶ *The Guardian* (28/10/1991). Βλ. και την αποκωδικοποίηση των εγγράφων του Φορειν Οφφίς, *The Guardian* (04/02/1995).

¹⁷⁷ Nur Mashalha, *Expulsion of the Palestinians, the concept of 'Transfer' in Zionist political thought 1882-1948* (1993).

¹⁷⁸ John Gittings, *The Guardian* (07/01/1995).

υφίστανται μερικές κατάφωρες και πολλές συγκεκαλυμμένες διακρίσεις που αν τις εφάρμοζε οποιοδήποτε άλλο κράτος κατά των Εβραίων κατοίκων του θα επέσυρε τον αυτόματο χαρακτηρισμό του «αντισημιτικού». Για παράδειγμα, δεν έχει υπάρξει ποτέ Άραβας υπουργός, ανώτατος δικαστής, διοικητής μεγάλης δημόσιας επιχείρησης, ή ανώτερο στέλεχος στη κρατική τίλλε-ραδιοφωνία.¹⁷⁹ Το καθημερινό απαρτχάιντ που αντιμετωπίζουν οι Ισραηλινοί Άραβες έχει αποτέλεσμα ότι οι 10 κοινότητες στο Ισραήλ με τη μεγαλύτερη ανεργία είναι Αραβικές και ότι το 40% των οικογενειών τους ζει κάτω από το όριο της φτώχειας.¹⁸⁰

Η πολιτική όμως της εθνοκάθαρσης δεν είναι απλώς η πολιτική της εθνικιστικής Ισραηλινής δεξιάς. Η εργατική γραφειοκρατία ελεγχόταν παντα από τους Σιωνιστές και με κάθε τρόπο ενθάρρυνε την πολιτική που συνοψίζεται στο μότο «δουλειές μόνο για τους Εβραίους». Το Εργατικό κόμμα άλλωστε, το οποίο πρωταγωνίστησε τη προηγούμενη δεκαετία στην ολοκλήρωση της εθνοκάθαρσης, ήδη από την ίδρυση του έχει βασική πολιτική ότι η Εβραϊκή «αποκλειστικότητα» έχει προτεραιότητα έναντι κάθε συνεργασίας με τους Άραβες εργάτες και αγρότες. Δεν είναι άλλωστε τυχαίο ότι ακόμη και τα κιμπούτς, που τόσο έχουν εγκωμιαστεί από την δυτική Αριστερά ως ένας νέος τρόπος κοινοτικής ζωής, κτίστηκαν συνήθως πάνω σε γη που ανήκε σε Άραβες αγρότες, ότι δεν υπάρχει ούτε ένα Άραβο-Εβραϊκό κιμπούτς, και ότι όλα επιχορηγούνται από Σιωνιστικά κεφαλαία.¹⁸¹

Η μαζική αυτή εθνοκάθαρση θα ήταν βέβαια αδύνατη εάν όλα αυτά τα χρόνια οι δυτικές ελίτ, με προεξάρχουσα την Αμερικανική, δεν τροφοδοτούσαν οικονομικά και σε εξοπλισμούς το Σιωνιστικό κράτος, με στόχο τον έλεγχο «δι αντιπροσώπου»

¹⁷⁹ Jerrold Kessel, *The Guardian* (04/12/1993).

¹⁸⁰ M. Wallcott, *The Guardian* (04/10/2000).

¹⁸¹ Hanegbi, Machover & Orr, «The class nature of Israeli society», *New Left Review*, No. 65 (Ιανουάριος-Φεβρουάριος, 1971).

της Μέσης Ανατολής και των ζωτικών για τη δυτική οικονομία πετρελαίων της. Παράλληλα, το Σιωνιστικό λόμπι, το οποίο έχει προνομιακή θέση στην Αμερικανική ελίτ,¹⁸² ελέγχοντας από τους Τάιμς της Ν. Υόρκης μέχρι τη Γερουσία — ο γερουσιαστής Pat Buchanan την ονόμαζε «έδαφος κατεχόμενο από τους Ισραηλινούς» — και... το Χόλυγουντ (όπως είχε καταγγείλει ο Μάρλον Μπράντο), φρόντιζε ώστε η εθνοκάθαρση της Παλαιστίνης να αποτελεί μόνιμο στόχο της εξωτερικής πολιτικής της μοναδικής υπερδύναμης.

Από τότε και μέχρι σήμερα, το Σιωνιστικό κράτος συνέχισε την αμείλικτη εθνοκάθαρση με την κατάφωρη παραβίαση διεθνών συνθηκών που απαγορεύουν τον εποικισμό κατεχόμενων εδαφών, με την παραβίαση της ίδιας της απόφασης του ΟΗΕ που ίδρυσε το κράτος του Ισραήλ το 1948 και επέβαλε καθεστώς διεθνούς ζώνης για την Ιερουσαλήμ, με τα Χιτλερικής έμπνευσης ομαδικά αντίποινα κατά των αντιστεκόμενων Παλαιστινίων κ.λπ.

Η σημερινή επομένως κρίση, που είναι συνέχεια της μόνιμης κρίσης στην περιοχή, δεν αποτελεί παρά το αναπόφευκτο αποτέλεσμα του ιδιότυπου ρατσισμού τον οποίο αποτελεί ο Σιωνισμός. Διότι βέβαια λίγοι θ αμφισβητούσαν το δικαίωμα όσων Εβραίων της διασποράς ήθελαν να επιστρέψουν στην Παλαιστίνη, αμέσως μετά τον συστηματικό εγκληματικό Ναζιστικό διωγμό. Όμως, οι Σιωνιστές, δεν ήθελαν ν' αρκεστούν στο μοίρασμα της Παλαιστινιακής γης σε μία πολυπολιτισμική κοινωνία, όπως συνιστούσαν φωτισμένα Εβραϊκά μυαλά σαν την Hannah Arendt, αλλά απαιτούσαν το «καθαρό» Εβραϊκό κράτος. Έτσι, άρχισε η τραγωδία των τελευταίων 50 ετών που έχει στοιχίσει τη ζωή σε χιλιάδες Ισραηλίτες και σε πολλαπλάσιους Παλαιστίνιους, χάρη στη ναζιστική μέθοδο της πρόκλησης πολλαπλάσιων απωλειών στον Αραβικό πληθυσμό, για κάθε

¹⁸² N. Chomsky, «Israel, the Holocaust and Antisemitism» συνεντεύξη στον D. Barsamian (24/10/1986).

Εβραϊκή απώλεια, που εφαρμόζει η Σιωνιστική κρατική τρομοκρατία.

Επιπρόσθετα, κάπου μισό εκατομμύριο Παλαιστίνιοι ζουν ακόμη σε προσφυγικά στρατόπεδα στη Γκάζα, εκτός από τους εκατοντάδες χιλιάδες που είναι διασκορπισμένοι στο Λίβανο, την Ιορδανία κ.λπ. Όλοι αυτοί, δηλαδή οι μισοί περίπου Παλαιστίνιοι που ζουν έξω από τα κατεχόμενα, με βάση τις συμφωνίες Όσλο-Ουάσινγκτον, έχαναν κάθε δικαίωμα επιστροφής στα σπίτια τους, εφόσον πάνω σε αυτά έχει κτιστεί το «εθνικά καθαρό» Ισραήλ.

Σήμερα, η μακρόχρονη διαδικασία εθνοκάθαρσης έχει οδηγήσει στη κατάσταση όπου, όπως τονίζει ο Ισραηλινός ακαδημαϊκός Israel Shahak, «με οποιαδήποτε κριτήρια, το κράτος του Ισραήλ πρέπει να θεωρηθεί ένα ρατσιστικό κράτος».¹⁸³ Η «ειρηνευτική» διαδικασία που εγκωμιαζόταν από τον Κλίντον¹⁸⁴ και κομπανία, αλλά και από διάφορους «αριστερούς», πάντα εθεωρείτο ως μία άσκηση για τον «μόνιμο διαχωρισμό» Εβραίων και Παλαιστίνιων. Ο Ραμπίν, άλλωστε, μόλις τον Γενάρη του 1995, δήλωνε απερίφραστα ότι είναι υπέρ ενός εδαφικού απαρτχάιντ διότι οι Παλαιστίνιοι «είναι μία οντότητα διαφορετική από εμάς, θρησκευτικά, πολιτικά, εθνικά». Σε επιβράβευση των προσπαθειών του για την ολοκλήρωση της εθνοκάθαρσης ο Ραμπίν πήρε και το Νόμπελ ειρήνης!

Η κατάρρευση των συμφωνιών Όσλο και Ουάσινγκτον και η πορεία προς τη νέα ιντιφάντα και τη σημερινή προσπάθεια κατάπνιξης της Παλαιστινιακής εξέγερσης ήταν επομένως αναπόφευκτη. Ιδιαίτερα, όταν οι συμφωνίες αυτές, όπως είδαμε παραπάνω, δεν βασιζόντουσαν καν στις πρηγούμενες αποφάσεις του ΟΗΕ για την επιστροφή των εδαφών που κατακτήθηκαν μετά το 1967 και την επιστροφή του σχεδόν ενός εκατομμυρίου προσφύγων. Έτσι, τα διάφορα «Μπαντουσταν» που ιδρύθηκαν μετά το Όσλο εξαρτιόντουσαν απόλυτα από το Ισραήλ, ακόμη και

¹⁸³ D. Hirst, *The Guardian* (02/12/1994).

¹⁸⁴ Για τους στόχους της Pax Americana στην περιοχή, βλ. Τ. Φωτόπουλος, *Ο Πόλεμος στον Κόλπο*, ό.π.

για το ηλεκτρικό, το νερό και τις επικοινωνίες. Όταν οι Ισραηλινές «παραχωρήσεις» είχαν ολοκληρωθεί με βάση τις συμφωνίες αυτές, οι Σιωνιστές ακόμη κατείχαν το 60% της δυτικής όχθης και το 20% της Γάζας, ενώ από το Οσλο και μετά οι παράνομοι έποικοι έχουν σχεδόν διπλασιαστεί, από 100.000 σε 195.000.¹⁸⁵ Δεν είναι λοιπόν περίεργο ότι οι Παλαιστίνιοι, που σήμερα αποτελούν το ένα τρίτο του συνολικού (μαζί με τους Ισραηλίτες) πληθυσμού στην περιοχή, κατέχουν το 22% της γης και έχουν πρόσβαση μόλις στο 10% του νερού.¹⁸⁶

Το δίλημμα στο οποίο βρέθηκε ο Παλαιστινιακός λαός στο τέλος της προηγούμενης δεκαετίας ήταν επομένως σαφές: ή θα υπέκυπταν στην νομιμοποίηση του απαρτχάιντ, ή θα αγωνιζόντουσαν για τη δημιουργία ενός νέου ριζοσπαστικού κινήματος, το οποίο θα εκτεινόταν και στα προοδευτικά Εβραϊκά στοιχεία, με στόχο μία πολυπολιτισμική συνομοσπονδία Παλαιστινιακών και Εβραϊκών κοινοτήτων που θα καλύπτει όλο το έδαφος της ιστορικής Παλαιστίνης. Η σημερινή όμως αύξηση των Σιωνιστών Εβραίων φονταμενταλιστών, ιδιαίτερα μεταξύ των νέων από φτωχές οικογένειες μεσανατολικής καταγωγής οι οποίες αποτελούν το 30% του πληθυσμού, κάνει ιδιαίτερα δύσκολο παρόμοιο εγχείρημα. Όπως παρατηρεί γνωστός Ισραηλινός δημοσιογράφος, «το Ισραήλ στο λίκνι προσεχές μέλλον θα γίνει ένα πολύ συντηρητικό θρησκευτικό κράτος».¹⁸⁷ Το μίγμα άλλωστε φονταμενταλιστών ορθόδοξων Εβραίων και ακραίων Σιωνιστών που στήριζε τις κυβερνήσεις Νετανιάχου-Σαρόν ήταν εκρηκτικό. Είναι δε χαρακτηριστικό ότι ακόμη και η πιο μετριοπαθής πτέρυγα των Σιωνιστών, στο Εργατικό κόμμα, παραδέχεται ότι «χωρίς το άνοιγμα προς τους ορθόδοξους

¹⁸⁵ T. Llewellyn, *The Observer* (15/10/2000).

¹⁸⁶ E. MacAskill, *The Guardian* (14/10/2000).

¹⁸⁷ *The Guardian* (22/08/1997).

Εβραίους δεν έχουν ελπίδα να κερδίσουν την εξουσία στο μέλλον».¹⁸⁸

Αναπόφευκτα, η συμφωνία του Οσλο όχι μόνο δεν οδήγησε στη δημιουργία σημαντικών μεσαίων στρωμάτων που θα στήριζαν τη νέα Παλαιστινιακή ελίτ αλλά, αντίθετα, κατέληξε στην αύξηση του αριθμού των Παλαιστινίων κάτω από το όριο της φτώχειας. Δεν είναι λοιπόν εκπληκτικό ότι τόσο η συμφωνία του Οσλο όσο και το καθεστώς Αραφάτ έχασαν σημαντικό τμήμα της υποστήριξης από τα λαϊκά στρώματα που στράφηκαν στον ισλαμικό φονταμενταλισμό και αποτελούν σήμερα τη βάση της νέας ιντιφάντας, την οποία υποστήριξε και η υπό τον Αραφάτ ελίτ με στόχο να κερδίσει ένα διαπραγματευτικό χαρτί στις τελικές διαπραγματεύσεις για την παγίωση της εθνοκάθαρσης.

Η Σιωνιστική απάντηση στη νέα ιντιφάντα πλησιάζει τα όρια Ναζιστικής θηριωδίας. Έτσι, ενώ σε ολόκληρη την πρώτη ιντιφάντα η αναλογία μεταξύ Παλαιστινίων και Ισραηλινών νεκρών ήταν επτά προς ένα, στην νέα ιντιφάντα η αναλογία αυτή υπερδιπλασιάστηκε.¹⁸⁹ Η εξήγηση είναι απλή. Οι Σιωνιστικές δυνάμεις άλλαξαν τακτική εφόσον η διαταγή που είχαν δεν ήταν «απλώς» να σπάζουν τα κόκκαλα των πετροβολητών της Παλαιστινιακής νεολαίας, όπως τους είχε διατάξει ο «ειρηνοποιός» Ραμπιν, αλλά να τους δολοφονούν εν ψυχρώ, όπως δείχνει το γεγονός ότι το 83% των τραυμάτων ήταν στο θώρακα και το κεφάλι.¹⁹⁰ Έτσι, σύμφωνα με την LAW, την Παλαιστινιακή ΜΚΟ για την προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων¹⁹¹ που είναι γνωστή για την ακρίβεια των πληροφοριών της, από την αρχή της νέας ιντιφάντα μέχρι σήμερα (Μάρτης 2003), έχουν σκοτωθεί από τους Ισραηλινούς 2,232 Παλαιστίνιοι, η συντριπτική πλειοψηφία των οποίων (1,806)

¹⁸⁸ Βλ. δηλώσεις Μπαράκ όταν κέρδισε την ηγεσία του Εργατικού κόμματος τον Ιούνιο του 1997, *The Guardian* (22/08/1997).

¹⁸⁹ B. Whitaker, *The Guardian* (27/10/2000).

¹⁹⁰ J. Odeh, *The Guardian* (01/11/2000).

¹⁹¹ LAW bulletin (Tuesday, March 18, 2003).

είναι πολίτες και 465 από αυτούς παιδιά. Ακόμη οι παράνομες δολοφονίες από τα εκτελεστικά αποσπάσματα του Σιωνιστικού στρατού έχουν φθάσει από τότε τις 136. Παράλληλα, στο πλαίσιο των Χιτλερικής έμπνευσης μαζικών αντίποινων, 1,133 σπίτια Παλαιστινίων γκρεμίστηκαν από τις Ισραηλινές μπουλντόζες — σε μία περίπτωση ψυχρής δολοφονίας θάβοντας κάτω από την μπουλντόζα και την 23χρονη Αμερικανίδα ακτιβίστρια Rachel Corrie!

Τα ΜΜΕ στη Δύση, και κυρίως στις ΗΠΑ που ελέγχονται περισσότερο από το Σιωνιστικό λόμπι, ακολούθησαν μία εκστρατεία συγκάλυψης του εγκλήματος αυτού, παρουσιάζοντας τις (ουσιαστικά) εκτελέσεις των Παλαιστινίων ως αποτέλεσμα διασταυρούμενων πυρών δύο ένοπλων πλευρών, όπου η μία πλευρά εσκεμμένα εξέθετε τα παιδιά της στην πρώτη γραμμή για να κερδίσει τις εντυπώσεις! Είναι δε ενδεικτικό της αξιοπιστίας των περίφημων ανθρωπιστικών ΜΚΟ (αλλά και του ελέγχου που ασκούν σε αυτές οι δυτικές ελίτ) ότι ακολούθησαν και αυτές την γραμμή των «ίσων αποστάσεων» και όχι μόνο δεν απαίτησαν την παραπομπή των Ισραηλινών εγκληματιών πολέμου σε διεθνές δικαστήριο, σύμφωνα με την σχετική απόφαση της Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ, αλλά απλώς μιλούσαν για κάποια «ανεξάρτητη έρευνα», μη διστάζοντας να κάνουν και καταμερισμό ευθυνών μεταξύ θύτη (κατοχικής δύναμης) και θύματος!¹⁹²

Η ένταξη του «Παλαιστινιακού» στον πόλεμο κατά της «τρομοκρατίας»¹⁹³

Οι πραγματικοί στόχοι του διαρκούς πόλεμου κατά της τρομοκρατίας, όπως είδαμε στα προηγούμενα κεφάλαια, αναφέρονται στη συντριβή κάθε κινήματος αντίστασης κατά της

¹⁹² Διεθνής Αμνηστεία (01/11/2000) & Human Rights Watch (17/10/2000).

¹⁹³ Το τμήμα αυτό στηρίζεται στα άρθρα μου στην *Ελευθεροτυπία* της (15/12/2001) & (20/04/2002).

Νέας Τάξης που (μετά την παγκοσμιοποίηση της οικονομίας της αγοράς) διαχειρίζεται η υπερεθνική ελίτ. Η συντριβή του «κράτους-ταραξία» των Αφγανών φονταμενταλιστών οδήγησε την Σιωνιστική ελίτ σε μία συστηματική (και κτηνώδη) προσπάθεια για την συντριβή του Παλαιστινιακού κινήματος¹⁹⁴ που αναμένεται να ολοκληρωθεί με την σημερινή καθεστωτική αλλαγή στο Ιράκ. Έτσι, ενώ παλαιότερα η Αμερικανική ελίτ διαχώριζε (για λόγους τακτικής) το Παλαιστινιακό κίνημα από την Αλ Κάιντα, με αφορμή την 11/9 και τις επιθέσεις αυτοκτονίας κατά του Ισραήλ, κατέταξε και επίσημα τις Παλαιστινιακές οργανώσεις στις τρομοκρατικές και πάγωσε τα περιουσιακά τους στοιχεία. Ανάλογη στάση μονομερούς πίεσης κατά της Παλαιστινιακής ηγεσίας υιοθέτησε και η Ε.Ε. επιβεβαιώνοντας ότι ο στόχος της συντριβής του Παλαιστινιακού κινήματος αποτελεί γενικότερο στόχο της υπερεθνικής ελίτ και όχι μόνο της Αμερικανής. Εδώ θα έπρεπε όμως να τονιστεί ότι δεν είναι απλώς κάποιο «Σιωνιστικό λόμπι» που καθορίζει την πολιτική αυτή της υπερεθνικής ελίτ. Στην πραγματικότητα, οι Σιωνιστές αποτελούν σήμερα συστατικά στοιχεία της υπερεθνικής ελίτ λόγω της οικονομικής, πολιτικής αλλά και γενικότερα κοινωνικής δύναμης τους. Θα αναφέρω εντελώς ενδεικτικά τα ακόλουθα τρία παραδείγματα.

Αντίθετα με τη κυβέρνηση Κλίντον, η σύνθεση της κυβέρνησης Μπους χαρακτηρίζεται από την παντελή σχεδόν έλλειψη Σιωνιστών. Όπως όμως παρατηρούσε σχετικά γνωστός αρθρογράφος της *Washington Post*,¹⁹⁵ «η αμερικανοεβραϊκή κοινότητα, που αποτελεί μία ελάχιστη μειοψηφία του συνολικού αμερικανικού πληθυσμού, λιγότερο από το 2%, έχει, κατά κάποιον τρόπο, κατορθώσει να αντιμετωπίζεται σαν να είναι η πλειονότητα του πληθυσμού. Όπως ακριβώς λοιπόν οι άνδρες δεν μετράνε πόσοι άνδρες υπάρχουν στην κυβέρνηση... έτσι ακριβώς

¹⁹⁴ Βλ. περιοδικό «Περιοδική Δημοκρατία», αρ. 3 (Οκτώβριος 2001) και αρ. 1 (Φεβρουάριος 2001).

¹⁹⁵ Richard Cohen, *Washington Post/Τα Νέα* (20/01/2001).

και οι Εβραίοι δεν αναζητούν την επιβεβαίωση μέσω ενός εκπροσώπου που βρίσκεται πολύ κοντά στον πρόεδρο των ΗΠΑ». Δεν είναι άλλωστε περίεργο ότι ο πατέρας του σημερινού Προέδρου έχασε τις εκλογές επειδή απλώς απείλησε το Ισραήλ με οικονομικές κυρώσεις.¹⁹⁶ Αντίστοιχα, στη Βρετανία, ο ειδικός διαπραγματευτής που διόρισε η κυβέρνηση Μπλερ για διαμεσολάβηση στην διαμάχη Ισραήλ-Παλαιστίνιων ήταν ο πολυεκατομμυριούχος λόρδος Levy, αφοσιωμένος Σιωνιστής και μεγαλο-χρηματοδότης του Εργατικού κόμματος.¹⁹⁷ Και τέλος, η ακόλουθη απίστευτη περίπτωση. Για πρώτη φορά στα επιστημονικά χρονικά, όπως αποκάλυψε ο Ομπσέρβερ, ερευνητικό άρθρο που δημοσιεύθηκε σε σημαντικό επιστημονικό περιοδικό (*Human Immunology*) αποσύρθηκε από τους έκδοτες ΜΕΤΑ την δημοσίευση του και οι συνδρομητές του κλήθηκαν να σκίσουν τις σχετικές σελίδες. Αιτία; Το γεγονός ότι το άρθρο αυτό, αμφισβητώντας το Βιβλικό δόγμα που αποτελεί ιδεολογική βάση του Σιωνιστικού κράτους και ιδιαίτερα τον μύθο του περιουσίου και ανώτερου γενετικά Εβραϊκού λαού, αποδείκνυε ότι οι Παλαιστίνιοι και οι Εβραίοι είναι γενετικά ίδιοι!¹⁹⁸

Οι Σιωνιστές-μέλη της υπερεθνικής ελίτ δεν έκρυψαν ποτέ τις επιδιώξεις τους στη Μέση Ανατολή. Οι Παλαιστίνιοι, σύμφωνα με τα σχέδια αυτά, δεν θα έπρεπε ποτέ ν' αποκτήσουν μία πραγματική κρατική οντότητα (πέρα από κάποια παρωδία κράτους απόλυτα ελεγχόμενου πολιτικο-στρατιωτικά και οικονομικά από το Ισραήλ) που θ' αποτελούσε και μόνιμη πηγή φθηνής εργασίας στην Ισραηλινή οικονομία.¹⁹⁹ Παράλληλα, το ίδιο το Σιωνιστικό κράτος, που αποτελεί μία μόνιμη παρουσία στη

¹⁹⁶ Julian Borger, *The Guardian* (25/10/2001).

¹⁹⁷ Paul Foot, *Γκαρντιαν*, 11/12/01

¹⁹⁸ Robin McKie, *The Observer* (25/11/2001).

¹⁹⁹ George Szamuely, *The Observer* (12/08/2001). Βλ. και Νόαμ Τσόμσκι, «Al-Aqsa Intifada», *Alternative Infodormation Centre* (20/10/2000).

Μέση Ανατολή της δυτικής και σήμερα της υπερεθνικής ελίτ, η οποία το εξοπλίζει και το χρηματοδοτεί με 3 δις δολ το χρόνο, εξασφαλίζει τα συμφέροντα της στην περιοχή. Ήταν η πολιτική αυτή που οδήγησε στη δημιουργία ενός επεκτατικού Σιωνιστικού κράτους, σε αντίθεση με τις προτάσεις προοδευτικών Εβραίων για τη δημιουργία μίας πολυπολιτισμικής συνομοσπονδίας των λαών της περιοχής. Το αποτέλεσμα της πολιτικής αυτής ήταν ότι οι Σιωνιστές, ενώ στις αρχές του πρώτου παγκόσμιου πόλεμου, όπως είδαμε παραπάνω, έλεγχαν λιγότερο από το 2% της Παλαιστινιακής γης, σήμερα ελέγχουν σχεδόν το 90%, ενώ οι πιο «προοδευτικές» προτάσεις της ελίτ για την επίλυση του Παλαιστινιακού προβλέπουν την μείωση στο 78% (έναντι 55% που προέβλεπε η απόφαση του ΟΗΕ το 1948)!

Στο προηγούμενο τμήμα είδαμε τις μεθόδους που χρησιμοποιήθηκαν για την εφαρμογή των σχεδίων αυτών, δηλαδή, στην πρώτη φάση, τους Αραβο-Ισραηλινούς πολέμους, όπου η συντριπτική τεχνολογική υπεροχή που απολάμβανε το Σιωνιστικό κράτος, ως παρακλάδι των δυτικών ελίτ, το οδήγησε στη συνεχή εξάπλωση του και την ωμή κατοχή και εποικισμό των Παλαιστινιακών εδαφών, σε κατάφωρη παραβίαση του διεθνούς δικαίου και των αποφάσεων του ΟΗΕ. Είδαμε κατόπιν ότι, σε μία δεύτερη φάση, την περασμένη δεκαετία, οι Σιωνιστές άρχισαν μία διαπραγματευτική διαδικασία με την Παλαιστινιακή ηγεσία που στόχο είχε τον εξαναγκασμό των Παλαιστίνιων στην εκούσια εφαρμογή των Σιωνιστικών σχεδίων. Δεν ήταν λοιπόν περίεργο ότι η λαϊκή πίεση ανάγκασε τελικά την Παλαιστινιακή ηγεσία να αποσυρθεί από ένα τελικό διακανονισμό στο Καμπ Ντέιβιντ το 2000 που επισημοποιούσε τη δημιουργία μίας παρωδίας Παλαιστινιακού κράτους. Συγχρόνως, οι Παλαιστινιακές αντιστασιακές οργανώσεις που ανέλαβαν τον αγώνα κατά των Σιωνιστών, τον οποίο είχε εγκαταλείψει πια η Παλαιστινιακή ηγεσία, δημιούργησαν μία παράλληλη διοίκηση (με την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών κ.λπ.) ελέγχοντας μεγαλύτερο τμήμα του λαού από την Παλαιστινιακή αρχή. Ήταν αυτή η επικίνδυνη (για

τους Σιωνιστές) εξέλιξη που επέβαλε την ανάγκη συντριβής των οργανώσεων αυτών ως «τρομοκρατικών» πριν να προχωρήσει η εφαρμογή του σχεδίου για τη δημιουργία ενός Παλαιστινιακού κρατιδίου-προτεκτοράτου της υπερεθνικής ελίτ.

Είναι όμως χαρακτηριστική η στάση της κεντρο-«Αριστεράς» και των Πράσινων στο έγκλημα κατά του Παλαιστινιακού λαού που εκτυλίσσεται. Οι Μπλερ, Σρέντερ κ.λπ. και τα όργανα τους στα ΜΜΕ υιοθετούν μία συσκοτιστική πολιτική «ίσων αποστάσεων», όπου οι Παλαιστίνιοι καλούνται να καθίσουν στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων για να νομιμοποιήσουν τον εξανδραποδισμό τους, ενώ οι βομβαρδισμοί αμάχων με F-16, οι επίσημες κρατικές δολοφονίες ύποπτων, τα επίσημα βασανιστήρια, τα ομαδικά αντίποινα εναντίον ενός λαού υπό κατοχή και οι (ουσιαστικά) εκτελέσεις παιδιών που πετούν πέτρες στα στρατεύματα κατοχής εξομοιώνονται με τις «τρομοκρατικές» επιθέσεις αυτοκτονίας «φανατικών ισλαμιστών». Η πολιτική των «ίσων αποστάσεων» μπροστά στην σφαγή στην Παλαιστίνη που τηρούν τα ελεγχόμενα από την υπερεθνική ελίτ ΜΜΕ, καθώς και οι διάφορες ΜΚΟ για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων οι οποίες άμεσα η έμμεσα χρηματοδοτούνται από την ίδια, αποτελεί το ιδεολογικό προπέτασμα καπνού για την συγκάλυψη των πραγματικών ενόχων. Έτσι, σε μία άθλια συμπαιγνία, η υπερεθνική ελίτ και οι πολιτικοί εκπρόσωποί της (κυβερνήσεις των ΗΠΑ και της ΕΕ) υποκρίνονται ότι «αγωνίζονται» να σταματήσουν την σφαγή απαιτώντας από... τα θύματα να σταματήσουν να αυτοκτονούν παρασύροντας μαζί τους στον θάνατο και τους θύτες και δηλώνοντας αδυναμία να αναγκάσουν τους δεύτερους να σταματήσουν τη σφαγή! Και αυτό όταν είναι γνωστό ότι το απόλυτα εξαρτημένο από τη Δύση Σιωνιστικό κράτος θα κατέρρεε σε ένα 24ωρο αν διέκοπτε κάθε σχέση μαζί του η υπερεθνική ελίτ και τα παρακλάδια της. Όμως, η ατζέντα της είναι διαφορετική: η συντριβή του Παλαιστινιακού κινήματος που εξ αρχής αποτελούσε τον επόμενο (μετά το Αφγανιστάν) στόχο

του «πόλεμου κατά της τρομοκρατίας». Και είναι περιττό βέβαια ν' αναφερθεί κανείς στην άθλια περίπτωση των καρπαζοεισπράκτορων του ΠΑΣΟΚ που στο εσωτερικό της χώρας παριστάνουν τον ένθερμο υποστηρικτή των Παλαιστίνιων ενώ στο εξωτερικό δεν τολμούν ούτε να υιοθετήσουν την απόφαση της Επιτροπής Δικαιωμάτων του ΟΗΕ που καταδικάζει τις μαζικές δολοφονίες Παλαιστίνιων, ή την πρόταση να επιβληθούν κυρώσεις κατά του Σιωνιστικού κράτους²⁰⁰ (όπως έκαναν ακόμη και άλλες κυβερνήσεις στην ΕΕ).

Έτσι, με τη συγχορδία των ΜΜΕ και των ανθρωπιστικών οργανώσεων που εξισώνουν τη βία των θυμάτων με αυτή των θυτών αναλήφθηκε μία πελώρια προσπάθεια συγκάλυψης της σφαγής στην Τζενίν τον Απρίλη του 2002 που περιλάμβανε αναφορές σε δήθεν ...μεγάλες «μάχες» στην Τζενίν — όπου οι θύτες έθαβαν ζωντανές οικογένειες στα ερείπια σπιτιών,²⁰¹ τα οποία βομβάρδιζαν με F16, Απάτσι και τανκς ενώ τα θύματα αμυνόντουσαν με αυτοσχέδιες βόμβες και ελαφρά ατομικά όπλα! Όμως, η βία των καταπιεστών δεν μπορεί ποτέ να εξισωθεί με αυτή των καταπιεσμένων, ανεξάρτητα από τον άμεσο στόχο της βίας, διότι, μολονότι και οι δύο μορφές βίας, όταν στρέφονται κατά της ανθρώπινης ζωής, είναι αποδοκιμαστέες πολιτικά και ηθικά, υπάρχουν θεμελιακές διαφορές μεταξύ τους, όπως είδαμε στο πρώτο κεφάλαιο. Δεν θα πρέπει άλλωστε να ξεχνάμε ότι οι πολίτες που ανήκουν στην πλευρά των καταπιεστών είναι αθώοι μόνο εφόσον τάσσονται σαφώς εναντίον των εγκλημάτων που διαπράττουν εν ονόματι τους οι σφαγείς. Έτσι, είναι πράγματι αθώοι οι λίγες εκατοντάδες Ισραηλινοί πολίτες που αρνούνται να υπηρετήσουν στον Σιωνιστικό Στρατό, όπως είναι αθώοι και οι ελάχιστοι στην ριζοσπαστική Ισραηλινή, ή γενικότερα Εβραϊκή, Αριστερά που καταγγέλλουν ότι η απώτερη αιτία του κύκλου της βίας είναι ο Σιωνισμός και η συνακόλουθη πολιτική της εκδίωξης

²⁰⁰ Βλ. *The Guardian* (09/04/2002) και (16/04/2002).

²⁰¹ Βλ. Suzanne Goldenberg, *The Guardian* (15/04/2002).

των Παλαιστίνιων από τη γη τους καθώς και η πολιτική των εποίκισμών. Φυσικά, σε αυτή την Αριστερά δεν ανήκουν όλοι αυτοί που τηρούν ίσες αποστάσεις, η αποδίδουν όλες τις ευθύνες στον «κακό» Σαρόν, ο οποίος όμως αποτελεί απλώς την λογική κατάληξη των Σιωνιστικών πολιτικών. Όσοι, επομένως, είτε άμεσα είτε έμμεσα υποστηρίζουν την σφαγή, η τηρούν «ίσες αποστάσεις» μεταξύ θυμάτων και θυτών, είναι συνένοχοι, ακριβώς όπως ήταν συνένοχοι οι Γερμανοί πολίτες που ρητά η σιωπηρά υιοθετούσαν τις Ναζιστικές κτηνωδίες — μολονότι οι τελευταίοι έχουν και το ελαφρυντικό ότι δεν απέλαβαν καν της «δημοκρατίας» για την οποία επαίρονται οι Ισραηλίτες.

Εάν όμως η συμπεριφορά της υπερεθνικής ελίτ δεν προξενεί καμία έκπληξη δεν ισχύει το ίδιο και για τα χθεσινά θύματα του ναζιστικού αντισημιτισμού που φαίνεται να έχουν μεταμορφωθεί σε απαίσιους θύτες. Όμως, τα φαινόμενα απατούν. Στον μισό αιώνα που πέρασε από την ίδρυση του Ισραήλ έχει αλλάξει ριζικά το πολιτικό προφίλ του λαού του. Τρεις γενιές έχουν μεγαλώσει μέσα στα ρατσιστικά κηρύγματα και τις πολιτικές των Σιωνιστών, θεωρώντας τη γη δική τους γιατί έτσι γράφει το Ταλμούδ! Σε αυτούς έχουν προστεθεί και χιλιάδες άκρως αντιδραστικοί ορθόδοξοι Εβραίοι από τις ΗΠΑ που δεν αντιμετώπισαν μεν ποτέ κανένα διωγμό αλλά γαλουχήθηκαν στα πιο ρατσιστικά και μισαλλόδοξα θρησκευτικά και εθνικιστικά κηρύγματα. Όλοι αυτοί αποτελούν σήμερα την συντριπτική πλειοψηφία στο Ισραήλ που ενέκρινε τους εποίκισμούς και των δύο κομμάτων και σήμερα την σφαγή, για την οποία δεν έγινε ούτε μία μαζική αντιπολεμική διαδήλωση. Το επιχείρημα τους είναι ότι αντιμετωπίζουν πρόβλημα ασφάλειας, όχι μόνο διότι οι φανατικότεροι από τους Άραβες θέλουν να διαλύσουν το κράτος τους, αλλά και διότι η ζωή τους κινδυνεύει σήμερα από τις επιθέσεις αυτοκτονίας. Όμως ακόμη και αν όλοι οι Άραβες μαζί ενωνόντουσαν να διαλύσουν το Σιωνιστικό κράτος αυτό θα ήταν αδύνατο εφόσον διαθέτει όχι μόνο πυρηνικά όπλα αλλά και την αμέριστη υποστήριξη της Αμερικανικής ελίτ. Η μόνη ανασφάλεια

επομένως είναι αυτή στο ατομικό επίπεδο επειδή εκεί όλη η τεχνολογική υπεροχή τους δεν μπορεί να τους σώσει από ανθρώπους που είναι αποφασισμένοι να θυσιάσουν τη ζωή τους για να απελευθερωθούν. Και εκεί ακριβώς αποβλέπει η προσπάθεια συντριβής των Παλαιστινιακών ριζοσπαστικών ρευμάτων, την οποία σήμερα «νομιμοποιεί» η ένταξη τους στις «τρομοκρατικές» οργανώσεις: στη δημιουργία μίας αποκαμωμένης πλειοψηφίας (όπως στη Σερβία το 1999) που θα δεχθεί οτιδήποτε «προσφέρει στο τραπέζι» η υπερεθνική ελίτ...

Αντισημιτισμός και αντισιωνισμός²⁰²

Οι επιθέσεις κατά Εβραϊκών συναγωγών και άλλων συναφών στόχων στην Ευρώπη και αλλού που πολλαπλασιάστηκαν σε αναλογία με την εντεινόμενη σφαγή στην Παλαιστίνη, ερχόμενες σε συνέχεια των «τρομοκρατικών» επιθέσεων κατά Εβραίων πολιτών στο Ισραήλ (πέρα από τις καθ' όλα νομιμοποιημένες επιθέσεις κατά Ισραηλινών στρατιωτικών στόχων) που παρουσίασαν τελευταία μία μεγάλη έξαρση, οδήγησαν μερικούς στο συμπέρασμα ότι βρισκόμαστε μπροστά σε μία νέα έξαρση του αντισημιτισμού. Και δεν μιλώ βέβαια για την Σιωνιστική προπαγάνδα και τα φερέφωνα της στις Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις που έφθασαν να χαρακτηρίσουν αντισημιτικές και τις απόψεις του υπογραφόμενου επειδή τόλμησε να επικρίνει τις κτηνωδίες του Σιωνισμού στην προσπάθεια του να ολοκληρώσει την εθνοκάθαρση της Παλαιστίνης.²⁰³ Σήμερα, είναι τεκμηριωμένο ότι έχει καλοστηθεί από τα Σιωνιστικά συμφέροντα, τα οποία αποτελούν καθοριστικό συστατικό

²⁰² Το τμήμα αυτό στηρίζεται στα ακόλουθα άρθρα στην *Ελευθεροτυπία*: (06/04/2002) & (30/11/2002).

²⁰³ Βλ. τον διάλογο με τον Διον. Γουσέτη της *Διεθνούς Αμνηστίας* και τον Π. Δημητρά του *Παρατηρήσιμου του Ελσίνκι*.

http://www.inclusivedemocracy.org/fotopoulos/grmisc/amnesty_dialogue.htm

στοιχείο της υπερεθνικής ελίτ που διαχειρίζεται την πολιτική και οικονομική παγκοσμιοποίηση, μία «βιομηχανία παραγωγής αντισημιτών»,²⁰⁴ η οποία έχει στόχο τη δυσφήμιση ως αντισημιτικής οποιασδήποτε καταγγελίας της μεγαλύτερης αδικίας σε βάρος λαού που συνέβη μετά τον τελευταίο παγκόσμιο πόλεμο: της απόπειρας εξανδραποδισμού του Παλαιστινιακού λαού που σήμερα βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη. Η βιομηχανία αυτή έχει τεραστία επιτυχία στο να επιβάλλει αυτολογοκρισία σε πολλούς καλοπροαίρετους που θα ήθελαν να εναντιωθούν κατά της Σιωνιστικής εθνοκάθαρσης στην Παλαιστίνη. Το κύριο μέσο που χρησιμοποιείται για τον σκοπό αυτό είναι η άκρατη σύγχυση που εσκεμμένα δημιουργεί η Σιωνιστική προπαγάνδα όταν ταυτίζει τον αντισημιτισμό με τον αντισιωνισμό.

Ο αντισημιτισμός, ο οποίος κατέληξε στην Ναζιστική κτηνωδία, δεν ήταν παρά η λογική κατάληξη πολλών εξοντωτικών διωγμών κατά των Εβραίων, από την μεσαιωνική Ισπανία μέχρι την Τσαρική Ρωσία κ.λπ., και είχε εντελώς διαφορετικά αίτια και χαρακτήρα από τον αντισιωνισμό. Ο ιστορικός αυτός αντισημιτισμός ξεκινούσε είτε από ηλίθιους θρησκευτικούς λόγους και δεισιδαιμονίες, είτε από το γεγονός ότι οι Εβραϊκές κοινότητες, σε αντίθεση με άλλες κοινότητες μεταναστών, δεν αφομοιώνόντουσαν ποτέ στις ευρύτερες εθνικές κοινότητες που τις φιλοξενούσαν αλλά διαφύλασσαν ως κόρη οφθαλμού την εθνικο-θρησκευτική τους ταυτότητα, με την αποθάρρυνση των μικτών γάμων, την καλλιέργεια του μύθου του περιουσίου λαού κ.λπ. Εάν σε αυτό προστεθεί ότι ένα τμήμα των Εβραϊκών αυτών κοινοτήτων συνήθως αποτελούσε και σημαντικό στοιχείο των ντόπιων ελίτ, τότε, μπορεί κανείς να εξηγήσει τον ιδιότυπο ρατσισμό που είχε δημιουργηθεί, κυρίως ανάμεσα ατά κατώτερα κοινωνικά στρώματα των χωρών που φιλοξενούσαν τις Εβραϊκές κοινότητες, δηλαδή τον αντισημιτισμό, που οδήγησε στα ιστορικά εγκλήματα κατά της Εβραϊκής φυλής. Φυσικά, οι

²⁰⁴ Βλ. π.χ. P. Beaumont, *The Observer* (17/02/2002).

δέκτες αυτού του αντισημιτισμού, ο Εβραϊκός λαός, ήταν μόνο θύματα και ποτέ δεν επιδίωκαν την υπονόμευση (πολλώ δε μάλλω τον εξανδραποδισμό) άλλων πολιτιστικών ταυτοτήτων. Ακόμη και όταν ήταν θύτες, λόγω της κοινωνικό-οικονομικής θέσης τους στη κοινωνία, ούτε τα κίνητρα τους ήταν ρατσιστικά, ούτε οι μέθοδοι που χρησιμοποιούσαν εναντίον των θυμάτων τους ήταν η ωμή βία.

Αντίθετα, ο αντισιωνισμός δεν στρέφεται ποτέ αδιακρίτως κατά των Εβραίων πολιτών αλλά συγκεκριμένα εναντίον των Σιωνιστών που εκμεταλλεύθηκαν το ναζιστικό έγκλημα (και ακόμη το εκμεταλλεύονται, όπως έδειξαν πρόσφατα στελέχη της Εβραϊκής αντισιωνιστικής Αριστεράς²⁰⁵) και την παγκόσμια συμπάθεια που δημιουργήθηκε για τον Εβραϊκό λαό, ώστε να στήσουν, μέσω μίας ρατσιστικής εθνοκάθαρσης, ένα «καθαρό» Εβραϊκό κράτος σε βάρος των λαών που ζούσαν στα χώματα της Παλαιστίνης από αιώνες. Ο αντισιωνισμός δηλαδή στρέφεται όχι εναντίον θυμάτων αλλά εναντίον φρικτών θυτών που όλα αυτά τα χρόνια επιδιώκουν, με την αποφασιστική βοήθεια αυτών που ελέγχουν την οικονομία της αγοράς (που για τους δικούς τους λόγους ήθελαν τον χωροφύλακα τους στη Μέση Ανατολή) να κτίσουν, χρησιμοποιώντας αδίστακτα την φυσική η οικονομική βία, το εθνικά καθαρό κράτος τους. Έτσι, μη αρκούμενοι στην αρχική αδικία που συνιστούσε η απόφαση του ΟΗΕ του 1948 που τους παραχωρούσε 55% της γης παρά το γεγονός ότι αποτελούσαν λιγότερο από το 40% του πληθυσμού, προχώρησαν όλα αυτά τα χρόνια, όπως είδαμε παραπάνω, στη μαζική εκδίωξη των Αράβων από τα εδάφη τους, έτσι ώστε σήμερα να ελέγχουν *de jure* σχεδόν το 90% της παλαιστινιακής γης και *de facto* το 100%, ενώ οι πιο «προοδευτικοί» από αυτούς απλώς δηλώνουν διατεθειμένοι να αρκεστούν «γενναιόδωρα» στο 78% αυτής της

²⁰⁵ N.G. Finkelstein, *The Holocaust Industry* (Verso 2001).

γης για να δημιουργηθεί κάποια παρωδία Παλαιστινιακού κράτους!²⁰⁶.

Όμως, είναι αυτή η κατάφωρη αδικία που δίδαξε τους Παλαιστίνιους ότι οποιαδήποτε ειρηνική διαδικασία με βάση τη σημερινή πελώρια ανισοκατανομή δύναμης (πολιτικής, οικονομικής και στρατιωτικής) δεν θα κατέληγε παρά σε κάποιο «ξεπούλημα» όπως αυτό του Όσλο, ή αυτό που πρότεινε το πρόσφατο σχέδιο της Σαουδαραβίας που, στην πράξη, θα κατέληγε στην οριστική απομάκρυνση από την Παλαιστίνη των εκατομμυρίων προσφύγων-θυμάτων του Σιωνισμού, οι οποίοι αποτελούν τα δύο τρίτα του Παλαιστινιακού λαού. Είναι η ίδια πελώρια ανισοκατανομή δύναμης, όπου τα τελειότερα οπλικά συστήματα της εγκληματικής πολεμικής τεχνολογίας των ΗΠΑ χρησιμοποιούνται ενάντια στις σφεντόνες των παιδιών και τα πιστόλια των αστυφυλάκων του Αραφάτ, που οδήγησε στην απελπισία τους Παλαιστίνιους και στη χρήση του έσχάτου μέσου που διαθέτουν: την ίδια τη ζωή τους για να συμπαρασύρουν μαζί τους στο θάνατο και μερικούς από τους κατακτητές. Έστω και αν αυτές οι πράξεις, που στρέφονται αδιακρίτως εναντίον Εβραϊκών στόχων, επισύρουν την κατηγορία της «τρομοκρατίας» την οποία υιοθετούν ακόμη και πολλοί από τους «προοδευτικούς», τόσο μεταξύ της Εβραϊκής Αριστεράς στο Ισραήλ και στο εξωτερικό που (εκτός από λίγες φωτεινές εξαιρέσεις όπως ο Τσόμσκι) σιωπά μπροστά στη ρατσιστική εθνοκάθαρση, όσο και της Αριστεράς γενικότερα.

Αλλά, μολονότι η χρήση βίας αδιακρίτως δεν είναι πολιτικά και ηθικά επιδοκιμαστέα, ήταν αναμενόμενο ότι η βία της υπερεθνικής ελίτ και των παραρτημάτων της αναπόφευκτα θα οδηγούσε σε αυτού του είδους τη δραστηριότητα. Αναπόφευκτα, διότι είναι το μόνο μέσο που διαθέτουν λαοί, όπως ο Ιρακινός ή ο Αφγανικός, κατά ενός άορατου εχθρού που τους βομβαρδίζει

²⁰⁶ Βλ. Α. Γκεζερλής, περιοδικό «Περιεκτική Δημοκρατία», τ. 4 (Ελεύθερος Τύπος, Μάρτης 2002).

ανηλεώς με μία αξεπέραστη τεχνολογία, η αντίστοιχα ένας λαός, όπως ο παλαιστινιακός, προκειμένου να επιτύχει την εθνική του απελευθέρωση κατά ενός ορατού μεν εχθρού που διαθέτει όμως συντριπτική υπεροπλία και δεν διστάζει (όπως οι ναζιστές) να βομβαρδίζει στόχους μεταξύ αμάχων χρησιμοποιώντας F16 και να δολοφονεί παιδιά με σφεντόνες, ή νοσοκομειακούς που συλλέγουν τραυματίες. Όσο μεγαλύτερη επομένως είναι η ανισότητα στη κατανομή στρατιωτικής δύναμης μεταξύ καταπιεστών και καταπιεζόμενων και όσο η κρατική βία των καταπιεστών παίρνει κτηνώδεις μορφές τόσο και η αμυντική βία των καταπιεσμένων θα παίρνει εξίσου αποκρουστικές μορφές.

Δεν θα πρέπει όμως να ξεχνά κανείς ότι ήταν το ρατσιστικό έγκλημα της εθνοκάθαρσης από μέρους των Σιωνιστών που οδήγησε στο σημερινό κύκλο της αποτρόπαιης βίας. Και αυτό, διότι από την αρχή ήταν δυνατό, όπως είχαν προτείνει φωτισμένα τμήματα της Εβραϊκής Αριστεράς, να συμβιώσουν ειρηνικά Παλαιστίνιοι και Εβραίοι σε μία ομοσπονδία των λαών της περιοχής. Όμως οι Σιωνιστές προτίμησαν να ματοκυλίσουν ένα ολόκληρο λαό για να κτίσουν το μείζον Ισραήλ που τους χάρισε ο Θεός! Σήμερα, περισσότερο παρά ποτέ, η μόνη μη ρατσιστική λύση είναι η πολυπολιτισμική συνομοσπονδιακή περιεκτική δημοκρατία των λαών της περιοχής, μέσα σε κοινά σύνορα και με απεριόριστο δικαίωμα των Παλαιστινίων προσφύγων να επιστρέψουν στην πατρίδα τους.

Τέλος, όχι απροσδόκητα, η ύποπτη ταύτιση αντισημιτισμού και αντισιωνισμού εκδηλώνεται τελευταία και στη χώρα μας. Στην αρχή, ο «πόλεμος κατά της τρομοκρατίας» υποτίθεται ότι αφορούσε μόνο την εξάρθρωση οργανώσεων όπως της 17N. Γρήγορα όμως πήρε την μορφή γενικότερης επίθεσης κατά της αντισυστημικής Αριστεράς, όπως φανερώνει η ευρύτερη προσπάθεια απαξίωσης κάθε μορφής αντιβίας στην συστημική βία. Έτσι, η επίθεση αυτή κλιμακώθηκε για να στραφεί και εναντίον όσων καταγγέλλουν το Σιωνιστικό έγκλημα στην Παλαιστίνη και υποστηρίζουν το Παλαιστινιακό απελευθερωτικό

κίνημα, το οποίο η υπερεθνική ελίτ, μετά τις 11/9, κατάταξε και αυτό στις «τρομοκρατικές» οργανώσεις. Όπως καταγγέλθηκε επανειλημμένα στον κατεστημένο διεθνή τύπο, μία πελώρια εκστρατεία έχει εξαπολυθεί από το Σιωνιστικό τμήμα της υπερεθνικής ελίτ για την συκοφαντική δυσφήμιση ως αντισημιτικής οποιασδήποτε φωνής εναντίον της φανεράς προσπάθειας των Σιωνιστών να ολοκληρώσουν την εθνοκάθαρση. Η επίθεση αυτή έχει φθάσει μέχρι τη χρησιμοποίηση γκανγκστερικών μεθόδων ηλεκτρονικού πόλεμου εναντίον κάθε επικριτού των Σιωνιστικών εγκλημάτων (θύμα του πόλεμου αυτού και ο υπογράφων μολονότι βέβαια αποδείξεις δεν μπορούν να υπάρξουν σε παρόμοιες βρώμικες ενέργειες) όπως πρόσφατα κατήγγειλαν δύο επιφανείς Εβραίοι, οι Τσόμσκι και Χέρμαν.²⁰⁷ Στο κλίμα που δημιουργήθηκε δεν είναι λοιπόν περίεργο ότι Αμερικανικές Σιωνιστικές οργανώσεις απαιτούν από το εδώ προτεκτοράτο της υπερεθνικής ελίτ να φιμώσει ως «αντισημιτική» οποιαδήποτε φωνή καταγγελίας του ιστορικού εγκλήματος στην Παλαιστίνη που οδεύει στην ολοκλήρωση του.

Για παράδειγμα, το χρηματοδοτούμενο (όπως και οι περισσότερες ΜΚΟ) από την ελίτ «Παρατηρητήριο του Ελσίνκι», λειτουργώντας ως φερέφωνο της Σιωνιστικής προπαγάνδας, έφθασε στην αθλιότητα να εκδώσει και πολυσέλιδη Έκθεση για τον «αντισημιτισμό στην Ελλάδα»,²⁰⁸ όπου προχωρεί στη συκοφαντική δυσφήμιση και το φακέλωμα ως αντισημιτών πολιτών που ανήκουν σε ένα ευρύτατο πολιτικό και ιδεολογικό φάσμα. Η αιτία βέβαια αυτής της επίθεσης είναι ότι, εκτός από την ρεφορμιστική Αριστερά (ΣΥΝ, «Αυγή», «Εποχή» κ.λπ.) που κρατά «ίσες αποστάσεις», καταδικάζοντας τόσο τις «υπερβολές» των καταπιεστών όσο και τις απελπισμένες πράξεις των καταπιεσμένων — στάση που «τυχαίνει» να συμπίπτει με αυτή

²⁰⁷ Ed Herman, «'Anti-semitism' As A Tool Of Israeli Ethnic Cleansing», *Znet* (25/11/2002).

²⁰⁸ Π. Δημητράς κ.α., «Anti-semitism in Greece-a current picture: 2001-2002» (Νοεμβ. 2002).

των «προοδευτικών» τμημάτων της υπερεθνικής ελίτ — η υπόλοιπη Αριστερά τάχθηκε σαφώς υπέρ των καταπιεσμένων. Στην Έκθεση αυτή οι άθλιοι συντάκτες της, σε προφανή αδυναμία να ανατρέψουν την τεκμηρίωση μου (την οποία διαστρεβλώνουν) καταφεύγουν στην Γκεμπελική μέθοδο της κατασυκοφάντησης και γράφουν ανενδοίαστα: «Θα πρέπει να σημειωθεί εδώ ότι ο Τάκης Φωτόπουλος έχει μία ιστορία έκφρασης αντισημιτικών ιδεών υπό το πρόσχημα ακαδημαϊκής έρευνας». Φυσικά, η εκτόξευση της συκοφαντικής αυτής ύβρης από ανυπόληπτα πρόσωπα δεν έχει σημασία. Γίνεται όμως σημαντική όταν ληφθεί υπόψη ότι την διανομή αυτής της άθλιας έκθεσης ανέλαβε η ίδια η πρεσβεία του Σιωνιστικού κράτους — χωρίς βέβαια να διανοηθεί κανένας από την ΠΑΣΟΚική κυβέρνηση, το εδώ παράρτημα της υπερεθνικής ελίτ που υποτίθεται κυβερνά τον τόπο, να διαμαρτυρηθεί για αυτήν την κατάφωρη επέμβαση στα εσωτερικά μας, σε συνέχεια μάλιστα της απαίτησης των Αμερικανών Σιωνιστών για το φίμωμα του Τύπου που ανέφερα.

Πού θεμελιώνεται όμως η αστήρικτη και ύποπτη ταύτιση αντισιωνισμού και αντισημιτισμού; Αρχικά, θα πρέπει να τονιστεί ότι, αντίθετα με τον αντισημιτισμό που είναι ΠΑΝΤΟΤΕ ένα ρατσιστικό φαινόμενο εφόσον στρέφεται εναντίον ενός ολόκληρου λαού με βάση τα φυλετικά ή πολιτιστικά του χαρακτηριστικά, ο αντισιωνισμός ρητά στρέφεται εναντίον ενός συγκεκριμένου κοινωνικού συστήματος και των υποστηρικτών του: δηλαδή του συστήματος εποικισμού της Παλαιστίνης από τους Σιωνιστές και του συνακόλουθου ξεριζωμού των Παλαιστίνιων με στόχο την ίδρυση ενός «καθαρού» Εβραϊκού κράτους. Επομένως, ο Σιωνισμός, αντίθετα με τον σημιτισμό, αποτελεί ιδεολογική ΕΠΙΛΟΓΗ. Οι Εβραίοι άλλωστε σαν λαός δεν ήταν ποτέ όλοι Σιωνιστές και, μέχρι πριν την ίδρυση του Σιωνιστικού κράτους, στις περισσότερες Εβραϊκές κοινότητες οι Σιωνιστές ήταν η μειοψηφία. Έτσι, ο Σιωνισμός καταγγέλλεται όχι μόνο από την ριζοσπαστική Εβραϊκή Αριστερά που ήταν πάντοτε εναντίον του Σιωνισμού, με φωτεινά μυαλά όπως τη Χάνα Άρεντ

να τον χαρακτηρίζουν «σοβινιστικό ρατσισμό»,²⁰⁹ αλλά ακόμη και από θρησκευτικά ορθόδοξα ρεύματα (π.χ. Neturei Karta βλ. και

<http://www.jewsagainstzionism.com/quotes/teitelbaum.htm>). Ο αντισιωνισμός επομένως δεν έχει, κατ' αρχήν, ρατσιστική βάση. Ιδιαίτερα μάλιστα όταν προέρχεται από την ριζοσπαστική Αριστερά, είτε την σοσιαλιστική είτε την αυτόνομη-δημοκρατική (όπου ανήκει και το πρόταγμα της Περιεκτικής Δημοκρατίας²¹⁰), εφόσον κάθε διάκριση των ανθρώπων με βάση τη φυλή, το φύλο, εθνότητα ή την πολιτιστική ταυτότητα έρχεται σε πλήρη αντίφαση με τα θεμελιακά ιδεώδη των παραδόσεων αυτών. Μόνο λοιπόν κατ' εξαίρεση ο αντισιωνισμός μπορεί να κρύβει ρατσιστικές τάσεις, όταν δηλαδή προέρχεται από Χριστιανούς θρησκόληπτους ή σοβινιστές που δεν έχουν καμία σχέση με την ριζοσπαστική Αριστερά. Παρόλα αυτά τα αυτονόητα όμως, τα άθλια φερέφωνα της Σιωνιστικής προπαγάνδας που συνέταξαν την Έκθεση αυτή δεν δίστασαν να βάλουν στο ίδιο τσουβάλι την ριζοσπαστική Αριστερά μαζί με θρησκόληπτους και εθνικιστές, με προφανή στόχο να πλήξουν την πρώτη.

Το ερώτημα που ανακύπτει όμως είναι γιατί ο Σιωνισμός συνιστά ρατσιστική ιδεολογία (όπως τον χαρακτήρισε ακόμη και η Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ) και όχι απλώς, ένα «εθνικό κίνημα για την ανεξαρτησία» (όπως το χαρακτηρίζει η πρώτη γραμματέας της Ισραηλινής πρεσβείας²¹¹ που το παρομοιάζει με αυτό του 1821!) ανάλογο με τα Ευρωπαϊκά κινήματα του 19^{ου} αιώνα; Η απάντηση βρίσκεται στις θεμελιακές διαφορές του Σιωνισμού από κάθε άλλο εθνικοαπελευθερωτικό κίνημα, τόσο σαν θεωρία όσο και σαν πρακτική.

Σαν θεωρία, διότι αντίθετα με οποιοδήποτε άλλο «κίνημα για ανεξαρτησία» το Σιωνιστικό κίνημα δεν ζητούσε την

²⁰⁹ Βλ. Moshe Zimmerman, «Mother of post-Zionism», HA'ARETZ (20/10/2000).

²¹⁰ Βλ. Τ. Φωτόπουλος, *Περιεκτική Δημοκρατία*, ό.π.

²¹¹ Σίλβια Μπερλάτσκι Μπαρούχ, *Ελευθεροτυπία* (29/10/2002).

επανάκτηση της αυτονομίας ενός λαού την οποία είχε καταργήσει κάποια ξένη κατοχική δύναμη αλλά την μεταφορά του διασκορπισμένου Εβραϊκού λαού σε μία περιοχή όπου, τον καιρό που αναδύθηκε το κίνημα αυτό, το 95% των κατοίκων της δεν άνηκαν καν στον λαό αυτό! Πράγμα που σήμαινε την εξαναγκαστικό εποικισμό (εκούσιος ξεριζωμός των ντόπιων σε παρόμοια μαζική κλίμακα ήταν αδιανόητος) για να ικανοποιηθεί το Βιβλικό όνειρο των θρησκόληπτων ανάμεσα στους Σιωνιστές για την επανάκτηση της γης «που τους έδωσε ο Θεός τους».

Σαν πρακτική, διότι πολύ πιο πριν από τη Ναζιστική απόπειρα γενοκτονίας του Εβραϊκού λαού οι Σιωνιστές είχαν αρχίσει την με κάθε μέσο εθνοκάθαρση της Παλαιστίνης από τους «βαρβάρους» (ο Τέοντορ Χερτσλ, πρώτος πρόεδρος της Σιωνιστικής οργάνωσης, έγραφε ότι για λογαριασμό της Ευρώπης θα φτιάξουμε εκεί κάτω έναν προμαχώνα απέναντι στην Ασία, θα είμαστε μία προωθημένη εμπροσθοφυλακή του πολιτισμού απέναντι στη βαρβαρότητα). Η μαζική αυτή εθνοκάθαρση, (απέναντι στην οποία αυτή π.χ. του Κοσσόβου φαίνεται αστεία) μέχρι σήμερα έχει στοιχίσει δεκάδες χιλιάδες ζωές Παλαιστίνιων και τον ξεριζωμό εκατοντάδων χιλιάδων που ζουν για δεκαετίες σε προσφυγικούς τενεκεδομαχαλάδες. Αποκλειστικά υπεύθυνη για την εθνοκάθαρση αυτή είναι η ρατσιστική Σιωνιστική ιδεολογία του καθαρού κράτους (και η συνακόλουθη εφαρμογή της) εφόσον θα μπορούσε κάλλιστα ο Εβραϊκός λαός ν' αποκτήσει εθνική στέγη — όπως την δικαιούται μετά χιλιάδες χρόνια στη διασπορά — εάν υιοθετείτο η λύση της εκούσιας πολυπολιτισμικής συνομοσπονδίας των λαών της περιοχής που πρότεινε από παλιά η Εβραϊκή ριζοσπαστική Αριστερά (Άρεντ κ.α.).

Σήμερα όμως αυτό που περνά για Εβραϊκή Αριστερά (Amos, Naquet κ.λπ.) είναι επίσης Σιωνιστική και απλώς καταδικάζει τις «υπερβολές» του Σαρόν και μιλά για τη δημιουργία δύο κρατών. Η «λύση» όμως αυτή συνεπάγεται τη δημιουργία ενός πανίσχυρου Σιωνιστικού Ισραήλ, ως τμήματος

της υπερεθνικής ελίτ, που θα εξακολουθεί να παίζει τον ρόλο του χωροφύλακα της στη Μέση Ανατολή, και ενός Παλαιστινιακού προτεκτοράτου δίπλα του. Μία «λύση» που, στην πραγματικότητα, νομιμοποιεί το ιστορικό Σιωνιστικό έγκλημα...

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

Η εγκληματική εισβολή στο Ιράκ

«Οι δυνάμεις μας δεν έρχονται στη γη σας ως
κατακτητές και εχθροί αλλά ως απελευθερωτές»
(Διακήρυξη της Βαγδάτης από τους
Βρετανούς, 19 Μαρτίου 1917)

«Οι δυνάμεις μας είναι φίλοι και απελευθερωτές
του Ιρακινού λαού, όχι οι κατακτητές σας»
(Προσφώνηση Τόνι Μπλερ στον κατοχικό
τηλεοπτικό σταθμό Towards Freedom TV, 10
Απριλίου 2003)

Εισαγωγή²¹²

Το επόμενο στάδιο του «πολέμου» περιλάμβανε την ανατροπή του καθεστώτος «ταραξία» στο Ιράκ. Όπως θα δούμε όμως στο κεφάλαιο αυτό, ο στόχος της ανατροπής της Ιρακινής ελίτ είχε τεθεί ουσιαστικά σε κίνηση από τη υπερεθνική ελίτ ήδη από την προηγούμενη δεκαετία, όταν έγινε φανερό ότι, παρά τον πόλεμο στον Κόλπο, το εξοντωτικό εμπάργκο και τους συνεχείς βομβαρδισμούς, ήταν αδύνατη η ανατροπή του «από μέσα», με κάποιο στρατιωτικό φιλοδυτικό πραξικόπημα που θα εγκαθιστούσε ένα εξίσου αυταρχικό, αλλά πελατειακό, καθεστώς. Η εξωφρενική δικαιολογία που χρησιμοποίησε τη φορά αυτή η υπερεθνική ελίτ για να αιτιολογήσει το αναμενόμενο λουτρό

²¹² Η Εισαγωγή αποτελεί τμήμα του δοκιμίου που δημοσιεύθηκε στο *Democracy and Nature*, ό.π.

αίματος ήταν ότι το καθεστώς του Ιράκ δεν είχε εφαρμόσει όλα τα Ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ και ότι είχε αναπτύξει επικίνδυνα χημικά όπλα μαζικής καταστροφής — μια δικαιολογία που δεν έχει σχεδόν καμία σύνδεση με τον υποτιθέμενο στόχο του πολέμου, δηλαδή την τρομοκρατία. Όλα αυτά, τη στιγμή που η ίδια η υπερεθνική ελίτ είχε πλήρη επίγνωση του γεγονότος πως ο οικονομικός αποκλεισμός που είχε επιβάλει μέσω του ΟΗΕ στο Ιράκ καταπατούσε τις συμβάσεις του ίδιου οργανισμού για τα Ανθρώπινα δικαιώματα, τις συνθήκες της Γενεύης και της Χάγης και άλλους διεθνείς νόμους, και πως το πελατειακό καθεστώς της, το Σιωνιστικό Ισραήλ, όχι μόνο έχει αψηφήσει περιφρονητικά όλες τις αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ εναντίον του αλλά και κατέχει όπλα μαζικής καταστροφής, συμπεριλαμβανόμενων των πυρηνικών.

Είναι επίσης ενδεικτικό του «δημοκρατικού» χαρακτήρα της «διεθνούς κοινότητας» (δηλ. της υπερεθνικής ελίτ) πως η όλη εκστρατεία οργανώθηκε παρά το γεγονός ότι, σύμφωνα με δημοσκοπήσεις πριν τον πόλεμο,²¹³ καθώς και τις μαζικές αντιπολεμικές διαδηλώσεις πριν και μετά την εισβολή, ακόμη και ένθερμοι υποστηρικτές τέτοιων «πολέμων» στο παρελθόν (όπως ο μέσος Βρετανός, Γερμανός και Γάλλος πολίτης) ήταν εναντίον αυτού του πολέμου, πιθανώς επειδή υποπευδόντουσαν πως ο πραγματικός στόχος του ήταν η εξασφάλιση του απόλυτου ελέγχου πάνω στα αποθέματα πετρελαίου του Ιράκ. Πράγμα καθόλου περίεργο ασφαλώς, αν θυμηθεί κανείς την κτηνωδώς ειλικρινή ομολογία ενός «επιφανούς» εκπροσώπου της υπερεθνικής ελίτ, του Henry Kissinger, ότι το πετρέλαιο είναι

²¹³ Μια δημοσκόπηση τον Μάρτιο του 2002 στη Βρετανία έδειξε ότι μία καθαρή πλειοψηφία — 51% — θα αποδοκίμαζε την από μέρους της Βρετανίας υποστήριξη μίας (υπό Αμερικανική καθοδήγηση) επίθεσης στο Ιράκ, με ή δίχως την παρουσία Βρετανικών στρατευμάτων. Όπως σημείωνε ο *Guardian* τότε, η δημοσκόπηση δείχνει ότι οι Γερμανοί και οι Γάλλοι είναι περισσότερο σε αρμονία με την Βρετανική κοινή γνώμη πάνω στο ζήτημα αυτό απ' ότι ο κ. Blair ή ο κ. Duncan Smith (αρχηγός της αντιπολίτευσης). Alan Travis, «Say no to Iraq attack», *The Guardian* (19/03/2002).

«πολύ σημαντικό αγαθό για να το αφήσουμε στα χέρια των Αράβων».²¹⁴

Η εισβολή στο Ιράκ, η οποία δεν θα ήταν καν εφικτή εάν η σχετική απόφαση για την πραγματοποίηση της αφηνόταν στους ίδιους τους λαούς αντί στην υπερεθνική ελίτ και τα παραρτήματα της, αποτελεί τη μεγαλύτερη απόδειξη ότι η αντιπροσωπευτική «δημοκρατία» αποτελεί μία μορφή συγκεκαλυμμένης δικτατορίας των ελίτ.

Ένας «πόλεμος» που άρχισε το 1991²¹⁵

Όπως έκανε φανερό η υπερεθνική ελίτ ήδη από το 1992, έναν μόλις χρόνο μετά το τέλος του καταστροφικού πολέμου στον Κόλπο που εξαπέλυσε για τον έλεγχο των πηγών ενέργειας στη Μέση Ανατολή, ο πόλεμος αυτός δεν ήταν παρά το πρώτο μόνο βήμα στα γενικότερα σχέδια της για την περιοχή. Έτσι, το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ, το οποίο μετά την κατάρρευση του «υπαρκτού» ελεγχόταν πια απόλυτα από την υπερεθνική ελίτ, υιοθέτησε γρήγορα σειρά από ψηφίσματα που κλιμακώνανε μία νέα σύγκρουση με το Ιράκ. Ο φανερός στόχος ήταν ο εξαναγκασμός του Μπααθικού καθεστώτος να αποδεχθεί τους όρους του εμπάργκο που, σύμφωνα με έγκυρο Δυτικό παρατηρητή, σήμαινε την «απώλεια της εθνικής κυριαρχίας και την οικονομική/ πολιτική κηδεμονία της χώρας».²¹⁶

Είναι όμως γεγονός ότι το καθεστώς είχε ήδη δείξει προθυμία για συμβιβασμό, με την αποδοχή από μέρους του των

²¹⁴ Βλ. Hans von Sponeck και Denis Halliday, «The hostage nation», *The Guardian* (29/11/2001). Το δημοσίευμα των δύο αυτών πρώην συντονιστών ανθρωπιστικής βοήθειας του ΟΗΕ για το Ιράκ είναι ιδιαιτέρως χρήσιμο στο να καταδειχθεί ότι, όπως τονίζουν οι συγγραφείς, «η δυσάρεστη αλήθεια είναι ότι η Δύση κρατάει όμηρο τον Ιρακινό λαό, ούτως ώστε να εξασφαλίσει τη συμμόρφωση του Saddam Hussein με συνεχώς μεταλλασσόμενες απαιτήσεις».

²¹⁵ Το τμήμα αυτό στηρίζεται σε άρθρο στην *Ελευθεροτυπία* (11/04/1992).

²¹⁶ R. Dumond, *Le Monde Diplomatique* (Δεκέμβρης, 1991).

όρων για την καταστροφή των οπλοστασίων του.²¹⁷ Η απόρριψη επομένως από τη Δύση κάθε συμβιβασμού, όπως ακριβώς και με τον Πόλεμο στον Κόλπο, γέννησε υποψίες ότι επιδιώκετο μία νέα σύγκρουση με το Ιρακινό καθεστώς και ότι η μη συμμόρφωση με τα καθ' υπαγόρευση της υπερεθνικής ελίτ ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας ήταν μόνον αφορμή ενώ οι αιτίες ήταν βαθύτερες.

Οι αιτίες ανάγονται στον στόχο της παγίωσης της Νέας Τάξης στην περιοχή, μέσω της αποδυνάμωσης ή, στην καλύτερη περίπτωση, ανατροπής «από τα μέσα» του καθεστώτος που «τυχαίνει» να είναι και πετρελαιοπαραγωγό, με ιδιαίτερα σημαντικά αποθέματα. Έτσι, το Ιράκ με 112 δις βαρέλια αποδεδειγμένων αποθεμάτων έρχεται δεύτερο μετά τη Σαουδική Αραβία και διαθέτει το δυναμικό να γίνει υπερδύναμη στην πετρελαιοβιομηχανία εφόσον υπολογίζεται ότι σε 5-6 χρόνια θα μπορούσε να παράγει 6 εκ. βαρέλια την ημέρα, ενώ τα πιθανά αποθέματα πετρελαίου στη χώρα υπολογίζονται σε 200 δις βαρέλια.²¹⁸

Εντούτοις, στους διάφορους «απολογισμούς» για τον Πόλεμο στον Κόλπο συχνά υποστηρίζεται η άποψη ότι δήθεν τελικά δεν επεβλήθη καμιά Νέα Τάξη γιατί ο μεν έλεγχος του πετρελαίου ήδη υπήρχε πριν από τον πόλεμο, ενώ ο φορέας της «ύβρεως» κατά του Βορρά, ο Σαντάμ, ζούσε και βασιλεύε μετά τη λήξη του. Παρόμοιες απόψεις όμως όχι μόνο συσκοτίζουν τα αίτια του πολέμου αυτού και των βομβαρδισμών που ακολούθησαν αλλά και υποτιμούν, αν δεν αποκρύβουν, τόσο τα πραγματικά αποτελέσματα που επέτυχε η υπερεθνική ελίτ με τον πόλεμο όσο και το χαρακτήρα της Νέας Τάξης.

Όσον αφορά τα αίτια του πολέμου, όπως είχα προσπαθήσει να δείξω αλλού,²¹⁹ δεν προσφέρονται σε

²¹⁷ *The Guardian* (24/02/1992) & *The Observer* (01/03/1992).

²¹⁸ David Teather, *The Guardian* (26/4/2003).

²¹⁹ Βλ. Τάκης Φωτόπουλος, *Ο Πόλεμος στον Κόλπο: η πρώτη μάχη στη σύγκρουση Βορρά-Νότου* (Αθήνα: Εξάντας, 1991).

μονοδιάστατες αναλύσεις διότι αφορούν παράγοντες τόσο γεωπολιτικούς/ ιστορικούς, όσο και οικονομικούς.

Οι γεωπολιτικοί παράγοντες, αναφέρονται βασικά στο γεγονός ότι το Ιράκ είχε αναπτύξει (για τα Αραβικά μέτρα) μία αρκετά ισχυρή στρατιωτική μηχανή τη δεκαετία του 1980 που πράγματι έθετε σε κίνδυνο τα πελατειακά καθεστώτα στη Μέση Ανατολή), όχι τόσο λόγω της στρατιωτικής ισχύος του αλλά κυρίως εξαιτίας της πολιτικής του επιρροής στους Αραβικούς πληθυσμούς λόγω της συνεπούς φιλο-Παλαιστινιακής και αντιδυτικής στάσης του από το 1990 και μετά. Είναι φανερό ότι αυτή η στάση ενέτεινε την πολιτική αστάθεια των πελατειακών καθεστώτων, ιδιαίτερα εφόσον η στάση αυτή δεν στηριζόταν στον Ισλαμικό φονταμενταλισμό που δεν είναι ελκυστικός σε όλα τα κοινωνικά στρώματα στις χώρες αυτές. Ακόμη, η στρατιωτική ισχύς του Ιράκ απειλούσε το ίδιο το Σιωνιστικό κράτος (μολονότι σε μικρότερο βαθμό λόγω της πελώριας στρατιωτικής του υπεροχής) το οποίο μάλιστα το 1981 είχε επιτεθεί για να καταστρέψει πυρηνικό εργοστάσιο στο Ιράκ. Είναι άλλωστε γνωστό ότι ο Μπους πρεσβύτερος εξασφάλισε τη πλειοψηφία στο Κογκρέσο για τον πόλεμο στον Κόλπο το 1991 μόνο χάρη στη ψήφο των φιλο-Σιωνιστικών μελών του Δημοκρατικού κόμματος.

Στο οικονομικό επίπεδο, ο κύριος λόγος που η υπερεθνική ελίτ εξαπέλυσε τον πόλεμο αυτό ήταν η εξασφάλιση του απόλυτου ελέγχου της επάνω σε ένα βασικό οικονομικό πόρο, στον οποίο στηρίζεται ολόκληρη η «οικονομία της ανάπτυξης». Ο έλεγχος όμως αυτός δεν αφορούσε το ίδιο το πετρέλαιο, όπως υποθέτουν πολλές από τις «αναλύσεις», αλλά την τιμή του. Όπως είναι γνωστό, ολόκληρη η μεταπολεμική οικονομία της ανάπτυξης στηρίχθηκε στην φθηνή ενέργεια, δηλ. βασικά στο φθινό πετρέλαιο, γεγονός που επέτρεπε όχι μόνο τη σπατάλη του από τα ανώτερα εισοδηματικά στρώματα στον Βορρά (το 25% της παγκόσμιας παραγωγής πετρελαίου καταναλωνόταν το 1990 από το 2% του πληθυσμού, δηλ. τους Αμερικανούς) αλλά και συνέβαλε σημαντικά στην σημερινή οικολογική κρίση.

Η αναγκαία προϋπόθεση για τη μακροπρόθεσμη συγκράτηση της τιμής του πετρελαίου σε χαμηλά επίπεδα είναι η ύπαρξη «πελατειακών» καθεστώτων στις πετρελαιοπαραγωγούς χώρες που θα είναι πρόθυμα να συμβάλλουν στη διατήρηση χαμηλών τιμών, αφήνοντας την παραγωγή στο έλεος των δυνάμεων της αγοράς, σύμφωνα και με τα κελεύσματα της νεοφιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης που επέβαλε η Νέα Διεθνής Τάξη. Γι' αυτό και καθεστώτα όπως του Κουβέιτ αποτελούσαν το κύριο όργανο της Δυτικής πετρελαϊκής πολιτικής. Ιδιαίτερα μάλιστα όταν παρόμοια καθεστώτα δεν έχουν τίποτα να χάσουν με μία τέτοια πολιτική εφόσον κερδίζουν περισσότερα από τις επενδύσεις τους στο Βορρά από ό,τι με τις εξαγωγές πετρελαίου (σε ένα βαθμό το ίδιο ισχύει και για την Σαουδική Αραβία μολονότι ο όγκος των αποθεμάτων της κάνει πολύ πιο σημαντικές τις εξαγωγές πετρελαίου). Από την άλλη μεριά, καθεστώτα όπως του Ιράκ, που είχε εθνικοποιήσει το πετρέλαιο μετά την άνοδο του κόμματος Αραβικού σοσιαλισμού Μπααθ στην εξουσία, έπρεπε ν' ανατραπούν, διότι προσπαθούσαν να παρεμβάλλουν εμπόδια στον ελεγχόμενο από την υπερεθνική ελίτ μηχανισμό των τιμών — στην ανάγκη στρατιωτικά, από τον στρατιωτικό βραχίονα της.

Μέσω της στήριξης των πελατειακών καθεστώτων στον Κόλπο η Δύση εξασφάλισε ότι η αγοραστική δύναμη του βαρελιού μειώθηκε κατα 50% μεταξύ 1950 και 1970.²²⁰ Με δυο μικρά διαλείμματα το 1973 και 1979 (όταν εξαιτίας πολιτικών γεγονότων επετεύχθη μία παροδική αύξηση της τιμής του ακατέργαστου πετρελαίου που απλώς την έφερε στο επίπεδο που θα βρισκόταν αν είχε ακολουθήσει τη γενική αυξητική τάση των διεθνών τιμών στη μεταπολεμική περίοδο) η τιμή του πετρελαίου συνέχισε να κατρακυλά, έτσι ώστε τη δεκαετία του 1980, αλλά ακόμα και μετά τη κατάληψη του Κουβέιτ, το βαρέλι είχε μικρότερη αγοραστική δύναμη από ό,τι το 1973. Το 1992 (ένα χρόνο μετά τον πόλεμο), η τιμή του πετρελαίου ήταν κάτω από το

²²⁰ R. T. Naylor, *Bankers, Bagmen and Bandits* (Black Rose, 1990), σελ. 20.

μισό της τιμής του τον Σεπτέμβριο του 1990 (δηλαδή μερικούς μήνες πριν τον πόλεμο), όταν είχε φθάσει το απώγειο της!

Τον ίδιο στόχο της συμπίεσης της τιμής του πετρελαίου — αλλά αυτή τη φορά σε μόνιμη βάση — επιδιώκει και η σημερινή εισβολή στο Ιράκ, όπως επιβεβαίωσε επίλεκτο στέλεχος της υπερεθνικής ελίτ, ο Rupert Murdoch, ο οποίος είναι ιδιοκτήτης 175 εφημερίδων (που «κατά σύμπτωση» όλες υποστηρίζουν τη γραμμή του για τον πόλεμο) σε τρεις ηπείρους, με κυκλοφορία 40 εκατομμύρια φύλλα τη βδομάδα — εκτός από την αυτοκρατορία του στα τηλεοπτικά κανάλια. Έτσι, σε πρόσφατη συνέντευξη του στο Αμερικανικό περιοδικό *Fortune*, ο Murdoch ήταν αποκαλυπτικός: «για το μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο διάστημα είμαι πολύ αισιόδοξος, αλλά τα πράγματα θα είναι δύσκολα μέχρι να τελειώσουμε με το Ιράκ. Όταν όμως έχει τελειώσει η υπόθεση του Ιράκ, όλος ο κόσμος θα ωφεληθεί από το φτηνότερο πετρέλαιο [...] το σημαντικότερο πράγμα που θα προκύψει για τη διεθνή οικονομία (από τον πόλεμο) θα είναι μία τιμή 20 δολαρίων το βαρέλι. Αυτό είναι μεγαλύτερο κίνητρο από οποιαδήποτε περιογή φόρων σε οποιαδήποτε χώρα»!²²¹

Για τους λόγους που θ' αναφέρω στη συνέχεια η καθεστωτική αλλαγή που θα κρατούσε μόνιμα την τιμή του πετρελαίου χαμηλή δεν ήταν δυνατή το 1991, παρά τα απλοϊκά φληναφήματα τ. αριστερών και νυν θαυμαστών της δυτικής δημοκρατίας — ακόμη και αν εγκαθιδρύεται με Αμερικανική κατοχή όπως στη μεταπολεμική Γερμανία και Ιαπωνία!²²² Ο

²²¹ Julia Day & Roy Greenslade, *The Guardian* (17/02/2003).

²²² Παρόμοια «επιχειρήματα» υποστήριζε χωρίς την αίσθηση του γελοίου ο Χρ. Λαζαρίδης, ένας από τους «θεωρητικούς» του Ελληνορθόδοξου «Δικτύου 21», σε μεταμεσονύκτια εκπομπή της NET την 1/4 (μετά από τηλεφωνική παρέμβαση του υπογράφοντος) ο οποίος, με παιδαριώδεις ισχυρισμούς, προσπαθούσε να καταρρίψει τον «μύθο» ότι το πετρέλαιο ήταν ένας από τους κύριους λόγους της εγκληματικής εισβολής, ενώ με κατάφωρες διαστρεβλώσεις των γεγονότων (μέχρι τους λόγους του Μπιν Λαντεν κατάφερε να διαστρεβλώσει!) προσπαθούσε να υποστηρίξει ότι κινδυνεύουμε

τρόπος με τον οποίον θα επιδιωχθεί σήμερα, μετά την καθεστωτική αλλαγή στο Ιράκ, η μόνιμη συμπίεση της τιμής πετρελαίου θα είναι με την ουσιαστική διάλυση του OPEC που θα επέλθει όταν η υπερεθνική ελίτ θα ελέγχει, άμεσα την παραγωγή του Ιρακινού πετρελαίου (όπως ανέφερε πρόσφατα η *Wall Street Journal*, σε πρώτο στάδιο, σχεδιάζεται η ανάληψη της διεύθυνσης της Ιρακινής εταιρείας πετρελαίου — που θα αναδιοργανωθεί όπως μία Αμερικανική εταιρεία — από Αμερικανό που θα την εκπροσωπεί και στον OPEC!²²³) και έμμεσα την παραγωγή του Σαουδαραβικού και του Κουβεϊτιανού πετρελαίου, μέσω των πελατειακών καθεστώτων στις χώρες αυτές. Ένας στόχος άλλωστε της σημερινής εισβολής ήταν να ενισχυθεί στρατιωτικά η θέση των πελατειακών αυτών καθεστώτων και ιδιαίτερα της Σαουδικής Αραβίας που ήταν κλονιζόμενη. Σε περίπτωση μάλιστα που οι αλλαγές αυτές σταθεροποιηθούν και οδηγήσουν στην από «τα μέσα» καθεστωτική αλλαγή (ή στην ανάγκη μέσω στρατιωτικής επέμβασης) στο Ιράν, τότε η υπερεθνική ελίτ θα ελέγχει άμεσα ή έμμεσα την Άραβο-Ιρακινή λεκάνη που περιέχει τα δύο τρίτα των αποθεμάτων του παγκόσμιου πετρελαίου. Είναι εύκολο να υποθέσει κανείς την πελώρια ώθηση που θα δώσει στην νεοφιλελεύθερη παγκοσμιοποίηση η μόνιμη εξασφάλιση φθηνού πετρελαίου για την ανάπτυξη της, πράγμα που προεξοφλούν σήμερα οι χρηματιστηριακές αγορές που ήδη άρχισαν να παρουσιάζουν ανοδική τάση.

Οι στόχοι επομένως του πολέμου στον Κόλπο επετεύχθησαν σχεδόν όλοι (αχρήστευση της Ιρακινής πολεμικής μηχανής, καθήλωση της τιμής πετρελαίου σε πολύ χαμηλά επίπεδα, εξασφάλιση ενός είδους μόνιμης δυτικής στρατιωτικής παρουσίας στην περιοχή κ.λπ.). Οι απώλειες σε ανθρώπινες ζωές

από τους φανατικούς Ισλαμιστές που θέλουν ν' απελευθερώσουν τα ιερά εδάφη τους, τα οποία φθάνουν μέχρι την Αυστρία!

²²³ David Teather, "American to oversee Iraqi oil industry" *The Guardian* (26/04/2003).

για να επιτευχθούν οι στόχοι αυτοί είναι γνωστοί: τουλάχιστον 200.000 Ιρακινοί νεκροί έναντι ασήμαντων απωλειών των δυτικών — κυρίως από ίδια πυρά. Παρόλα αυτά, η σφαγή στον Κόλπο υποστηρίχτηκε από τη σοσιαλδημοκρατική Αριστερά στη Δύση, καθώς και μερικά από τα παρακλάδια της εδώ. Ο μόνος στόχος που δεν είχε επιτευχθεί ακόμα ήταν η ανατροπή του καθεστώτος Σαντάμ και η αντικατάσταση του ενός τύπου αυταρχικού καθεστώτος με ένα άλλο, εξίσου μεν αυταρχικό, που θα είχε όμως το πλεονέκτημα ότι θα ήταν πελατειακού τύπου. Τον στόχο αυτόν καλείται να επιτύχει η σημερινή εισβολή στο Ιράκ, ώστε να ολοκληρωθεί η Νέα Τάξη στην περιοχή. Και αυτό, διότι ο απώτερος στοχος της Νέας Τάξης (όπως άλλωστε και της προηγούμενης), στο οικονομικό επίπεδο, είναι η προστασία της συγκέντρωσης οικονομικής δύναμης, στην οποία αναπόφευκτα οδηγεί το σύστημα της καπιταλιστικής οικονομίας της αγοράς.

Το διαφοροποιητικό στοιχείο μεταξύ της Νέας Τάξης και της προηγούμενης είναι τα μέσα για την επίτευξη του στόχου αυτού. Ενώ δηλαδή στην προηγούμενη Τάξη η συγκέντρωση αυτή προστατευόταν κυρίως μέσω πολιτικών μηχανισμών (δικτατορικά καθεστώτα), στη Νέα Τάξη αρκούν οι οικονομικοί μηχανισμοί που έχει δημιουργήσει η καπιταλιστική νεοφιλελεύθερη παγκοσμιοποίηση, η οποία, σε συνδυασμό με την κατάρρευση του σοσιαλιστικού προτάγματος, έχει οδηγήσει τα λαϊκά κινήματα στη γενική στασιμότητα που παρατηρείται σήμερα, παρά την έκρηξη της φτώχειας, της ανεργίας και της ανισότητας που αντιμετωπίζουν. Γι' αυτό και το κύμα «εκδημοκρατισμού» που, με τη φανερή δυτική υποστήριξη, σάρωσε τις δικτατορίες σχεδόν σε ολόκληρο το Νότο. Όμως πέρα από τη παρακμή των αντισυστημικών κινημάτων, υπάρχουν και «συστημικοί» λόγοι που εξηγούν το κύμα «εκδημοκρατισμού». Το πολιτικό συμπλήρωμα της οικονομικής παγκοσμιοποίησης των ανοικτών και ελεύθερων αγορών είναι η πολιτική παγκοσμιοποίηση των αντιπροσωπευτικών «δημοκρατιών» που αποτελούν τη βάση της πυραμίδας της Νέας Τάξης, στη κορυφή της οποίας είναι η υπερεθνική ελίτ. Ο μηχανισμός που επιφέρει τη συγκέντρωση της

οικονομικής εξουσίας στα χέρια των ελίτ στο σύστημα της οικονομίας της αγοράς είναι γνωστός και έχει αναλυθεί από την ριζοσπαστική αλλά και την ορθόδοξη οικονομική θεωρία. Ο μηχανισμός που επιφέρει την αντίστοιχη συγκέντρωση πολιτικής εξουσίας στα χέρια της πολιτικής ελίτ συνίσταται όχι μόνο στη συνεχή παρακμή του κράτους-έθνους στο πλαίσιο της οικονομικής παγκοσμιοποίησης αλλά και τη διαδικασία συνεχούς μεταφοράς της πολιτικής εξουσίας από τη Βουλή στην κυβέρνηση και από εκεί σε μικρές ομάδες γύρω από τον πρωθυπουργό ή τον Πρόεδρο, με τα εκλογικά σώματα να χειραγωγούνται από τα ΜΜΕ και να ψηφίζουν εναλλασσόμενα κόμματα εξουσίας με ομογενοποιημένα πολιτικά προγράμματα που εκφράζουν τη νεοφιλελεύθερη παγκοσμιοποίηση.

Η εξαίρεση σε αυτές τις τάσεις ήταν η Μέση Ανατολή, όπου όχι μόνο η ίδια η πλήρης ενσωμάτωση των καθεστώτων αυτών στη διεθνοποιημένη οικονομία της αγοράς καθυστέρησε και, όπως θα δούμε παρακάτω, ακόμη καθυστερεί, αλλά και η πολιτική παγκοσμιοποίηση μέσω της εξάπλωσης της αντιπροσωπευτικής «δημοκρατίας» βρίσκεται στα σπάργανα. Τα πελατειακά άλλωστε καθεστώτα στην περιοχή, από την σταθερότητα των οποίων εξαρτάται η οικονομία ανάπτυξης του Βορρά, δεν κινδύνευαν ποτέ από σοσιαλιστικά κινήματα αλλά, χθες μεν, από τον Αραβικό εθνικισμό, σήμερα δε, από τον Ισλαμικό φονταμενταλισμό. Έτσι, η υπερεθνική ελίτ (με την υποστήριξη ή ανοχή της κεντρο-Αριστεράς που έφθασε στο κατόντημα στον πόλεμο στον Κόλπο να στηρίζει τη σφαγή ενός λαού για χάρη, δήθεν, των δημοκρατικών ιδανικών!), όσο μεν τα αυταρχικά καθεστώτα της Μέσης Ανατολής έχουν πελατειακό χαρακτήρα, παραβλέπει την αυταρχική φύση τους (ακόμα και όταν μία υποτυπώδης δημοκρατία σαν την Αλγερινή καταλύεται για χάρη...της προστασίας της). Όταν όμως τα ίδια καθεστώτα δείχνουν απροθυμία να παίξουν τον πελατειακό ρόλο τους, τότε η ελίτ αυτή δεν διστάζει να εκστρατεύσει εναντίον τους για χάρη της δημοκρατίας, της ελευθερίας και του διεθνούς δικαίου...

Τέλος, θα άξιζε να συγκρίνουμε τα αποτελέσματα του Πολέμου στο Κόλπο όχι μόνο με τους πραγματικούς στόχους του αλλά και με τους διακηρυχθέντες στόχους από την υπερεθνική ελίτ τον καιρό που τον εξαπέλυσε. Αυτά που υποσχόταν η υπερεθνική ελίτ για να επιτύχει τη «μεγάλη συμμαχία κατά του Σαντάμ» ήταν πολιτική λύση στο Παλαιστινιακό, ενδυνάμωση των δημοκρατικών θεσμών στην περιοχή και περιστολή των εξοπλισμών. Ποια ήταν όμως τα σχετικά αποτελέσματα μετά τη λήξη του; Οι διαπραγματεύσεις για το Παλαιστινιακό εξακολούθησαν να καρκίνοβατούν — βασικά, λόγω της Ισραηλινής ακαμψίας που στηριζόταν στην υποστήριξη του Κλίντον, ο οποίος, με τη σειρά του, εξαργυρωνε τη προεκλογική συναλλαγματική που υπέγραψε στο εβραϊκό λόμπι — για να καταλήξουν στο φιάσκο του Όσλο που είδαμε στο προηγούμενο κεφάλαιο. Ακόμη, τα Αραβικά καθεστώτα, από τον Κόλπο και την Αίγυπτο μέχρι την Αλγερία (όπου οι δυτικοί έκαναν τα στραβά μάτια για το πραξικόπημα που ματαίωσε τις εκλογές και οδήγησε σε αιματηρό εμφύλιο) έγιναν ακόμη πιο αυταρχικά από πριν για να αντιμετωπίσουν την άνθηση του φονταμενταλισμού, η οποία, με τη σειρά της, ήταν άμεσο αποτέλεσμα των σχέσεων ανισότητας και φτώχειας — για τη διαιώνιση των οποίων έγινε και ο Πόλεμος. Τέλος, οι δυτικοί αρνήθηκαν να περιορίσουν τις πωλήσεις όπλων, πράγμα που οδήγησε σε ακόμη οξύτερο ανταγωνισμό εξοπλισμών στην περιοχή και, με τη σειρά του, προετοίμαζε το επόμενο μακελειό...

Πριν να εξετάσουμε όμως την πορεία από τον Πόλεμο στον Κόλπο το 1991 στη σημερινή εισβολή θα έπρεπε να κάνουμε μία μικρή παρέκβαση για να δούμε τον ρόλο του ΟΗΕ στη ΝΔΤ, δεδομένου του κρίσιμου ρόλου που έπαιξε στην πορεία αυτή και, ιδιαίτερα, σε σχέση με την τυπική νομική κάλυψη που παρείχε στην υπερεθνική ελίτ για το εμπάργκο και τους βομβαρδισμούς της κατά του Ιράκ, στα 12 χρόνια μεταξύ του Πόλεμου και της σημερινής εισβολής.

Ο ΟΗΕ στη Νέα Διεθνή Τάξη²²⁴

Ο αμφίβολος ρόλος που παίζει το Συμβούλιο Ασφάλειας του ΟΗΕ στη Νέα Διεθνή Τάξη αποτελεί μία χαρακτηριστική απεικόνιση των διαφορών τακτικής μέσα στην υπερεθνική ελίτ. Στις αρχές της περασμένης δεκαετίας, όταν η Ρωσική ελίτ είχε καταρρεύσει οικονομικά και πολιτικά και η Κινεζική ελίτ αγωνιούσε να ενσωματωθεί στη ΝΔΤ, φαινόταν ότι η υπερεθνική ελίτ δεν είχε κανένα πρόβλημα να καταστήσει το Συμβ. Ασφάλειας καθαρό υποχείριο της, ακόμη και σε επιθετικές δραστηριότητες, όπως στον πόλεμο του Κόλπου και κατόπιν στη Σομαλία, όπου η σχετική «ειρηνευτική» επιχείρηση απέδωσε χιλιάδες θύματα.²²⁵ Το νέο αυτό ρόλο, που μερικοί επίσημοι στις ΗΠΑ ονομάσαν τότε το «δόγμα Κλίντον», φρόντισε να ξεκαθαρίσει ο ίδιος ο τότε πλανητάρχης με την ευκαιρία των βομβαρδισμών στη Σομαλία. Έτσι, σύμφωνα με τον Δημοκρατικό Πρόεδρο, «οι ΗΠΑ θα συνεχίσουν να παίζουν τον μοναδικό ηγετικό τους ρόλο στον κόσμο [...] μέσω πολυεθνικών οργάνων, όπως ο ΟΗΕ, που επιτρέπουν μεγαλύτερο επιμερισμό των εξόδων και εκφράζουν την ενοποιημένη βούληση της διεθνούς κοινότητας».²²⁶ Σε εφαρμογή του νέου δόγματος, σε περιπτώσεις όπου η δυνατότητα αποτελεσματικής αντίδρασης από το αντικείμενο της ειρηνευτικής αποστολής είναι μηδαμινή και συγχρόνως υπάρχει ανάγκη επιβεβαίωσης του ηγετικού τους ρόλου (π.χ. Σομαλία), οι ΗΠΑ, μέσω του ΟΗΕ, δεν έχουν κανένα δισταγμό να αναλάβουν επιθετική στρατιωτική δράση. Αντίθετα, όπου υπάρχει σημαντικό «κόστος» από τυχόν επιθετική δράση, ενώ, παράλληλα, τα ζωτικά τους συμφέροντα δεν κινδυνεύουν τότε ο ρόλος που ανατίθεται στον ΟΗΕ είναι βασικά «διακανονιστικός» (π.χ. Βοσνία) και εάν η επιθετική δραστηριότητα γίνει αναγκαία θα περιοριστεί σε αεροπορικές

²²⁴ Το τμήμα αυτό στηρίζεται σε άρθρο στην *Ελευθεροτυπία* (19/06/1993).

²²⁵ Rakiya Omaar, *The Guardian* (15/06/1993).

²²⁶ *The Guardian* (14/06/1993).

επιδρομές, ανώδυνες για το υποκείμενο της «ειρηνευτικής» δραστηριότητας, αλλά επώδυνες για το αντικείμενο της.

Ένα θεμελιακό χαρακτηριστικό του νέου ρόλου του ΟΗΕ ήταν ότι όταν επρόκειτο να αναληφθεί επιθετική δράση, τότε ο ρόλος αυτός ανετίθετο κατ' αρχήν στις ΗΠΑ, οι οποίες ανελάμβαναν «για λογαριασμό του» να διεκπεραιώσουν τη στρατιωτική αποστολή. Πράγμα που σήμαινε ότι οι στρατιωτικές δυνάμεις που ανελάμβαναν τη σχετική δραστηριότητα δεν βρισκόντουσαν κάτω από τον έλεγχο του ΟΗΕ αλλά του Πενταγώνου. Η ίδια τακτική ακολουθήθηκε και στο πόλεμο του Κόλπου, όπου ο Γενικός Γραμματέας του Οργανισμού έμαθε την έναρξη του πολέμου από την τηλεόραση! Αντίστοιχα, όταν ο Γενικός Γραμματέας τόλμησε να προτείνει ότι οι δυνάμεις του ΟΗΕ για την εφαρμογή του σχεδίου Βανς-Οουεν στη Βοσνία θα έπρεπε να ήταν υπό τον έλεγχο του ΟΗΕ, η πρόταση παραμερίστηκε πάραυτα από την Αμερικανική ηγεσία.²²⁷ Γι' αυτό άλλωστε και η μικρή δύναμη που έστειλαν στη Γιουγκοσλαβική Μακεδονία υπόκειτο απευθείας στον έλεγχο του Πενταγώνου. Και αυτό δεν ήταν τυχαίο. Γιατί αν ο πραγματικός στόχος ήταν ο ΟΗΕ να παίζει ειρηνευτικό ρόλο στις περιφερειακές συγκρούσεις που άρχισαν με το τέλος του ψυχρού πολέμου, βασική προϋπόθεση θα ήταν ο αποκλειστικός έλεγχος των διεθνών στρατιωτικών δυνάμεων που θα έπρεπε να τεθούν μόνιμα στη διάθεση του Οργανισμού, όπως επίσημα έχει προτείνει η Γενική Γραμματεία.²²⁸

Στην πραγματικότητα, ο ΟΗΕ εκαλείτο με βάση το «δόγμα Κλίντον» να παίζει τον ίδιο ρόλο που έπαιζε η προκάτοχ η του, Κοινωνία των Εθνών (ΚτΕ) που δεν ήταν παρά μία μόνιμη διάσκεψη των αποικιοκρατικών δυνάμεων, η οποία εξέφραζε το προπολεμικό παγκόσμιο σύστημα της ισορροπίας δυνάμεων. Η κατάρρευση του οικονομικού συστήματος που το στήριζε, λόγω της κατάρρευσης του συστήματος των σταθερών ισοτιμιών στη

²²⁷ *The Guardian* (06/05/1993).

²²⁸ B. Boutros-Ghali, *Agenda for Peace*, 1992

βάση του χρυσού, σήμαινε και την αποδιάρθρωση της ΚτΕ. Η μεταπολεμική ίδρυση του ΟΗΕ και των παράλληλων διεθνών οικονομικών οργανισμών, δηλαδή του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και της Διεθνούς Τράπεζας, στόχευε να εκφράσει το μεταπολεμικό σύστημα ισορροπίας δυνάμεων. Ήταν δε ακριβώς αυτός ο διαχωρισμός οικονομικών και πολιτικο-στρατιωτικών λειτουργιών που επέτρεψε την επιβίωση του ΟΗΕ κατά τη διάρκεια του ψυχρού πολέμου. Διότι όταν η Δύση ήθελε να προωθήσει την παγκόσμια οικονομική στρατηγική της δεν χρειαζόταν να τη θέσει υπό την ψήφο ούτε του Συμβουλίου Ασφαλείας (Σ.Α.) όπου υπήρχε το ανατολικό βέτο, ούτε της Γενικής Συνέλευσης όπου ο Τρίτος Κόσμος είχε τη πλειοψηφία, αλλά την περνούσε μέσω των διεθνών οικονομικών οργανισμών που έλεγχε απόλυτα.

Παρόλα αυτά, ο διπολισμός είχε το αποτέλεσμα ότι, στο πολιτικό επίπεδο, ο Τρίτος Κόσμος μπορούσε να εκμεταλλεύεται τη σύγκρουση μεταξύ των δύο συνασπισμών, δημιουργώντας τη ψευδαίσθηση ότι συμμετέχει κατά κάποιο τρόπο στο σύστημα ισορροπίας δυνάμεων (κίνηση αδέσμευτων, «Ομάδα των 77», κ.λπ.). Σήμερα όμως, οι δυτικές μεγάλες δυνάμεις (δηλαδή η υπερεθνική ελίτ) «ανέκτησαν πάλι τον έλεγχο» όπως έλεγε ο πρεσβευτής μίας μεσαίας δυτικής χώρας.²²⁹ Οι χώρες του Νότου, έχοντας εγκαταλείψει κάθε προσπάθεια σχεδιασμένης ανάπτυξης και έχοντας αναθέσει όλη τους την αναπτυξιακή διαδικασία στις δυνάμεις της αγοράς, είναι απόλυτα εξαρτημένες από τη Δύση για επενδύσεις, δάνεια, βοήθεια και αντίστοιχη είναι η πολιτική τους εξάρτηση.

Εντούτοις, παρά τη σημερινή μεγαλύτερη εξάρτηση του Νότου από τις πλούσιες χώρες του Βορρά, οι χώρες αυτές δεν έχουν καμιά διάθεση να εξαρτήσουν την αστυνομική δραστηριότητα του ΟΗΕ από τις διαθέσεις των χωρών του Νότου (και τα πιθανά οικονομικά ανταλλάγματα που θα απαιτήσουν). Γι' αυτό και οι προτάσεις που συζητιόντουσαν την περασμένη

²²⁹ *The Guardian* (30/12/1991).

δεκαετία για έναν μεταλλαγμένο ΟΗΕ κατάλληλο για την ΝΔΤ προϋπόθεταν την ελαχιστοποίηση του ρόλου της Γενικής Συνέλευσης και την ανάθεση κάθε ουσιαστικού ρόλου στο Συμβ. Ασφαλείας που κυριαρχείται από την υπερεθνική ελίτ. Εξ ου και η διαμάχη για το ποια θα είναι τα μόνιμα μέλη ενός αναμορφωμένου Σ.Α., με τις ΗΠΑ στις αρχές της περασμένης δεκαετίας να προωθούν Γερμανία και Ιαπωνία για να συμμετέχουν στο κόστος των αστυνομικών ενεργειών. Ούτε άλλωστε ήταν τυχαίο ότι τα θέματα τα οποία οι δυτικοί «παραχωρούσαν» στη Γεν. Συνέλευση ήταν θέματα όπως η προστασία του περιβάλλοντος, όπου η συμμετοχή του Νότου είναι απαραίτητη για την αποτελεσματική επιβολή των λύσεων που επιλέγει ο Βορράς.

Ο μετα-ψυχροπολεμικός ρόλος του ΟΗΕ έδινε τη δυνατότητα στην υπερεθνική ελίτ και κυρίως στην αμερικάνικη (τον στρατιωτικό βραχίονα της) να προστατεύει τα συμφέροντά της, όχι πια με τη ξεπερασμένη «πολιτική της κανονιοφόρου», που θα την εξέθετε σαν ιμπεριαλιστική δύναμη, αλλά με το συλλογικό μανδύα του ΟΗΕ. Γι' αυτό και η αγωνιώδης προσπάθεια του Μπους πρεσβύτερου να «νομιμοποιήσει» τον πόλεμο του στον Κόλπο και να εξασφαλίσει, με οικονομικούς εκβιασμούς και απειλές, τον απαραίτητο αριθμό ψήφων στο Σ.Α. Έτσι, η εισβολή του Ιρακινού «τέρατος» κατά του λιλιπούτειου Κουβέιτ, που τόσο συγκλόνισε την σοσιαλδημοκρατική Αριστερά, όχι μόνο αντεστράφη μέσα σε ένα εξάμηνο και πληρώθηκε με εκατοντάδες χιλιάδες νεκρούς από τον εισβολέα, αλλά και συνέχιζε να τιμωρείται χρόνια μετά το τέλος της, με το εξοντωτικό εμπάργκο που επέβαλε ο ΟΗΕ. Παράλληλα, οι αποφάσεις του Σ.Α. για τις κτηνώδεις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στα κατεχόμενα εδάφη και τη παράνομη κατοχή από το Ισραήλ δεν εφαρμόστηκαν ποτέ. Έτσι, οι Ισραηλινοί ήταν ελεύθεροι να συνεχίσουν τη πρακτική της εκτέλεσης παιδιών που τους πετροβολούσαν, ή του σπασίματος των χεριών τους — διαδικασία που περιλάμβανε το δέσιμο των νεαρών αιχμαλώτων που λιθοβολούσαν και το συστηματικό

σπάσιμο των χεριών τους με τεράστιες κοτρόνες ή ραβδιά, με βάση την πρακτική που καθιέρωσε η αλησμόνητη διαταγή του «προοδευτικού» Ραμπίν²³⁰ — ενώ παράλληλα συνεχιζόταν η επιβράβευση του Σιωνιστικού Ισραήλ με μία Αμερικανική επιχορήγηση, η οποία στις αρχές της περασμένης δεκαετίας έφθανε το ύψος των 5-6 δισ. δολ. το χρόνο.²³¹

Όμως, ενώ ο ΟΗΕ στις αρχές της προηγούμενης δεκαετίας έδειχνε μεγάλο βαθμό «προσαρμογής» στη ΝΑΤ και τα κελεύσματα της υπερεθνικής ελίτ, προς το τέλος της δεκαετίας, άρχισαν να εκδηλώνονται τα πρώτα προβλήματα που κορυφώθηκαν με την σημερινή εισβολή στο Ιράκ. Έτσι, όταν στο τέλος της δεκαετίας, η υπερεθνική ελίτ ήθελε να επιβάλλει τη Νέα Τάξη στα Βαλκάνια μέσω της διάλυσης της Γιουγκοσλαβίας που, στο τελικό στάδιο της, απαιτούσε την εξαπόλυση πόλεμου εναντίον της, η εξασφάλιση κάλυψης από το Συμβούλιο Ασφάλειας κατέστη αδύνατη, εξαιτίας της απειλής χρήσης βέτο από την Ρωσική ελίτ. Αυτό δεν ήταν βέβαια περίεργο εφόσον η Ρωσική ελίτ σωστά διέβλεπε ότι ο «πόλεμος» αυτός θα εξαφάνιζε και τα τελευταία απομεινάρια της ιστορικής επιρροής της στα Βαλκάνια, πράγμα που είχε όχι μόνο στρατηγικές συνέπειες, με το ΝΑΤΟ σήμερα να την περικυκλώνει με στρατιωτικές βάσεις σε όλες τις χώρες του τ. «υπαρκτού», αλλά και οικονομικές, ως προς την συρρίκνωση των αγορών της προς όφελος της υπερεθνικής ελίτ, στην οποία η ίδια μόνο ως κομπάρσος συμμετείχε. Έτσι, αναγκάστηκε η υπερεθνική ελίτ να διεξάγει τον πόλεμο κατά της Γιουγκοσλαβίας μόνη της με την υποστήριξη μόνο των υποτελών της στο ΝΑΤΟ. Στον πόλεμο κατά του Αφγανιστάν ο ΟΗΕ παρακάμφθηκε τελείως, όπως είδαμε παραπάνω. Τέλος, στη σημερινή εισβολή στο Ιράκ, όπως θα δούμε στη συνέχεια, ο ΟΗΕ

²³⁰ Η πρακτική αυτή, όπως δήλωσαν σειρά από Ισραηλινούς στρατιώτες και αξιωματικούς σε ντοκυμαντέρ στην Αγγλική τηλεόραση, αποτελείσε καθημερινή ρουτίνα σε βάρος εκατοντάδων Παλαιστίνιων αιχμαλώτων. «Testimonies», Βρετανικό κανάλι 4 (25/05/1993).

²³¹ Edward Said, *The Guardian* (30/09/1992).

όχι μόνο τελικά παρακάμφθηκε πάλι, εφόσον το απειλούμενο βέτο από την Γαλλική ελίτ, με την υποστήριξη της Ρωσικής, έκανε πάλι αδύνατη την κάλυψη της εισβολής από το Συμβούλιο Ασφάλειας, αλλά στη διαδικασία γελοιοποιήθηκε και ο ίδιος ο ΟΗΕ, όταν έγινε φανερό το αλισβερίσι για την εξασφάλιση των ψήφων που θα ενέκριναν την εισβολή. Στο τέλος, η διαδικασία κατέληξε με την ρητή καταδίκη του ΟΗΕ από τον πλανητάρχη επειδή δεν «συμμορφωνόταν προς τις υποδείξεις»!

Ας δούμε όμως την πορεία που οδήγησε, μετά τον πόλεμο στον Κόλπο, στη σημερινή εισβολή, όταν πια έγινε φανερό ότι η καθεστωτική αλλαγή «από μέσα», χωρίς τη στρατιωτική επέμβαση της ίδιας της υπερεθνικής ελίτ, ήταν αδύνατη, παρά το μακρόχρονο κτηνώδες εμπάργκο και τους αντιστοίχους συνεχείς βομβαρδισμούς.

Η «αναχαίτιση» του Ιρακινού καθεστώτος με βομβαρδισμούς και εμπάργκο²³²

Στις αρχές του 1993 η κτηνωδία των αεροπορικών επιδρομών επαναλήφθηκε, ακόμα και σε κατοικημένες περιοχές — με τα αναπόφευκτα θύματα μεταξύ του άμαχου πληθυσμού. Επίσης, δόθηκε η ευκαιρία να διαπιστωθεί γι' άλλη μία φορά η τεχνολογική υπεροχή της υπερεθνικής ελίτ (δηλαδή του Βορρά) σε σχέση με τον υπανάπτυκτο Νότο, πράγμα που επιβεβαίωσε πάλι ότι το άνοιγμα μεταξύ τους δεν διαφέρει σημαντικά από το αντίστοιχο μεταξύ των Ευρωπαίων κατακτητών της Αμερικής και των ιθαγενών Ινδιάνων, 500 χρόνια πριν. Έτσι, η υπερεθνική ελίτ, όπως και στον «πόλεμο» στον Κόλπο, ήταν σε θέση να επιβάλλει πολλαπλάσιες απώλειες από αυτές που υπέφεραν οι δυνάμεις της, οι οποίες μάλιστα, συχνά, οφειλόντουσαν «σε ίδια πυρά»! Γι' αυτό άλλωστε και ο πόλεμος στον Κόλπο χαρακτηρίστηκε

²³² Το τμήμα αυτό στηρίζεται σε άρθρα που δημοσιεύθηκαν στην *Ελευθεροτυπία* (23/01/1993), (03/07/1993), (28/02/1998) & (19/12/1998).

σφαγή, επειδή ένας πραγματικός πόλεμος προϋποθέτει σχετικά ισοδύναμα μέρη.

Ποιοι όμως ήταν οι στόχοι των βομβαρδισμών αυτών; Ας δούμε πρώτα τους λόγους που πρόβαλαν οι εκτελεστές τους, η υπερεθνική ελίτ, και τα ελεγχόμενα από αυτήν ΜΜΕ:

- Η εξασφάλιση της τήρησης των αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας (Σ.Α.) του ΟΗΕ. Η δικαιολογία όμως αυτή ήταν ιδιαίτερα διάτρητη. Και αυτό, διότι, όπως δήλωνε τότε εκπρόσωπος της Ιορδανικής Κυβέρνησης, ήδη από το 1993, «το Ιράκ έχει συμμορφωθεί με το 90% των αποφάσεων του ΟΗΕ και αν ακόμα δεν έχει συμμορφωθεί με το 10% αυτό δεν σημαίνει ότι πρέπει να κάνεις πόλεμο μαζί του».²³³ Αποτελούσε, άλλωστε, το άκρον άωτον της υποκρισίας η δικαιολόγηση των βομβαρδισμών αυτών με βάση τη μη τήρηση μερικών αποφάσεων του ΟΗΕ, όταν πέρα από τη Σιωνιστική ελίτ του Ισραήλ που έγραφε στα παλιότερα των παπουτσιών της όλες τις αποφάσεις του ΟΗΕ για την παράνομη κατοχή εδαφών, τις εκτοπίσεις, τις αθλιότητες στα κατεχόμενα κ.λπ., το ίδιο ακριβώς έκαναν ατιμώρητες (αν δεν ανταμειβόντουσαν κιόλας) σειρά από πελατειακές ελίτ. Για παράδειγμα, η Ινδονησιακή ελίτ — με την προστασία της Δύσης που την εξόπλιζε για να εξολοθρεύσει τους κομμουνιστές — είχε εισβάλλει το 1975 στο Τιμόρ και είχε επιβάλλει μία βάρβαρη κατοχή, δολοφονώντας 200.000 από τους Τιμοριανούς, δηλ. το 1/3 του πληθυσμού, για ν' αλλοιώσει τα δημογραφικά δεδομένα — πράγμα, βέβαια που δεν είχε καμία σύγκριση με τα εγκλήματα του Ιρακινού καθεστώτος! Ακόμη, την ίδια ακριβώς στάση απέναντι στις αποφάσεις του ΟΗΕ τηρεί για πάνω από ένα τέταρτο του αιώνα η γειτονική μας Τουρκία, συνεχίζοντας απτόητη την παράνομη κατοχή της Κύπρου με χιλιάδες ξεσπιτωμένους και αγνοούμενους,

²³³ *The Guardian* (15/01/1993).

χωρίς βέβαια αυτό να οδηγεί ούτε σε «σκέψη» για τιμωρία της από την «διεθνή κοινότητα». Η υποκρισία όμως της υπερεθνικής ελίτ παίρνει τη μορφή φαιδρότητας (δάσκαλε που δίδασκες), με τραγικές συνέπειες, όταν πάρουμε υπόψη ότι οι κατήγοροι για την μη εφαρμογή των αποφάσεων του ΟΗΕ δεν στήριζαν τους βομβαρδισμούς τους ούτε καν σε σχετική σαφή εντολή του ΟΗΕ! Οι ίδιοι δηλαδή οι βομβαρδισμοί ήταν παράνομοι, γι' αυτό και αντέδρασαν, εκτός από τη Ρωσία του Γέλτσιν, ακόμα και Αραβικά καθεστώτα από αυτά που μετείχαν στη «συμμαχία» κατά του Ιράκ (Αίγυπτος, Συρία κ.λπ.). Και ήταν παράνομοι όχι μόνο διότι δεν υπήρχε καμιά εντολή του ΟΗΕ για την ένοπλη «προστασία» των απαγορευμένων ζωνών (οι ίδιες, άλλωστε, είναι αμφίβολο κατά πόσο μπορούν να στηριχθούν στο διεθνές δίκαιο), ούτε διότι το Ιράκ είχε ήδη αρχίσει να συμμορφώνεται με τις αποφάσεις για τις οποίες υποτίθεται υφίστατο τους βομβαρδισμούς (επιθεωρητές ΟΗΕ, απόσυρση από τα παλιά σύνορα).²³⁴ Οι βομβαρδισμοί αυτοί ήταν πρωταρχικά παράνομοι διότι, όπως έγραφε ο Marc Weller,²³⁵ καθηγητής του δικαίου των Ην. Εθνών στο Πανεπιστήμιο του Καίμπριτζ, οι στόχοι τους (π.χ. Βαγδάτη) δεν είχαν καμία σχέση με τις απαγορευμένες ζώνες!

- Η καταστροφή του πυρηνικού δυναμικού του Ιράκ. Όμως, όπως εδήλωσε ο David Kyd, εκπρόσωπος της Διεθνούς Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας (ΔΕΕΑ), η οποία είχε επιφορτιστεί από τον ΟΗΕ με την αποστολή της καταστροφής του πυρηνικού δυναμικού του Ιράκ, το εργοστάσιο που βομβαρδίστηκε τον Γενάρη του 1993 ήταν ήδη «απόλυτα ανενεργό».²³⁶ Η ίδια η ΔΕΕΑ από καιρό είχε

²³⁴ Βλ. κύριο άρθρο *The Guardian* (19/01/1993).

²³⁵ *The Guardian* (15/01/1993).

²³⁶ *The Guardian* (18/01/1993).

δώσει κατηγορηματική διαβεβαίωση ότι το πυρηνικό πρόγραμμα του Ιράκ δεν υπήρχε πια. Και αυτό, τη στιγμή που το Ισραήλ όχι μόνο αφηνόταν ανενόχλητο να διαθέτει και να αναπτύσσει το πυρηνικό δυναμικό του αλλά και επιβραβευόταν με τεράστια οικονομική βοήθεια από την Αμερικανική ελίτ για την άρνηση του να υπογράψει τη συνθήκη για τη μη διάδοση των πυρηνικών όπλων!

- Η προστασία των Κούρδων στον Βορρά και των Σιιτών στον Νότο. Η δικαιολογία αυτή προβαλλόταν παρά το γεγονός ότι όπως, σημείωνε ο John Pilger,²³⁷ περισσότεροι Σίιτες και Κούρδοι σκοτώθηκαν από τους Αμερικάνους και τους «συμμάχους» τους στον Πόλεμο στον Κόλπο από όσους μπόρεσε ποτέ του να σκοτώσει το Ιρακινό καθεστώς. Ακόμα, παρά το γεγονός ότι από τότε που επιβλήθηκε η απαγορευτική ζώνη, η καταπίεση του Νότου από τον Ιρακινό στρατό ήταν μεγαλύτερη από πριν.²³⁸ Και αυτό, διότι οι αυτόκλητοι προστάτες των Κούρδων και των Σιιτών ποτέ δεν θέλησαν να βοηθήσουν να επιτευχθεί η αυτονομία τους (παρά τα κροκοδείλια δάκρυα αυτών και των συνοδοιπόρων τους στην κεντρο-Αριστερά) εφόσον αυτό θα έθετε δυναμίτιδα στα πελατειακά καθεστώτα στην Τουρκία και Σαουδική Αραβία, τα οποία, επίσης, διαθέτουν ισχυρές μειονότητες Κούρδων και Σιιτών. Έτσι, οι Σουνίτες που αποτελούν το κέντρο εξουσίας του Ιράκ, συνέχισαν ανενόχλητοι το έργο τους που είχε οδηγήσει στη καταστροφή 4.500 από τα 5.000 χωριά του Κουρδιστάν.
- Η ανατροπή του Σαντάμ που τυραννεί τον Ιρακινό λαό. Με βάση τη δικαιολογία αυτή, το εμπάργκο κατά του Ιράκ συνεχιζόταν μέχρι τη σημερινή εισβολή, 12 ολόκληρα χρόνια μετά την εξάλειψη του λόγου για τον οποίο είχε

²³⁷ John Pilger, *Distant voices* (Vintage, 1992).

²³⁸ *The Guardian* (12/01/1993).

αρχικά επιβληθεί, δηλ. την εισβολή στο Κουβέιτ. Έτσι, για να σωθεί ο Ιρακινός λαός από τον Σαντάμ, υπόφερε τα πάνδεινα από την υπερεθνική ελίτ! Ήδη από το 1992, 1 εκ. παιδιά υποσιτιζόντουσαν σοβαρά ενώ πάνω από 100.000 ήταν άρρωστα,²³⁹ οι δε Ιρακινοί μιλούσαν για 90.000 παιδιά που είχαν πεθάνει μέσα σε ένα χρόνο, επειδή στερήθηκαν τρόφιμα και φάρμακα εξαιτίας του εμπάργκο. Σχετική Έκθεση του ΟΗΕ το 1993 τόνιζε ότι «οι περισσότεροι Ιρακινοί ζουν σε βαθιά αθλιότητα μετά τον πόλεμο ενώ οι αρρώστιες που μεταδίδονται με το νερό αυξάνονται ραγδαία».²⁴⁰ Και, φυσικά, ήταν τα πτωχότερα στρώματα που υφέφεραν κυρίως τις συνέπειες του εμπάργκο και όχι η ελίτ γύρω από την Ιρακινή ηγεσία και τα ευπορότερα στρώματα.

Στην πραγματικότητα, επομένως, κανένας από τους παραπάνω λόγους δεν αποτελούσε την πραγματική αιτία των βομβαρδισμών, με την εξαίρεση του τελευταίου, δηλαδή την ανατροπή του καθεστώτος Σαντάμ, η οποία δεν είχε βέβαια στόχο τον εκδημοκρατισμό της χώρας (πράγμα που δεν θα ήταν συμβατό άλλωστε με τη φύση των καθεστωτων στα προτεκτοράτα του Κόλπου και τη Σαουδική Αραβία, τα οποία — παρά τις υποσχέσεις της Νέας Διεθνούς Τάξης — εξακολουθούσαν να είναι το ίδιο αυταρχικά όπως ακριβώς και το Ιρακινό καθεστώς), αλλά απλώς την μέσω στρατιωτικού πραξικοπήματος εγκατάσταση ενός πελατειακού καθεστώτος. Οι βομβαρδισμοί, επομένως, και το παράλληλο εξοντωτικό εμπάργκο έπαιζαν τον ρόλο της «αναχαίτισης» της Ιρακινής ελίτ, μέχρις ότου οργανωθεί η σημερινή εισβολή και ανατροπή του καθεστώτος.

Οι πραγματικοί επομένως στόχοι των βομβαρδισμών παρέμεναν οι ίδιοι, όπως και στον Πόλεμο. Δηλαδή, στο

²³⁹ J. Pilger, ό.π.

²⁴⁰ UN Children Fund/*The Guardian* (15/01/1993).

οικονομικό επίπεδο, η πλήρης ένταξη του Ιράκ στη ΝΔΤ που θα εξασφάλιζε τον έλεγχο της τιμής του πετρελαίου και αναπόφευκτα θα οδηγούσε στην τριπλή ανισοκατανομή του πετρο-εισοδήματος:²⁴¹ πρώτον, μεταξύ Βορρά και Νότου, δεύτερον, μεταξύ πετρελαιοπαραγωγών χωρών στο Κόλπο και, τρίτον, μεταξύ ελίτ και λαού σε κάθε χώρα. Όμως, την ανισοκατανομή αυτή μόνο η στρατιωτική στήριξη των διεφθαρμένων καθεστώτων στη Σαουδική Αραβία και των προτεκτοράτων του Κόλπου μπορούσε να εγγυηθεί. Παράλληλα, στο γεωπολιτικό επίπεδο, στόχος ήταν και είναι τόσο η διατήρηση του Ισραήλ σαν της ισχυρότερης δύναμης στη Μέση Ανατολή, όσο και ο «έλεγχος» των φονταμενταλιστικών κινημάτων (και σε ένα βαθμό του Ιράν) που απειλούσαν να σαρώσουν τα Δυτικά υποστηρίγματα στη Μεση Ανατολή. Έτσι, η μόνιμη πια στρατιωτική παρουσία της Δύσης στον Κόλπο και η συνεχής ένταση στην περιοχή, όχι μόνο βοηθούσε στην αποτροπή της κατάρρευσης των φθινουσών πολεμικών βιομηχανιών της υπερεθνικής ελίτ, αλλά και αποτελούσε ισχυρό φόβητρο κατά των φονταμενταλιστών.

Οι βομβαρδισμοί, που γρήγορα έφθασαν και στην ίδια την Βαγδάτη, επαναλήφθηκαν πάλι μετά ένα εξάμηνο, τον Ιούνιο 1993, με αφορμή τις υποψίες για την απόπειρα δολοφονίας του Μπους πρεσβύτερου από το Ιρακινό καθεστώς, κατά τη διάρκεια επίσκεψης του στο Κουβέιτ. Οι βομβαρδισμοί αυτοί δεν ήταν βέβαια ούτε έκπληξη, ούτε απλώς «ενέργεια ακατανόητη», όπως τη χαρακτήρισε τότε το ΠΑΣΟΚ στην προσπάθεια του να κρατήσει κάποια υπολλείμματα συνέπειας για την ηγεσία του, η οποία μόλις πριν λίγους μήνες πανηγύριζε (μαζί με πολλούς άλλους...) για την εκλογή του «προοδευτικού» Προέδρου Κλιντον. Η επίθεση αυτή δεν ήταν παρά άλλη μία επιβεβαίωση του χαρακτήρα της Νέας Τάξης. Εντούτοις, όσον αφορά τον ρόλο των ΗΠΑ στη μονοπολική Νέα Τάξη, αξίζει να σταθούμε σε δύο νέα στοιχεία που προέκυψαν από την επίθεση στη Βαγδάτη το

²⁴¹ Τ. Φωτοπουλος, *Ο Πόλεμος στον Κόλπο*, ό.π., σελ. 90.

1993, εφόσον τα στοιχεία αυτά αποτελούσαν προφητική ένδειξη για τις εξελίξεις που ακολούθησαν.

Το πρώτο στοιχείο ήταν ότι η επίθεση σηματοδοτούσε μία νέα αμυντική πολιτική για τις ΗΠΑ. Μετά τη κατάργηση του διπολισμού, οι αμυντικές δαπάνες των ΗΠΑ αρχικά περικόπηκαν σε σημαντικό βαθμό — πριν τη μαζική επέκτασή τους με αφορμή τον «πόλεμο» κατά της τρομοκρατίας — αλλά παράλληλα οι στρατιωτικές δυνάμεις τους αναδιαρθρώθηκαν με στόχο τη διεξαγωγή μικρών πολέμων.²⁴² Το Πεντάγωνο γρήγορα πήρε την όψη μίας αυτοκρατορικής αστυνομικής δύναμης, ακριβώς όπως ο αγγλικός στρατός τον 19ο αιώνα, έτσι ώστε να μπορεί να εκπληρώνει αποτελεσματικά το ρόλο που του ανάθεσε το «δόγμα Κλιντον», δηλαδή του «εν εσχάτη ανάγκη» εκτελεστού των αποφάσεων του ΟΗΕ.

Το δεύτερο νέο στοιχείο ήταν ότι έγινε σαφές πως η «πολιτική της κανονιοφόρου» δεν καταργήθηκε τελείως, παρά τις αντίθετες εντυπώσεις που είχε δημιουργήσει ο τρόπος με τον οποίο «νομιμοποιήθηκε» ο Πόλεμος στον Κόλπο.²⁴³ Έτσι, όταν η κάλυψη της επιθετικής δραστηριότητας με τον μανδύα του ΟΗΕ δεν είναι — για διάφορους λόγους — δυνατή ή εύκολη, τότε οι ΗΠΑ, σαν ο στρατιωτικός βραχίονας της υπερεθνικής ελίτ, με την σιωπηρή ή ρητή υποστήριξη των άλλων μελών της, δεν έχουν κανένα ενδοιασμό να επέμβουν μονομερώς για την υποστήριξη των ζωτικών συμφερόντων τους. Ακόμα και όταν με τη επέμβαση τους παραβιάζουν κάθε έννοια νομιμότητας, για την υπεράσπιση όμως της οποίας υποτίθεται ότι ανέλαβαν τη σχετική δραστηριότητα!

Η επίθεση τον Ιούνιο του 1993 στηρίχθηκε νομικά στο άρθρο 51 του Καταστατικού Χάρτη του ΟΗΕ που ορίζει ότι «σε περίπτωση ένοπλης επίθεσης εναντίον μέλους των Ην. Εθνών ουδέν τμήμα του παρόντος Χάρτου επηρεάζει το εγγενές δικαίωμα για ατομική ή συλλογική άμυνα, μέχρις ότου το Συμβ.

²⁴² M. Walker, *The Guardian* (28/06/1993).

²⁴³ Βλ. Τ. Φωτοπουλος, *Ο Πόλεμος στον Κόλπο*, ό.π., κεφ. 5.

Ασφαλείας πάρει τα αναγκαία μέτρα για τη διατήρηση της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας». Όπως όμως υποστήριζε τότε η Rosalyn Higgins, καθηγήτρια του Διεθνούς Δικαίου στην London School of Economics, ο στόχος του άρθρου 51 είναι η κάλυψη της αντίδρασης σε οργανωμένη ένοπλη επίθεση εναντίον κρατών, όχι ατόμων, όπως στην προκειμένη περίπτωση. Εν απουσία μάλιστα «άμεσης και καταλυτικής ανάγκης», μερικοί διεθνολόγοι αμφισβητούσαν ακόμη και το κατά πόσο η αμερικανική ενέργεια θα μπορούσε να δικαιωθεί με βάση την παλαιότερη αρχή αυτο-άμυνας που καθιερώνουν οι γενικοί κανόνες του διεθνούς δικαίου.²⁴⁴ Ιδιαίτερα, μάλιστα, όταν στην περίπτωση αυτή δεν είχαμε καν επίθεση αλλά «ενδείξεις» για σχεδιαζόμενη επίθεση.

Παρόλα αυτά, οι ΗΠΑ δεν δίστασαν να επικαλεσθούν το δικαίωμα αυτο-άμυνας που παρέχει το παραπάνω άρθρο για μία ατομική περίπτωση επίθεσης, σχετικά με την οποία δεν είχε γίνει ακόμα ούτε δίκη! Άλλωστε, δεν χρειάζεται κανείς να είναι τ. Αμερικανός Πρόεδρος για να τύχει στρατιωτικής προστασίας που οδηγεί ακόμα και στην εξόντωση χιλιάδων αθώων μέσα στον άμαχο πληθυσμό. Το 1990, οι ΗΠΑ δικαιολόγησαν την πολυαίμακτη εισβολή τους στον Παναμά σαν πράξη αυτο-άμυνας, με βάση, πάλι, το αμαρτωλό άρθρο 51, μετά τη δολοφονία ενός αμερικανού στρατιώτη. Και το ίδιο ακριβώς άρθρο είχαν επικαλεσθεί οι Αγγλο-γάλλοι το 1956 για να δικαιολογήσουν την πειρατική επιδρομή τους στο Σουεζ, όπως και οι Ισραηλινοί για να δικαιολογήσουν την εισβολή τους στο Λίβανο που οδήγησε στην σφαγή των Παλαιστινίων της Βηρυττού το 1982.

Δεν ήταν όμως μόνο το διεθνές δίκαιο που παραβιαζόταν κατάφωρα από τους δυτικούς αμύντορες της νομιμότητας. Οι «αποδείξεις», στις οποίες οι ΗΠΑ στήριξαν την επίθεσή τους, βασίζονταν στις ομολογίες δυο Ιρακινών (οι οποίες έγιναν με αντάλλαγμα την απαλλαγή τους από τη δίωξη και πιθανότατα το εκτελεστικό ασπόσπασμα) και, κυρίως, στις απόρρητες εκθέσεις

²⁴⁴ *The Guardian* (29/06/1993).

των μυστικών υπηρεσιών. Γεγονός, που ανάγκασε ακόμα και τους *New York Times* να σχολιάσουν ότι «απαιτείται μεγάλη δόση ευπιστίας για να πιστέψει κανένας την αμερικανική εκδοχή [...] θα πρέπει να δούμε τις αποδείξεις αντί να ακούμε τις διαβεβαιώσεις των επισήμων που ισχυρίζονται ότι τις κατέχουν».²⁴⁵ Πέρα όμως από αυτό, αποτελεί βασική αρχή της νομιμότητας για την οποία δήθεν αγωνίζονται οι ΗΠΑ ότι ο υπόδικος, μέχρις αποδείξεως του εναντίου, είναι αθώος. Όπως όμως διερωτάτο το κύριο άρθρο του *Γκάρντιαν*²⁴⁶ «ανεξάρτητα από τη δύναμη των αποδείξεων, υπάρχει καμιά πιθανότητα, μετά την επίθεση αυτή, ότι οι 14 υπόδικοι για την απόπειρα κατά του Μπους θα μπορούσαν πια να αθωωθούν;».

Η υποκρισία όμως πίσω από την επίθεση στη Βαγδάτη ξεπερνά τα όρια του γελοίου όταν αναλογιστεί κανείς ότι, λίγα χρόνια πριν από αυτή, αμερικανός πρόεδρος είχε εγκρίνει τους βομβαρδισμούς στη Τρίπολη με φανερό στόχο τη δολοφονία άλλου αρχηγού Κράτους. Και αυτό, παρά την υποτιθέμενη Προεδρική απαγόρευση της δολοφονίας, ως μεθόδου εξόντωσης των μη αρεστών αρχηγών κρατών. Όμως, όπως διευκρίνησε σε συνέντευξη του ο Brent Scowcroft (τότε σύμβουλος εθνικής ασφαλείας του Μπους πρεσβύτερου),²⁴⁷ η προσπάθεια ανατροπής εχθρικού καθεστώτος μέσω της «εκδίωξης» του αρχηγού του δεν παραβιάζει την προεδρική απαγόρευση, όταν γίνεται «με το σωστό τρόπο». Ο ίδιος μάλιστα αποκάλυψε ότι η κυβέρνηση Μπους είχε καταστρώσει ένα μυστικό σχέδιο για να «εκδιώξει» τον Σανταμ από την εξουσία και η προσπάθεια αυτή έφθασε «πολύ κοντά» στο στόχο της.

Ένα άλλο στοιχείο που, απλώς όμως επιβεβαίωσε εκείνη η επίθεση στο Ιράκ, είναι ο κυνισμός των επαγγελματιών πολιτικών που δεν διστάζουν να χύσουν αθώο αίμα προκειμένου να προωθήσουν τα εκλογικά ποσοστά τους. Ο «προοδευτικός

²⁴⁵ *New York Times* (28/06/1993).

²⁴⁶ *The Guardian* (29/06/1993).

²⁴⁷ *Washington Post* (20/01/1993).

Πρόεδρος της γενιάς του '60», μη δείχνοντας καμμιά διάθεση να τηρήσει τις προεκλογικές υποσχέσεις του στο εσωτερικό για την αναδιανομή του εισοδήματος, τη δραστική μείωση της φτώχειας κ.λπ., στράφηκε και αυτός, όπως και οι προκάτοχοι του, στα εύκολα θύματα στο εξωτερικό. Και ήταν σχεδόν βέβαιος ότι η συγκεκριμένη πράξη του θα είχε θύματα μεταξύ του άμαχου πληθυσμού, διότι, όπως τόνιζαν στρατιωτικοί εμπειρογνώμονες, οι *Tomahawks* πύραυλοι — το απαύγασμα της Αμερικανικής τεχνολογίας για την χωρίς κίνδυνο για τους επιτιθεμένους μαζική δολοφονία — που χρησιμοποίησε ο Κλίντον δεν είναι τόσο εύστοχοι όσο τους παρουσίαζε η μυθολογία των ΜΜΕ. Στη διάρκεια του πολέμου στο Κόλπο υπολογίστηκε ότι αστόχησαν περίπου οι μισοί από τους πυραύλους αυτούς.²⁴⁸ Οι πύραυλοι μάλιστα που χρησιμοποιήθηκαν στην επίθεση στη Βαγδάτη, ιδιαίτερα αυτοί που εκτοξεύθηκαν από την Ερυθρά Θάλασσα, είχαν ακόμη μεγαλύτερες πιθανότητες να αστοχήσουν γιατί βρισκόντουσαν στο όριο του βεληνεκούς τους. Εντούτοις, το όπλο αυτό είναι ιδανικό για τους σχεδιαστές του Πενταγώνου και τους επαγγελματίες πολιτικούς, δεδομένου ότι είναι σχετικά αποτελεσματικό και προπάντος δεν θέτει σε κανένα κίνδυνο τον επιτιθέμενο.²⁴⁹ Και βέβαια ο στόχος του Κλιντον επετεύχθη απόλυτα. Τα ποσοστά του στις δημοσκοπήσεις ανέβηκαν δραματικά την επόμενη της επίθεσης.²⁵⁰

Στο μεταξύ, ο ακήρυκτος πόλεμος εναντίον ενός λαού που εξακολούθησε να τιμωρείται γιατί η υπερεθνική ελίτ δεν είχε ακόμη καταφέρει να αλλάξει την ηγεσία του²⁵¹ συνεχίστηκε αδιάκοπος. Κάθε 2 μήνες, η επιτροπή κυρώσεων του ΟΗΕ συνεδρίαζε για να αποφασίσει τη τύχη του εμπάργκο και κάθε

²⁴⁸ *The Guardian* (28/06/1993).

²⁴⁹ Βλ. Oliver Burkeman, *The Guardian* (21/03/2003).

²⁵⁰ *New York Times* (29/06/1993).

²⁵¹ Ο Κρίστοφερ — τότε υπ. Εξωτερικών των ΗΠΑ — είχε δηλώσει το 1993, δίνοντας έμμεση εξήγηση για κάποιους βομβαρδισμούς, ότι οι ΗΠΑ υποστηρίζαν μία, μη κατονομαζόμενη, αντιπολιτευτική ομάδα, *The Guardian* (30/06/1993).

φορά που το ανανέωναν χιλιάδες πολίτες καταδικάζοντουσαν σε θάνατο. Η UNICEF για παράδειγμα υπολόγιζε ότι 80 με 100 χιλιάδες παιδιά κάτω των 5 χρονών θα πέθαιναν μέχρι το τέλος του 1993 εξαιτίας του εμπάργκο. Και αυτό, πέρα από τα άλλα 100.000 παιδιά που, σύμφωνα με την ιατρική ομάδα του Χαρβαρντ που επισκέφθηκε το Ιράκ αμέσως μετά τον πόλεμο, πέθαναν εξαιτίας της καταστροφής των συστημάτων υδροδότησης από τους αμερικανικούς βομβαρδισμούς.

Οι βομβαρδισμοί και το εμπάργκο συνεχίστηκαν σε όλη τη δεκαετία του '90 μέχρι τη νέα κρίση που δημιούργησε η υπερεθνική ελίτ με το θέμα των επιθεωρήσεων, στα τέλη του 1997. Η νέα αυτή κρίση δημιούργησε πολλά ερωτηματικά για τα αίτια της αλλά και για το ποιος την προκάλεσε, δηλαδή η πλανηταρχική Αμερικανική ελίτ ή, αντίστοιχα, η Ιρακινή. Δεδομένου όμως ότι και οι δύο ελίτ έχουν αποδείξει στο παρελθόν ότι είναι εγκληματικές, το ερώτημα που έθεσε η κρίση αυτή θα μπορούσε να είναι ποια από τις δύο ελίτ είναι πιο εγκληματική. Όμως, οι εκατόμβες των θυμάτων της Αμερικανικής ελίτ ανά τον πλανήτη, στη διάρκεια της μεταπολεμικής περιόδου και μόνο, αρκούν για να της δώσουν αναμφισβήτητη πρωτοκαθεδρία. Έτσι, το κύριο ερώτημα που γεννήθηκε αφορούσε τις πραγματικές αιτίες της κρίσης οι οποίες ελάχιστη είχαν σχέση με αυτές που πρόβαλαν τα δυτικά ΜΜΕ.

Η γενική αιτία της νέας κρίσης που προβλήθηκε από τα ΜΜΕ ήταν, πάλι, ο μη σεβασμός των αποφάσεων του ΟΗΕ (διάβαζε της υπερεθνικής ελίτ) από το Ιράκ. Και αυτό, όταν, ιστορικά, οι χώρες που κατ' εξοχήν κωλυσιεργούσαν το έργο του ΟΗΕ και παρέβαιναν τις αποφάσεις του ήταν, αντίστοιχα, οι ΗΠΑ και το Σιωνιστικό Ισραήλ.²⁵² Το προπέτασμα όμως του ΟΗΕ κατέπεσε ολοσχερώς όταν, λίγο πριν την αναχώρηση του γ. γραμματέα του Οργανισμού για την Βαγδάτη, οι ΗΠΑ επίσημα διευκρίνισαν ότι το εθνικό συμφέρον τους υπερτερεί οποιωνδήποτε αποφάσεων του ΟΗΕ. Η ειδικότερη αιτία της

²⁵² Συνέντευξη Τσόμσκι στη Ρεπούμπλικα (*Ελευθεροτυπία*, 19/02/1998).

κρίσης που προβλήθηκε από την δυτική προπαγάνδα ήταν ότι το Ιράκ αποθήκευε όπλα μαζικής καταστροφής με τα οποία, δυνητικά, απειλούσε τους γείτονες του, αν όχι ολόκληρη την ανθρωπότητα. Γι' αυτό και εμπόδιζε το έργο των επιθεωρητών του ΟΗΕ (διάβαζε των Αγγλοαμερικανών) στην ανακάλυψη και καταστροφή τους. Και αυτό υποστηριζοταν χωρίς συναίσθηση του γελοίου όταν:

- άλλα κράτη στην περιοχή κατείχαν επίσης παρόμοια όπλα μαζικής καταστροφής (το Σιωνιστικό Ισραήλ διαθέτει ακόμη και πυρηνικά όπλα),
- οι ίδιες οι ΗΠΑ περνούσαν νομοθεσία στο Κογκρεσο που θα επέτρεπε στον πρόεδρο τους να αρνείται την πρόσβαση των επιθεωρητών του ΟΗΕ στα Αμερικανικά οπλοστάσια, αν δεν εγκρίνει τις επιθεωρήσεις!,²⁵³
- όπως ομολογούσαν Βρετανικές κυβερνητικές πηγές, όχι μόνο δεν ήταν γνωστές οι τοποθεσίες όπου φυλάσσοντουσαν παρόμοια όπλα στο Ιράκ αλλά ούτε καν ήταν γνωστό εάν υπήρχαν σε χρησιμοποιήσιμη μορφή,²⁵⁴
- οι ίδιοι οι Αμερικανοί ειδικοί παραδεχοντουσαν ότι ο Ιρακινός στρατός, μετά την καταστροφή που υπέστη το 1991, δεν εθετε σε καμία απειλή άλλες χώρες και δεν υπηρχε η παραμικρή ένδειξη ότι η Ιρακινή αεροπορία (που ήταν ζήτημα αν μπορούσε να σηκώσει 180 αεροπλάνα) είχε εκπαιδευθεί στην χρήση βιοχημικών όπλων, οι δε πύραυλοι Σκούντ δεν ενδεικνυόντουσαν στην χρήση βιοχημικών.²⁵⁵

Από τα παραπάνω είναι προφανές ότι οι μαζικοί βομβαρδισμοί που είχαν σχεδιάσει οι Αγγλοαμερικανοί, στα τέλη της προηγούμενης δεκαετίας, δεν είχαν πραγματικό στόχο, όπως ισχυρίζονταν, να καταστρέψουν ή μειώσουν δραστικά την

²⁵³ Ed Vulliamy, *The Guardian* (12/02/1998).

²⁵⁴ D. Fairhall, *The Guardian* (05/02/1998).

²⁵⁵ *New York Times* (21/02/1998) & *The Guardian* (21/02/1998).

ικανότητα του Ιράκ για την παραγωγή/χρησιμοποίηση όπλων μαζικής καταστροφής. Ιδιαίτερα μάλιστα όταν οι βομβαρδισμοί αυτοί, όπως παραδεχόντουσαν οι Αμερικανοί ειδικοί, θα εκμηδένιζαν, άμεσα ή έμμεσα, κάθε δυνατότητα παρακολούθησης και έλεγχου των οπλικών συστημάτων του Ιράκ. Τα περίφημα άλλωστε «παλάτια του Σαντάμ» αποκλειόταν, κατά τους ίδιους ειδικούς, να αποθηκεύουν όπλα μαζικής καταστροφής και εικαζόταν ότι το πολύ να περιέχουν αρχεία με στοιχεία για τα σχετικά προγράμματα²⁵⁶ (τελικά οι επισταμένες έρευνες στα παλάτια αργότερα δεν οδήγησαν σε καμία ...ανακάλυψη). Είναι επομένως σαφές ότι ο πραγματικός στόχος ήταν η ολοκλήρωση της αλλαγής που άρχισε ο Πόλεμος στον Κόλπο το 1991, με την αντικατάσταση του ανεξέλεγκτου από την υπερεθνική ελίτ αυταρχικού καθεστώτος από ένα αντίστοιχα αυταρχικό, αλλά ελεγχόμενο, καθεστώς. Πρόσφορο μέσο για την επίτευξη του στόχου αυτού, που θα μπορούσε ίσως ν' αποφύγει την πολυέξοδη και επικίνδυνη εισβολή, θεωρήθηκε το εξοντωτικό εμπάργκο και οι βομβαρδισμοί. Η λογική πίσω από το εμπάργκο ιδιαίτερα, δηλαδή τον αργό στραγγαλισμό του Ιρακινού λαού, ήταν ότι θα έστρεφε τελικά τον λαό και τον στρατό εναντίον του Μπααθικού καθεστώτος.

Έτσι, μετά τη ρίψη 66.000 τόνων βόμβες στο Ιράκ το 1990 (που αποτελούσαν το ισοδύναμο με επτά Χιροσίμες) και την καταστροφή της οικονομικής υποδομής της χώρας αλλά και των συστημάτων ύδρευσης και αποχέτευσης, πράγμα που συνέτεινε στην επανεμφάνιση αρρωστιών που είχαν εξαφανιστεί προ πολλού (πολιομυελίτιδα, χολέρα, ψώρα κ.λπ.), επεβλήθησαν οι γνωστές «κυρώσεις». Δηλαδή, ένα εμπάργκο που σύμφωνα με τον Sandy Berger, Αμερικανό σύμβουλο εθνικής ασφάλειας, δεν έχει προηγούμενο στην Ιστορία για την αυστηρότητα με την οποία επιβάλλετο αλλά και για την περιεκτικότητά του. Και αυτό, σε μία χώρα που πριν το εμπάργκο ήταν απόλυτα εξαρτημένη από τις εισαγωγές, εφόσον το 70% των αναγκών της σε τρόφιμα και

²⁵⁶ *New York Times* (21/02/1998).

φάρμακα/ιατρικό εξοπλισμό προερχόντουσαν από το εξωτερικό. Τα αποτελέσματα ήταν αναμενόμενα. Το εμπάργκο, σύμφωνα με την UNICEF, εξαπλάσιασε την παιδική θνησιμότητα στο Ιράκ. Μία έρευνα ιατρικής ομάδας του Παν. του Χάρβαρντ υπολόγισε τον αριθμό των θυμάτων του εμπάργκο ανάμεσα στα παιδιά σε 500.000, δηλαδή δέκα φορές περισσότερα από αυτά που σκοτώθηκαν στη διάρκεια του πολέμου.²⁵⁷ Ακόμη, ένα εκατομμύριο Ιρακινών, σύμφωνα με υπολογισμούς του ΟΗΕ, βρισκόταν σε κατάσταση πείνας,²⁵⁸ ενώ τα νοσοκομεία ουσιαστικά δεν λειτουργούσαν λόγω των τραγικών ελλείψεων σε βασικά φάρμακα και εργαλεία.²⁵⁹

Φυσικά, τα δυτικά ΜΜΕ αποσιωπούσαν την ουσιαστική αυτή γενοκτονία του Ιρακινού λαού. Υπολογίστηκε για παράδειγμα ότι το 99% της κάλυψης από τα Βρετανικά τηλεοπτικά κανάλια της τελευταίας αυτής κρίσης αφορούσε τα βιοχημικά όπλα του Ιράκ και λιγότερο από 1% αναφερόταν στα θύματα του εμπάργκο.²⁶⁰ Δεν είναι λοιπόν περίεργο ότι η πλειοψηφία του λαού στη Βρετανία, καθώς και η συντριπτική πλειοψηφία των αναίσχυντων επαγγελματιών πολιτικών, ετάχθησαν υπέρ των βομβαρδισμών. Όταν μάλιστα η Βρετανική κυβέρνηση θορυβήθηκε από σχετικό δημοσίευμα του Γκάρντιαν που κινδύνευε να χαλάσει την πλύση εγκεφάλου των Βρετανών ψηφοφόρων, ο τότε υπ. Εξωτερικών, R. Cook,²⁶¹ και νυν «αντιρρησίας», με άρθρο του στην ίδια εφημερίδα, υποστήριξε το επιχείρημα ότι για τις συνέπειες του εμπάργκο υπεύθυνος ήταν ο...Σαντάμ. Και αυτό, διότι δεν συμφωνούσε να εκμεταλλευθεί την «ευκαιρία» που του είχε δώσει το Συμβ. Ασφαλείας να χρησιμοποιεί τις πωλήσεις καθορισμένης ποσότητας πετρελαίου για ν' αγοράζει τρόφιμα και φάρμακα. Βέβαια, ο θρασύτατος

²⁵⁷ Maggie O' Kane, *The Guardian* (19/02/1998) & (18/05/1996).

²⁵⁸ Tony Ben, *The Guardian* (02/02/1998).

²⁵⁹ O' Cane. ό.π

²⁶⁰ Paul O'Hanlon, *The Guardian* (20/02/1998).

²⁶¹ R. Cook, *The Guardian* (20/02/1998).

«σοσιαλιστής» παρέλειπε ν' αναφέρει τους όρους κάτω από τους οποίους ήταν δυνατή η εκμετάλλευση της ευκαιρίας αυτής. Όπως π.χ. ότι σχεδόν το ένα τρίτο από τα έσοδα θα έπρεπε να πηγαίνει σε λογαριασμό που θα ικανοποιούσε τις απαιτήσεις, βασικά, των σεΐχηδων πλέει-μπόι του Κουβέιτ για τις ζημιές που υπέστησαν κατά τον πόλεμο — ζημιές που θα καθόριζε μονομερώς (χωρίς τη συμμετοχή του Ιράκ) η επιτροπή αποζημιώσεων του ΟΗΕ (διάβαζε των Αγγλοαμερικανών).

Συμπερασματικά, δεν ήταν περίεργο ότι ο πλανητάρχης, με τη συμπαράσταση της Βρετανικής κεντρο-«Αριστεράς», ήταν αποφασισμένος να καταφύγει σε νέους βομβαρδισμούς εάν ετίθετο οποιοδήποτε χρονικό όριο για την συμπλήρωση των ελέγχων και τη συνακόλουθη άρση του εμπάργκο. Έτσι, με τη «συμφωνία» που επετεύχθη μετά την κρίση αυτή, στο τέλος της προηγούμενης δεκαετίας, μεταξύ γ. γραμματέα του ΟΗΕ (για λογαριασμό της υπερεθνικής ελίτ) και του Ιρακινού καθεστώτος, οι έλεγχοι θα μπορούσαν να συνεχίζονται επ' άπειρο (σε συνδυασμό με τη περιοδική χρήση βομβαρδισμών όποτε δυσανασχετούσε το Ιράκ) και, αντίστοιχα, το εξοντωτικό εμπάργκο. Σε στιγμές άλλωστε ειλικρινείας οι δυτικοί είχαν ομολογήσει ότι «είναι απίθανη η άρση του εμπάργκο όσο το σημερινό καθεστώς παραμένει στην εξουσία».²⁶² Όπως άλλωστε ήταν αναμενόμενο, οι βομβαρδισμοί ανεστάλησαν μεν για λίγο, χάρη στη «συμφωνία» αυτή (για την οποία πανηγύριζε η κεντρο-Αριστερά), για να επαναληφθούν μετά μερικούς μήνες, στο τέλος του 1998.

Οι βομβαρδισμοί όμως αυτοί ήταν ιδιαίτερα σημαντικοί σε σχέση με τη σημερινή εισβολή διότι έδειξαν ότι πολλά είχαν αλλάξει στο μεταξύ από τη μεριά της υπερεθνικής ελίτ. Κατ' αρχάς, η Αμερικανική ελίτ ομολογούσε πια ανοιχτά ότι έβλεπε τους βομβαρδισμούς ως τμήμα μακρόχρονου στρατηγικού σχεδίου που είχε φανερό στόχο την ανατροπή του Ιρακινού

²⁶² Π.χ. ο συντηρητικός υπ. Εξωτερικών, M. Rifkind, *The Guardian* (21/05/1996).

καθεστώτος. Έτσι, το Κογκρέσο πέρασε τότε νόμο για την «απελευθέρωση» του Ιράκ και εξουσιοδότησε στρατιωτική βοήθεια ύψους 97 εκ. δολ. προς την Ιρακινή αντιπολίτευση. Δεδομένου ότι η Αμερικανική ελίτ ποτέ δεν υποστήριξε τα δημοκρατικά ρεύματα μέσα στην αντιπολίτευση είναι προφανές ότι στόχος ήταν η μέσω πραξικοπήματος αντικατάσταση του σημερινού καθεστώτος με άλλο φιλοδυτικό δικτατορικό καθεστώς, παρόμοιο με τα ημι-δικτατορικά καθεστώτα στον Κόλπο και αλλού που υποστηρίζει ανενδοίαστα η υπερεθνική ελίτ.

Η δεύτερη βασική διαφορά ήταν ότι το αιματοκύλισμα του Ιρακινού λαού στο τέλος του 1998, το μεγαλύτερο μετά τον Πόλεμο, δεν γινόταν από τη συντηρητική Δεξιά των ρεπουμπλικάνων στις ΗΠΑ και των συντηρητικών στη Βρετανία, με τη συμφωνία των Κολ και κομπανία, αλλά από τα «προοδευτικά» παιδιά της γενιάς του '68, τη κεντρο-Αριστερά των Κλίντον και Μπλερ, με τη συμφωνία του Σρεντερ, των άθλιων Γερμανών Πράσινων κ.λπ. Αυτή τη φορά δηλαδή τα εγκλήματα κατά της ζωής και του περιβάλλοντος δεν τα διέπραξαν κάποια συντηρητικά ή αυταρχικά καθεστώτα αλλά υποτιθέμενα «δημοκρατικά» καθεστώτα στα οποία μάλιστα συμμετείχαν και κόμματα που δήθεν αγωνίζονταν για τη ζωή (σοσιαλδημοκρατικά), το περιβάλλον (οικολογικά) και τα ανθρώπινα δικαιώματα — για την παραβίαση μάλιστα των οποίων κατέφυγαν και στα φοβερά αυτά εγκλήματα!²⁶³ Έτσι, οι διαφορές μεταξύ κατεστημένης Αριστεράς και δεξιάς, που έχουν καταργηθεί από καιρό στο οικονομικό επίπεδο στο πλαίσιο της σοσιαλφιλελεύθερης συναίνεσης, φάνηκαν τώρα να καταργούνται και στο πολιτικό επίπεδο. Δεν είναι λοιπόν περίεργο ότι η *Guardian*, εκφράζοντας τις απόψεις της Βρετανικής κεντρο-Αριστεράς, σε κύριο άρθρο της υποστήριξε τους βομβαρδισμούς, υπό τον όρο ότι θα δειχθεί αρκετή αποφασιστικότητα ώστε να επιτύχει ένα πραξικόπημα για την ανατροπή του Σανταμ!²⁶⁴

²⁶³ Βλ. για παραπέρα ανάλυση Τ. Φωτόπουλος, *Η Νέα Τάξη στα Βαλκάνια*, ό.π.

²⁶⁴ *The Guardian* (17/12/1998).

Η τρίτη σημαντική διαφορά ήταν ότι η κεντρο-Αριστερά αποδείχτηκε θρασύτερη και από τη συντηρητική δεξιά εφόσον δεν ενδιαφερόταν ούτε για την τήρηση των προσχημάτων. Ενώ η εκστρατεία του 1991 στηρίχθηκε σε απόφαση του ΟΗΕ (που λήφθηκε με τον γνωστό τρόπο της εξαπάτησης, οικονομικών εκβιασμών κ.λπ.),²⁶⁵ η εκστρατεία του 1998 αποτελούσε μονομερή, ουσιαστικά, ενέργεια χωρίς καν ενημέρωση του Συμβ. Ασφάλειας, όπου το βέτο άλλων δυνάμεων μπορεί ν' ακύρωνε την επιχείρηση. Έτσι, ένας αποδεδειγμένα απατεώνας επαγγελματίας πολιτικός που χρησιμοποιούσε κάθε μέσο να σώσει το πολιτικό τομάρι του (Κλιντον) σε συνεργασία με ένα εξίσου απατεώνα της σοσιαλδημοκρατίας (Μπλερ) δεν διστάζαν να προχωρήσουν στο αιματοκύλισμα ενός λαού βομβαρδίζοντας, χωρίς καμία εντολή από τον ΟΗΕ, μία χώρα (Ιράκ), γεγονός που προκάλεσε, μέσα σε δύο μόνο χρόνια, σύμφωνα με τον παραιτηθέντα συντονιστή του ΟΗΕ²⁶⁶ στο Ιράκ, τον θάνατο 144 αμάχων πολιτών και τον τραυματισμό άλλων 446. Και αυτό, για να μας σώσουν από ένα δικτατορικό καθεστώς που απειλούσε τη περιοχή με εισβολές σαν αυτή του Κουβέιτ και είχε σκοτώσει τον ίδιο τον λαό του (Κούρδοι) — γεγονός για το οποίο οι δυτικοί τότε δεν έβγαλαν άχνα, διότι βέβαια το Σανταμικό καθεστώς τότε έπαιζε το δικό τους παιχνίδι.²⁶⁷

Σε ένα όργιο ψευδολογιών και διαστρεβλώσεων η κεντρο-Αριστερά των Κλιντον-Μπλερ ισχυριζόταν ότι οι νέοι βομβαρδισμοί (ακριβώς όπως και οι προηγούμενοι) ήταν αναγκαίοι για τους εξής λόγους:

- Πρώτον, διότι το Ιράκ διαθέτει όπλα μαζικής καταστροφής. Όπως, όμως παρατηρούσε καθηγητής στο πανεπιστήμιο του Κεντ, στη διάρκεια του πόλεμου στον Κόλπο υποστηριζόταν αντίστοιχα ότι το Ιράκ ήταν στο

²⁶⁵ Βλ. Τ. Φωτόπουλος, *Ο Πόλεμος στον Κόλπο*, ό.π.

²⁶⁶ G. Hans von Sponeck, *The Guardian* (04/11/2001).

²⁶⁷ Ν. Τσόμσκι, *The Observer* (22/02/1998).

κατώφλι των πυρηνικών δυνάμεων, για να αποδειχθεί το 1995 από την Επιτροπή Έρευνας του ΟΗΕ (στο περιοδικό *Scientific American*) ότι το Ιράκ απέχει τουλάχιστον 10 χρόνια από την κατασκευή ατομικής βόμβας. Τώρα μας λένε, υποστήριζε ο ίδιος, ότι το Ιράκ έχει τρομερές ικανότητες παραγωγής μικροβιολογικών όπλων, γεγονός όμως που δεν επιβεβαίωσε καμία από τις εκθέσεις του ΟΗΕ.²⁶⁸ Και φυσικά, όλα αυτά λεγόντουσαν όταν δεν υπήρχε αμφιβολία ότι το γειτονικό Ισραήλ διέθετε ακόμη και πυρηνικά όπλα, ενώ οι ίδιες οι ΗΠΑ, όχι μόνο διαθέτουν την μεγαλύτερη ποσότητα παρομοίων όπλων, αλλά και τα χρησιμοποίησαν στον πόλεμο του Βιετνάμ, τόσο κατά των Βιετναμέζων (ακόμη πεθαίνουν από τις συνέπειες) όσο και κατά των ίδιων των Αμερικανών λιποτακτών στρατιωτών, όπως αποκαλύφθηκε πρόσφατα.²⁶⁹ Θα πρέπει ακόμη να σημειωθεί ότι οι ΗΠΑ δεν έχουν επικυρώσει το πρωτόκολλο της Γενεύης που απαγορεύει τη χρήση χημικών όπλων! Είναι δε το θράσος της κεντρο-Αριστεράς ακόμη μεγαλύτερο όταν αναλογιστεί κανείς ότι στον πόλεμο του Κόλπου χρησιμοποιήθηκαν οβίδες με γόμωση από ουράνιο και, σαν συνέπεια, σε μερικές από τις περιοχές αυτές — σύμφωνα με στοιχεία του ΟΗΕ — υπάρχει επιδημία καρκίνου, με τα κρούσματα να έχουν εξαπλασιαστεί μεταξύ 1989 και 1994.²⁷⁰ Αναλυτικότερα, στον πόλεμο στον Κόλπο, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του Πεντάγωνου, χρησιμοποιήθηκαν πάνω από 940.000 βλήματα με γόμωση ουρανίου.²⁷¹ Σαν συνέπεια, σύμφωνα με τις ιατρικές αρχές του Ιράκ, σήμερα γεννώνται τριπλάσια παιδιά με γενετικές ανωμαλίες σε σχέση με τη προπολεμική περίοδο, πράγμα που

²⁶⁸ D. A. Turner, *The Guardian* (07/02/1998)

²⁶⁹ *Time* και *CNN* (31/05/1998).

²⁷⁰ *The Guardian* (22/06/1998).

²⁷¹ *The Guardian* (30/07/1999).

επιβεβαίωσε (στο βαθμό που μπορούσε) και ανεξάρτητη έρευνα της Guardian που διαπίστωσε αυξημένες γεννήσεις με δυσμορφίες στο νότιο Ιράκ (ακέφαλα ή τυφλά βρέφη, μογγολισμός, ανωμαλίες σε εσωτερικά όργανα όπως οι πνεύμονες και η καρδιά κ.λπ.).²⁷² Ακόμη, τα κρούσματα καρκίνου του θυρεοειδούς έχουν διπλασιαστεί στα τελευταία 10 χρόνια, ιδιαίτερα στον Νότιο Ιράκ, έτσι ώστε, σύμφωνα με ανακοίνωση της Dr Kamas, σε συνέδριο στο Λονδίνο το 1999, «δεν υπάρχει οικογένεια στην περιοχή από τη Βασόρα μέχρι τη Μοσούλη που δεν έχει κάποιο κρούσμα καρκίνου ή δυσμορφίας».²⁷³ Τέλος, σύμφωνα με τις αποκαλύψεις στον Observer του ειδικού Βρετανού επιστήμονα Dr Chris Busby, μετά από επιτόπια έρευνα στα σύνορα Κουβέιτ-Ιράκ, ενώ στο έδαφος δεν υπήρχε ραδιενέργεια, στην ατμόσφαιρα ήταν 10 φορές μεγαλύτερη από ο,τι στην πλησιέστερη πόλη Βασόρα και 20 φορές ψηλότερη από ο,τι στη Βαγδάτη,²⁷⁴ πράγμα που διαψεύδει παταγωδώς τους Αμερικανό-Βρετανικούς ισχυρισμούς περί γρήγορης μετά την έκρηξη διάλυσης των μικροσκοπικών αναπνεύσιμων μορίων ΑΟ.

- Δεύτερον, διότι το Ιράκ απειλεί την ειρήνη της περιοχής και την ασφάλεια του κόσμου. Το ερώτημα εδώ είναι πως ακριβώς απειλείται η ειρήνη του κόσμου όταν ακόμη και πριν την καταστροφή του στον Πόλεμο ο Ιρακινός στρατός δεν κατάφερε να προξενήσει σχεδόν καμία ζημία στην δυτική αρμάδα, της οποίας οι περισσότερες απώλειες προκλήθηκαν από τα δικά τους πυρά!
- Τρίτον, διότι έτσι θα μειωθεί δραστικά η ικανότητα του Ιράκ να απειλεί με τα όπλα αυτά την ειρήνη. Και αυτό υποστηρίζεται σοβαρά τη στιγμή που ο μεγαλύτερος βομβαρδισμός μετά τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο, το

²⁷² Maggie O'Kane, *The Guardian* (21/12/1998).

²⁷³ R. Norton-Taylor, *The Guardian* (30/7/1999).

²⁷⁴ P. Beaumont, *The Observer* (07/01/2001).

1991, όπου 4.000 αεροπλάνα βομβάρδιζαν καθημερινά επί ένα μήνα το Ιράκ, δεν επέτυχε τον στόχο αυτό. Ενώ, αντίστροφα, η ειρηνική συνεργασία του Ιράκ με την Επιτροπή Ελέγχου του ΟΗΕ είχε ήδη καταστρέψει 40.000 χημικά, 700 τόνους χημικές ουσίες, 48 πύραυλους, ένα εργοστάσιο παραγωγής άνθρακα κ.λπ.²⁷⁵

Οι εγκληματικοί επομένως βομβαρδισμοί ήλθαν απλώς να συμπληρώσουν την εγκληματική αναληψία της κεντρο-Αριστεράς σε σχέση με το εμπάργκο κατά του Ιρακινού λαού. Ένα εμπάργκο που έχει συνέπεια ότι μία χώρα που το 1990 είχε κατά κεφαλή εισόδημα ίσο περίπου με το σημερινό Ελληνικό, κατάντησε το 1994, μετά από τρία μόλις χρόνια εμπάργκο, να είναι 15% του Ελληνικού.²⁷⁶ Συνακόλουθα, ο μέσος όρος ζωής ενός Ιρακινού μειώθηκε από 63 χρόνια το 1990 σε 57 το 1994, ο δε δείκτης βρεφικής θνησιμότητας, που είχε πέσει από 119 για κάθε 1.000 γεννήσεις το 1960 σε 65 το 1990, εκτινάχθηκε, σαν αποτέλεσμα του εγκληματικού εμπάργκο, στο 146 το 1994.²⁷⁷ Η θρασυτατή κεντροαριστερή κυβέρνηση του Μπλερ ισχυριζόταν ότι γι' αυτό ήταν υπεύθυνο τό Ιρακινό καθεστώς που σπαταλούσε τα έσοδα από τις πωλήσεις πετρελαίου σε παλάτια κ.λπ. Και αυτό, όταν οι ίδιοι πρόβαλαν κάθε εμπόδιο για την εισαγωγή φάρμακων, βαμβακιού, ασθενοφόρων, ακόμη και μολυβιών, διότι θα μπορούσαν να έχουν και στρατιωτική χρήση!.²⁷⁸

²⁷⁵ Hugo Young, *The Guardian* (17/12/1998).

²⁷⁶ World Bank, *World Development Report 1992*, Πιν. 1 & UN, *Human Development Report 1997*, Πιν. 6.

²⁷⁷ World Bank, *World Development Report 1992*, Πιν. 1 & 28 και *Human Development Report 1997*, Πιν. 8.

²⁷⁸ J. Borger, *The Guardian* (03/03/1998).

Η προετοιμασία της εισβολής²⁷⁹

Στην αρχή του 2002 ο Μπους, με τον λόγο του στο Κογκρέσο για τον «άξονα του κακού», έδωσε το σύνθημα για την αντίστροφη μέτρηση που θα οδηγούσε στην εισβολή. Έτσι, τα πιο αδίστακτα στοιχεία της υπερεθνικής ελίτ, τα οποία εδρεύουν στις ΗΠΑ, που διαθέτει και τον απαραίτητο φονικό στρατιωτικό μηχανισμό, επιδόθηκαν σε μία νέα εκστρατεία για να πείσουν τον κόσμο (αλλά και να προετοιμάσουν τα Χρηματιστήρια) για τον «πόλεμο» με τον καινούριο... Χίτλερ και την διαλυμένη (εξαιτίας των προηγούμενων βομβαρδισμών) πολεμική μηχανή ενός Τριτοκοσμικού κράτους που απειλούσε την ανθρωπότητα! Έτσι, οι προφάσεις που είχαν χρησιμοποιηθεί παλιότερα για να δικαιολογήσουν τους βομβαρδισμούς και το εμπάργκο επαναλήφθηκαν από την υπερεθνική ελίτ για να δικαιολογήσει το νέο αιματοκύλισμα. Δηλαδή, ότι το Ιρακινό καθεστώς δεν είχε εφαρμόσει όλες τις αποφάσεις του Συμβ. Ασφάλειας του ΟΗΕ (που πάρθηκαν με τον γνωστό τρόπο που περιέγραψα αλλού²⁸⁰) και ότι είχε αναπτύξει επικίνδυνα όπλα μαζικής καταστροφής, κυρίως χημικά, τα οποία στο απροσδιόριστο μέλλον μπορεί να περιλαμβάνουν και κάποια πυρηνική δυνατότητα. Φυσικά, η δικαιολογία αυτή δεν είχε καμία σχέση με τον υποτιθέμενο στόχο του πόλεμου κατά της τρομοκρατίας, δηλαδή την εξάλειψη της τρομοκρατίας, εφόσον άλλωστε ακόμη και η δραστήρια CIA δεν κατάφερε να προσκομίσει κανένα στοιχείο που να συνδέει το Ιρακινό καθεστώς με τη τρομοκρατία.

Είναι όμως χαρακτηριστικό του χαρακτήρα της Νέας Τάξης, που επικαλείται την δημοκρατία για τον διαρκή πόλεμο κατά της τρομοκρατίας, ότι η υπερεθνική ελίτ έχει τόσο πολύ αποθρασυνθεί και εξαχρειωθεί σήμερα από την υπεροχή της που δεν τηρεί ούτε τα προσχήματα. Έτσι, η όλη εκστρατεία οργανώθηκε σε πλήρη περιφρόνηση του γεγονότος ότι όλες οι δημοσκοπήσεις και οι μαζικές διαδηλώσεις πριν και μετά την έναρξη της εισβολής έδειχναν μαζική και παγκόσμια αντίθεση στον «πόλεμο» αυτό — αντίθεση που ο κόσμος είχε να δει από

²⁷⁹ Το τμήμα αυτό στηρίζεται στα άρθρα μου στην Ελευθεροτυπία (07/09/2002), (25/01/2003), (08/02/2003) & (22/02/2003).

²⁸⁰ Βλ. Τ. Φωτόπουλος, *Ο Πόλεμος στον Κόλπο*, ό.π.

τον καιρό του Βιετνάμ. Ήταν ακριβώς αυτή η μαζική «πίεση από τα κάτω» που ανάγκασε τα Ευρωπαϊκά τμήματα της υπερεθνικής ελίτ να απαιτήσουν την τήρηση κάποιων προσχημάτων πριν την εξαπόλυση του πόλεμου (απόφαση του Συμβ. Ασφάλειας, κήρυξη πόλεμου μόνο αν το Ιρακινό καθεστώς αρνηθεί τους επιθεωρητές, παροχή κάποιων στοιχείων για τα υποτιθέμενα όπλα μαζικής καταστροφής που κατέχει το καθεστώς κ.λπ.). Φυσικά, αυτό δεν σήμαινε, όπως ανάφερα παραπάνω, ότι υπήρχαν διαφωνίες μέσα στην υπερεθνική ελίτ για τον ίδιο τον στόχο να καθιερωθεί ολοκληρωτικός έλεγχος πάνω στην ευρύτερη περιοχή της κεντρικής Ασίας, του Κόλπου και της Μέσης Ανατολής, όπου βρίσκονται οι πηγές ενέργειας που τροφοδοτούν την οικονομία της αγοράς/ανάπτυξης. Οι διαφωνίες δηλαδή αφορούσαν απλώς τα μέσα και τη τακτική και όχι τους ίδιους τους σκοπούς, όπως άλλωστε επανειλημμένα έχει δηλώσει και ο εκπρόσωπος για τις εξωτερικές υποθέσεις της Κομισιον, ο Κρις Πατεν, διαψεύδοντας τα παραμύθια της ρεφορμιστικής Αριστεράς για την «καλή» Ευρώπη έναντι της «κακής» Αμερικής.

Είναι περιττό να προσθέσουμε ότι δεν υπήρχε κανένα σημαντικό αποδεικτικό στοιχείο που να τεκμηρίωνε την προπαγάνδα της υπερεθνικής ελίτ αναφορικά με τα όπλα μαζικής καταστροφής, τα οποία υποτίθεται πως κατείχε το Ιρακινό καθεστώς. Ο Scott Ritter, που ήταν επιθεωρητής όπλων του ΟΗΕ στο Ιράκ από το 1991 ως το 1998, δήλωσε πρόσφατα ότι «τα προγράμματα βιολογικών όπλων του Ιράκ διαλύθηκαν, καταστράφηκαν ή καταστάθηκαν ακίνδυνα στη διάρκεια εκατοντάδων απροειδοποίητων επιθεωρήσεων, κάτω από το πιο αυστηρό καθεστώς επιτόπιας επιθεώρησης στην ιστορία του ελέγχου των εξοπλισμών».²⁸¹ Ακόμη, μία εκτεταμένη επισκόπηση²⁸² των απόψεων Δυτικών επιθεωρητών όπλων,

²⁸¹ Scott Ritter, «Don't blame Saddam for this one», *The Guardian* (19/10/2001).

²⁸² Julian Borger, Richard Norton-Taylor, Ewen MacAskill και Brian Whitaker, «Iraq: the myth and the reality», *The Guardian* (15/03/2002).

καθώς και ειδικών επί στρατιωτικών και διπλωματικών ζητημάτων, κατέληξε σε παρόμοια συμπεράσματα. Έτσι, σύμφωνα με την επισκόπηση αυτήν, «οι περισσότεροι αναλυτές παραδέχονται ότι υπάρχουν πολλές αμφιβολίες για την έκταση του εξοπλιστικού προγράμματος του Saddam, και για το πόσο επικίνδυνο θα μπορούσε να είναι προς τον υπόλοιπο κόσμο». Τέλος, αρκετοί ειδικοί, συμπεριλαμβανομένων πρώην επιθεωρητών, συμφωνούν ότι οι επιθεωρητές κατέστρεψαν το 95% των όπλων μαζικής καταστροφής του Ιράκ, και ότι το υπόλοιπο 5% καταστάθηκε άχρηστο από το γεγονός ότι οι κυρώσεις εμποδίζουν την αντικατάσταση φθαρμένων εξαρτημάτων που απαιτούνται για την ανάπτυξή του. Επιπρόσθετα, η Rosemary Hallis, επικεφαλής του προγράμματος Μέσης Ανατολής στο Royal Institute of International Affairs, ανέφερε πως το σαφές συμπέρασμα που έβγαине από συζητήσεις με πυρηνικούς επιστήμονες ήταν ότι το Ιράκ δεν είχε την ικανότητα να κατασκευάσει πυρηνικά όπλα, ενώ το International Atomic Energy Agency που είναι υπεύθυνο για την παρακολούθηση των πυρηνικών όπλων και το οποίο εξακολουθούσε να κάνει επισκέψεις στο Ιράκ, πρόσφατα συμπέρανε πως δεν υπήρχε καμιά ένδειξη για τη συνέχιση παρόμοιων προγραμμάτων.

Δεν είναι λοιπόν περίεργο ότι η υπερεθνική ελίτ χρησιμοποίησε όλα τα διαθέσιμα σε αυτήν μέσα ούτως ώστε να εμποδίσει κάθε ανεξάρτητη αποτίμηση των όπλων μαζικής καταστροφής που υποτίθεται πως κατείχε το Ιράκ, συμπεριλαμβανομένου ενός πρωτοφανούς πραξικοπήματος για την απομάκρυνση του γενικού διευθυντή του Οργανισμού για την Απαγόρευση των Χημικών Όπλων [Organisation for the Prohibition of Chemical Weapons] που εφαρμόζει τη σύμβαση για τα χημικά όπλα, ο οποίος είχε προτείνει μία ειρηνική επίλυση του «προβλήματος». Όπως επεσήμανε τότε ο Monbiot,²⁸³ «το

²⁸³ Βλ. George Monbiot, «Chemical coup d'etat», *The Guardian* (16/04/2002) και «Diplomacy US style», *The Guardian* (23/04/2002).

πραξικόπημα θα αποκλείσει επίσης τις ειρηνικές επιλογές για την αντιμετώπιση των χημικών όπλων που ίσως κατέχει το Ιράκ, εξασφαλίζοντας ότι η μόνη μέθοδος για τη καταστροφή τους θα είναι ο πόλεμος».

Ο πόλεμος ήταν ακριβώς ο στόχος του Αμερικανικού τμήματος της υπερεθνικής ελίτ, που τελικά ήταν αναπόφευκτο θα πραγματοποιούνταν, ανεξάρτητα από τις τυχόν διαφωνίες άλλων μελών της υπερεθνικής ελίτ για την τακτική. Και αυτό, διότι η Αμερικανική στρατιωτική δύναμη είναι σήμερα πρωτοφανής για την ανθρώπινη ιστορία, ξεπερνώντας και αυτή των Ρωμαίων ή των Βρετανών που δεν διέθεταν ποτέ παρόμοια υπεροπλία και παγκόσμια εμβέλεια. Οι επιδιώξεις αυτής της πελώριας στρατιωτικής δύναμης έγιναν σαφείς σε πρόσφατη έκθεση του US Space Command που αφού πανηγύρισε για την υπεροχή στον αέρα, την θάλασσα, την ξηρά και το διάστημα, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι αυτή η υπεροχή «θα προστατεύσει τα συμφέροντα μας και τις επενδύσεις μας», σε μία εποχή όπου η παγκοσμιοποίηση είναι πιθανό να προκαλέσει παραπέρα «διεύρυνση του ανοίγματος μεταξύ προνομιούχων και μη προνομιούχων»²⁸⁴...

Η υπερεθνική ελίτ όμως έστησε ένα ολόκληρο θέατρο εξαπάτησης της παγκόσμιας κοινής γνώμης με στόχο την προετοιμασία της για την καθεστωτική αλλαγή που την συγκάλυπτε κάτω από το εικονικό αίτημα για πλήρη αφοπλισμό του Ιράκ. Έτσι, το «έργο» που έπαιζε συνεχώς το θέατρο εξαπάτησης είχε τίτλο «ο Σανταμ (διάβαζε ολόκληρο το Μπααθικό καθεστώς) πρέπει να φύγει», διότι, σύμφωνα με το σενάριο, κατέχει όπλα μαζικής καταστροφής που μπορεί ν' απειλήσουν όλη την ανθρωπότητα, εκτός από το ότι είναι δικτάτορας που καταπιέζει τον ίδιο τον λαό του. Το σενάριο βέβαια αυτό, όπως και κάθε έργο φαντασίας, ελάχιστη είχε σχέση με την πραγματικότητα. Το Ιράκ, ακόμη και αν κατείχε όπλα μαζικής καταστροφής, σίγουρα δεν μπορούσε ν' αποτελέσει

²⁸⁴ Seumas Milne, *The Guardian* (14/02/2002).

σοβαρή απειλή ούτε καν για τον χωροφύλακα της υπερεθνικής ελίτ στην περιοχή, το γειτονικό Σιωνιστικό Ισραήλ, όπως διαβεβαίωνε ο συντονιστής της ανθρωπιστικής βοήθειας του ΟΗΕ στο Ιράκ για την περίοδο 1998-2000.²⁸⁵ Πέρα από αυτό, όπλα μαζικής καταστροφής διαθέτουν πολλά κράτη, αλλά κυρίως τα μέλη της υπερεθνικής ελίτ, με προεξάρχουσες βέβαια τις ελίτ των ΗΠΑ και Ισραήλ που δεν δέχονται καν τους σχετικούς ελέγχους του ΟΗΕ. Τέλος, η υπερεθνική ελίτ ελάχιστα βέβαια ενδιαφερόταν στην πραγματικότητα για την απολυταρχική φύση του καθεστώτος Σαντάμ, εφόσον το ίδιο απολυταρχικά είναι δεκάδες άλλα καθεστώτα, μερικά μάλιστα στην ίδια περιοχή (Ιορδανία, Αίγυπτος κ.λπ.), για τα οποία η υπερεθνική ελίτ δεν είχε καμία αντίρρηση επειδή τυχαίνει να είναι «πελατειακά» καθεστώτα — όπως άλλωστε δεν είχε και καμία αντίρρηση κατά του Ιρακινού καθεστώτος όσο κι αυτό έπαιζε παρόμοιο ρόλο.

Πρωταγωνιστής στο θέατρο αυτό εξαπάτησης της κοινής γνώμης ήταν ο ΟΗΕ, ο οποίος, μετά την κατάρρευση του «υπαρκτού» και την επιβολή της Νέας Τάξης, είναι απόλυτο όργανο της υπερεθνικής ελίτ (ΗΠΑ, ΕΕ και Ιαπωνία) με τη Ρωσική και Κινεζική ελίτ σε ρόλο κομπάρσου, στην προσπάθεια τους να εισέλθουν στο «κλαμπ». Ο φανερός στόχος του θεατρικού συγγραφέα (δηλαδή της υπερεθνικής ελίτ) ήταν βέβαια η προετοιμασία της κοινής γνώμης των λαών τους που δικαιολογημένα ανησυχούσε για μία τέτοιου μεγέθους «σταυροφορία», παρά το γεγονός ότι η υπερεθνική ελίτ, χάρη στη φοβερή τεχνολογική υπεροχή της, υποσχόταν να προκαλέσει μαζική καταστροφή με μηδαμινές σχεδόν δικές της απώλειες. Ο δεύτερος στόχος ήταν να δώσει χρόνο τόσο για την στρατιωτική προετοιμασία, όσο, το κυριότερο, για την εξομάλυνση των διαφορών μεταξύ των μελών της υπερεθνικής ελίτ. Οι διαφορές αυτές, όπως ήδη ανέφερα, αφορούσαν μόνο τη τακτική (πόλεμος ή άλλα μέσα) και όχι τον ίδιο τον στρατηγικό στόχο: δηλαδή, την εξασφάλιση του απόλυτου ελέγχου του Ιρακινού καθεστώτος. Και

²⁸⁵ Hans von Sponeck, *The Guardian* (22/07/2002).

αυτό, διότι ο έλεγχος αυτός θα δώσει τη δυνατότητα, μετά από την εξασφάλιση του έλεγχου των πηγών ενέργειας στη Κεντρική Ασία που τους εγγυάται το καθεστώς-προτεκτοράτο που εγκατέστησαν στο Αφγανιστάν, να θέσουν τις βάσεις για τον ολοκληρωτικό έλεγχο των πηγών ενέργειας στην ευρύτερη περιοχή. Είναι δηλαδή προφανές ότι η αλλαγή στο καθεστώς του Ιράκ στοχεύει να αλλάξει ριζικά τον συσχετισμό δυνάμεων στην περιοχή, ώστε να «βραχυκυκλώσει» την επαπειλούμενη έκρηξη στη Σαουδική Αραβία και ν' αποτελέσει τον καταλύτη για την εγκαθίδρυση «πελατειακών» καθεστώτων στο Ιράν και τη Συρία. Οι αλλαγές αυτές είναι ιδιαίτερα σημαντικές τόσο βραχυπρόθεσμα, δεδομένης της βαθιάς ύφεσης της παγκόσμιας οικονομίας στην οποία μία τέτοια δραστική αλλαγή προς όφελος της υπερεθνικής ελίτ θα έδινε πολύ σημαντική ώθηση (κυρίως μέσω των χρηματιστηρίων που σήμερα έχουν υποστεί μαζική καθίζηση) όσο και μακροπρόθεσμα, με την εξασφάλιση του έλεγχου του πετρελαίου στο μέλλον. Η σημασία μάλιστα που αποδίδει η υπερεθνική ελίτ στον έλεγχο αυτό έγινε φανερή, μετά την «Έκθεση Τσενεου» που προβλέπει ότι οι ΗΠΑ, οι οποίες σήμερα εισάγουν περίπου το μισό από το πετρέλαιο που καταναλώνουν, θα πρέπει να αυξήσουν τις εισαγωγές τους κατά 60% μέχρι το 2020!²⁸⁶

Οι διαφορές τακτικής μεταξύ των μελών της υπερεθνικής ελίτ δημιουργούν (αλλά και δημιουργούνται από) αντιθέσεις ως προς την μοιρασιά της λείας μετά την αλλαγή. Οι αντιθέσεις όμως αυτές δεν αφορούν, όπως σε παρόμοιους πόλεμους στο παρελθόν, αντιθέσεις ως προς τους στόχους μεταξύ κρατών-εθνών, εφόσον στη σημερινή διεθνοποιημένη οικονομία της αγοράς οι κεντρικές οικονομικές μονάδες που συγκρούονται στο διεθνές επίπεδο δεν είναι πια τα κράτη-έθνη αλλά τεράστιες πολυεθνικές επιχειρήσεις. Στο βαθμό επομένως που μερικές από τις επιχειρήσεις αυτές ελέγχονται περισσότερο από το Αμερικανικό κεφάλαιο, που έχει άμεση πρόσβαση στη

²⁸⁶ Michael Klare, *Le Monde diplomatique* (Νοέμβριος 2002).

φονικότερη πολεμική μηχανή της Ιστορίας, οι αντιθέσεις με τις πολυεθνικές που ελέγχονται κυρίως από το Ευρωπαϊκό ή το Ιαπωνικό κεφάλαιο σε θέματα τακτικής είναι αναπόφευκτες και οι μάχες για το ποιες εταιρείες θα αρπάξουν τα περισσότερα συμβόλαια για την «ανοικοδόμηση» του Ιράκ, καθώς και για την εκμετάλλευση των πετρελαίων, μαίνονται, με τις Αμερικανικές εταιρείες να «ρίχνουν» ακόμη και αυτές των πιστών σύμμαχων τους, των Βρετανών!

Η πελώρια σημασία της καθεστωτικής αλλαγής στο Ιράκ δεν έγκειται επομένως απλώς στα μέσα που χρησιμοποιεί η υπερεθνική ελίτ για να επιτύχει τους στόχους της, όπως υποστηρίζει η ρεφορμιστική Αριστερά,²⁸⁷ αλλά στο γεγονός ότι αποτολμά καν παρόμοιους στόχους που περιλαμβάνουν μέχρι και τη στρατιωτική κατοχή άλλων χωρών. Η υπερεθνική ελίτ επιχειρεί δηλαδή σήμερα να επιβάλλει τη Νέα Τάξη της με ανάλογο τρόπο, δηλ. τη στρατιωτική κατοχή χωρών, που χρησιμοποίησε ο φασιστικός Άξονας για να επιβάλλει τη δική του Νέα Τάξη.

Παρά την (επιτυχή τελικά) προσπάθεια όμως της ρεφορμιστικής Αριστεράς να στρέψει το αντιπολεμικό κίνημα σε ανώδυνες διαμαρτυρίες, η παγκόσμια λαϊκή οργή εκδηλώθηκε μαζικά. Έτσι, σε επιβεβαίωση όλων των δημοσκοπήσεων που έδειχναν ότι η συντριπτική πλειοψηφία του παγκόσμιου πληθυσμού ήταν εναντίον της επίθεσης που ετοίμαζε η υπερεθνική ελίτ κατά του Ιρακινού λαού, ήλθαν οι μεγαλειώδεις αντιπολεμικές εκδηλώσεις το Σαββατοκύριακο 15-16 Φεβρουαρίου 2003. Στις εκδηλώσεις αυτές που μετείχαν εκατομμύρια πολιτών σε όλο τον κόσμο — συμπεριλαμβανόμενου του Λονδίνου (όπου είδαμε την μεγαλύτερη διαδήλωση στη Βρετανική Ιστορία, όπως παραδέχονται ακόμη και τα κατεστημένα ΜΜΕ) και των άλλων κέντρων της υπερεθνικής ελίτ, καθώς και του Νότου —

²⁸⁷ Βλ. π.χ. Michael Hardt, *The Guardian* (18/12/2002) και συνέντευξη Τσόμσκι στο *BBC* (20/01/2003), κ.λπ.

διατρανώθηκε η αγανάκτηση των λαών κατά των «προληπτικών» πολέμων. Δηλαδή, των εγκληματικών επιθέσεων που έχει ξεκινήσει η υπερεθνική ελίτ με πρόσχημα την «τρομοκρατία» εναντίον των λαών που στέκονται εμπόδια στην εγκαθίδρυση της Νέας Τάξης.

Η υπερεθνική ελίτ, όχι απρόσμενα, έδειξε την ωμή περιφρόνηση της προς τη λαϊκή βούληση, αποκαλύπτοντας συγχρόνως το είδος φαρσοκωμωδίας που αποτελεί η αντιπροσωπευτική «δημοκρατία». Η απάντηση της σε όλο αυτό το πελώριο λαϊκό κίνημα ήταν να το αγνοήσει πλήρως διότι, όπως κάθε ελίτ, «αυτή ξέρει καλύτερα». Έτσι, ο μεν πλανητάρχης αποφάνθηκε ότι «ο ρόλος του ηγέτη είναι να αποφασίζει την ακολουθητέα πολιτική» ανεξάρτητα από το μέγεθος των συγκεντρώσεων,²⁸⁸ ο δε ανθυπολοχαγός του, ο Μπλερ, δια του εκπρόσωπου του, δήλωσε ότι η μεγαλειώδης συγκέντρωση του Λονδίνου «δεν αλλάζει απολύτως τίποτα, όσο γρηγορότερα γίνει (η δουλειά) τόσο καλύτερα. Το να υποχωρήσουμε τώρα θα είναι το χειρότερο αποτέλεσμα». Προχωρώντας μάλιστα ένα βήμα παραπέρα από την υποκρισία των υπόλοιπων στην ΕΕ ο ίδιος δήλωσε καθαρά ότι «δεν θα έχουμε καμία αξιοπιστία εάν ο Σαντάμ παραμείνει στη θέση του».²⁸⁹ Με άλλα λόγια, τα περί αφοπλισμού του Ιράκ αποδεικνυόντουσαν παραμύθια για τους αφελείς εφόσον τόσο η Αμερικανική όσο και η Βρετανική ελίτ δήλωναν τώρα καθαρά ότι στόχος τους ήταν η αλλαγή καθεστώτος στο Ιράκ. Και φυσικά, τα υπόλοιπα μέλη της υπερεθνικής ελίτ στην ΕΕ (αντίθετα με τη προπαγάνδα των κυβερνήσεων και της ρεφορμιστικής Αριστεράς) επανέλαβαν, έστω συγκεκαλυμμένα ακριβώς το ίδιο πράγμα. Η «σύννοδος των 15» (που χαρακτηρίστηκε από τα ΠΑΣΟΚικά ΜΜΕ αλλά και από αναλυτές της ρεφορμιστικής Αριστεράς ως «λαμπρή επιτυχία της Ελληνικής Προεδρίας»²⁹⁰) ομόφωνα κατέληξε σε μία απόφαση

²⁸⁸ *The New York Times* (19/02/2003).

²⁸⁹ *The Guardian* (17/02/2003).

²⁹⁰ Π.χ. Κ. Βεργόπουλος στους «Πρωταγωνιστές», *NET* (19/02/2003).

που εξασφάλιζε την ενότητα της ΕΕ, μέσω της κατ' ουσία υιοθέτησης της γραμμής Μπους-Μπλερ!

Ουσιαστικά, το «ανακοινωθέν των 15» αποτελεί την αποθέωση της εξαπάτησης των λαών από τις ελίτ, οι οποίες πράγματι ταρακουνήθηκαν από το μέγεθος της λαϊκής οργής. Το κείμενο αυτό, αφού τονίζει ότι η απόφαση για πόλεμο πρέπει να ληφθεί μέσα από τον ΟΗΕ, δηλώνει ότι: «στόχος της Ένωσης όσον αφορά το Ιράκ παραμένει ο πλήρης και ουσιαστικός αφοπλισμός σε συμμόρφωση με τις σχετικές αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και ειδικότερα με την απόφαση 1441». Και για να μην αφήσει καμία αμφιβολία για τον υπεύθυνο του πόλεμου ορίζει στη συνέχεια «Εναπόκειται στο καθεστώς του Ιράκ να τερματίσει την κρίση αυτή συμμορφούμενο προς τα αιτήματα του Συμβουλίου Ασφαλείας [...] Η Βαγδάτη δεν θα πρέπει να έχει αυταπάτες: πρέπει να αφοπλιστεί». Όμως, ο στόχος του αφοπλισμού του Ιράκ (που ήταν ο φανερός στόχος των Αγγλοαμερικανών) δεν ήταν παρά κωδική ονομασία για την αλλαγή καθεστώτος, όπως θα δείξω στη συνέχεια. Αυτό βέβαια δεν αποτελεί έκπληξη διότι τα Ευρωπαϊκά τμήματα της υπερεθνικής ελίτ δεν διαφωνούσαν με την υπερατλαντική ελίτ ως προς τον στόχο (την αλλαγή καθεστώτος για την εξασφάλιση του απόλυτου έλεγχου των πετρελαιοπηγών) αλλά μόνο ως προς την τακτική. Δηλαδή ως προς το εάν ο στόχος θα επιτευχθεί με στρατιωτική επέμβαση έστω και χωρίς έγκριση του ΟΗΕ (ΗΠΑ, Βρετανία) ή αν θα επιδιωχθεί με άλλα μέσα και οπωσδήποτε μέσω απόφασης του Συμβουλίου Ασφαλείας, αφού προηγούμενα θα είχαν «πείσει» τους λαούς τους για την δήθεν εξάντληση των ειρηνικών μέσων (ΕΕ, Ιαπωνία). Και οι διαφορές τακτικής απορρέουν βέβαια από τις διαφορές ως προς την λαϊκή πίεση που αντιμετώπιζε η υπερεθνική ελίτ στη κάθε χώρα.

Αλλά ας έλθουμε στον ρολο του ΟΗΕ στην πορεία για την επίθεση. Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, η υπερεθνική ελίτ προσπάθησε αρχικά να χρησιμοποιήσει τον ΟΗΕ για να δικαιολογήσει μία παράνομη και ανήθικη επίθεση, στο πλαίσιο μίας διαδικασίας η οποία προκάλεσε ισχυρές αντιδράσεις ακόμη

και μέσα στους κόλπους της. Έτσι, αφού τελικά η υπερεθνική ελίτ πέρασε τον Νοέμβρη του 2002 ομόφωνα το ψήφισμα 1441 που απαιτούσε την επιστροφή των επιθεωρητών με απόλυτη ελευθερία κίνησης, στα τέλη του Φεβρουάριου του 2003, το πιο αδίστακτο τμήμα της, η Αμερικανοβρετανική ελίτ, ετοίμασε ψήφισμα που άναβε το πράσινο φως για την εισβολή, απειλώντας μάλιστα ότι η μη υπερψήφιση του θα σήμαινε μονομερή επίθεση από τα Αμερικανοβρετανικά στρατεύματα και την ουσιαστική διάλυση του ΟΗΕ! Έτσι, το «δίλημμα» που έθετε η πιο αδίστακτη πτέρυγα της υπερεθνικής ελίτ ήταν: ή το ΣΑ θα υπερψηφίσει το Αμερικανοβρετανικό σχέδιο ψηφίσματος που ουσιαστικά θέτει τελεσίγραφο στο Ιράκ (όπως ακριβώς έγινε και στον πρώτο πόλεμο στον Κόλπο²⁹¹) ή, στην αντίθετη περίπτωση, η πτέρυγα αυτή θα προχωρήσει σε μονομερή εισβολή χωρίς την κάλυψη του ΟΗΕ (όπως ακριβώς έκανε στον Νατοϊκό πόλεμο κατά της Γιουγκοσλαβίας) για να επιτύχει τον στόχο της. Δηλαδή, την αντικατάσταση του Μπααθικού καθεστώτος με ένα εξίσου αυταρχικό, αλλά «πελατειακό», καθεστώς — παρόμοιο με αυτό που ήδη εγκατέστησε στο Αφγανιστάν — και τον συνακόλουθο έλεγχο, μέσω των πολυεθνικών (βασικά Αμερικανικών) που σχεδιάζεται να αναλάβουν την εκμετάλλευση των πετρελαιοπηγών, της παγκόσμιας τιμής του πετρελαίου.

Θα είχε ενδιαφέρον όμως να δούμε πως ακριβώς προσπάθησε η υπερεθνική ελίτ ν' αποκτήσει την κάλυψη του ΟΗΕ. Σήμερα, στο ΣΑ μετέχουν τα εξής 15 κράτη-μέλη: τα μόνιμα μέλη (ΗΠΑ, Βρετανία, Γαλλία, Κίνα, Ρωσία) και τα μη μόνιμα μέλη (Βουλγαρία, Ισπανία, Χιλή, Αγκόλα, Καμερούν, Γουινέα, Μεξικό, Πακιστάν, Γερμανία και Συρία). Οι αποφάσεις, όπως είναι γνωστό, παίρνονται με φανερή ψηφοφορία όπου απαιτείται απλή πλειοψηφία των μελών, προϋποτιθέμενου όμως ότι δεν θα ασκήσει βέτο κάποιο από τα μόνιμα μέλη. Είναι λοιπόν φανερό ότι η υπερεθνική ελίτ δεν θα φέρει σχέδιο ψηφίσματος στο ΣΑ εάν δεν έχει εξασφαλίσει την υπερψήφιση του και ο λόγος που το

²⁹¹ Βλ. Τ. Φωτόπουλος, *Ο Πόλεμος στον Κόλπο*, ό.π., κεφ. 3 & 5.

καθυστέρησε μέχρι την παραμονή της εγκληματικής της εισβολής, εκτός από την ανάγκη να συμπληρωθούν οι στρατιωτικές προετοιμασίες, ήταν να «πεισθούν» κάποια σημαντικά τμήματα της κοινής γνώμης, κυρίως των χωρών στον Βορρά, για την αναγκαιότητα του πολέμου, εφόσον οι δημοσκοπήσεις έδειχναν μαζική αντίθεση σε αυτόν.

Η εξασφάλιση της ψήφου των μη μόνιμων μελών του ΣΑ φαινόταν εύκολος στόχος για την υπερεθνική ελίτ. Τόσο η Ισπανία όσο και το Μεξικό βρίσκονται σε μία πορεία αυξανόμενης εξάρτησης από την ΕΕ και NAFTA αντίστοιχα (85% των εξαγωγών του Μεξικού, για παράδειγμα, κατευθύνονται προς τις ΗΠΑ). Παράλληλα, η Ισπανική ελίτ μόλις απέκτησε πρόσβαση στις πελώριες Αμερικανικές κατασκοπευτικές δορυφορικές δυνατότητες, πράγμα που ελπίζει θα την βοηθήσει σημαντικά στον αγώνα της κατά των Βάσκων «τρομοκρατών». Όμως αν η Ισπανική κυβέρνηση εύκολα τάχθηκε με τους εγκληματίες (παρά το γεγονός ότι η συντριπτική πλειοψηφία των Ισπανών στις δημοσκοπήσεις και τις διαδηλώσεις έδειξε μία πελώρια αντίθεση στην εγκληματική εισβολή) η Μεξικάνικη ελίτ προσπάθησε να επιτύχει κάποιο συμβιβασμό ζητώντας μαζί με τους άλλους «μικρούς» μία παράταση του Αγγλοαμερικανικού τελεσιγράφου.

Για τα άλλα μέλη του ΣΑ που προέρχονται από τον Νότο (εκτός από τη Συρία που είναι η μόνη χώρα η οποία τάχθηκε από την αρχή σαφώς κατά της εισβολής) η υπερεθνική ελίτ πίστευε ότι θα ισχύσει το «μάθημα της Υεμένης». Όταν η Υεμένη, η οποία το 1990 ήταν μέλος του ΣΑ τη στιγμή που η υπερεθνική ελίτ πίεζε για την υπερψήφιση του πρώτου πόλεμου της στον Κόλπο, αντιστάθηκε και ψήφισε αρνητικά, η τότε Αμερικανική κυβέρνηση χαρακτήρισε την ψήφο αυτή ως «το πιο ακριβό όχι στην Ιστορία».²⁹² Οι ΗΠΑ διέκοψαν κάθε βοήθεια στην Υεμένη μερικές μέρες μετά την ψηφοφορία και την καταδίκασαν σε στατους κράτους-παρία. Είναι λοιπόν φανερό ότι η «ίση ψήφος» δεν εξασφαλίζει πολιτική ισότητα (παρά τα φληναφήματα της

²⁹² Gary Younge, *The Guardian* (11/11/2002).

ΠΑΣΟΚικής κυβέρνησης για την «ισότητα» της Ελλάδος στην ΕΕ) όταν υπάρχει οικονομική ανισότητα, όπως στην περίπτωση της Υεμένης της οποίας το κατά κεφαλή εισόδημα είναι 2% του Αμερικανικού! Στην πραγματικότητα, η παγκοσμιοποίηση έχει μετατρέψει τον ΟΗΕ, ακόμη περισσότερο από το παρελθόν, σε αντιπρόσωπο του διεθνούς κεφαλαίου αντί των εθνών. Οι σχέσεις μάλιστα κεφαλαίου-ΟΗΕ κάποτε βγαίνουν και στο φως. Το 1999, ο Άναν είχε δηλώσει στο Business-Humanitarian Forum ότι «η επιχειρηματική κοινότητα γίνεται γρήγορα ένας από τους πιο σημαντικούς σύμμαχους του ΟΗΕ». Δύο μήνες αργότερα το Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΟΗΕ δέχτηκε 50.000 δολ. από 11 πολυεθνικές, σε αντάλλαγμα προνομιακής πρόσβασης στα γραφεία του!²⁹³

Έτσι, για τους «μικρούς», η υπερεθνική ελίτ ακολούθησε την επιτυχημένη πολιτική του «καρότου και μαστίγιου». Στην Αγκόλα,²⁹⁴ όπου η Αμερικανική ελίτ αποτελεί τον μεγαλύτερο επενδυτή εφοσον εισάγει το 1/6 του πετρελαίου της από αυτή, προσφέρθηκε επιπρόσθετη βοήθεια 4,1 εκ. δολ. Στο αυταρχικό καθεστώς του «προέδρου» Lansana Conté στη Γουινέα, που κυβερνά για 19 χρόνια χάρη στην ετήσια Αμερικανική βοήθεια ύψους 50 εκ. δολ., οι ΗΠΑ υποσχέθηκαν έμμεση βοήθεια 2,1 εκ. δολ. για την περίθαλψη των προσφύγων από τη Λιβερία. Στο Πακιστάν, η Αμερικανική ελίτ πρόσφατα πρόσφερε γενναιόδωρο δάνειο και υποσχέθηκε χαλαρότερους περιορισμούς στους μετανάστες από τη χώρα αυτή. Στη Βουλγαρική ελίτ, που αγωνιόταν να εισέλθει στο ΝΑΤΟ, οι ΗΠΑ υποσχέθηκαν ταχεία επικύρωση της συνθήκης ένταξης. Η Χιλή μόλις είχε συνάψει, μετά από πολύχρονες διαπραγματεύσεις, συμφωνία για την απελευθέρωση του εμπορίου με τις ΗΠΑ και φαινόταν ότι και αυτή εύκολα θα υποτασσόταν. Τέλος, η υπερεθνική ελίτ βοήθησε πρόσφατα το Καμερούν στη δικαστική διαφορά του με τη Νιγηρία για τη διεκδίκηση μίας πετρελαιοπαραγωγού περιοχής στα σύνορα των

²⁹³ Στο ίδιο.

²⁹⁴ Ewen MacAskill, κ.ά, ό.π.

δύο χωρών και εύλογα περίμενε «ανταλλάγματα». Οι πιέσεις αυτές έγιναν για πρώτη φορά δημόσιες, διακωμωδώντας ακόμη περισσότερο τον ΟΗΕ, όταν μερικές από τις εθνικές αντιπροσωπείες, όπως η Χιλιανή, αναγκάστηκαν να καταγγείλουν δημόσια τις αφόρητες «πιέσεις» που ασκούν επάνω τους εκπρόσωποι των ελίτ αυτών.²⁹⁵ Παρόλα αυτά, στη διάρκεια όλου αυτού του παζαριού, η ρεφορμιστική Αριστερά εξακολουθούσε να εξαρτά την υποστήριξη της στον «πόλεμο» από σχετική απόφαση του Σ.Α. του ΟΗΕ! Τελικά όμως, εκτός από τη Βουλγαρία που «πείσθηκε» να ταχθεί από την αρχή υπέρ της εγκληματικής εισβολής και το Πακιστάν που φαίνεται «πείσθηκε» τελικά να απόσχει, τα υπόλοιπα μέλη (Μεξικό, Αγκόλα, Γουινέα, Χιλή, Καμερούν) συγκρότησαν μέτωπο που ζητούσε μικρή παράταση του τελεσιγράφου. Όμως οι Αμερικανοβρετανοί, έχοντας ήδη συγκεντρώσει τις στρατιωτικές τους δυνάμεις, δεν μπορούσαν να κάνουν ούτε αυτή τη μικρή παραχώρηση, με αποτέλεσμα να μην εξασφαλίσουν ούτε τη ψήφο των «μικρών».

Όσον αφορά τους «μεγάλους» (Γαλλία, Γερμανία, Κίνα, Ρωσία) τα αδίστακτα μέλη της υπερεθνικής ελίτ είχαν πολλούς βάσιμους λόγους να ελπίζουν επίσης στη ψήφο τους στο Συμβ. Ασφαλείας. Όπως προσπάθησα να δείξω στα προηγούμενα κεφάλαια, οι Γαλλογερμανικές ελίτ αποτελούν επίλεκτα τμήματα της υπερεθνικής ελίτ και εξίσου επιθυμούν τον έλεγχο των πετρελαιοπηγών και επομένως της τιμής του πετρελαίου. Διαφέρουν από τα άλλα μέλη μόνο ως προς την ακολουθητέα τακτική, εξαιτίας της εσωτερικής πίεσης από τα εκλογικά τους σώματα, αλλά και διότι βρίσκουν ωφέλιμο (τουλάχιστον για ένα διάστημα) τον ρολό του «καλού αστυνομικού» (σε σχέση με τον κακό σερίφη), ώστε να διατηρήσουν το μερίδιο τους στις εξαγωγές προς την πολυπληθή Αραβική αγορά, χωρίς όμως να διακινδυνεύσουν το μερίδιο τους στην ακόμη σημαντικότερη Αμερικανική αγορά. Φυσικά, για μερικά τμήματα του Γαλλογερμανικού κεφαλαίου, ιδιαίτερα αυτά που ανήκουν στην

²⁹⁵ Ewen MacAskill & Michael White, *The Guardian* (28/02/2003).

πετρελαιοβιομηχανία και την βιομηχανία κατασκευών, τα συμφέροντα τους ήταν ακόμη πιο συγκεκριμένα όσον αφορά τη μοιρασιά της λείας, η οποία δεν θα ήθελαν βέβαια να γίνει από την Αμερικανική ελίτ. Σε αυτό άλλωστε συμφωνεί ακόμη και η Βρετανική ελίτ που βλέπει να παραμερίζεται από τις αδηφάγες Αμερικανικές πολυεθνικές. Γι' αυτό και σύσσωμες οι Ευρωπαϊκές ελίτ πίεζαν για μία ελεγχόμενη από τον ΟΗΕ μεταπολεμική διαχείριση του Ιράκ, ενώ οι Αμερικανοί βέβαια, όπως δήλωσε ο Υπ. Εξωτερικών τους, ο Κ. Παουελ, θεωρούσαν δικαίωμα τους την προσωρινή διοίκηση του Ιράκ, εφόσον αυτοί ουσιαστικά διεκπεραίωσαν την στρατιωτική επιχείρηση.

Στην περίπτωση της ψήφου των Γαλλογερμανικών ελίτ στο Συμβ. Ασφάλειας πάντως πριν τον πόλεμο, είναι προφανές ότι τα ειδικά οικονομικά τους συμφέροντα (ως προς τα συμβόλαια για το πετρέλαιο και την ανοικοδόμηση), σε συνδυασμό με τα γενικότερα γεωπολιτικά τους συμφέροντα για την περιοχή, επεκράτησαν και ματαίωσαν την κάλυψη του ΟΗΕ που τόσο ήθελαν οι Αμερικανοβρετανοί. Όμως, τα γενικότερα συμφέροντα του κεφαλαίου στις χώρες αυτές προφανώς υπερτερούν των ειδικών. Γι' αυτό και είναι πολύ πιθανό μετά τη λήξη του «πόλεμου» γρήγορα ν' αποκατασταθούν οι σχέσεις των μελών της «οικογένειας», δηλαδή της υπερεθνικής ελίτ — οι πρώτες σχετικές τάσεις ήδη διαφαίνονται στον ορίζοντα. Ιδιαίτερα, μάλιστα, αν τελικά, όπως υπαινίσσονται οι Αμερικανοί, πάρουν μεν αυτοί όλα τα συμβόλαια για ανοικοδόμηση, εκμετάλλευση πετρελαίου κ.λπ. αλλά παραχωρήσουν και στα υπόλοιπα μέλη της υπερεθνικής ελίτ κάποιες ικανοποιητικές συμβάσεις υπεργολαβίας. Βέβαια, τίποτα δεν αποκλείει τη συνέχιση της αντίθεσης μεταξύ των μελών της οικογένειας, ιδιαίτερα αν οι Αμερικανικές πολυεθνικές θελήσουν να μονοπωλήσουν τη λεία του πόλεμου.

Εξίσου δύσκολη για την υπερεθνική ελίτ ήταν η εξασφάλιση της ψήφου της Κινεζικής και Ρωσικής ελίτ — ιδιαίτερα της τελευταίας. Όμως, η Κινεζική ελίτ, στο τελευταίο συνέδριο του ΚΚΚ τον Νοέμβριο του 2002, εγκατέλειψε ακόμη και

το πρόσχημα ότι αποτελεί την πρωτοπορία της εργατικής τάξης, στην προσπάθεια της να ενσωματώσει τη Κινεζική οικονομία στην διεθνοποιημένη οικονομία της αγοράς. Είναι λοιπόν φανερό ότι η επίσκεψη του Αμερικανού υφυπουργού Εξωτερικών James Kelly στις αρχές του 2003, ο οποίος «υπενθύμισε» στη Κινεζική ελίτ ότι «τα μακροπρόθεσμα κέρδη από τη βελτίωση των εμπορικών σχέσεων με την Αμερική είναι πιο σημαντικά από τα βραχυπρόθεσμα πολιτικά οφέλη»²⁹⁶ (εννοώντας «παρεκκλίσεις» στο θέμα του Ιράκ) στόχευε στην εξασφάλιση τουλάχιστον ψήφου αποχής, που δεν ήταν απίθανο να επιτύχει, αν γινόταν τελικά ψηφοφορία στο Συμβ. Ασφάλειας. Όσον αφορά τη Ρωσική ελίτ, η Αμερικανική ελίτ πρόσφερε διάφορα ανταλλάγματα για μία ψήφο ανοχής. Έτσι, πρώτον προσπάθησε να καθησυχάσει τις ανησυχίες της Ρωσικής ελίτ σχετικά με τα συμβόλαια που είχαν υπογράψει με το Ιρακινό καθεστώς για την εκμετάλλευση του Ιρακινού πετρελαίου, με επανειλημμένες δημόσιες διαβεβαιώσεις των Μπους και Μπλερ ότι θα σεβαστούν τα Ρωσικά συμφέροντα. Παράλληλα, σε άλλο ένα αντάλλαγμα για την Ρωσική ψήφο ανοχής, η υπερεθνική ελίτ συμφώνησε να βάλει στην μαύρη λίστα τρεις αντάρτικες οργανώσεις των Τσετσενων.²⁹⁷ Προφανώς όμως τα ανταλλάγματα αυτά, ιδιαίτερα το πρώτο, δεν έπεισαν τη Ρωσική ελίτ η οποία τελικά πήρε εχθρική στάση.

Συμπερασματικά, είναι χαρακτηριστικό του γεγονότος ότι οι αντιθέσεις αυτές μεταξύ μελών της υπερεθνικής ελίτ είναι απλώς ενδο-οικογενειακές προστριβές και ότι συνακόλουθα δεν πρόκειται να έχουν καμία σημαντική μελλοντική συνέπεια το ότι τόσο οι Ρωσικές και Κινεζικές ελίτ όσο και οι αντίστοιχες Γαλλογερμανικές, μετά την αρχική έκφραση της λύπης τους ή κάποτε και της αποδοκιμασίας τους για την εισβολή, δεν πήραν κανένα αποτελεσματικό μέτρο για να την σταματήσουν, μέσω του ΟΗΕ ή της απειλής οικονομικών και άλλων αντίποινων. Η

²⁹⁶ Ewen MacAskill κ.α., *The Guardian* (01/02/2003).

²⁹⁷ Στο ίδιο.

εισβολή δηλαδή πραγματοποιήθηκε μεν από τα αδίστακτα μέλη της υπερεθνικής ελίτ αλλά με την καθαρά ανοχή των υπόλοιπων μελών της καθώς και των υποψήφιων μελών της στη Ρωσία και τη Κίνα. Σε περίπτωση μάλιστα που τελικά συμφωνήσουν όλα τα μέλη της υπερεθνικής ελίτ για κάποια μοιρασιά της λείας και αναθέσουν στον ΟΗΕ κάποιο ρολο στην ανοικοδόμηση του Ιράκ τότε ο παράνομος πόλεμος αυτόματα θα νομιμοποιηθεί, με τη συγκατάθεση σύμπασας της υπερεθνικής ελίτ!

Είναι επομένως φανερό ότι μόνο μία υπερεθνική μαζική Αντίσταση, αντίστοιχη με αυτή κατά του Άξονα, και όχι συμβολικές διαμαρτυρίες θα μπορούσε να σταματήσει την υπερεθνική ελίτ στο έγκλημα της στο Ιράκ και σε αυτά που σχεδιάζει για το μέλλον εναντίον άλλων λαών. Όσο μαζικές και αν ήταν οι συμβολικές διαδηλώσεις δεν μπορούσαν να έχουν την παραμικρή επιρροή στην αλλαγή των σχεδίων της υπερεθνικής ελίτ. Παρόμοιες εκδηλώσεις άλλωστε δεν μπορούν να έχουν καμία πρακτική συνέπεια όταν τον κόσμο κυβερνά μία παγκόσμια δικτατορία (πολιτική, οικονομική και αυτή των ΜΜΕ) η οποία, με τη βοήθεια της ρεφορμιστικής Αριστεράς, μπορεί και αποπροσανατολίζει τα λαϊκά κινήματα για τις πραγματικές αιτίες των σημερινών πολέμων, ενώ συγχρόνως με τις εγκληματικές ενέργειες της όπως σήμερα στο Ιράκ περνά το μήνυμα ότι κάθε αντίσταση είναι μάταια. Ο μόνος τρόπος που είχαν τα λαϊκά κινήματα, πέρα από τον μακροπρόθεσμο στόχο της οργάνωσης ενός διεθνούς δημοκρατικού αντισυστημικού κινήματος, ήταν η «άμεση δράση» σε κάθε χώρα, δηλαδή οι μαζικές απεργίες και διαδηλώσεις που θα εμπόδιζαν τις στρατιωτικές δραστηριότητες της υπερεθνικής ελίτ με το μπλοκάρισμα της μεταφοράς στρατιωτικού υλικού, τον αποκλεισμό στρατιωτικών βάσεων, κ.λπ. Αυτό όμως προϋπόθετε ότι οι διαδηλώσεις θα έπαιρναν τουλάχιστον ένα καθαρά αντικυβερνητικό χαρακτήρα (αντί για τον ανώδυνο πασιφιστικό χαρακτήρα που συνήθως έδινε σε αυτές η ρεφορμιστική Αριστερά), και θα στρεφόντουσαν κατά των ντόπιων ελίτ που είναι μέλη της υπερεθνικής ελίτ και των

παραρτημάτων της, τα οποία άμεσα ή έμμεσα στηρίζουν τις εγκληματικές εκστρατείες της.

Οι ίσες αποστάσεις της ρεφορμιστικής Αριστεράς²⁹⁸

Ενώ όμως τα πιο αδίστακτα τμήματα της υπερεθνικής ελίτ ετοιμαζόντουσαν πυρετωδώς για να επιβάλλουν την καθεστωτική αλλαγή στο Ιράκ και ο ΟΗΕ, όπως αποκαλύφθηκε, ήδη είχε ετοιμάσει σχέδια για το... μεταπολεμικό Ιράκ,²⁹⁹ είναι χαρακτηριστική η στάση των «ίσων αποστάσεων» που τηρούσε στο θέμα η ρεφορμιστική Αριστερά. Δηλαδή, η Αριστερά που είναι ενσωματωμένη στη Νέα Τάξη της καπιταλιστικής νεοφιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης και διεκδικεί (τελευταία, μέσω του Παγκόσμιου Κοινωνικού Φόρουμ και των παρακλαδιών του στη κάθε χώρα) απλώς κάποιες βελτιώσεις σε αυτή για να αποκτήσει ανθρώπινο πρόσωπο ή προσωπίο. Έτσι, η Αριστερά αυτή, έχοντας απεμπολήσει κάθε αντισυστημικά όραμα μετά τη κατάρρευση του «υπαρκτού», προσωποποιώντας (όπως και η υπερεθνική ελίτ) την Ιστορία («Μπους εναντίον Σανταμ»), κατέληγε, μέσα από μία εξισωτική λογική, είτε στο συμπέρασμα «ούτε με τον ένα ούτε με τον άλλο», είτε στο «ενάντια και στους δύο». Όμως, το πρώτο κάλλιστα θα μπορούσε να οδηγήσει στην απάθεια και την ιδιώτευση μπροστά στο μεγαλύτερο έγκλημα που αντιμετωπίζει η ανθρωπότητα μετά το ναζιστικό: την δια της βίας επιβολή μίας Νέας Τάξης, που ανοίγει τον δρόμο για σειρά παρομοίων επιθέσεων εναντίον οποιασδήποτε χώρας ή κινήματος δεν συμμορφώνεται προς αυτήν. Στην ίδια απάθεια και ιδιώτευση παρακινούσαν και τα εκατοντάδες χιλιάδες φυλλάδια που έριχναν τα Αμερικανικά αεροπλάνα στους Ιρακινούς στρατιώτες πριν την εισβολή με την προτροπή «πηγαίνετε σπίτια σας για να δείτε τα παιδιά σας να μαθαίνουν, να μεγαλώνουν και να ευημερούν».³⁰⁰

²⁹⁸ Το τμήμα αυτό στηρίζεται σε άρθρο μου στην *Ελευθεροτυπία* (08/03/2003).

²⁹⁹ Julian Borger, *The Guardian* (05/03/2003).

³⁰⁰ Stephen Moss, *The Guardian* (06/03/2003).

Από την άλλη μεριά, το δεύτερο (ενάντια και στους δύο), μολονότι δεν οδηγούσε αναγκαστικά στην απάθεια ήταν διπλά αποπροσανατολιστικό και, σαν τέτοιο, επίσης εξυπηρετούσε τους σκοπούς της υπερεθνικής ελίτ. Και ήταν αποπροσανατολιστικό διότι:

- Πρώτον, περιορίζε τη καταδίκη του πόλεμου σε ανθρωπιστικούς λόγους (θα σκοτωθούν πολλοί άνθρωποι, θα υποφέρουν παιδιά από τη καταστροφή κ.λπ.) ή το πολύ σε ενδοσυστημικούς λόγους, δηλ. σε λόγους που αναφέρονται στη κακή λειτουργία του συστήματος (θα δημιουργήσει αστάθεια στην περιοχή με πιθανούς αντίκτυπους αλλού, θα εντείνει την «τρομοκρατία» από την οποία όλοι θα υποφέρουμε κ.λπ.). Έτσι, ο πόλεμος δεν καταδικαζόταν για τις πραγματικές αιτίες του που δεν αναφέρονται βέβαια στον «κακό Σανταμ» και το αυταρχικό και εγκληματικό καθεστώς του (όταν η ίδια υπερεθνική ελίτ μέχρι προχτές τον στήριζε και έχει στηρίξει και στηρίζει δεκάδες άλλα παρόμοια καθεστώτα, από τον Πινοσετ μέχρι τον Παπαδόπουλο και από τον εγκληματία πολέμου Σαρν μέχρι το Τούρκικο ή το Σαουδαραβικό καθεστώς). Ούτε βέβαια καταδικαζόταν σαν αναγκαία συνέπεια του ίδιου του συστήματος της συγκέντρωσης πολιτικής και οικονομικής εξουσίας στα χέρια της υπερεθνικής ελίτ και των παραρτημάτων της. Και αυτό, παρά το γεγονός ότι είναι το ίδιο το σύστημα που γεννούσε και θα γεννά πολέμους, κάθε φορά που απειλείται η καθεστηκυία «Τάξη», ή απλώς προκύπτουν εμπόδια στην επέκτασή της.
- Δεύτερον, περιορίζε συνακόλουθα το περιεχόμενο και τις μορφές της αντιπολεμικής αντίστασης. Έτσι, στην προβληματική αυτή, η αντιπολεμική αντίσταση δεν έπαιρνε τη μορφή παλλαϊκής αντίστασης όλων των θυμάτων της

Νέας Τάξης. Και αυτό, παρά το γεγονός ότι τα θύματα αυτά δεν βρίσκονται βέβαια μόνο στο Ιράκ, ή στο «Νότο» γενικότερα, αλλά ακόμη και μέσα στις ίδιες τις χώρες της υπερεθνικής ελίτ και των παραρτημάτων της, εφόσον η διαδικασία της παγκοσμιοποίησης καθημερινά διευρύνει τον «Νότο» μέσα στον «Βορρά». Ακόμη, η αντίσταση αυτή δεν έπαιρνε αντιΝέο-Ταξικό περιεχόμενο αλλά περιοριζόταν απλώς σε ένα ανθρωπιστικό περιεχόμενο κατά του «κακού» πλανητάρχη που ήθελε σώνει και καλά τον πόλεμο και ένα ψευτο-δημοκρατικό περιεχόμενο κατά του «δικτάτορα» Σανταμ που δεν δεχόταν τον αφοπλισμό του, στην πραγματικότητα, τη διάλυση του καθεστώτος Μπααθ. Τη λογική αυτή υιοθετούσε για παράδειγμα η κοινή ανακοίνωση της ρεφορμιστικής ηγεσίας του ΚΚ Ιράκ με τον ΣΥΝ και παρόμοια κόμματα στην Ευρώπη,³⁰¹ η οποία ρητά υιοθετούσε το ψήφισμα 1441 και την δήθεν αφορμή που επικαλείτο η υπερεθνική ελίτ για τον πόλεμο, δηλ. την ανάγκη καταστροφής των όπλων μαζικής καταστροφής — την ίδια στιγμή που η ελίτ αυτή κατέχει τα φονικότερα όπλα μαζικής καταστροφής στην Ιστορία! Όπως όμως τονίζει η Ghana Karmic, τ. πρόεδρος του συνδέσμου των Παλαιστίνιων στη Βρετανία (βιβλίο της μόλις εξέδωσε ο εκδοτικός οίκος της New Left Review), «για τους Άραβες, το ψήφισμα 1441 φέρνει απλώς στη μνήμη την εικόνα ενός σαδιστού δάσκαλου του ΟΗΕ που δέρνει ένα άτακτο Ιρακινό μαθητή».³⁰²

Φυσικά, τα παραπάνω δεν σημαίνουν ότι το καθεστώς Σανταμ δεν ήταν αποκρουστικό, παρά το γεγονός ότι ορθωνόταν στη Νέα Τάξη. Διότι βέβαια δεν υπάρχει αμφιβολία ότι εάν το

³⁰¹ «Appeal of New European Left Forum member parties and the Iraqi Communist Party» (14/02/2003). Δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του ΚΚΙ www.iraqcp.org

³⁰² Ghada Karmi, *The Guardian* (28/12/2002).

καθεστώς αυτό δεχόταν να ιδιωτικοποιήσει τη παραγωγή πετρελαίου, δηλαδή να επαναφέρει τη κατάσταση στο στατους κβο που είχαν επιβάλλει οι δυτικοί πριν την άνοδο του Μπααθικού καθεστώτος, και είχε συμφωνήσει να καθιερώσει σχέσεις με το Σιωνιστικό Ισραήλ, η υπερεθνική ελίτ δεν θα είχε πρόβλημα με τη συνέχιση του. Όπως μάλιστα κατάγγειλε ένας από τους ηγέτες της καταδιωκόμενης από το καθεστώς Ιρακινής αντιπολίτευσης,³⁰³ παρόμοια πρόταση για να αποφευχθεί ο πόλεμος πράγματι έγινε από την υπερεθνική ελίτ δύο εβδομάδες προτού να περάσει το περίφημο ψήφισμα 1441 του Συμβουλίου Ασφάλειας που άνοιξε τη πόρτα για τον πόλεμο. Δηλαδή, πρόταση ότι «τα προβλήματα του Ιράκ θα μπορούσαν να λυθούν εάν συμφωνούσαν στα πλαίσια μίας, όπως την ονόμαζαν, ‘ακριβούς και μόνιμης ειρήνης’ με το Ισραήλ, αλλά η πρόταση αυτή απορρίφθηκε κατηγορηματικά από το Μπααθικό καθεστώς» — απόφαση με την οποία φυσικά συμφωνούσε το τμήμα αυτό της Ιρακινής αντιπολίτευσης.

Όμως, το Ιρακινό καθεστώς δεν ήταν αποκρουστικό απλώς διότι χρησιμοποίησε χημικά κατά των Κούρδων, όπως ανενδοίαστα κραύγαζαν τα Βρετανοαμερικανικά μέλη της υπερεθνικής ελίτ, παρά το γεγονός ότι ήταν οι πρώτοι διδάξαντες! Έτσι, το 1921 ο Τσόρτσιλ, τότε υπουργός αποικιών, έγραφε σε επίσημο έγγραφο «υποστηρίζω θερμά τη χρήση δηλητηριωδών αέριων σε απολίτιστες φυλές» και αργότερα πρόσθετε: «τα αέρια που χρησιμοποιήθηκαν κατά των Ιρακινών ανταρτών είχαν εξαιρετικά ηθικά αποτελέσματα».³⁰⁴ Και, φυσικά, οι Αμερικανοί στο Βιετνάμ ξεπέρασαν κατά πολύ τους Βρετανούς στη χρήση χημικών, καταστρέφοντας φυτείες και εξοντώνοντας ολόκληρα χωριά. Στην πραγματικότητα, το καθεστώς ήταν αποκρουστικό

³⁰³ Βλ. συνέντευξη του Abd al-Jabbar al-Kubaysi, ηγέτη του Ιρακινού Εθνικού Συνασπισμού, που δόθηκε στον Ibrahim Alloush στη Βαγδάτη, 13 Δεκεμβρίου 2002, για την *Ελεύθερη Αραβική Φωνή*.

³⁰⁴ Ghada Karmi, ό.π.

για τον τρόπο με τον οποίο κατάπνιγε κάθε αντιτιθέμενη πολιτική φωνή, σύμπτωμα του οποίου ήταν και η χρήση των χημικών.

Το γεγονός, όμως, ότι το καθεστώς αυτό ήταν αποκρουστικό δεν σήμαινε ότι είναι αριστερή η πολιτική των ίσων αποστάσεων μεταξύ των δύο πλευρών. Και δεν είναι αριστερή παρόμοια πολιτική για δύο βασικά λόγους:

- Πρώτον, διότι η υπερεθνική ελίτ δεν ενδιαφερόταν βέβαια πραγματικά ν' αποκαταστήσει τη «δημοκρατία» στο Ιράκ (έστω όπως την εννοεί η ίδια) αλλά απλώς ένα καθεστώς-μαριονέτα, παρόμοιο με αυτό που ήδη εγκατέστησε μετά τον προηγούμενο «πόλεμο» της στο Αφγανιστάν.
- Δεύτερον, διότι, όπως τόνιζε ο Al Kubaysi,³⁰⁵ «η δημοκρατία δεν προέρχεται από τα βλήματα και τα κανόνια». Η δημοκρατία θα μπορούσε να προκύψει μόνο από τον αγώνα του ίδιου του Ιρακινού λαού. Όπως άλλωστε σημείωνε ο Kamil Mahdi, Ιρακινός πολιτικός εξόριστος που διδάσκει στο Πανεπιστήμιο του Exeter,³⁰⁶ αποτελεί προσβολή αυτού του λαού να αμφισβητούμε την ικανότητα του να απελευθερωθεί. Ιδιαίτερα, όπως γράφει ο ίδιος χαρακτηριστικά, όταν οι διώξεις κατά των αριστερών και των Κούρδων από τα Μπααθικά καθεστώτα, την δεκαετία του '60 και του '80 αντίστοιχα, δεν εμπόδισαν την ανάπτυξη μαζικών κινημάτων. Με άλλα λόγια, αν δεν υπήρχε η εξωτερική απειλή (πόλεμος, εμπάργκο) ένα λαϊκό κίνημα, πολύ πιο επικίνδυνο για την υπερεθνική ελίτ από το Μπααθικό καθεστώς, θα είχε ίσως ήδη φουντώσει στο Ιράκ από καιρό...

³⁰⁵ Abd al-Jabbar al-Kubaysi, ό.π.

³⁰⁶ Kamil Mahdi, *The Guardian* (20/02/2003).

Η εισβολή της γκανγκστερικής υπερεθνικής ελίτ στο Ιράκ³⁰⁷

Στο τέλος του Μάρτη, η εγκληματική υπερεθνική ελίτ ξεκίνησε την γκανγκστερική (εφοσον δεν τηρούσε ούτε τα προσχήματα νομιμότητας που η ίδια έχει καθιερώσει στο παρελθόν) εισβολή της στο Ιράκ. Στην πραγματικότητα όμως, όπως έγινε πια φανερό, η εισβολή αυτή δεν αποτελούσε παρά την ολοκλήρωση του «πόλεμου» που ξεκίνησε το 1991 στον Κόλπο. Στην «πόλεμο» αυτό (ουσιαστικά, στην σφαγή ενός τριτοκοσμικού στρατού από την τελειότερη πολεμική μηχανή στην Ιστορία) συστρατεύθηκε τότε ολόκληρη η υπερεθνική ελίτ (οικονομική, πολιτική, ελεγχόμενα διεθνή ΜΜΕ κ.λπ.), παρά τις διαφωνίες τακτικής που και τότε είχαν ανακύψει στους κόλπους της, όχι βέβαια για τους στόχους αλλά, όπως και σήμερα, για τα μέσα επίτευξής τους, δηλαδή, οικονομικά, διπλωματικά κ.λπ., αντί για καθαρά στρατιωτικά.

Ο βασικός στόχος³⁰⁸ τότε και τώρα ήταν και είναι η εξασφάλιση του απόλυτου έλεγχου του πετρελαίου (δηλαδή της τιμής του) στα χέρια της υπερεθνικής ελίτ και η εξουδετέρωση κάθε παρέμβασης στον έλεγχο αυτόν από «κράτη-ταραξίες», όπως το φονταμενταλιστικό Ιράν, ή το Ιράκ που, από τότε που το Μπααθ επανήλθε στην εξουσία, στη δεκαετία του 1970, με ένα πρόγραμμα Αραβικού σοσιαλισμού, προχώρησε στην εθνικοποίηση των δυτικών εταιρειών πετρελαίου. Σήμερα όμως η υπερεθνική ελίτ αντιμετωπίζει τον κίνδυνο να χάσει και το πελατειακό καθεστώς στη Σαουδική Αραβία όπου οι φονταμενταλιστές βρίσκονται σε άνοδο. Το γεγονός αυτό έκανε ακόμη πιο επιτακτική την ανάγκη εγκαθίδρυσης ενός πελατειακού καθεστώτος στο Ιράκ για να επανακτηθεί ο έλεγχος της περιοχής, όπως επισημαίνει και βασικό στέλεχος των «προοδευτικών» τμημάτων της υπερεθνικής ελίτ.³⁰⁹ Ενδιάμεσοι στόχοι στην επίτευξη του απώτερου αυτού σκοπού ήταν η δημιουργία μόνιμης δυτικής στρατιωτικής παρουσίας στον Κόλπο που θα εγγυάται τόσο την ασφάλεια των πετρελαιοπηγών όσο και

³⁰⁷ Το τμήμα αυτό στηρίζεται σε άρθρο μου στην Ελευθεροτυπία (22/03/2003).

³⁰⁸ Βλ. Τ. Φωτόπουλος, *Ο Πόλεμος στον Κόλπο*, ό.π., κεφ. 1-2.

³⁰⁹ Βλ. Ignacio Ramonet, *Le Monde diplomatique* (Μάρτης 2003).

τη σταθερότητα των πελατειακών καθεστώτων του Κολπου, η καταστροφή της Ιρακινής πολεμικής μηχανής που απειλούσε μακροπρόθεσμα την ασφάλεια του Σιωνιστικού Ισραήλ αλλά και των πελατειακών Αραβικών καθεστώτων στην περιοχή και η συνακόλουθη γενικότερη αλλαγή του συσχετισμού δυνάμεων στη Μ. Ανατολή που θα επέτρεπε την τελική κατάπνιξη του Παλαιστινιακού κινήματος και την επιβολή ενός προτεκτοράτου στην παλαιστίνη μέσα σε ένα εντοιχισμένο γκέτο,³¹⁰ όπως αυτό που προτείνουν σήμερα οι Μπους-Σαρον.

Η επίτευξη των στόχων αυτών προϋπέθετε την καθεστωτική αλλαγή στο Ιράκ, δηλαδή την αντικατάσταση της σημερινής ελίτ από μία πελατειακή ελίτ που θα επέλεγε η υπερεθνική ελίτ, η οποία θα παρέδιδε την εκμετάλλευση του πετρελαίου στις πολυεθνικές, θα αποκαθιστούσε «κανονικές» σχέσεις με το Σιωνιστικό Ισραήλ και θα ενσωμάτωνε πλήρως την Ιρακινή οικονομία — και γενικότερα αυτή της Μέσης Ανατολής — στην διεθνοποιημένη οικονομία της αγοράς, όπως ήδη συνιστούν αναλυτές του Αμερικανικού κατεστημένου. Έτσι, αρθρογράφος των *New York Times*, αφού διαπιστώσει ότι στη Μέση Ανατολή υπάρχουν περισσότερα εμπόδια στο ελεύθερο εμπόριο από οποιοδήποτε άλλο μέρος του κόσμου και ότι οι 8 από τις 11 μεγαλύτερες οικονομίες της περιοχής είναι ακόμη εκτός του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου καταλήγει:

[Η] κυβέρνηση Μπους πρέπει να αδράξει αυτήν την ευκαιρία και να ολοκληρώσει τον αγώνα της κατά της τρομοκρατίας, φέρνοντας το εμπόριο και την οικονομική φιλελευθεροποίηση στην περιοχή [...] οι ΗΠΑ πρέπει να έχει μία ενιαία, μακροπρόθεσμη στρατηγική για να επαναφέρει τη Μέση Ανατολή στη διεθνή οικονομία.³¹¹

³¹⁰ Chris McGreal, *The Guardian* (17/03/2003) & (18/03/2003).

³¹¹ Charlene Barshefsky, *New York Times* (22/02/2003).

Με τους στόχους αυτούς δεν διαφωνούσαν τα μέλη της υπερεθνικής ελίτ, ούτε το 1991 ούτε σήμερα, παρά τη σχετική μυθολογία που έχει δημιουργηθεί για κάποια «καλή» Ευρώπη που αντιμάχεται την «κακή» Αμερική. Τότε, την εκστρατεία είχε υποστηρίξει σύσσωμη η υπερεθνική ελίτ, ενώ σήμερα την υποστηρίζουν άμεσα μεν η πλειοψηφία των μελών της με έδρα τις ΗΠΑ, Βρετανία, Ιαπωνία, Ιταλία, Αυστραλία, Ολλανδία, Δανία, Ισπανία που ελέγχουν σχεδόν το 60% της παγκόσμιας παραγωγής και έμμεσα (με την παροχή διευκολύνσεων, στρατιωτικών βάσεων κ.λπ.) όλα τα υπόλοιπα μέλη της. Δηλαδή, τα μέλη της στη Γαλλία, Γερμανία, Βέλγιο κ.λπ. καθώς και στα παραρτήματα της όπως η Ελλάδα που όχι μόνο παρείχε τις στρατιωτικές βάσεις και υποδομή για ένα παράνομο σκοπό αλλά έφθασε στο γελοίο σημείο να απελάσει τον δεύτερο τη τάξει της Ιρακινής πρεσβείας για να ικανοποιήσει σχετικό αίτημα της πλανηταρχίας που ήθελε ν' αναγκάσει τους Ιρακινούς διπλωμάτες να πάρουν θέση για το καθεστώς! Η διαφωνία άλλωστε των «προοδευτικών» μελών της υπερεθνικής ελίτ σήμερα δεν αφορά τους ίδιους τους στόχους της εκστρατείας αλλά την τακτική (πόλεμος ή διπλωματικά/οικονομικά μέσα), όπως είδαμε στα προηγούμενα κεφάλαια.

Όμως, η καθεστωτική αλλαγή δεν ήταν δυνατό να επιτευχθεί με τον «πόλεμο» στον Κόλπο, εφόσον η αλλαγή αυτή προϋπέθετε την κατάληψη ολόκληρου του Ιράκ από δυνάμεις κατοχής, όπως έγινε με την σημερινή εισβολή. Ωστόσο, το 1991, ο πόλεμος στηριζόταν σε ψήφισμα του Συμβουλίου Ασφάλειας και μία ευρεία συμμαχία που μοναδική αποστολή είχε την εκδίωξη των Ιρακινών δυνάμεων από το Κουβέιτ. Πέρα από αυτό, η κοινή γνώμη στις χώρες της υπερεθνικής ελίτ δεν είχε προετοιμαστεί, όπως έγινε πριν τη σημερινή εισβολή, για μία τέτοια περιπέτεια που θα μπορούσε να έχει απρόβλεπτα αποτελέσματα. Τέλος, όπως έδειξε ο ξεσηκωμός των Κούρδων στον Βορρά και των Σιιτών στον Νότο στο τέλος του πολέμου στον Κόλπο, υπήρχε άμεσος κίνδυνος να διαμελιστεί το Ιράκ και να ενισχυθεί το φονταμενταλιστικό Ιράν, εναντίον του οποίου είχαν στρέψει οι

δυτικοί το Μπααθικό καθεστώς σε μακρόχρονο πόλεμο την δεκαετία του 1980. Γι' αυτό και μολονότι η υπερεθνική ελίτ στην αρχή ενθάρρυνε τα αποσχιστικά αυτά κινήματα για να τα χρησιμοποιήσει ως μοχλό στην, όπως έλπιζε, πραξικοπηματική ανατροπή του Ιρακινού καθεστώτος πριν επικρατήσουν οι φυγόκεντρες δυνάμεις, όταν διαπίστωσε ότι η «από μέσα» ανατροπή του καθεστώτος ήταν αδύνατη, άφησε τα κινήματα αυτά στη τύχη τους και στις αναπόφευκτες μαζικές διώξεις από το καθεστώς που ακολούθησαν.

Όταν τελείωσε ο Πόλεμος στον Κόλπο, η υπερεθνική ελίτ συνέχισε την προσπάθεια για καθεστωτική αλλαγή, μέσα από το εξοντωτικό εμπάργκο και τους συνεχείς βομβαρδισμούς, με πρόσχημα τον μη πλήρη αφοπλισμό του Ιράκ, παρά το γεγονός ότι οι περισσότεροι ειδικοί συμφωνούν ότι ο Πόλεμος και οι επιθεωρητές είχαν από τη περασμένη δεκαετία καταστρέψει το 95% των όπλων μαζικής καταστροφής, όπως είδαμε παραπάνω. Ο πραγματικός όμως στόχος ήταν παντα η μέσω του στραγγαλισμού του Ιρακινού λαού παρακίνηση μίας καθεστωτικής αλλαγής που θα επέβαλλε ένα πελατειακό καθεστώς, όπως πιστοποιούν και οι συνεχείς απόπειρες ανατροπής της Ιρακινής ηγεσίας). Στις αρχές, όμως, της παρούσας δεκαετίας έγινε πια φανερό ότι η ανατροπή του καθεστώτος από μέσα ήταν αδύνατη. Τότε σχεδιάστηκε και αποφασίστηκε η σημερινή εγκληματική εισβολή της γκανγκστερικής ελίτ. Έτσι, οι επιθέσεις της 11/9, που αποδεδειγμένα ήταν άσχετες με το Ιρακινό καθεστώς, χρησιμοποιήθηκαν ως πρόσχημα για να εξαπολυθεί μία μαζική πλύση εγκεφάλου, μέσω των ελεγχόμενων από την υπερεθνική ελίτ ΜΜΕ, για τον κίνδυνο που μας απειλούσε από τα όπλα του ...νέου Χίτλερ.

Τα «προοδευτικά» μέλη της υπερεθνικής ελίτ που επιδίωκαν την καθεστωτική αλλαγή με μη στρατιωτικά μέσα υιοθετούσαν όλη αυτή την φιλολογία. Γι' αυτό και υπερψήφισαν την απόφαση 1441, η οποία σήμερα χρησιμοποιείται από την Αμερικανοβρετανική ελίτ για την νομιμοποίηση της εγκληματικής

εισβολής. Άλλωστε, σε κάποιο στάδιο αποκάλυψαν και τα ίδια τις πραγματικές προθέσεις τους, όταν μία εκδοχή του Γαλλογερμανικού σχεδίου που υποβλήθηκε στο Συμβ. Ασφάλειας πρόβλεπε τον αφοπλισμό που θα επέβαλλαν στρατιωτικές δυνάμεις του ΟΗΕ, στις οποίες οι δυνάμεις τους θα έπαιζαν πρωτεύοντα ρολο, ως «ουδέτερες» στη διαμάχη. Στόχος δηλαδή των «προοδευτικών» τμημάτων της υπερεθνικής ελίτ ήταν η μετατροπή του Ιράκ σε Γαλλογερμανικό προτεκτοράτο αντί του Αγγλοαμερικανικού που επιδιώκουν οι εισβολείς! Παρόλα αυτά, η Μαρξιστική Αριστερά, και κυρίως η ρεφορμιστική, εξακολουθεί να μιλά για ενδο-ιμπεριαλιστικές αντιθέσεις, κάνοντας πως δεν καταλαβαίνει ότι στη σημερινή διεθνοποιημένη οικονομία της αγοράς, όπου πολυεθνικές και όχι έθνη-κράτη είναι οι βασικοί παίκτες, τα κοινά συμφέροντα των μελών της υπερεθνικής ελίτ είναι πολύ ισχυρότερα από τις τυχόν διαφορές τακτικής κ.λπ. Δεν είναι λοιπόν περίεργο ότι μόλις φάνηκε ότι η εγκληματική εισβολή θα επιτύχει η υπερεθνική ελίτ εκδήλωσε σύσσωμη την ικανοποίηση της. Έτσι, προεξοφλώντας τον απόλυτο έλεγχο του Ιρακινού πετρελαίου από τις πολυεθνικές που ουσιαστικά θα διαλύσει τον ΟΡΕC, η τιμή του πετρελαίου έπεσε σημαντικά και τα Χρηματιστήρια παντού άρχισαν ν' ανθούν και πάλι.

Από την άλλη μεριά όμως η εισβολή έκανε σε ακόμη περισσότερους φανερό ότι τόσο η ίδια, όσο και οι πόλεμοι που πιθανώς έρχονται, γίνονται μόνο για την διασφάλιση της σημερινής πελώριας συγκέντρωσης πολιτικής και οικονομικής δύναμης στα χέρια της υπερεθνικής ελίτ και των παραρτημάτων της, την οποία εξασφαλίζει η οικονομία της αγοράς και η αντιπροσωπευτική «δημοκρατία». Το γεγονός άλλωστε ότι αν οι ίδιοι οι λαοί, και όχι οι ελίτ «για λογαριασμό» τους, είχαν πραγματι τη δυνατότητα λήψης αποφάσεων το σημερινό έγκλημα δεν θα γινόταν ποτέ (όπως δείχνει το παγκόσμιο αντιπολεμικό κίνημα που η ρεφορμιστική Αριστερά αποπροσανατολίζει και σπρώχνει σε ανώδυνες συμβολικές διαμαρτυρίες), είναι ενδεικτικό...

Η πρώτη ήττα της υπερεθνικής ελίτ³¹²

Για δύο τουλάχιστον εβδομάδες μετά την εισβολή, έκπληκτος παρακολουθούσε ο κόσμος την ηρωϊκή αντίσταση του Ιρακινού λαού εναντίον των κτηνωδών εισβολέων της υπερεθνικής ελίτ, που παρά του ότι διαθέτουν την ισχυρότερη δολοφονική μηχανή στην ανθρώπινη Ιστορία, δεν είχαν καταφέρει να καταλάβουν ούτε μία σημαντική πόλη. Συνακόλουθα, τα εγκλήματα των «απελευθερωτών» (για τα οποία οι ΜΚΟ όπως η Διεθνής Αμνηστία ζητούσαν απλώς «ανεξάρτητες έρευνες», ενώ ήταν λαλίστατες για την παραπομπή ως εγκληματιών πόλεμου των Μιλόσεβιτς κ.λπ.) διαδεχόντουσαν το ένα το άλλο και με αυξανόμενη ένταση όσο η αντίσταση εναντίον τους γιγαντωνόταν, ακόμη και από πολίτες με ...γκράδες. Έτσι, βομβάρδιζαν και κομμάτιαζαν με βόμβες διασποράς μαθητές σε σχολεία, άρρωστους σε νοσοκομεία, γυναικόπαιδα σε αγορές και λεωφορεία, κατάστρεφαν την υποδομή που είχε απομείνει από τους προηγούμενους κτηνώδεις βομβαρδισμούς και το εξοντωτικό εμπάργκο (που είχε εγκρίνει σύσσωμη η υπερεθνική ελίτ) και καταδίκάζαν στη δίψα και τις επιδημίες τους πολιορκημένους της Βασόρας, σε παραβίαση κάθε διεθνούς κανόνα. Και όλα αυτά, ως συνέπεια εσκεμμένων αποφάσεων και όχι ως «παράπλευρες απώλειες», όπως τα παρουσίαζαν εξαπατώντας τη διεθνή κοινή γνώμη. Άλλωστε, ο αρχιεγκληματίας πόλεμου Υπ. Άμυνας των ΗΠΑ Ραμσφελντ, ήταν σαφής για τους λόγους που τον παρακίνησαν να ξεκινήσει — σχεδόν αμέσως μετά την έναρξη της εισβολής — την εκστρατεία «σοκ και δέος» όταν δήλωνε πως «φαίνεται ότι αυτό που κάναμε ως τώρα δεν ήταν αρκούντως πειστικό».³¹³ Αλλά και τα «προοδευτικά» όργανα της πολυεθνικής ελίτ, όπως ο Guardian και ο Observer που έκαναν στροφή 180 μοιρών για να

³¹² Το τμήμα αυτό βασίζεται σε άρθρο που δημοσιεύθηκε στην *Ελευθεροτυπία* (05/04/2003).

³¹³ Julian Borger κ.α. «Full-blooded onslaught», *The Guardian* (22/03/2003).

υποστηρίξουν τον εγκληματικό πόλεμο, δεν είχαν δισταγμούς για να αποκαλύψουν τους στόχους αυτής της τακτικής. Έτσι, ο *Guardian*, σε κύριο άρθρο μετά τη πρώτη νύχτα «σοκ και δέους», τόνιζε ότι «ο στόχος είναι να γίνει φανερό ότι η αντίσταση είναι μάταιη».³¹⁴

Μικρή βέβαια αμφιβολία υπήρχε ότι η πλιατσικολόγα εκστρατεία των πιο αδίστακτων μελών της υπερεθνικής ελίτ, με την σαφή ανοχή των υπόλοιπων μελών της, θα στεφόταν σύντομα με την «επιτυχία» της καθεστωτικής αλλαγής, για την οποία και την ξεκίνησαν. Και φυσικά την Ιστορία την γράφουν οι νικητές. Μόλις η φονικότερη μηχανή στην Ιστορία παγιώσει τη τάξη της, τα «νικηφόρα» στρατεύματα αναμένεται ν' «ανακαλύψουν» τα ήδη κρυμμένα όπλα — οι ειδικές υπηρεσίες των εισβολέων ήδη εργάζονται για τον σκοπό αυτό.³¹⁵ Στο μεταξύ, οι εισβολείς υποτίθεται ότι γίνονται δεκτοί ως «απελευθερωτές», με σκηνοθετημένες υποδοχές (εκτός από τις Κουρδικές περιοχές οι οποίες στιγμάτισαν τον απελευθερωτικό αγώνα τους συνεργαζόμενες με τους κατακτητές) που «δικαιώνουν», εκ των υστέρων την εγκληματική εκστρατεία της υπερεθνικής ελίτ. Όμως, για την υπερεθνική ελίτ (και τα παραρτήματα της όπως η Ελληνική κυβέρνηση) το κρίσιμο θέμα δεν ήταν βέβαια να σταματήσει αμέσως η σφαγή αλλά το εάν η μεταβατική κυβέρνηση (μέχρι να στηθεί κάποια «Ιρακινή» κυβέρνηση-μαριονέτα τύπου Αφγανιστάν) θα ήταν υπό αμιγώς Αμερικανική διοίκηση με πιθανώς κάποιο διακοσμητικό ρολο (π.χ. ανθρωπιστικό) για τον ΟΗΕ, όπως επιδίωκαν οι Αμερικανικές πολυεθνικές, ή υπό την αιγίδα του ΟΗΕ, όπως πίεζαν αντίστοιχα οι Ευρωπαϊκές ελίτ. Η διαμάχη αυτή ήταν βέβαια σημαντική γιατί από την έκβαση της θα κρινόταν που θα πάνε τα κερδοφόρα συμβόλαια για την ανοικοδόμηση του κατεστραμμένου (από την υπερεθνική ελίτ) Ιράκ — τα οποία θα αναγκαστεί να

³¹⁴ Βλ. *The Guardian* (22/03/2003).

³¹⁵ Βλ. το διαφωτιστικό άρθρο της Judith Miller «U.S. Mobile Labs Are Poised to Hunt Iraqi Arms», *New York Times* (19/03/2003).

χρηματοδοτήσει ο ίδιος ο Ιρακινός λαός από τις εξαγωγές του πετρελαίου του!

Ακόμη, η έκβαση της ίδιας διαμάχης θα καθόριζε και τις μελλοντικές σχέσεις των μελών της οικογένειας (δηλ. της υπερεθνικής ελίτ) και όχι η δήθεν διάθεση της «Ευρώπης» να ανεξαρτοποιηθεί από την «Αμερική» και άλλες παρόμοιες ανοησίες που υποστήριζε η ρεφορμιστική Αριστερά για να δικαιολογήσει την εγκατάλειψη των αντισυστημικών οραμάτων της. Δεν ήταν άλλωστε περίεργο ότι οι Γαλλογερμανικές ελίτ είχαν ήδη ανακρούσει πρύμνα. Ο «Πράσινος» Φισερ (με τον οποίο συνεργάζονται και οι δικοί μας «ριζοσπάστες» Οικολόγοι-Πράσινοι) ήδη δήλωνε ότι «ευχή μας είναι να νικηθεί γρήγορα το καθεστώς Σανταμ για να σταματήσει η αιματοχυσία», ενώ ταυτόχρονα ο Γάλλος πρωθυπουργός Ραφαρεν, συμπληρώνοντας τον κυβερνητικό εκπρόσωπο του που δήλωσε ότι η Γαλλία ελπίζει πως «το καθεστώς του Σανταμ θα πέσει», ξεκαθάριζε ότι «η αντίθεση της Γαλλίας στον πόλεμο δεν σημαίνει ότι θέλουμε τη δικτατορία να νικήσει τη δημοκρατία».³¹⁶

Έτσι, τα προοδευτικά μέλη της υπερεθνικής ελίτ (συμπεριλαμβανόμενων των άθλιων Πράσινων που ξέχασαν αυτά που έλεγαν στο παρελθόν για τον χαρακτήρα της σημερινής «δημοκρατίας»), ταύτιζαν την δημοκρατία με τις ελίτ που αποφάσισαν και διεξήγαγαν ένα κτηνώδη πόλεμο χωρίς να ρωτήσουν ούτε τους ίδιους τους λαούς τους που είχαν κατεβεί μαζικά στους δρόμους, και ευχόντουσαν τώρα τη συντριβή της αντίστασης του λαού που αντιστεκόταν! Ενώ δηλαδή μέχρι τότε απλώς ανεχόντουσαν τον παράνομο (κατ' αυτούς) πόλεμο τώρα προχώρησαν άλλο ένα βήμα. Αντί να επιβάλλουν διπλωματικές, οικονομικές και στρατιωτικές κυρώσεις (π.χ. να στερήσουν τη χρήση των βάσεων των εισβολέων στις χώρες τους) για να σταματήσουν τον εγκληματικό πόλεμο που θα άνοιγε τον δρόμο για τη συνέχιση του αγώνα του Ιρακινού λαού για την κοινωνική

³¹⁶ Jon Henley, «French try to repair relationship with US», *The Guardian* (03/04/2003).

απελευθέρωση του (τον οποίο, όπως δήλωνε η δημοκρατική αντιπολίτευση, είχε διακόψει το εμπάργκο και οι βομβαρδισμοί) τώρα πήραν και σαφή θέση υπέρ της νίκης των εισβολέων! Αυτό δεν ήταν βέβαια περίεργο. Τα μέλη της υπερεθνικής ελίτ («προοδευτικά» ή μη) δεν θέλουν την κοινωνική απελευθέρωση του Ιρακινού ή οποιοδήποτε άλλου λαού. Αυτό που θέλουν είναι η διαιώνιση της συγκέντρωσης εξουσίας στα χέρια τους, τόσο στις ίδιες τους τις χώρες όσο και παντού, μέσω της Νέας Διεθνούς Τάξης (ΝΔΤ) που στηρίζεται στην νεοφιλελεύθερη παγκοσμιοποίηση και την αντιπροσωπευτική «δημοκρατία».

Όμως, η «νίκη» της υπερεθνικής ελίτ είναι συγχρόνως και η πρώτη ήττα της διότι η ηρωϊκή αντίσταση του Ιρακινού λαού έκανε πια φανερό σχεδόν σε όλους ότι :

- Οι στόχοι του πόλεμου δεν είχαν σχέση με την δηθεν «απελευθέρωση» του Ιρακινού λαού από τη τυραννία (φυσικά, ο λαός δεν πάλευε για να στηρίξει τον Σανταμ όπως και ο Ελληνικός λαός δεν πάλευε το 1940 για να στηρίξει τον Μεταξά!) ούτε, βέβαια, με τα μυθικά όπλα μαζικής καταστροφής που όμως το καθεστώς ποτέ δεν χρησιμοποίησε, παρά το ότι κινδύνευε η ίδια η ύπαρξη του!
- Η όλη εκστρατεία της στηριζόταν σε μία απάτη εφόσον πουθενά δεν υποδέχτηκαν τους εισβολείς σαν απελευθερωτές και η «εξέγερση» των Σιιτών της Βασόρας αποδείχτηκε Γκεμπελική προπαγάνδα.
- Η πραγματική αντίθεση δεν ήταν μεταξύ των «προοδευτικών» τμημάτων της υπερεθνικής ελίτ (Γαλλία, Γερμανία κ.λπ.) και των πιο αδίστακτων τμημάτων (ΗΠΑ, Βρετανία) αλλά μεταξύ των λαών και των ελίτ που διαχειρίζονται την ΝΔΤ.
- Ο ΟΗΕ παίζει ρόλο διεκπεραιωτή της θέλησης της υπερεθνικής ελίτ και, όταν κάποια μέλη της διαφωνούν, τα ηγεμονικά μέλη της ελίτ απλώς τον παραμερίζουν.

- Η ρεφορμιστική Αριστερά με τις συμβολικές διαμαρτυρίες της απέτυχε παταγωδώς όχι να σταματήσει τον πόλεμο (ούτε οι ίδιοι το πίστευαν) αλλά και να πολιτικοποιήσει το πελώριο αντιπολεμικό κίνημα, και, τέλος, το κυριότερο,
- η υπερεθνική ελίτ δεν είναι αήττητη. Μπορεί μεν να επιβάλλει τελικά με τη κτηνώδη βία τη θέληση της αλλά εάν ένας λαός είναι αποφασισμένος ν' αντισταθεί και έχει υψηλό επίπεδο συνειδητοποίησης (πράγμα που δεν συμβαίνει στο Ιράκ, όπου η απόκρουση του εισβολέα ήταν το μόνο συνδετικό στοιχείο Σιιτών, Σουνιτών και όσων Κούρδων δεν έφτασαν στο κατάντημα να περιμένουν την απελευθέρωση τους από τους κτηνώδεις βομβαρδισμούς της υπερεθνικής ελίτ) τότε καμία τεχνολογία και καμία οπλική υπεροχή δεν μπορεί μακροπρόθεσμα να τον υποτάξει.

Ο μύθος του νέου ιμπεριαλισμού³¹⁷

Ένας νέος μύθος που διαδίδεται τελευταία από την ρεφορμιστική Αριστερά, σε σχέση ιδιαίτερα με την ληστρική εισβολή της πολυεθνικής ελίτ στο Ιράκ, είναι αυτός του νέου ιμπεριαλισμού.³¹⁸ Σύμφωνα με τον μύθο αυτό, η εισβολή και (αυξανόμενα Ναζιστική) κατοχή του Ιράκ αντιπροσωπεύει ένα νέο τύπο ιμπεριαλισμού που επιβάλλεται μεν στρατιωτικά όπως και οι παλιοί, χωρίς όμως να στοχεύει όπως εκείνοι σε μία τυπική αποικιοκρατία αλλά στην επιβολή των νεοφιλελεύθερων πολιτικών και κάποιας μορφής αντιπροσωπευτικής «δημοκρατίας», κατά τα Αμερικανικά πρότυπα. Οι οπαδοί της άποψης αυτής, ξεκινώντας από μία θεμελιακά εσφαλμένη αντίληψη της νεοφιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης που την

³¹⁷ Το τμήμα αυτό στηρίζεται σε άρθρο που δημοσιεύθηκε στην *Ελευθεροτυπία* (03/05/2003).

³¹⁸ Βλ. π.χ. Κ. Βεργόπουλου, «Η δημοκρατία αμερικανικού τύπου και ο νέος τύπος ιμπεριαλισμού», *Ελευθεροτυπία* (25/04/2003).

θεωρούν απλώς θέμα «πολιτικής» και όχι συστημικό φαινόμενο, αδυνατούν ν' αντιληφθούν ότι τόσο η νεοφιλελεύθερη παγκοσμιοποίηση όσο και το πολιτικό της συμπλήρωμα η αντιπροσωπευτική «δημοκρατία» αποτελούν τις δύο όψεις του ίδιου νομίσματος: της καπιταλιστικής παγκοσμιοποίησης που διαχειρίζεται μία άτυπη υπερεθνική ελίτ μέσω των διεθνών οικονομικών οργανισμών (ΠΟΕ, ΔΝΤ, Διεθνής Τράπεζα κ.λπ.) και των αντίστοιχων πολιτικών οργάνων (NAFTA, ΕΕ, G7+1, Συμβ. Ασφάλειας ΟΗΕ) αλλά και στρατιωτικών (NATO, Αμερικανοβρετανικά επιτελεία).

Η υπερεθνική αυτή ελίτ, όπως είδαμε στο πρώτο κεφάλαιο, δεν έχει συγκεκριμένο εδαφικό κέντρο σε κάποιο έθνος-κράτος, ακόμη και του μεγέθους και της δύναμης των ΗΠΑ, παρά το ότι η αμερικανική ελίτ (λόγω κυρίως της στρατιωτικής της δύναμης που ούτε καν την πλησιάζει, ούτε υπάρχει περίπτωση να την πλησιάσει σε οποιοδήποτε προβλεπτό μέλλον κάποια από τις άλλες ελίτ-μέλη της υπερεθνικής ελίτ³¹⁹), ασκεί ντε φάκτο ηγετικό ρολό μέσα στην ελίτ αυτή. Τόσο επομένως οι πολιτικές που υλοποιούν την νεοφιλελεύθερη παγκοσμιοποίηση όσο και οι διάφορες μορφές αντιπροσωπευτικής «δημοκρατίας» που εισάγονται παντού δεν είναι πολιτικές απλώς της Αμερικανικής ελίτ αλλά ολόκληρης της υπερεθνικής ελίτ και των παραρτημάτων της που, όπως θα προσπαθήσω να δείξω, σύσσωμη υποστήριξε άμεσα ή έμμεσα τη ληστρική επιδρομή, παρά τις απατηλές δημόσιες διακηρύξεις κάποιων από τα μέλη της. Γι' αυτό και η προβληματική του νέου ιμπεριαλισμού ή των ενδο-ιμπεριαλιστικών αντιθέσεων όχι μόνο είναι αναχρονιστική και παραπέμπει σε προηγούμενο στάδιο της οικονομίας της αγοράς που δεν έχει σχέση με την σημερινή διεθνοποιημένη μορφή της, αλλά και καταλήγει σε ρεφορμιστικά συμπεράσματα ότι είναι δηθεν δυνατή η δημιουργία κάποιου αντίπαλου πόλου στον Αμερικανικό «ιμπεριαλισμό».

³¹⁹ Gregg Easterbrook, «American Power Moves Beyond the Mere Super», *The New York Times* (27/04/2003).

Φυσικά, η υπερεθνική ελίτ, όπως είδαμε στα προηγούμενα κεφάλαια, δεν είναι ένα μονολιθικό σώμα, και υπάρχουν σημαντικές διαιρέσεις στο εσωτερικό της που έγιναν φανερές όχι μόνο με το θέμα της εισβολής και μεταπολεμικού έλεγχου του Ιράκ αλλά και προηγούμενα με τη συνθήκη του Κιότο κ.λπ. Εν τούτοις, δεδομένου ότι οι διαιρέσεις αυτές δεν αναφέρονται στον κοινό στόχο της προστασίας της σταθερότητας του καθολικού θεσμικού πλαισίου (καπιταλιστική νεοφιλελεύθερη παγκοσμιοποίηση και αντιπροσωπευτική «δημοκρατία») δεν πρόκειται ποτέ να οδηγήσουν σε ανοικτή σύγκρουση, όπως συνέβαινε με τους παλιούς ιμπεριαλισμούς. Ιδιαίτερα μάλιστα αν ληφθεί υπόψη ότι η σημερινή αναδιοργάνωση της κρατικής Ιρακινής εταιρείας πετρελαίου στα πρότυπα των αμερικανικών εταιριών και με διευθυντή Αμερικανό που θα την εκπροσωπεί και στον ΟΡΕC³²⁰ θα καταφέρει καίριο πλήγμα στον οργανισμό αυτό και θα επιτρέψει τον ουσιαστικό έλεγχο της τιμής του πετρελαίου προς όφελος ολόκληρης της υπερεθνικής ελίτ (και όχι μόνο της Αμερικανικής) στο μέλλον.

Η ανυπαρξία πραγματικών αντιθέσεων μεταξύ των μελών της υπερεθνικής ελίτ δεν θεμελιώνεται μόνο στη στάση που πήραν στους προηγούμενους πόλεμους (πόλεμος στον Κόλπο, στη Γιουγκοσλαβία, το Αφγανιστάν και κατά της «τρομοκρατίας») αλλά και στη στάση τους σε σχέση με την εισβολή. Όχι μόνο, όπως είδαμε, σύσσωμη η υπερεθνική ελίτ πέρασε στο Σ.Α. το ψήφισμα 1441 που άνοιξε τον δρόμο για την εισβολή αλλά στη συνέχεια, η Γαλλική ελίτ του Σιράκ, που πριν την εισβολή δήλωνε ότι η Γαλλία δεν θα δεχτεί ποτέ μία μη εγκεκριμένη από τον ΟΗΕ επίθεση, μόλις άρχισε η εισβολή έσπευσε να δηλώσει ότι δεν έχει καμία αντίρρηση για την χρήση του Γαλλικού εναέριου χώρου από τα Αμερικανικά βομβαρδιστικά και ευχήθηκε «γρήγορη επιτυχία» στις ΗΠΑ, ενώ με το τέλος της εισβολής πανηγύριζε για την «νίκη της

³²⁰ David Teather «American to oversee Iraqi oil industry», *The Guardian* (26/04/2003).

δημοκρατίας» και δήλωνε πρόθυμη να νομιμοποιήσει εκ των υστέρων (μέσω του ΟΗΕ) την παράνομη επίθεση, αρκεί να μετείχαν και Γαλλικές επιχειρήσεις στην ανοικοδόμηση του ερειπωμένου Ιράκ. Αντίστοιχα, ο «Πράσινος» Γιόσκα Φίσερ, όταν τις πρώτες μέρες φούντωνε η αντίσταση του Ιρακινού λαού στη κτηνώδη επίθεση, δήλωνε ότι η κυβέρνηση του έλπιζε ειλικρινά στην ταχεία κατάρρευση της αντίστασης και την επικράτηση της δημοκρατίας! Παρόμοια, η Ρωσική ελίτ, δια στόματος Πούτιν, δήλωνε ότι «για οικονομικούς και πολιτικούς λόγους» επιθυμούσε μία αποφασιστική νίκη των ΗΠΑ στο Ιράκ. Φυσικά, ούτε μία από αυτές τις ελίτ, που κατά την ρεφορμιστική Αριστερά θα μπορούσαν ν' αποτελέσουν τον «πόλο αντίστασης» στις ΗΠΑ, δεν τόλμησε να δεχτεί τη πρόταση της Ινδονησίας για έκτακτη σύγκληση του Συμβ. Ασφάλειας και καταδίκη των εισβολέων.

Τα περισσότερα όμως μέλη της υπερεθνικής ελίτ και των παραρτημάτων της τάχθηκαν αναφανδόν υπέρ της εισβολής, από την Βρετανία μέχρι την Ισπανία και την Ιταλία, και από την Ιαπωνία που υποσχέθηκε και οικονομική συνδρομή μέχρι την Αυστραλία, την Δανία και την Ολλανδία — πέρα βέβαια από τις πεινασμένες ελίτ του τ. σοβιετικού μπλοκ (όπως τα τ. ΚΚ της Πολωνίας, της Ουγγαρίας, της Αλβανίας κ.λπ.) που συναγωνιζόντουσαν ποια θα προσφέρει μεγαλύτερη υλική βοήθεια στους εισβολείς! Το ίδιο ίσχυε και για τους «προοδευτικούς» κομπάρσους της υπερεθνικής ελίτ. Από την «προοδευτική» νέα ηγεσία της Νότιας Κορέας που πρόσφερε και στρατιωτική βοήθεια, μέχρι τη δική μας ΠΑΣΟΚική κυβέρνηση που, αντίθετα με τις κομματικές δηλώσεις για εσωτερική κατανάλωση, παρείχε πλήρη υποστήριξη στους εισβολείς, κυρίως διαθέτοντας την σημαντική βάση στη Σούδα για ένα καθαρά παράνομο και επιθετικό σκοπό — για να μην αναφέρουμε το γεγονός ότι, αντίθετα με το Τούρκικο κοινοβούλιο που τόλμησε να στραφεί κατά της πολιτικής ελίτ του πάνω στο θέμα, οι Έλληνες επαγγελματίες πολιτικοί των κομμάτων εξουσίας, που διακρίνονται για τα παχιά τους λόγια, ούτε διανοήθηκαν κάτι τέτοιο. Αντίστοιχα, η Βραζιλία του «προοδευτικού» Λούλα απλώς

μουρμούρισε κάποιους ενδοιασμούς, ενώ ο «σοσιαλιστής» πρόεδρος της Χιλής επανέφερε στη τάξη τον πρεσβευτή του στον ΟΗΕ που μίλησε για καταδίκη της επιδρομής ενώ έπρεπε απλώς να εκφράσει τη «λύπη» του γι' αυτήν!

Και φυσικά δεν γίνεται λόγος για την παντοειδή υποστήριξη που παρείχαν τα διεφθαρμένα Αραβικά πελατειακά καθεστώτα. Με τον Μουμπαρακ να δίνει κάθε ελευθερία διέλευσης από το Σουέζ στο Αμερικανικό ναυτικό και από τον εναέριο χώρο της Αιγύπτου στην USAF, ενώ η αστυνομία του διέλυε βίαια τις αντιπολεμικές διαδηλώσεις, την Σαουδική Αραβία να μην έχει καμία αντίρρηση για την πτήση αμερικανικών πυραύλων πάνω από τη χώρα καθ' οδόν προς το Ιράκ, την Ιορδανία να παρέχει βάσεις για τις ειδικές δυνάμεις των ΗΠΑ, αλλά ακόμη και το Ιράν να συνεργάζεται σε επιχειρήσεις Αφγανικού τύπου της ΣΙΑ.

Συμπερασματικά, παρά τα παραμύθια της ρεφορμιστικής Αριστεράς, είναι πια φανερό ότι οι λαοί δεν μπορούν να περιμένουν τίποτα από τις ελίτ τους για να σταματήσουν τη Νέα Τάξη, κάτι που μόνο η αυτο-οργάνωση σε ένα μαζικό αντισυστημικό κίνημα μπορεί να επιτύχει. Πρώτο βήμα στην κατεύθυνση αυτή είναι τα κατά τόπους αντιπολεμικά κινήματα ν' απαιτήσουν, με μαχητική άμεση δράση και όχι συμβολικές διαμαρτυρίες, την άμεση εκδίωξη των στρατιωτικών βάσεων της υπερεθνικής ελίτ από το έδαφος τους (όπως προτείνουν κάποια ρεύματα ακόμη και μέσα στο γενικά ρεφορμιστικό Παγκόσμιο Κοινωνικό Φόρουμ³²¹), που σήμερα χρησιμοποιούνται για ορμητήρια στη κατάπνιξη κάθε λαϊκού κινήματος.

³²¹ Βλ. Tariq Ali, «Re-Colonizing Iraq», *New Left Review* (Μάης-Ιούνης 2003).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

Η Ελληνική συμβολή στον αντιτρομοκρατικό «πόλεμο»

Εισαγωγή

Ο «πόλεμος κατά της τρομοκρατίας» στην Ελλάδα δεν άρχισε με τα γεγονότα της 11/9. Στην πραγματικότητα είχε αρχίσει πολύ νωρίτερα όταν οι επιθέσεις της 17N είχαν αρχίσει να «ενοχλούν» τα διεθνή και ντόπια κέντρα εξουσίας. Ο «πόλεμος» όμως αυτός ήταν «χαμηλής έντασης» και δεν είχε πάρει παρά περιστασιακή δημοσιότητα στα ελληνικά ΜΜΕ. Πριν από την 11/9 το σημαντικότερο ίσως γεγονός στον πόλεμο αυτό ήταν η «υπόθεση Οτζαλάν» όπου η Ελληνική ελίτ έδωσε σαφώς εξετάσεις στην υπερεθνική ελίτ για τη στάση της έναντι της τρομοκρατίας, έστω και αν στο συγκεκριμένο θέμα η ΠΑΣΟΚική κυβέρνηση ερχόταν σε ανοικτή σύγκρουση με σημαντικό τμήμα του κυβερνώντος κόμματος.

Στη συνέχεια ήλθε η αντιτρομοκρατική νομοθεσία που άρχισε να εισάγεται λίγους μήνες πριν τα γεγονότα της 11/9 όταν η ΠΑΣΟΚική κυβέρνηση, κατ' επιταγή της υπερεθνικής ελίτ, ετοίμασε το αντιτρομοκρατικό νομοσχέδιο, που έμεινε γνωστό όταν ψηφίστηκε κατόπιν από τη Βουλή, ως ο τρομονομος. Ο νόμος αυτός, που συμπληρώθηκε κατόπιν και από παρόμοια δικονομική νομοθεσία, έπαιξε καθοριστικό ρολό στην πάταξη της ελληνικής «τρομοκρατίας», όπως εκφραζόταν από την 17N και συναφείς οργανώσεις, εφόσον χάρη στις ευεργετικές (για τις ελίτ) διατάξεις του νόμου αυτού αποφεύχθηκαν πολλά προβλήματα που πιθανώς θα δημιουργούσε ο τρόπος με τον οποίο έγιναν οι ανακρίσεις (απολογίες χωρίς συνηγόρους κ.λπ.) και η δίκη που επακολούθησε. Έτσι, με τη νομοθεσία αυτή, ανάμεσα στα άλλα, καταργήθηκε ο θεσμός των ενόρκων για τα αδικήματα του

λεγόμενου οργανωμένου εγκλήματος, νοθεύτηκε η κλήρωση των δικαστών με την καθιέρωση της προεπιλογής κατάλογου δικαστικών λειτουργών από τους οποίους κατόπιν γίνεται η κλήρωση, απαγορεύθηκε η τηλεοπτική αναμετάδοση της δίκης σε αντίθεση με προηγούμενες σημαντικές δίκες (π.χ. Κοσκωτάς), καθιερώθηκε η αρχή των «αόρατων μαρτύρων», οι οποίοι καταθέτουν με κωδικούς από ένα ειδικό χώρο έξω από την αίθουσα στη δίκη, καθιερώθηκε η «αρχή της επιείκειας» για όσους καταδίδουν τους συγκατηγορούμενους τους ή δίνουν πληροφορίες στις διωκτικές αρχές κ.λπ. Με αυτό τον τρόπο, δημιουργήθηκε μία πλήρης νομική υποδομή για την αντιμετώπιση όχι μόνο μικρών «τρομοκρατικών» ομάδων αλλά κυρίως της λαϊκής αντισυστημικής βίας, η οποία ήταν πιθανό ν' ακολουθήσει την πρωτοφανή έξαρση της συστημικής βίας που καθιερώνει η Νέα Τάξη.

Τέλος, μετά τα γεγονότα της 11/9 και την εξαπόλυση του γενικού και διαρκούς πόλεμου κατά της τρομοκρατίας από την υπερεθνική ελίτ, ο «πόλεμος» αυτός ρίζωσε ολοκληρωτικά και στη χώρα μας και εμπλουτίστηκε σε ένταση και πρωτόγνωρη δημοσιότητα στα ΜΜΕ, με αφορμή ιδιαίτερα την σύλληψη των μελών της 17N και άλλων παρομοίων οργανώσεων.

Η «υπόθεση Οτζαλάν», η Τουρκία και η Κύπρος³²²

Η υπόθεση Οτζαλάν έδωσε την ευκαιρία για την απομυθοποίηση πολλών πραγμάτων και όχι μόνο του ρόλου που παίζουν τα ατομικά δικαιώματα και το διεθνές δίκαιο σε παρόμοιες περιπτώσεις. Και αυτό, παρά την παραπληροφόρηση στην οποία επιδόθηκαν οι διάφορες ελίτ στη χώρα μας και το εξωτερικό. Έτσι, η υπόθεση Οτζαλάν παρουσιάστηκε από τις δυτικές ελίτ, και κυρίως την Αμερικανική, σαν θέμα σύλληψης του τρομοκράτη ηγέτη ενός εξτρεμιστικού κινήματος που μπορεί μεν να εκφράζει

³²² Το τμήμα αυτό στηρίζεται σε τρία άρθρα που δημοσιεύθηκαν στην *Ελευθεροτυπία* (27/02/1999), (13/03/1999) & (14/12/2002).

τους πόθους γι' αυτονομία του Κουρδικού λαού, αλλά με λαθεμένες μεθόδους. Γι' αυτό και οι ελίτ εξαντλήθηκαν σε ευχολόγια για την διαφύλαξη της ακεραιότητας του Κούρδου ηγέτη και για μία «δίκαιη» δίκη, την οποία όμως οι ίδιες προκάλεσαν με τις πράξεις ή παραλείψεις τους!

Στην Ελλάδα, εξαιτίας της «ειδικής σχέσης» μας με το Κουρδικό (λόγω Τουρκίας) προβλήθηκαν διάφορες εκδοχές για να εξηγήσουν την επονείδιστη στάση των σοσιαλφιλελευθερών «εκσυγχρονιστών». Έτσι, πρώτα έχουμε την άποψη των ίδιων των εκσυγχρονιστών που εκφράστηκε πιο συστηματικά από τον θεωρητικό γκουρού τους.³²³ Σύμφωνα με την άποψη αυτή, τα εθνικά συμφέροντα της χώρας είναι εντελώς διαφορετικά από αυτά των Κούρδων που θα ήθελαν ακόμη και Ελληνοτουρκικό πόλεμο για ν' αποσταθεροποιηθεί η περιοχή και να δημιουργηθούν ευνοϊκές καταστάσεις για την αναζωπύρωση της Κουρδικής αντίστασης. Οι επιλογές επομένως που είχε η κυβέρνηση, μετά την εμφάνιση του Οτζαλάν στην Ελλάδα, ήταν είτε να δημοσιοποιήσει και διεθνοποιήσει το θέμα, είτε να προσπαθήσει να προστατέψει τον Οτζαλάν με μυστική διπλωματία, πράγμα που επέλεξε. Και φυσικά, στην αντίληψη αυτή, τα περί οργάνωσης της απαγωγής από την CIA κ.λπ. αποτελούν απλώς «παρανοϊκό σενάριο»! Όμως, η άποψη αυτή ελάχιστη σχέση έχει με τη πραγματικότητα. Πρώτον, διότι η περιοχή δεν είχε παύσει να είναι αποσταθεροποιημένη, με τον πόλεμο εναντίον του Σανταμικού καθεστώτος να συνεχίζεται σε ολόκληρη τη δεκαετία, όπως είδαμε στο προηγούμενο κεφάλαιο. Δεύτερον, διότι ο λόγος που η «εκσυγχρονιστική» κυβέρνηση επέλεξε τη μη δημοσιοποίηση του θέματος δεν ήταν ότι φοβόντουσαν Τούρκικο τελεσίγραφο, όπως υποστήριζαν οι εκσυγχρονιστές θεωρητικοί. Ο λόγος ήταν πολύ πιο πεζός. Η απόπειρα δημοσιοποίησης και διεθνοποίησης του προβλήματος θα σήμαινε τη συντονισμένη πίεση ΗΠΑ και ΕΕ για την παράδοση του «τρομοκράτη» στη Τουρκία. Έτσι, οι εκσυγχρονιστές θα

³²³ Ν. Μουζέλης, *Το Βήμα* (21/02/1999).

υποχρεωνόντουσαν να κάνουν άμεσα και φανερά αυτό που έκαναν έμμεσα και στα κρυφά, με προφανές το πιθανό σοβαρό πολιτικό κόστος. Συγχρόνως, με την επιλογή που έκαναν τους δόθηκε η ευκαιρία να ξεκαθαρίσουν οριστικά τους λογαριασμούς τους με την «εθνικιστική» φράξια στο κόμμα.

Η δεύτερη εκδοχή που προβλήθηκε είναι η γνωστή θεωρία της «δορυφοροποίησης» της Ελλάδος που είχε εκφραστεί θεωρητικά από τον Π. Κονδύλη.³²⁴ Η άποψη αυτή, που υποβαθμίζει τα οικονομικά συμφέροντα των δυτικών και αγνοεί τις ταξικές σχέσεις γενικότερα, τονίζει, σχεδόν αποκλειστικά, τη πολιτική διάσταση του προβλήματος, που το βλέπει ως θέμα σύγκρουσης της «Ελλάδας» με την «Τουρκία» (χωρίς διαφοροποιήσεις μεταξύ ελίτ, προνομιούχων και μη στρωμάτων κ.λπ.) και αυξανόμενης δορυφοροποίησης της πρώτης από τη δεύτερη. Η θεωρία όμως αυτή είναι προφανώς αστήρικτη, λόγω του μονοδιάστατου χαρακτήρα της. Αυτό φάνηκε άλλωστε και με την υπόθεση Οτζαλάν, την οποία οι υποστηρικτές της δορυφοροποίησης παρουσίαζαν ως «Τούρκικη επιτυχία» σε βάρος της Ελλάδος. Αλλά, σήμερα είναι γνωστό ότι η συμβολή της Τουρκικής ελίτ στην όλη υπόθεση άρνησης άσυλου και απαγωγής του Οτζαλάν ελάχιστη σχέση είχε με Τούρκικες δραστηριότητες, όπως ομολογούν ακόμη και Αμερικανοί αξιωματούχοι.³²⁵

Μία τρίτη εκδοχή, την οποία υποστηρίζει και τμήμα της εξωκοινοβουλευτικής Αριστεράς, ξεκινώντας από τη λαθεμένη θέση ότι η Ελλάδα δεν είναι πια εξαρτημένη χώρα, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η εκσυγχρονιστική κυβέρνηση προέβη στην παράδοση του Οτζαλάν για να εξασφαλίσει ανταλλάγματα³²⁶ και, συγκεκριμένα, την υποστήριξη του Βερολίνου στο θέμα της ΟΝΕ και την αμερικανική στήριξη στα ελληνοτουρκικά. Όμως, όπως

³²⁴ Π. Κονδύλης, *Θεωρία του Πόλεμου* (Θεμέλιο, 1997). Βλ. και το άρθρο μου στην *Ελευθεροτυπία* (14/02/1998) για περαιτέρω κριτική της θέσης αυτής.

³²⁵ H. Smith, C. Morris, E. Vulliamy, *The Observer* (21/02/1999).

³²⁶ Γ. Δελαστικός, *Πριν* (21/02/1999).

είναι γνωστό, και επιβεβαίωσε και ο τότε Ολλανδός Υπ. Οικονομικών, η ένταξη μας στην ΟΝΕ αποτελούσε ήδη ειλημμένη απόφαση των Ευρωπαϊκών ελίτ.³²⁷ Ακόμη, η υπόθεση ότι οι εκσυγχρονιστές εξασφάλισαν στήριξη των ΗΠΑ σε σχέση με τη χρόνια διαμάχη μεταξύ της Ελληνικής και της Τούρκικης ελίτ δεν στέκει σε μία ανάλυση των στόχων των ΗΠΑ στην περιοχή και του ρόλου που έχουν αναθέσει σχετικά στην Ελλάδα και τη Τουρκία. Πέρα, βέβαια, από το πασίδηλο ότι μία εξαρτημένη χώρα δεν είναι σε θέση ν' απαιτεί ανταλλάγματα!

Μία εναλλακτική εκδοχή που θα μπορούσαμε να διατυπώσουμε ξεκινά από τα οικονομικά συμφέροντα της υπερεθνικής ελίτ που καθορίζουν τη πολιτική της στην περιοχή. Ένας βασικός λόγος που οι Κούρδοι δεν απέκτησαν την αυτονομία τους μετά τον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο, παρά την υποστήριξη που είχαν από τις ΗΠΑ του Ουίλσον, ήταν η Βρετανική πολιτική, η οποία επέβαλε τον τεμαχισμό του Αραβικού έθνους για να ελέγχονται τα κοιτάσματα πετρελαίου που είχαν αρχίσει να ανακαλύπτονται.³²⁸ Την πολιτική αυτή βέβαια εκμεταλλεύτηκε η Τούρκικη ελίτ υπό τον Ατατουρκ για να περισώσει ο,τι μπορούσε από την τ. Οθωμανική αυτοκρατορία. Σήμερα, το πετρέλαιο παίζει ακόμη κρισιμότερο ρόλο στην περιοχή λόγω της ανακάλυψης των κοιτασμάτων στη Κεντρική Ασία. Όπως είναι γνωστό, η Αμερικανική ελίτ έχει ήδη αποφασίσει ότι η διοχέτευση του πετρελαίου της Κεντρικής Ασίας προς τη Δύση πρέπει ν' αποφύγει το Ιράν και τη Ρωσία που θεωρούνται ασταθή ή μη ελεγχόμενα καθεστώτα. Έτσι επελέγη ο δρόμος της διοχέτευσης, μέσω πετρελαιαγωγών, από το Μπακού στη Μεσογειακή Τουρκία. Αυτό σημαίνει ότι οι αγωγοί αυτοί έπρεπε να περάσουν από μέσα, ή κοντά, από το Τούρκικο Κουρδιστάν. Οι πετρο-πολυεθνικές όμως δίσταζαν να υιοθετήσουν αυτή τη λύση όχι μόνο διότι ήταν ιδιαίτερα

³²⁷ Βλ. *Το Βήμα* (21/2/1999).

³²⁸ Βλ. Τ. Φωτόπουλος, *Ο Πόλεμος στον Κόλπο*, ό.π., κεφ. 7. Βλ. και David McDowall, *A Modern History of the Kurds* (1996).

δαπανηρή αλλά και εξαιτίας της ανασφάλειας στο Τούρκικο Κουρδιστάν. Γι' αυτό, ανέβαλαν τον Οκτώβρη 1998 να πάρουν οριστική απόφαση πάνω στο θέμα.³²⁹

Τότε, το Αμερικανικό τμήμα της υπερεθνικής ελίτ κάνει διπλή παρέμβαση. Πρώτον, έμμεσα επιχορηγεί τη λύση που επέλεξε και δεύτερον προσπαθεί να «ειρηνοποιήσει» τη περιοχή. Έτσι, θέτει σε εφαρμογή σχέδιο ενοποίησης των ελεγχόμενων από τις ΗΠΑ τμημάτων του Κουρδικού κινήματος, με καρότο τη παροχή κάποιου είδους αυτονομίας, σε περίπτωση που επιτύχουν τα σχέδια τους για τη ανατροπή του Σανταμικού καθεστώτος. Ο στόχος ήταν προφανής: ο απόλυτος έλεγχος των πετρελαίων στη Μ. Ανατολή και τη Κεντρική Ασία, με βασικούς τοποτηρητές το Ισραήλ και τη Τουρκία, οι οποίες τα τελευταία χρόνια έχουν συνάψει σειρά στρατιωτικών συμφωνιών.³³⁰ Με δεδομένο ότι το PKK (η οργάνωση του Οτζαλάν) ήταν ανεξέλεγκτο από τη Δύση, η τύχη του Οτζαλάν ήταν προδιαγεγραμμένη. Η οργάνωση αυτή έπρεπε να κτυπηθεί, ώστε να γίνει σήμερα δυνατή η χρησιμοποίηση των άθλιων φιλοδυτικών Κούρδων που εξευτέλισαν το Κουρδικό κίνημα, στην εγκληματική εκστρατεία της υπερεθνικής ελίτ κατά του Ιρακινού λαού. Είναι δηλαδή τώρα φανερό η άμεση σχέση μεταξύ της σημερινής εισβολής στο Ιράκ, σημαντικό ρολο για την επιτυχία της οποίας παίζει το φιλοδυτικό Κουρδικό κίνημα, και του ρόλου που έπαιξε τότε η Ελληνική ελίτ στη διάλυση του προοδευτικού Κουρδικού κινήματος.

Όταν λοιπόν ο Οτζαλάν αρχικά κατεφυγε στη Συρία, η Τούρκικη ελίτ, με τη συμπαιγνία των ΗΠΑ και του Σιωνιστικού Ισραήλ, έφθασε μέχρι ν' απειλήσει τη Συρία με στρατιωτική δράση αν δεν απέλυνε τον Οτζαλάν. Η Συρία, περικυκλωμένη από Βορρά και Νότο δεν μπορούσε παρά να ενδώσει στις απειλές. Ο Οτζαλάν εξαναγκάστηκε να φύγει από τη Συρία ενώ μία σειρά «σοσιαλιστικές» κυβερνήσεις αρνήθηκαν να του παράσχουν άσυλο. Έτσι, ο Κούρδος ηγέτης κατέληξε στην Ελλάδα και από

³²⁹ Helga Graham, *The Observer* (21/02/1999).

³³⁰ David Sharrock, *The Guardian* (18/02/1999).

εδώ, με τη φροντίδα της «εκσυγχρονιστικής» φράξιας, στα χέρια της Τούρκικης ελίτ.

Η ΠΑΣΟΚική κυβέρνηση, μέσα από ένα όργιο διαστρέβλωσης και παραπληροφόρησης που σπάνια έχει δει ο τόπος και το οποίο θύμιζε πολύ την μετεμφυλιακή περίοδο, σε συνδυασμό με το αποφασιστικό σωσίβιο της «αριστερής διανόησης»,³³¹ κατάφερε να θολώσει τόσο πολύ τα νερά ώστε το ΠΑΣΟΚ να ελαχιστοποιήσει άριστα τη ζημία από τα αποκαλυπτήρια του πραγματικού ρόλου του. Πριν να δούμε όμως τον ρόλο του ΠΑΣΟΚ και της «Αριστεράς» θα έπρεπε ν' αναφερθούμε σύντομα στα ίδια τα γεγονότα, μολονότι είναι βέβαια αστείο, ή εκ του πονηρού, να ζητά κανείς «αδιάσειστα στοιχεία» σε υποθέσεις όπου εμπλέκονται μυστικές υπηρεσίες. Τα στοιχεία αυτά βγαίνουν μόνο π.χ. μετά 30 ή 50 χρόνια στη Βρετανία και στην Ελλάδα συνήθως ποτέ. Το τι ρόλο έπαιξε επομένως η κυβέρνηση στην υπόθεση μπορεί να βασιστεί μόνο σε πολιτική ανάλυση και τις υπάρχουσες ενδείξεις. Τόσο δε η ανάλυση όσο και οι ενδείξεις συγκλίνουν στο γεγονός ότι οι «εκσυγχρονιστές» έπαιξαν ένα κατάπτυστο ρόλο στην υπόθεση, παρά τους ευφημισμούς-συγχωροχάρτια διάφορων «αριστερών» για «λάθος χειρισμούς», «εγκληματικά σφάλματα», «ανεπάρκεια» κ.λπ.

Το συμπέρασμα αυτό δεν συνάγεται από κάποια συνωμοσιολογία, παρά το γεγονός ότι, όπως παρατηρεί ακόμη και η *Monde Diplomatique*³³² — εφημερίδα που δεν φημίζεται για τον...ριζοσπαστικό εξτρεμισμό της — δεν δόθηκε ποτέ ικανοποιητική εξήγηση για την επιλογή της Κένυας, ως τόπου φυγάδευσης από την Ελληνική ελίτ του Οτζαλάν, τη στιγμή που ήταν σε όλους γνωστό ότι ήταν η κατ' εξοχήν χώρα που προσφέρεται για δράση των αμερικανό-ισραηλινών μυστικών υπηρεσιών. Αρκεί το γεγονός, που βεβαίωσε ακόμη και ο Έλληνας πρέσβης στη Κένυα, ότι η κυβέρνηση, εν πλήρη γνώσει του

³³¹ Βλ. π.χ. δηλώσεις Μίκη Θεοδωράκη, *Ελευθεροτυπία* (01/03/1999).

³³² *Le Monde Diplomatique*, αρ. 540 (Μάρτης 1999).

γεγονότος ότι η πρεσβευτική κατοικία πολιορκείτο από τις μυστικές υπηρεσίες, μόνο βία δεν χρησιμοποίησε (ή δεν κατάφερε να χρησιμοποιήσει) για ν' αναγκάσει τον Οτζαλάν να βγει από αυτήν και κατόπιν, χωρίς καμία απολύτως εγγύηση για τη τύχη του, τον άφησε μόνο στα χέρια των Κενυατών που δρούσαν ως όργανα των ξένων μυστικών υπηρεσιών.³³³ Αυτό δεν ήταν βέβαια ούτε λάθος χειρισμός, ούτε σφάλμα, αλλά εν γνώσει των συνεπειών, έμμεση παράδοση του Οτζαλάν στους δημίους του. Όμως, αποτελεί στοιχειώδη ηθική (αν μη τι άλλο) υποχρέωση για μία χώρα, που φυγαδεύει σε πρεσβεία της κάποιον καταδιωκόμενο, η από μέρους της ανάληψη της ευθύνης για την έξοδο του από αυτή, με ισχυρές εγγυήσεις για την ακεραιότητα του. Προφανώς, εάν η πρεσβεία δεν μπορούσε να παράσχει τις εγγυήσεις αυτές, είχε υποχρέωση να μην αφήσει τον καταδιωκόμενο να βγει από αυτή. Στην περίπτωση αυτή, οι Κενυάτες και οι μυστικές υπηρεσίες δεν θα είχαν άλλη επιλογή παρά να εισβάλλουν στην πρεσβεία, καταρρακώνοντας κάθε έννοια διεθνούς δικαίου και προστασίας ατομικών δικαιωμάτων για τα οποία υποτίθεται κόπτεται η υπερεθνική ελίτ. Το ότι δεν έπραξε έτσι η κυβερνητική φατρία εξηγείται από το γεγονός ότι όχι μόνο δεν διανοήθηκε ποτέ να εκθέσει τα μέλη της υπερεθνικής ελίτ στις ΗΠΑ και την ΕΕ, αλλά και ότι είχε ήδη αναλάβει ρητές δεσμεύσεις απέναντι τους γι' ανηλεή αγώνα κατά της «τρομοκρατίας», όπως αυτή ορίζεται από την υπερεθνική ελίτ. Το δίλημμα δηλαδή που αντιμετώπιζε τότε η ντόπια ελίτ ήταν είτε η άμεση παράδοση του Οτζαλάν στους δήμιους του, που θα σήμαινε τον καταποντισμό της, είτε η έμμεση (μέσω των Κενυατών) παράδοση — πράγμα που και έκανε με επιτυχία, χάρη

³³³ Το εισαγγελικό πόρισμα που δημοσιεύθηκε στις 11 Μαρτίου 1999, περίπου είκοσι μέρες μετά την έναρξη της εισαγγελικής έρευνας, είναι αποκαλυπτικό: «Ασκήθηκαν από πλευράς πρέσβη και Σ. Καλεντερίδη πιέσεις στον Οτζαλάν να εγκαταλείψει την πρεσβευτική κατοικία σύμφωνα με τις εντολές που είχαν δεχτεί από τις υπηρεσίες τους» (δηλαδή βασικά από τον Κ. Σημίτη και τον Θ. Πάγκαλο, που ήταν τότε Υπ. Εξωτερικών, οι οποίοι ήταν οι κύριοι πρωταγωνιστές στην βρώμικη αυτή υπόθεση).

στο σωσίβιο της «αριστερής» διανόησης και την παράλληλη Γκεμπελική προπαγάνδα περί άμεσου κίνδυνου πόλεμου που καλλιέργησε.

Όλα αυτά βέβαια δεν είναι εκπληκτικά. Όλα τα κόμματα που αποδέχονται το δόγμα που τότε εκφραζόταν με το γνωστό «ανήκουμε στη Δύση» θα έκαναν ακριβώς τα ίδια στην ανάλογη περίπτωση. Και αυτό, διότι πράγματι είναι αδύνατο για μία χώρα που λειτουργεί ως παράρτημα της υπερεθνικής ελίτ να μην χαρακτηρίζει ως τρομοκρατικά όποια κινήματα και κράτη χαρακτηρίζουν έτσι οι πολιτικές και οικονομικές ελίτ στις ΗΠΑ και στην ΕΕ. Οι τραγικές αντιφάσεις προέκυψαν από τον ιδιότυπο χαρακτήρα του ΠΑΣΟΚ και ιδιαίτερα από το γεγονός ότι η αντί-ιμπεριαλιστική ιδεολογία του κόμματος, όπως καθορίστηκε από τον ιδρυτή του, ήταν πάντοτε εντελώς αντίθετη με τη πράξη του. Ήταν αυτή η αντίφαση, που έφερε σε ανοικτή σύγκρουση το «εθνικιστικό» τμήμα του ΠΑΣΟΚ, το οποίο ακόμη πίστευε σ' αυτήν την ιδεολογία, με το «εκσυγχρονιστικό» τμήμα του, το οποίο αποτελείται βασικά από επαγγελματίες πολιτικούς με μόνη πραγματική «ιδεολογία» την νομή της εξουσίας. Οι πολιτικοί αυτοί, με την άνοδο του Σημίτη στην εξουσία είχαν αναλάβει μία τεράστια προσπάθεια να «εκσυγχρονίσουν» την ιδεολογία του ΠΑΣΟΚ, όχι μόνο στον οικονομικό, αλλά και στον πολιτικό τομέα, ώστε να την κάνουν συνεπή με τη πράξη του κόμματος ως κυβέρνησης.

Αλλά ας έλθουμε τώρα στη συνέπεια της «αριστερής» διανόησης. Ένα βασικό χαρακτηριστικό της αριστερής σκέψης ήταν ανέκαθεν ότι έβλεπε τους ανθρώπους πρωταρχικά με βάση την κοινωνική τάξη, ομάδα, ή στρώμα που άνηκαν και όχι με βάση το χρώμα, φύλο, φυλή ή εθνικότητα τους. Και, φυσικά, πάντα έκανε τη κρίσιμη διάκριση μεταξύ των ελίτ και των ιδίων των λαών — ακόμη και στην περίπτωση που ετίθετο θέμα εθνικής απελευθέρωσης, ή σύγκρουσης με κάποια αλλοεθνή ελίτ (καλή ώρα η Τουρκική). Οι δικοί μας όμως «αριστεροί» με πατέντες, που αυτο/επιστρατεύθηκαν στη σωτηρία της κυβέρνησης, το πρώτο που έκαναν ήταν να ταυτίσουν τον ελληνικό λαό με την

κυβερνώσα φατρία και να τον καλέσουν σε συσπείρωση. Με την ίδια λογική βέβαια οι Αμερικανοί θα έπρεπε να συσπειρωθούν γύρω από τον εκάστοτε πρόεδρο τους όταν κατηγορείτο για εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας, που συνήθως αποδεικνυόντουσαν μετά πολλά χρόνια.³³⁴

Παρένθεση. Στο Κουβανέζικο φιλμ «Αναμνήσεις υπανάπτυξης» η υπανάπτυξη ταυτιζόταν με την ασυνέπεια. Διαπίστωση που συμπλήρωσε ο μαρξιστής οικονομολόγος Πλω Σουήζη με τη παρατήρηση ότι «όταν είσαι αριστερός και υπανάπτυκτος τότε είσαι υπανάπτυκτος αριστερός». Στην Ελλάδα, έχουμε το μοναδικό φαινόμενο «αριστερών» που παίρνουν ισόβιο πιστοποιητικό αριστερών φρονημάτων για κάποια παρελθούσα δράση τους, ανεξάρτητα από το τι εγκληματική ασυνέπεια μπορούν να δείχνουν στη μετέπειτα ζωή τους, ακόμη και αν συμμετέχουν σε μία καθαρά ακραιφνή νεοφιλελεύθερη κυβέρνηση (ΝΔ) ή αν υποστηρίζουν μία σοσιαλφιλελεύθερη κυβέρνηση (ΠΑΣΟΚ)! Άραγε υπάρχει επιεικέστερος χαρακτηρισμός από αυτόν του Σουήζη για τους «αριστερούς» αυτούς που χρησιμοποίησαν γλώσσα λιντσαρίσματος εναντίον ανθρώπων που ματώνουν για την ελευθερία τους (όπως συνέβη στην περίπτωση Οτζαλάν), επειδή κατά τη γνώμη τους «συκοφάντησαν» την άρχουσα πολιτική ελίτ;

Αλλά, ας έλθουμε στην πιο σοβαρή εκδοχή της «αριστερής» διανόησης που ταυτίζει το «εθνικό» συμφέρον με την είσοδο στην ΟΝΕ, το οποίο δυνητικά απειλείτο από την υπόθεση Οτζαλάν. Όμως, ποιος από τους «αριστερούς» αυτούς απέδειξε με στοιχειοθετημένη ανάλυση ότι η ΟΝΕ θα ωφελούσε τους άνεργους, τους χαμηλόμισθους, τους συνταξιούχους της πείνας, τους αγρότες και τους περιθωριοποιημένους, που αποτελούν την μεγάλη πλειοψηφία του λαού μας; Όταν ζούμε σε μία κοινωνία με τέτοιες πελώριες ανισότητες όπως η ελληνική

³³⁴ Για παράδειγμα, μόλις μετά... ένα τέταρτο αιώνα, αποδείχθηκε η άμεση υποστήριξη που παρείχε ο Κίσινγκερ στην εγκληματική δραστηριότητα του Πινοσέτ!

αποτελεί πράγματι θράσος η «αριστερή» διανόηση να ταυτίζει τα συμφέροντα της μειονότητας που πιθανό να ωφεληθεί από την ONE (στην οποία συνήθως ανήκουν και οι ίδιοι) με τα συμφέροντα ολόκληρου του λαού και ν' αναγάγει την ένταξη μας σε εθνικό στόχο, για τον οποίο θα άξιζε να θυσιάσουμε τα πάντα — όπως έκανε σε σχέση με την υπόθεση Οτζαλάν η «αριστερή» διανόηση μας. Το τεστ της συνέπειας της Αριστεράς δεν είναι βέβαια οι μεγαλόστομες διακηρύξεις υπέρ των κατατρεγμένων, αλλά η πράξη. Και στοιχειώδης πράξη συνέπειας ήταν τότε η καταγγελία της κυβερνητικής φατρίας για τον επαίσχυντο ρόλο της και όχι η παροχή, άμεσα ή έμμεσα, σωσίβιου σε αυτήν, για χάρη της «Ελλάδας» και της ONE...

Πριν κλείσουμε όμως το θέμα Οτζαλάν θα έπρεπε να αναφερθούμε στη σημερινή προσπάθεια της υπερεθνικής ελίτ να κλείσει το Κυπριακό και την διαμάχη των Έλληνα-Τουρκικών ελίτ πάνω στο θέμα. Όχι μόνο διότι το Κυπριακό ήταν στο υπόβαθρο της όλης υπόθεσης Οτζαλάν (μαζί με το θέμα της τρομοκρατίας και του ρόλου των Κούρδων στον τότε επερχόμενο νέο πόλεμο στο Ιράκ) αλλά και διότι, από μόνο του, είναι ένα κατ'εξοχήν παράδειγμα πολιτικής βίας και των αδιέξοδων της.

Δεν υπάρχει σήμερα αμφιβολία ότι το «Κυπριακό», με το σχέδιο Ανάν, εισήλθε στην τελική ευθεία «επίλυσής» του, έστω και αν η εισβολή στο Ιράκ ματαίωσε προσωρινά την επίτευξη συμφωνίας επάνω σε αυτό. Ποιοι είναι όμως οι στόχοι της υπερεθνικής ελίτ που κατέστρωσε το σχέδιο και προσπάθησε μέσω του «ατζέντη» της στον ΟΗΕ (δηλ. του Ανάν, που δεν είχε την εντιμότητα ούτε να καταδικάσει την εισβολή στο Ιράκ όταν άρχισε ή να παραιτηθεί αν δεν είχε το θάρρος να το κάνει) να το επιβάλει τελεσιγραφικά στους δύο λαούς; Και γιατί το σχέδιο αυτό έγινε δεκτό από τη ρεφορμιστική Αριστερά που το είδε σαν «ρεαλιστική» λύση; Για ν' απαντήσουμε στα ερωτήματα αυτά θα πρέπει ν' αναχθούμε στην ιστορία των τελευταίων 50 χρόνων, εφόσον άλλωστε το σχέδιο Ανάν δεν αποτελεί παρά το τελικό στάδιο της ιστορικής πορείας που άρχισε με τις συμφωνίες

Ζυρίχης-Λονδίνου, τις οποίες επέβαλε η αποικιοκρατική Βρετανία, με τη συναίνεση της Δύσης, το 1960.

Αντίθετα με τους ισχυρισμούς της δυτικής προπαγάνδας, που θεωρητικοποίησε στα απομνημονεύματά του ο γνωστός εγκληματίας πολέμου και βασικός πρωταγωνιστής του αιματοκυλίσματος του κυπριακού λαού Χέρι Κίσινγκερ, οι Ελληνοκύπριοι και οι Τουρκοκύπριοι ζούσαν αρμονικά επί αιώνες σε εκατοντάδες μικτά χωριά, μέχρι περίπου την έναρξη του εθνικοαπελευθερωτικού αγώνα κατά των Βρετανών αποικιοκρατών στη δεκαετία του 1950. Ο αγώνας όμως αυτός δεν μπόρεσε ποτέ να πάρει και κοινωνικό χαρακτήρα, με στόχο μία εναλλακτική κοινωνική οργάνωση, βασισμένη σε μία πολυπολιτισμική κοινωνία, η οποία θα επιδίωκε την πολιτική και οικονομική ισότητα μεταξύ όλων των Κυπρίων. Αντίθετα, στόχευε αποκλειστικά στην ένωση με την Ελλάδα — πράγμα στο οποίο συνέβαλε αποφασιστικά η από μέρους της ελληνικής ελίτ επιλογή του αρχηγού των δωσίλογων Χιτών Γρίβα στην ηγεσία της ΕΟΚΑ. Δεν ήταν λοιπόν εκπληκτικό ότι ο αγώνας αυτός αναγκαστικά αποξένωσε τους Τουρκοκύπριους.

Το αποτέλεσμα ήταν ότι οι Τουρκοκύπριοι δεν είδαν ποτέ το κίνημα αυτό σαν «δικό τους» και δεν συμμετείχαν σε αυτό. Γεγονός που γρήγορα εκμεταλλεύθηκαν οι Βρετανοί για να χρησιμοποιήσουν την τουρκοκυπριακή κοινότητα ως μέσον συντριβής του εθνικοαπελευθερωτικού αγώνα. Όχι μόνον επανδρώνοντας τα σώματα ασφαλείας βασικά με Τουρκοκυπρίους (εφόσον για τους Ελληνοκυπρίους η κατάταξη στα σώματα αυτά, δικαίως, αποτελούσε προδοσία), αλλά ακόμη και τηρώντας μία στάση ανοχής, αν όχι και υπόθαλψης, στην ανάπτυξη οργανώσεων όπως η Βολκάν/TMT που στόχευαν σε επιθέσεις κατά Ελληνοκυπρίων πολιτών, οι οποίες αναπόφευκτα ενέτειναν τον φαύλο κύκλο βίας με την ΕΟΚΑ.³³⁵ Όλα αυτά, στο πλαίσιο της παραδοσιακής αποικιοκρατικής πολιτικής του

³³⁵ Βλ. για τεκμηρίωση C. Hitchens, *Cyprus: Hostage to History* (Verso, 1997), σελ. 39-50.

«διαίρει και βασίλευε», που στη σημερινή Νέα Διεθνή Τάξη αποτελεί επίσης βασική στρατηγική της υπερεθνικής ελίτ. Έτσι, η ελίτ αυτή, χθες στη Γιουγκοσλαβία και σήμερα στην Κύπρο, ενισχύει τη δημιουργία εθνοκαθαρμένων και αλληλομισούμενων κρατιδίων που επιτρέπουν τον πολιτικοστρατιωτικό έλεγχο κρίσιμων γεωπολιτικά περιοχών και την απρόσκοπτη λειτουργία της διεθνοποιημένης οικονομίας της χώρας.

Η αναπόφευκτη συνέπεια ήταν η δημιουργία μίας χρόνιας αντιπαλότητας μεταξύ Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων, που την ενίσχυσαν περαιτέρω οι συμφωνίες Ζυρίχης/Λονδίνου (τις οποίες προώθησε ο «εθνάρχης» Καραμανλής, σε αντάλλαγμα της επιλογής του για την πρωθυπουργία από τους Αμερικανούς και το Παλάτι) που καθιέρωσαν μία εντελώς δυσανάλογη προς τον πληθυσμό των Τουρκοκυπρίων εκπροσώπηση στα κρατικά όργανα. Η αντιπαλότητα αυτή, η οποία πήρε δραματικές διαστάσεις σύγκρουσης στα μέσα της δεκαετίας του 1960, όταν σημειώθηκαν μαζικές αγριότητες κατά των Τουρκοκυπρίων στα χέρια των εθνικιστών της ΕΟΚΑ Β — πολλοί από τους οποίους πίστευαν στη «λύση» του Κυπριακού μέσω της εξολόθρευσης των Τουρκοκυπρίων όπως είχε αποκαλύψει ο Μακάριος³³⁶ — οδήγησε στην οριστική αποξένωση της τουρκοκυπριακής μειονότητας από την ελληνική πλειονότητα.

Όμως για αυτή την αποξένωση δεν ευθύνονται μόνο οι δυτικοί και κυρίως οι Βρετανοί που επέβαλαν το συγκεκριμένο πολιτικό σύστημα διακυβέρνησης, το οποίο όξυνε τις αντιθέσεις μεταξύ των δύο κοινοτήτων. Ανάλογη ευθύνη φέρνει και το οικονομικό σύστημα της οικονομίας της αγοράς, που αναγκαστικά ευνοούσε την Ελληνοκυπριακή πλειονότητα και ιδιαίτερα τα προνομιούχα στρώματα σε αυτήν σε βάρος της τουρκοκυπριακής μειονότητας. Και αυτό, διότι, σε οποιαδήποτε κοινωνία που στηρίζεται στην οικονομία της αγοράς, το πιο αναπτυγμένο τμήμα της (οικονομικά, τεχνολογικά κ.λπ.) πάντα επιβάλλει, μέσω των μηχανισμών της αγοράς, την κυριαρχία του

³³⁶ Στο ίδιο, σελ. 39.

στα πιο αδύνατα τμήματα. Αυτό ακριβώς συνέβαινε με την ελληνοκυπριακή κοινότητα, που ήλεγχε σχεδόν απόλυτα την οικονομική ζωή της χώρας, πράγμα που διεύρυνε συνεχώς την τεράστια ανισότητα μεταξύ των δύο κοινοτήτων, δημιουργώντας την εντύπωση στους Τουρκοκύπριους ότι αποτελούν πολίτες δεύτερης κατηγορίας.

Το δυτικό σχέδιο επομένως, το οποίο υλοποίησε το 1974 ο γνωστός εγκληματίας πολέμου Κίσινγκερ,³³⁷ μέσω του πραξικοπήματος των Ιωαννίδη/Σαμψών (που πίστευαν ότι έτσι θα πετύχαιναν την ένωση με την Ελλάδα), στην πραγματικότητα απέβλεπε στην ντε φάκτο διχοτόμηση της Κύπρου, σε συμπαιγνία με την τουρκική ελίτ που διεκπεραίωσε την κτηνώδη εισβολή, η οποία στοίχισε τη ζωή χιλιάδων Ελληνοκυπρίων και τον ξεριζωμό εκατοντάδων χιλιάδων. Χωρίς την ντε φάκτο αυτή διχοτόμηση δεν θα ήταν νοητό για καμία ελίτ να δεχτεί τη σημερινή ντε γιούρε διχοτόμηση που επιβάλλει το σχέδιο Ανάν. Το σχέδιο αυτό βελτιώνει και επαυξάνει τις συμφωνίες Ζυρίχης/Λονδίνου, δίνοντας στην τουρκοκυπριακή κοινότητα ποσοστό πολιτικο-στρατιωτικής δύναμης πολύ μεγαλύτερο της πληθυσμιακής αναλογίας της. Συγχρόνως, θεσμοποιεί ακόμη περισσότερο τον καθοριστικό ρόλο της υπερεθνικής ελίτ, εφόσον όχι μόνον ορίζει όπως και οι συμφωνίες Ζυρίχης/Λονδίνου ότι, σε περίπτωση διαφωνιών μεταξύ των δύο κοινοτήτων, αυτές θα επιλύονται τελικά από την καθοριστική ψήφο των ξένων δικαστών στο ανώτατο δικαστήριο, αλλά και προβλέπει — προφανώς για να ικανοποιηθούν οι πολιτικοστρατιωτικοί στόχοι της υπερεθνικής ελίτ — ότι η Κύπρος δεν θα χρησιμοποιείται για διεθνείς στρατιωτικές επιχειρήσεις χωρίς τη συναίνεση της Ελλάδας και της Τουρκίας.

Παράλληλα, οι κυρίαρχες βρετανικές βάσεις (έστω και με την προτεινόμενη μειωμένη εδαφική κυριαρχία) παραμένουν στη θέση τους για να συνεχίσουν το έργο τους ως κατασκοπευτικού

³³⁷ Βλ. C. Hitchens (πριν από την πρόσφατη μεταμόρφωσή του σε απολογητή της Νέας Τάξης), *The Trial of Henry Kissinger* (Verso, 2001).

κέντρου των επικοινωνιών σε ολόκληρη τη Μ. Ανατολή, αλλά και ως χερσαίου αεροπλανοφόρου για το ΝΑΤΟ, στον νέο του επιθετικό ρόλο σε σχέση με τον πόλεμο κατά της «τρομοκρατίας» που συμφωνήθηκε το 2001 στην Πράγα.³³⁸ Το σχέδιο Ανάν, επομένως, πρωταρχικά επιδιώκει την επίτευξη των στόχων της υπερεθνικής ελίτ, δευτερευόντως (λόγω του συσχετισμού δυνάμεων μεταξύ των ντόπιων ελίτ) της τουρκικής-τουρκοκυπριακής ελίτ και, σε τρίτη μοίρα, αυτών της ελληνικής-ελληνοκυπριακής ελίτ. Ο βασικός στόχος της υπερεθνικής ελίτ στην περιοχή είναι η πλήρης ενσωμάτωσή της στη νέα τάξη της καπιταλιστικής νεοφιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης, που θα περιλαμβάνει τον απόλυτο έλεγχο του πετρελαίου (μετά την μετατροπή του Ιράκ σε προτεκτοράτο τύπου Αφγανιστάν), το κλείσιμο του Παλαιστινιακού με κάποια λύση-ξεπούλημα που θα επιβληθεί στην παλαιστινιακή ελίτ μετά την καθεστωτική αλλαγή στο Ιράκ και το κλείσιμο του Κυπριακού με το σχέδιο Ανάν.

Είναι επομένως φανερό από τα παραπάνω ότι πραγματική λύση του Κυπριακού μπορεί να δοθεί μόνο μέσα από τον αγώνα ενός ενιαίου λαϊκού κινήματος που θα στόχευε στη δημιουργία μίας πολυπολιτισμικής συνομοσπονδίας των λαών (όχι των κρατών, που ελέγχουν οι ελίτ), η οποία θα εξασφάλιζε την ισοκατανομή της πολιτικής και οικονομικής δύναμης μεταξύ όλων των πολιτών,³³⁹ πέρα από το θεσμικό πλαίσιο της οικονομίας της αγοράς και της αντιπροσωπευτικής «δημοκρατίας» και πέρα από την ηγεμόνευση της υπερεθνικής ελίτ και των παραρτημάτων της στην Ελλάδα, την Τουρκία και την Κύπρο. Η ρεφορμιστική Αριστερά όμως (ΣΥΝ και τα παρακλάδια του, «Αυγή», «Εποχή» κ.λπ.) έχοντας απεμπολήσει κάθε ιδέα αντισυστημικού αγώνα μετά την πλήρη υποταγή της στη Νέα Τάξη και σε αghαστή σύμπνοια με τις ελίτ, αντί να παλέψει για μία τέτοια λύση, υιοθετεί την ντε γιούρε διχοτόμηση της Κύπρου, που επιβάλλει σήμερα η υπερεθνική ελίτ.

³³⁸ Βλ. R. Norton - Taylor, *The Guardian* (05/07/2001).

³³⁹ Βλ. Τ. Φωτόπουλος, *Περιοδική Δημοκρατία*, ό.π.

Μορφές πολιτικής βίας στην Ελλάδα της Νέας Τάξης³⁴⁰

Τα συχνά επεισόδια στους δρόμους της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης στη διάρκεια μαζικών διαδηλώσεων, τα οποία αποδίδονται συνήθως στους «γνωστούς-άγνωστους» αναρχικούς, καθώς και η ωμή αστυνομική βία που συχνά τα συνοδεύει θέτουν ανάγλυφο το θέμα της πολιτικής βίας στη χώρα μας. Δηλαδή της βίας ως μέσου για την επίτευξη πολιτικών στόχων. Είτε αυτή προέρχεται από το κράτος, που ορίζεται από τον Βέμπερ ως ένα σώμα που διεκδικεί το μονοπώλιο της νόμιμης χρήσης βίας, είτε από κοινωνικά στρώματα και πολιτικές οργανώσεις. Πριν όμως δούμε τους εντελώς διαφορετικούς τρόπους με τους οποίους αντιμετωπίζεται η πολιτική βία, ανάλογα με τους φορείς της και τα θύματα εναντίον των οποίων στρέφεται, θα έπρεπε να σημειώσουμε ότι ο ίδιος ο όρος «πολιτική βία» είναι αντιφατικός. Όπως είδαμε στο πρώτο κεφάλαιο, η έννοια της Πολιτικής, με την κλασική έννοια που αναπτύχθηκε στην Αθηναϊκή δημοκρατία, είναι εντελώς άσχετη με την βία, πράγμα που σημαίνει ότι η *θεσμική προϋπόθεση της πολιτικής βίας είναι η ολιγαρχική οργάνωση της κοινωνίας*. Δηλαδή, η συγκέντρωση της πολιτικής και οικονομικής δύναμης στα χέρια προνομιούχων ελίτ, οι οποίες, για χάρη της διαίωνισης των προνομίων τους, είτε καταφεύγουν στην άμεση πολιτική βία, είτε έμμεσα στρέφουν το ένα κοινωνικό στρώμα εναντίον του άλλου με την υποδαύλιση διχαστικών συγκρούσεων που θεμελιώνονται συνήθως σε πολιτιστικά χαρακτηριστικά (εθνικιστική βία, ρατσιστική βία κ.λπ.). Η άμεση και έμμεση πολιτική βία που ξεκινά από τις προνομιούχες ελίτ, καθώς και η «συστημική» βία, που εκφράζει τη θεσμοθετημένη ασυμμετρία στη κατανομή δύναμης, αναπόφευκτα οδηγούν στην πολιτική «αντι-βία» των καταπιεζομένων λαϊκών στρωμάτων, ή ακόμη και την

³⁴⁰ Το τμήμα αυτό στηρίζεται σε άρθρο μου στην *Ελευθεροτυπία* της 20/04/1995.

«τρομοκρατική» βία πολιτικών οργανώσεων, όπως είδαμε στο πρώτο κεφάλαιο. Ας έλθουμε όμως στους τρόπους με τους οποίους αντιμετωπίζονται τα κρούσματα πολιτικής βίας, κυρίως από τα ΜΜΕ, που είναι το θέμα του παρόντος τμήματος.

Όσον αφορά πρώτα την εθνικιστική βία, αυτή συνήθως αντιμετωπίζεται είτε με συμπάθεια είτε αποσιωπάται. Παράδειγμα, η δολοφονία ενός Αλβανού στρατιώτη και ενός αξιωματικού από την εθνικιστική (πιθανώς παρακρατική) οργάνωση ΜΑΒΗ το 1994. Η εγκληματική αυτή ενέργεια, μέχρι το μεταγενέστερο ξεπάγωμα των σχέσεων με την γείτονα χώρα, απεδίδετο σε «προβοκάτσια» ενώ, παράλληλα, τα ΜΜΕ — ιδιαίτερα τα τηλεοπτικά — πρόθυμα προσφερόντουσαν στην ιδεολογική κάλυψη παρόμοιων εγκληματικών ενεργειών από τους ένθερμους υποστηρικτές των διαφόρων «Βρακάδων».

Αντίστοιχα, η αναπτυσσόμενη ρατσιστική βία³⁴¹ συνήθως «περνά στα ψιλά» της ειδησεογραφίας. Αυτό συμβαίνει με τα μαζικά λυντσαρίσματα Αλβανών λαθρομεταναστών,³⁴² τη χρήση ακόμη και ένοπλης βίας από τις διωκτικές αρχές στο κυνηγητό λαθρομεταναστών,³⁴³ τη ρατσιστική αντιμετώπιση από τις κρατικές αρχές των ρατσιστικών επιθέσεων³⁴⁴ κ.λπ. Παρόμοια «μινιμαλιστική» αντιμετώπιση έχουν και οι επιθέσεις κατά των «αντι-κοινωνικών» στοιχείων, όπως για παράδειγμα ο βαρύς τραυματισμός το 1995 ενός καταληψία σπιτιών που αποτέλεσε το έναυσμα για εκτεταμένα επεισόδια στην Πάντειο και την ΑΣΟΕΕ, ή ο αντίστοιχος κτηνώδης τραυματισμός εργάτριας, τον οποίον μάλιστα τα ΜΜΕ προσπάθησαν ν' αποδώσουν στους ίδιους τους διαδηλωτές, ακολουθώντας την επίσημη γραμμή που χάραξε ο ...σοσιαλιστής Υπ. Δημ. Τάξεως!.

³⁴¹ Βλ. για τον εκρατισμό της Ελληνικής κοινωνίας, Τ. Φωτόπουλος, *Παγκοσμιοποίηση, Αριστερά και Περιεκτική Δημοκρατία*, ό.π., κεφ. 11.

³⁴² Βλ. π.χ. *Ελευθεροτυπία* (07/04/1995).

³⁴³ Βλ. π.χ. *Ελευθεροτυπία* (25/11/1994).

³⁴⁴ Βλ. π.χ. *Το Βήμα* (12/03/1995).

Από την άλλη όμως μεριά, οι διωκτικές αρχές επιδεικνύουν όλη την αυστηρότητα τους για την πάταξη της βίας που προέρχεται από τα ίδια τα θύματα της (άμεσης ή έμμεσης) πολιτικής βίας, ενώ τα ΜΜΕ κάνουν ο,τι περνά από το χέρι τους για να την προβάλλουν σαν μορφή βίας που απειλεί τον φιλήσυχο πολίτη. Η εξάντληση της δικαστικής αυστηρότητας σε περιπτώσεις αδικημάτων από Αλβανούς ή «αναρχικούς» αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα (βλ. χαρακτηριστικά την περίπτωση Μαζοκόπου ο οποίος καταδικάστηκε σε 17 χρόνια φυλακή για «διακεκριμένη οπλοκατοχή»!).³⁴⁵

Η άμεση ενίσχυση του ρατσισμού και του εθνικισμού από την πολιτική και οικονομική ελίτ και τους συμπαραστάτες της στα ΜΜΕ, καθώς και η έμμεση ενίσχυση της συνακόλουθης εθνικιστικής και ρατσιστικής βίας, δεν αποτελεί βέβαια ιδιαίτερο, ούτε καν αποκλειστικά «ελληνικό», φαινόμενο. Η νεοφιλελεύθερη συναίνεση στο πλαίσιο της καπιταλιστικής παγκοσμιοποίησης, συνεπάγεται μαζική επίθεση των οικονομικών και πολιτικών ελίτ κατά των οικονομικών κατακτήσεων των λαϊκών τάξεων σε σχέση με την απασχόληση, περίθαλψη, εκπαίδευση, κοινωνική ασφάλιση κ.λπ., και οδηγεί τα ΜΜΕ σε δυο βασικούς τρόπους για την ιδεολογική κάλυψη της. Ο πρώτος τρόπος είναι αναγκαστικά περιορισμένης εμβέλειας διότι έχει πρωταρχικό στόχο τους κατά κανόνα βολεμένους και αυτοχαρακτηριζόμενους «σκεπτόμενους ανθρώπους», οι οποίοι είναι πρόθυμοι να πεισθούν από τα φληναφήματα «σοβαρών» εφημεριδών ότι οι λαϊκές αυτές κατακτήσεις, που αποτελούν συστατικό στοιχείο της ελευθερίας, αποτελούν απλώς «ψευτο-δικαιώματα».³⁴⁶ Ο δεύτερος και πιο επικίνδυνος τρόπος, λόγω της πολύ μεγαλύτερης εμβέλειας του, στοχεύει στα ίδια τα λαϊκά στρώματα που αποτελούν τα κατ' εξοχήν θύματα της νεοφιλελεύθερης συναίνεσης και αποβλέπει στην αναζωπύρωση

³⁴⁵ Βλ. *Η Εποχή* (26/02/1995).

³⁴⁶ Βλ. π.χ. την παλαιότερη αρθρογραφία του «εικονοκλάστη» καθηγητού Γ. Μπήτρου στο *Βήμα*.

σοβινιστικών και ρατσιστικών τάσεων. Δηλαδή, στον αποπροσανατολισμό και την ανώδυνη διοχέτευση της οργής για την κοινωνική ανασφάλεια και τη περιθωριοποίηση τους προς φανταστικούς «εχθρούς». Τέτοιο παράδειγμα αποτελεί ο μύθος ότι την σημαντικότερη ευθύνη για την αύξηση της εγκληματικότητας φέρουν οι Αλβανοί λαθρομετανάστες, παρά το γεγονός ότι οι στατιστικές δεν στοιχειοθετούν τη σχετική μυθολογία που αναπτύσσουν τα ΜΜΕ.³⁴⁷

Ένα έμμεσο αποτέλεσμα του τρόπου με τον οποίο αντιμετωπίζουν τα ΜΜΕ την πολιτική αντι-βία είναι η περιθωριοποίηση κάθε ριζοσπαστικής κριτικής ή αντίστασης που στρέφεται κατά της νεοφιλελεύθερης συναίνεσης, είτε η κριτική αυτή ασπάζεται την βία σαν μέθοδο πολιτικής δράσης, είτε όχι. Είναι σχετικά χαρακτηριστικό το παράδειγμα του ιστορικού αναρχικού κινήματος. Το κίνημα αυτό, που για πάνω από εκατό χρόνια αντιπροσωπεύει την «ελευθεριακή», δηλαδή την μη κρατικιστική ή αντι-αυταρχική, Αριστερά έχει δυσφημισθεί με κάθε τρόπο, σαν συνώνυμο της πολιτικής βίας. Και αυτό, όχι μόνο από τις διάφορες άρχουσες ελίτ, που είχαν βέβαια κάθε λόγο να φροντίσουν γι' αυτή τη δυσφήμιση, αλλά και από την κρατικίστικη (Μαρξιστική και σοσιαλδημοκρατική) Αριστερά.

Όμως, ο αναρχισμός, που ο μεγάλος Βρετανός φιλόσοφος Μπέρτραντ Ράσσελ είχε χαρακτηρίσει «το απώτατο ιδανικό το οποίο κάθε κοινωνία θα πρέπει συνεχώς να προσεγγίζει»³⁴⁸ δεν μπορεί να ταυτιστεί με την πολιτική βία και αντι-βία. Παρά το γεγονός ότι ορισμένα ρεύματα μέσα στο αναρχικό κίνημα φέρουν σημαντική σχετική ευθύνη, εντούτοις, ούτε η αναρχική θεωρία ούτε η πράξη δικαιώνουν την καθολική αυτή ταύτιση αναρχισμού και πολιτικής βίας. Όσον αφορά τη θεωρία, οι περισσότεροι στοχαστές στον ιδεολογικό αυτό χώρο παλαιότερα, και σχεδόν όλοι σήμερα, είναι αντίθετοι στη χρήση πολιτικής βίας, ως μέσου για την επίτευξη της κοινωνικής αλλαγής. Έτσι, τόσο μερικοί από

³⁴⁷ Βλ. π.χ. *Το Βήμα* (12/03/1995).

³⁴⁸ Bertrand Russell, *Roads to Freedom* (Allen & Unwin, 1973).

τους κυριότερους κλασικούς αναρχικούς στοχαστές (Godwin, Proudhon, Kropotkin, Tolstoy), όσο και οι σημαντικότεροι ιδεολογικοί εκπρόσωποι του χώρου αυτού σήμερα (π.χ. Bookchin) υποστηρίζουν μεθόδους που δεν στηρίζονται στην πολιτική βία, μολονότι βέβαια όλοι επικροτούν τη λαϊκή αντι-βία σε περίπτωση εξεγέρσεων και επαναστάσεων. Αλλά και όσον αφορά την πράξη, όχι μόνο η αναρχική δραστηριότητα σίγουρα δεν εξαντλείται στην άσκηση πολιτικής βίας (βλ. για παράδειγμα, την πλούσια παγκόσμια αναρχοσυνδικαλιστική δράση) αλλά και είναι χαρακτηριστικό ότι η δραστηριότητα των ρευμάτων που υιοθετούσαν την βία δεν συγκρίνεται με την ανάλογη δραστηριότητα άλλων πολιτικών σχηματισμών. Όπως εύστοχα σημειώνει ένας σύγχρονος ιστορικός του κινήματος αυτού, «οι αναρχικοί έχουν συνεισφέρει πολύ λιγότερο στο σύνολο της πολιτικής βίας από τους εθνικιστές, τους σοσιαλιστές, τους φασίστες, τους συντηρητικούς κ.λπ.».³⁴⁹

Ο Ελληνικός «τρομονόμος»³⁵⁰

Ο «τρομονόμος» που ετοίμασε η σοσιαλφιλελεύθερη κυβέρνηση έδωσε λαβή σε σειρά ερμηνειών για τις προθέσεις των ελίτ που τον σχεδίασαν. Η επικρατούσα ερμηνεία ήταν ότι ο νόμος αυτός αποτελούσε αποτέλεσμα πιέσεων, κυρίως από την Αμερικανική ελίτ, η οποία διεκδικεί το μονοπώλιο της βίας σε όλα τα μήκη και πλάτη της γης. Σύμφωνα με άλλη ερμηνεία, ο στόχος του νόμου αναφέρεται στις σχέσεις μεταξύ των ελίτ και των οργάνων τους και την ανάγκη επίδειξης αντιτρομοκρατικού έργου, έστω και με κόστος την «κατασκευή τρομοκρατών».³⁵¹ Κατά τη γνώμη μου, οι ερμηνείες αυτές όχι μόνο είναι «μερικές», δηλαδή καλύπτουν μόνο ένα τμήμα των προθέσεων των ελίτ, αλλά και ουσιαστικά

³⁴⁹ Peter Marshall, *Demanding the impossible: A history of anarchism* (Harper Collins, 1992), σ. 629.

³⁵⁰ Το τμήμα αυτό βασίζεται σε άρθρο μου στην *Ελευθεροτυπία* (07/04/2001).

³⁵¹ Ιός, *Ελευθεροτυπία* (18/03/2001).

αποκρύπτουν τα βαθύτερα «συστημικό» αίτια της αντι-τρομοκρατικής νομοθεσίας και το γεγονός της δημιουργίας μίας υπερεθνικής ελίτ που στηρίζει τη παγκοσμιοποίηση και προχωρά τώρα στην οργάνωση της φίμωσης των ριζοσπαστικότερων αντιδράσεων εναντίον της.

Όπως προσπάθησα να δείξω αλλού,³⁵² η σημερινή παγκοσμιοποίηση της οικονομίας της αγοράς δεν υπήρχε «από αρχαιοτάτων χρόνων», όπως υποστηρίζουν ανιστόρητες απόψεις³⁵³ που προφανώς δεν έχουν αντιληφθεί (ή προσπαθούν να συγκαλύψουν) το γεγονός ότι η παγκοσμιοποίηση έχει ιστορία μόνο μερικών δεκαετιών και το σύστημα της οικονομίας της αγοράς, που τη γέννησε, μόνο δύο αιώνων. Πράγμα που κάνει φανερό το γεγονός ότι ακόμη και η πρώτη απόπειρα παγκοσμιοποίησης τον περασμένο αιώνα δεν έχει σχέση, ποσοτικά ή ποιοτικά, με την σημερινή, εφόσον εκείνη στηριζόταν στα κράτη-έθνη ενώ η σημερινή παγκοσμιοποίηση (η σωστότερα διεθνοποίηση) στηρίζεται σε ένα νέο φαινόμενο: τις πολυεθνικές. Απαραίτητα θεσμικά συμπληρώματα της παγκοσμιοποίησης είναι οι νεο/σοσιαλ-φιλελεύθερες πολιτικές που εφαρμόζονται σήμερα σε όλο τον κόσμο, με στόχο την ελαχιστοποίηση των κοινωνικών ελέγχων πάνω στις αγορές: ανοικτές αγορές εμπορευμάτων και κεφαλαίου, ελαστικοποίηση της αγοράς εργασίας, ιδιωτικοποιήσεις, πετσόκομμα του κράτους-πρόνοιας κ.λπ. Οι πολιτικές δηλαδή αυτές δεν οφείλονται απλώς στη κατάκτηση της εξουσίας από νεοφιλελεύθερα ή σοσιαλ-φιλελεύθερα κόμματα, όπως υποστηρίζει, για ευνόητους λόγους, η ρεφορμιστική Αριστερά αλλά εκφράζουν τις αναγκαίες προϋποθέσεις λειτουργίας του σημερινού διεθνοποιημένου συστήματος της οικονομίας της αγοράς. Όσο επομένως το

³⁵² Βλ. Τ. Φωτόπουλος, *Παγκοσμιοποίηση, Αριστερά και Περιεκτική Δημοκρατία*, ό.π.

³⁵³ Βλ. π.χ. Διακήρυξη Κίνησης Ειρήνης, Οικολογίας, Δικαιωμάτων & Αλληλεγγύης, *Ελευθεροτυπία* (15/03/2001).

σύστημα αυτό αναπαράγεται οι πολιτικές αυτές δεν είναι αναστρέψιμες.

Όπως όμως ήταν φυσικό, η νέα αυτή «άγρια» μορφή της οικονομίας της αγοράς έχει δημιουργήσει παγκόσμιες αντιδράσεις οι οποίες παίρνουν διάφορες μορφές. Από τη σύσταση οικο-ακτιβιστικών οργανώσεων (π.χ. η οργάνωση Earth First! στη Βρετανία και Αμερική), οι οποίες στοχεύουν σε βίαιες μορφές αντίδρασης κατά της παρουσίας των πολυεθνικών επιχειρήσεων που επιδίδονται ανενόχλητα στη καταστροφή του περιβάλλοντος, μέχρι την πρόσκαιρη κατάληψη δρόμων, οικονομικών κέντρων κ.λπ. (π.χ. η Βρετανική οργάνωση Reclaim the Streets). Και από την οργάνωση μαζικών διαδηλώσεων που καταλήγουν βίαιες (π.χ. Σιατλ) μέχρι ειρηνικών εκδηλώσεων με μεταρρυθμιστικά αιτήματα (π.χ. Πόρτο Αλέγκρε), τα οποία η ρεφορμιστική Αριστερά μας, θρασύτερη από αυτή στο εξωτερικό, βαφτίζει «ανατρεπτικά» (πράγμα που δικαιολογεί και την υποστήριξη τους από την γνωστή...ανατρεπτική εφημερίδα *Le Monde*!). Δεν ήταν λοιπόν περίεργο ότι οι παγκόσμιες ελίτ, μπροστά στο διογκούμενο αυτό κύμα αντιδράσεων, άρχισαν να παγκοσμιοποιούν τους μηχανισμούς ελέγχου (βλ. π.χ. Συνθήκη Σενγκεν) και καταπίεσης, με τον εκσυγχρονισμό του νομικού οπλοστασίου τους, ιδιαίτερα σε χώρες όπως η Βρετανία και η Ελλάδα όπου η σχετική νομοθεσία δεν ήταν προσαρμοσμένη ακόμη στις νέες συνθήκες. Έτσι, η νεοφιλελεύθερη συναίνεση, στην οποία έχουν προσχωρήσει σήμερα όλα τα κόμματα εξουσίας, επιτρέπει παντού την απρόσκοπτη εισαγωγή των δρακόντειων μέτρων που προβλέπουν οι αντιτρομοκρατικοί νόμοι. Ο απώτερος στόχος της νομοθεσίας είναι να φιμώσει τις ριζοσπαστικότερες αντιδράσεις κατά της παγκοσμιοποιημένης οικονομίας της αγοράς, από τη μία μεριά εκφοβίζοντας τους πολλούς και διοχετεύοντας τις αντιδράσεις τους σε σχετικά ανώδυνα για τις ελίτ μεταρρυθμιστικά αιτήματα, όπως αυτά του Πόρτο Αλέγκρε και του Παγκόσμιου Κοινωνικού Φόρουμ (και των κατά τόπους Κοινωνικών Φόρουμ, όπως το Ελληνικό που προήλθε από αυτό)

και, από την άλλη, απομονώνοντας και συντρίβοντας τις ριζοσπαστικές αντιδράσεις αντισυστημικού χαρακτήρα.

Ο Βρετανικός τρομονομος για παράδειγμα ορίζει ως «τρομοκρατία» τη δραστηριότητα, ή ακόμη και την απειλή δραστηριότητας, που «επιδιώκει να επηρεάσει τη κυβέρνηση, ή να εκφοβίσει το κοινό (ή τμήμα του) με στόχο τη προώθηση πολιτικών, θρησκευτικών ή ιδεολογικών στόχων». Ως τέτοια δραστηριότητα ορίζονται όχι μόνο πράξεις εναντίον της ζωής αλλά και πράξεις που ενέχουν σοβαρή ζημία κατά της περιουσίας ή αποβλέπουν στη σοβαρή διατάραξη ηλεκτρονικών συστημάτων. Έτσι, οι δραστηριότητες π.χ. των οικο-ακτιβιστών να σταματήσουν τη κατασκευή αυτοκινητόδρομων μέσα στα δάση, ή να παρεμποδίσουν τη καλλιέργεια μεταλλαγμένων προϊόντων, τώρα υπάγονται στις δρακόντειες ποινές του αντιτρομοκρατικού νόμου, όπως επίσης υπάγονται και δραστηριότητες μπλοκαρίσματος του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου κυβερνητικών παραγόντων που αποτελούσαν συνήθη πρακτική των σύγχρονων ακτιβιστών. Το ίδιο θα μπορούσαν εύκολα να υπαχθούν στο νόμο αυτό οι δραστηριότητες των καταληψιών, των ακτιβιστών κατά των McDonalds κ.λπ., ακόμη και εκείνων που δεν χαφιεδίζουν στις Αρχές για τις οργανώσεις που σχεδιάζουν τέτοιες δραστηριότητες. Συγχρόνως, η προτροπή για επαναστατικές ενέργειες στο εξωτερικό, π.χ. κατά του τυραννικού Ισραηλινού καθεστώτος, θεωρείται τρομοκρατία (όχι όμως και οι βομβαρδισμοί της Βασόρας με βόμβες διασποράς από τις ελίτ!).³⁵⁴ Έτσι, με βάση τη λογική αυτή, θα έπρεπε να θεωρηθούν σήμερα τρομοκρατικές οι δραστηριότητες των ακτιβιστών του 19^{ου} αιώνα που εμπόδιζαν την περίφραξη της κοινοτικής γης, καταστρέφοντας τους φράχτες των καταπατητών της!

³⁵⁴ Με βάση τον Αγγλικό τρομονομο συνελήφθη τον Μάρτη του 2003 και προφυλακίστηκε στη Βρετανία Έλληνας φοιτητής (που αργότερα αφέθηκε ελεύθερος), βασικά, διότι προπαγάνδιζε υπέρ της 17N, παρόλο που η πραγματική αιτία συγκαλύφθηκε με την δηθεν κατοχή «τρομοκρατικού» υλικού, δηλ. προκηρύξεων, σφραγίδων κ.λπ. της οργάνωσης!

Αντίστοιχα, εύκολα θα μπορούσαν να επιβάλλουν ισόβια στη φεμινίστρια Pankhurst που διακήρυσσε ότι «υπάρχει κάτι το οποίο οι κυβερνήσεις προστατεύουν περισσότερο από την ανθρώπινη ζωή, την ασφάλεια της περιουσίας, γι' αυτό θα κτυπήσουμε τον εχθρό στην περιουσία του». Για να εξασφαλίζεται μάλιστα η καταδίκη των ακτιβιστών ήρθη, με παράλληλο νόμο, η αρμοδιότητα των ορκωτών δικαστηρίων στα εγκλήματα αυτά, εφόσον ως γνωστόν οι ένορκοι είναι πιο κοντά στο λαϊκό συναίσθημα από τους δικαστές οι οποίοι, ως δημόσιοι υπάλληλοι, υπόκεινται στις κρατικές πιέσεις.

Ο Ελληνικός τρομονομος, στα ίδια χνάρια με τον Βρετανικό, περιλαμβάνει στις αντι-τρομοκρατικές διατάξεις τα εγκλήματα «κατά της ιδιοκτησίας και των περιουσιακών δικαιωμάτων», μη κάνοντας μάλιστα καμία διάκριση όσον αφορά τα πολιτικά ή μή κίνητρα τους. Παράλληλα, τα μέλη π.χ. ενός γκρουπούσκουλου, τα οποία συλλαμβάνονται κατέχοντας «εκρηκτικές ύλες» — που θα μπορούσαν να είναι και τα γνωστά «γκαζάκια» — με στόχο να κάνουν υλική ζημία στα γραφεία μίας πολυεθνικής (η οποία κατασκευάζει πολεμικά αεροπλάνα που σκορπίζουν το θάνατο σε χιλιάδες αμάχους!) απειλούνται με κάθειρξη ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ 10 ετών. Και με τη βοήθεια των εφετών, που με βάση τον τρομονομο αντικαθιστούν τους ένορκους, η απειλή αυτή εύκολα θα υλοποιείται. Έτσι, όπως εύστοχα χαρακτήρισε τη νέα αντιτρομοκρατική νομοθεσία γνωστός Βρετανός ακτιβιστής κατά των μεταλλαγμένων τροφίμων, «η κυβέρνηση δημιουργεί μία ιδιωτική υπηρεσία ασφάλειας για τις πολυεθνικές».³⁵⁵

Συμπερασματικά, ο συνδυασμός της δρακόντειας νομοθεσίας κατά των ακτιβιστών, με την παράλληλη εισαγωγή νέας νομοθεσίας για τον δραστικό περιορισμό των διαδηλώσεων που ήδη παρατηρείται σε μερικές χώρες, θα κάνουν σύντομα φανερά τα όρια των δραστηριοτήτων της παραδοσιακής Αριστεράς και ιδιαίτερα της ρεφορμιστικής. Πράγμα που κάνει

³⁵⁵ Luke Anderson, *The Guardian* (03/05/2000).

επιτακτική την ανάγκη δημιουργίας ενός πραγματικού κινήματος, πέρα από το σημερινό άμορφο και χωρίς όραμα «κίνημα» της αντιπαγκοσμιοποίησης, με στόχο μία νέα μορφή παγκοσμιοποίησης, η οποία θα θεμελιώνεται σε πραγματικά δημοκρατικές μορφές κοινωνικής οργάνωσης,³⁵⁶ πέρα από την οικονομία της αγοράς και την αντιπροσωπευτική «δημοκρατία».

Οι αντιστασιακές καταβολές της ελληνικής «τρομοκρατίας»³⁵⁷

Με αφορμή την «εξάρθρωση» της 17N αναπτύχθηκε μία ολόκληρη παραφιλολογία στα ΜΜΕ για τη σχέση της αντιχουντικής αντίστασης με την «τρομοκρατία». Φαινομενικά, η διαμάχη αυτή ήταν μεταξύ της ρεφορμιστικής Αριστεράς (δηλαδή της Αριστεράς — που τότε εκπροσωπούσε η ΕΔΑ και τα παρακλάδια της και σήμερα ο ΣΥΝ και τα παρακλάδια του — η οποία δεν θέτει θέμα αμφισβήτησης του συστήματος της οικονομίας της αγοράς και της αντιπροσωπευτικής «δημοκρατίας») και των νεοφιλελεύθερων κ.λπ. που βρήκαν ευκαιρία για να ταυτίσουν την Αριστερά γενικά με την «τρομοκρατία». Στην πραγματικότητα όμως τόσο η ρεφορμιστική Αριστερά όσο και οι νεοφιλελεύθεροι αλλά και η ελίτ γενικότερα είχαν στο στόχαστρο την «αντισυστημική» Αριστερά, δηλαδή την Αριστερά που αμφισβητεί το ίδιο το πολιτικό και οικονομικό θεσμικό πλαίσιο. Με άλλα λόγια, η προσπάθεια από κάποιους στη Δεξιά να ταυτίσουν την Αριστερά γενικά με την «τρομοκρατία» και η αντίστοιχη ανάληψη του ρόλου του θύματος από την ρεφορμιστική Αριστερά και την κεντροαριστερή κυβέρνηση

³⁵⁶ Βλ. για παραπέρα ανάλυση, Τ. Φωτόπουλος, *Περιεκτική Δημοκρατία*, ό.π., κεφ. 7. Βλ. και περιοδικό «Περιεκτική Δημοκρατία», αρ. 1 (εκ. Ελεύθερος Τύπος, Φεβρουάριος 2001).

³⁵⁷ Το τμήμα αυτό στηρίζεται σε άρθρο μου στην *Ελευθεροτυπία* (10/08/2002).

απλώς αναφερόταν στο μικροπολιτικό παιχνίδι της προσέλευσης ψήφων.

Η ρεφορμιστική Αριστερά, με αφορμή την υπόθεση της 17N, επιδόθηκε σε μία εκστρατεία όχι απλώς καταδίκης μίας συνιστώσας της αντισυστημικής Αριστεράς (της ατομικής τρομοκρατίας), αλλά και ομολογίας πίστης προς το σημερινό πολιτικό και οικονομικό σύστημα. Με τον τρόπο αυτό η ρεφορμιστική Αριστερά ικανοποιούσε και τους τυπικούς όρους που έθεσε η υπερεθνική ελίτ πριν από μερικούς μήνες («όσοι δεν είναι μαζί μας είναι εχθροί μας») ώστε να της επιτραπεί να παίζει τον ρόλο της νομιμόφρονας αντιπολίτευσης στη Νέα Τάξη. Αντίθετα η αντισυστημική Αριστερά στη χώρα μας, όπως και σε όλο τον κόσμο, έχει ήδη μπει στο στόχαστρο της υπερεθνικής ελίτ και των εδώ παραρτημάτων της, μέσα στο πλαίσιο του «πόλεμου κατά της τρομοκρατίας». Για να διαλευκανθεί όμως η πραγματική σχέση μεταξύ «τρομοκρατίας» και Αριστεράς θα πρέπει να αναφερθούμε στην περίοδο της αντιδικτατορικής αντίστασης για την οποία τον τελευταίο καιρό πολλά γράφονται, παραχαράζοντας την Ιστορία στη διαδικασία, κυρίως από την ρεφορμιστική Αριστερά που έχει προνομιακή μεταχείριση στα ΜΜΕ και από την κεντρο-Αριστερά που σήμερα αποτελεί τον κορμό της πολιτικής ελίτ.

Η παραδοσιακή σύγκρουση μέσα στο χώρο της διεθνούς Αριστεράς μεταξύ αντισυστημικών και ρεφορμιστικών ρευμάτων είχε πάρει ιδιαίτερη έκταση στη χώρα μας μετά την εγκατάσταση (με το πράσινο φως των Αμερικανών επικυρίαρχων μας) της χούντας. Τότε, η ρεφορμιστική Αριστερά είχε συμπήξει μέτωπο με την κεντρο-Αριστερά καθώς και την αναδυόμενη εκείνο τον καιρό «εκσυγχρονιστική» κεντροδεξιά (Ελ. Βλάχου κ.α.), με μοναδικό στόχο την ανατροπή της δικτατορίας και την επάνοδο του προηγούμενου καθεστώτος που θα συνοδευόταν από κάποιες μεταρρυθμίσεις για να πλησιάζει τα δυτικά πρότυπα, τα οποία προφανώς καταπατούσε το αστυνομικό καθεστώς που είχε εγκαθιδρυθεί στην χώρα μας στη μετεμφυλιακή περίοδο. Μέχρι τότε, την Ελληνική αντισυστημική Αριστερά αποτελούσε βασικά

το παράνομο ΚΚΕ του οποίου η ηγεσία ήταν στην Ανατολική Ευρώπη.

Στη Δυτική Ευρώπη όμως, είχε αρχίσει να δημιουργείται, στα τέλη της δεκαετίας του '60, μία νέα αντισυστημική Αριστερά (κυρίως ανάμεσα στους φοιτητές), κάτω από την επίδραση του Μάη του '68 και της συνακόλουθης απόρριψης τόσο του καπιταλισμού όσο και του «υπαρκτού», αλλά και κάτω από τον απόηχο της πολιτιστικής επανάστασης, του αντάρτικου του Τσε, της λαϊκής τρομοκρατίας (Αλγερία, Παλαιστίνη κ.λπ.), καθώς και της ατομικής τρομοκρατίας (Γερμανία, Ιταλία). Η νέα αυτή αντισυστημική Αριστερά, όπως δείχνουν οι προαναφερθείσες επιρροές, είχε βασικά τρεις συνιστώσες:

- Πρώτον, την «Μαρξιστική συνιστώσα» που την αποτελούσαν εκείνα τα τμήματα της Μαρξιστικής Αριστεράς τα οποία, μολονότι επικριτικά για τον «υπαρκτό», πίστευαν ακόμη στον αγώνα για την σοσιαλιστική επανάσταση, μέσα από μία πεφωτισμένη πρωτοπορία και τις συνακόλουθες ιεραρχικές κομματικές οργανώσεις (Μαοϊκοί, Τροτσκιστές κ.λπ.).
- Δεύτερον, την «τρομοκρατική συνιστώσα» που μολονότι συνήθως αναφερόταν σε κάποια Μαρξιστική ιδεολογική βάση ήταν περισσότερο επηρεασμένη από τα παραδείγματα λαϊκής και ατομικής τρομοκρατίας και υιοθετούσε — σε αντίθεση με τις άλλες συνιστώσες — ακόμη και την ατομική τρομοκρατία, με στόχο την δημιουργία των υποκειμενικών και αντικειμενικών συνθηκών για την «συστημική» αλλαγή. Σε αυτή τη συνιστώσα ανήκαν διάφορες οργανώσεις που άρχισαν να δημιουργούνται στο εξωτερικό τη χουντική επταετία, από τις οποίες αργότερα προήλθε η 17N (ανεξάρτητα από την τυχόν μεταγενέστερη διείσδυση των μυστικών υπηρεσιών σε αυτή).

- Τρίτον, την «ελευθεριακή συνιστώσα» που απέρριπτε τα πολιτικά δόγματα κάθε είδους και τις συνακόλουθες ιεραρχικές οργανώσεις και δομές, και έβλεπε την αλλαγή μέσα από τη δημιουργία ενός μαζικού λαϊκού κινήματος, χωρίς ν' αποκλείει την λαϊκή τρομοκρατία στην περίπτωση που το σύστημα θα εμπόδιζε την ανάπτυξη παρόμοιου κινήματος.

Το κοινό όμως χαρακτηριστικό που ένωνε όλες τις συνιστώσες της αντισυστημικής Αριστεράς και τις διαφοροποιούσε από την ρεφορμιστική Αριστερά ήταν ότι έβλεπαν τη χούντα όχι σαν συγκυριακό φαινόμενο αλλά σαν το αναπόφευκτο αποτέλεσμα ενός συστήματος όταν βρεθεί σε βαθιά κρίση, δηλ. σαν «συστημικό» φαινόμενο. Και η προδικτατορική Ελλάδα πράγματι αντιμετώπιζε όχι μόνο τη συνήθη χρόνια κρίση της οικονομίας της αγοράς μίας ημιπεριφερειακής χώρας — όπως και σήμερα — αλλά και μία βαθιά κρίση στην αντιπροσωπευτική «δημοκρατία». Για την αντισυστημική Αριστερά δηλαδή, η χούντα αποτελούσε απλώς ένα σύμπτωμα και όχι την αιτία της κρίσης, η οποία βρισκόταν στο ίδιο το σύστημα που είχε οδηγήσει τόσο στο αστυνομικό προδικτατορικό κράτος όσο και την Χούντα. Στην προβληματική αυτή επομένως η λύση δεν βρισκόταν στον αγώνα για την ανατροπή της δικτατορίας αλλά του ίδιου του συστήματος που δημιουργεί παρόμοιες δικτατορίες. Γι' αυτό και η Αριστερά αυτή απέρριπτε τόσο τον αγώνα για την ανατροπή απλώς της δικτατορίας που υποστήριζε η ρεφορμιστική Αριστερά, όσο και τη στρατηγική που υιοθετούσε της «ενότητας όλων των αντιχουντικών δυνάμεων».³⁵⁸ Δηλαδή, την στρατηγική που ουσιαστικά προσπαθούσε να επαναλάβει το πρότυπο του κατοχικού ΕΑΜ, «ξεχνώντας» ότι η δικτατορία δεν ήταν ξένη κατοχή που στρεφόταν εναντίον κάθε Έλληνα αλλά εσωτερική

³⁵⁸ Βλ. το άρθρο του Μίκη Θεοδωράκη, βασικού στελέχους της αντιστασιακής ρεφορμιστικής Αριστεράς (Ελευθεροτυπία, 05/08/2002) που αγκάλιασε τόσο η ρεφορμιστική Αριστερά και κεντροαριστερά όσο και η κεντροδεξιά.

κατοχή που επιβλήθηκε από τις ανάγκες ενός συστήματος που δημιουργούσε προνομιούχους και μη. Ενός συστήματος δηλαδή το οποίο θα μπορούσε να συνεχιστεί (βελτιωμένο και επαυξημένο) ακόμη και μετά τη πτώση της χούντας — όπως και έγινε με την μεταπολίτευση που μεθόδευσε το ίδιο το σύστημα. Στο ερμηνευτικό αυτό πλαίσιο μπορούμε εύκολα να κατανοήσουμε γιατί όλες οι παραπάνω συνιστώσες της αντισυστημικής Αριστεράς θεώρησαν ότι η μεταπολίτευση τις δικαίωνε απόλυτα και επέβαλε τη συνέχιση του αγώνα τους, αντίθετα με την ρεφορμιστική Αριστερά που «ξεχνώντας» ακόμη και τη ρητορική της για αντισυστημικά οράματα βολεύτηκε στο μεταπολιτευτικό καθεστώς, αν δεν αποτέλεσε ακόμη και τμήμα της πολιτικής ελίτ που το διαχειρίζεται!

Στο ίδιο ερμηνευτικό πλαίσιο επομένως, η μεταπολίτευση δεν ήταν λύση «αντάξια αυτού του διασπαρμένου και επομένως αδυνατισμένου και παροπλισμένου λαού»³⁵⁹ αλλά απλώς λύση «αντάξια» της ρεφορμιστικής Αριστεράς και της κεντρο-Αριστεράς, αφού άλλωστε παρόμοια λύση είχαν από την αρχή για στόχο. Και αυτό, διότι ακόμη και η μη μαζική συμμετοχή του λαού στον αντιδικτατορικό αγώνα ήταν δικαιολογημένη τη στιγμή που ο αγώνας αυτός, όπως είχε διαμορφωθεί από το ρεφορμιστικό μέτωπο που εξ αντικειμένου έπαιζε ηγεμονικό ρόλο μέσα στην αντίσταση (με την υποστήριξη, για ευνόητους λόγους, των «προοδευτικών» ΜΜΕ στη Δύση και των ραδιοσταθμών τους που ακουγόντουσαν στην χουντική Ελλάδα), δεν είχε στόχο μία ριζική αλλαγή που θα κινητοποιούσε τα μεγάλα λαϊκά στρώματα σε αγώνα για πραγματικές λύσεις στα προβλήματα που τα απασχολούσαν. Αυτό βέβαια δεν σημαίνει ότι, με δεδομένους τους συσχετισμούς δυνάμεων, ακόμη και εάν το μεγαλύτερο μέρος της Αριστεράς είχε συνενωθεί γύρω από ένα μαζικό αντισυστημικό αγώνα, θα είχε επιτυχία στο να οδηγήσει σε ριζική κοινωνική αλλαγή. Σίγουρα όμως θα είχε οδηγήσει σε ένα επίπεδο πολιτικής και πολιτιστικής συνειδητοποίησης ποιοτικά εντελώς

³⁵⁹ Στο ίδιο.

διαφορετικό από αυτό που επικράτησε μεταπολιτευτικά, δηλαδή την σημερινή παραλλαγή της Ελλάδας Ελλήνων Χριστιανών (και καταναλωτών) ...

Η απαξίωση της αντι-βίας και η δίκη της 17N³⁶⁰

Ένα βασικό συστατικό στοιχείο του «πόλεμου κατά της τρομοκρατίας» που έχει εξαπολύσει η υπερεθνική ελίτ είναι η απαξίωση κάθε μορφής αντισυστημικής βίας, δηλαδή της πολιτικής αντι-βίας που στρέφεται εναντίον της αυξανόμενα ολοκληρωτικής Νέας Τάξης και των θεμελιακών συνιστωσών της: οικονομία της αγοράς και αντιπροσωπευτική «δημοκρατία». Στόχος του «πολέμου» αυτού δεν είναι απλώς η στρατιωτική συντριβή της αντισυστημικής βίας που επιχειρείται με την τρομοκράτηση των λαών από την γκανγκστερική υπερεθνική ελίτ και τα παρακλάδια της (και όχι απλώς την «κακή» Αμερικανική αυτοκρατορία, όπως βολικά υποστηρίζει η ρεφορμιστική Αριστερά)³⁶¹ αλλά — το σημαντικότερο — η απαξίωση κάθε αντισυστημικού οράματος και η υποταγή όλων στη Νέα Τάξη. Στο πλαίσιο αυτό, η σημερινή συστηματική προσπάθεια από την πολιτική και «διανοητική» ελίτ στη χώρα μας να ποινικοποιήσει, με αφορμή την περίπτωση της ατομικής τρομοκρατίας της 17N, την πολιτική αντιβία πρέπει να ενταχθεί στην παραπάνω εκστρατεία απαξίωσης κάθε αντισυστημικής δράσης και οράματος.

Ο χαρακτήρας επομένως της δίκης της 17N δεν κρίνεται, όπως υποστηρίζουν μερικοί απολογητές του συστήματος, από τις ασυνέπειες και παλινωδίες των συγκεκριμένων φυσικών πρωταγωνιστών, από τους οποίους ελάχιστοι τελικά ανέλαβαν (σε αντίθεση με αντίστοιχες οργανώσεις στη Γερμανία, την Ιταλία κ.λπ.) την πολιτική ευθύνη των πράξεων τους. Ο χαρακτήρας της

³⁶⁰ Το τμήμα αυτό στηρίζεται σε άρθρο που δημοσιεύθηκε στην *Ελευθεροτυπία* (05/10/2002).

³⁶¹ Βλ. π.χ. Κ. Βεργόπουλος, *Ελευθεροτυπία* (27/09/2002).

δίκης σαφώς καθορίζεται από το γεγονός ότι αφορά μία οργάνωση με καθαρά πολιτικά κίνητρα και στόχο το ίδιο το σύστημα της οικονομίας της αγοράς και της αντιπροσωπευτικής «δημοκρατίας», καθώς και τις οικονομικές και πολιτικές ελίτ που το διαχειρίζονται. Ανεξάρτητα επομένως από το γεγονός ότι η χρήση ατομικής βίας με στόχους αντισυστημικούς αποτελεί μία στρατηγική που, όπως προσπάθησα να δείξω στα προηγούμενα κεφάλαια, βρίσκεται σε πλήρη ασυμβατότητα — για πολιτικούς και ηθικούς λόγους — με το δημοκρατικό πρόταγμα, αναμφίβολα η δραστηριότητα αυτή αποτελεί μορφή πολιτικής βίας. Η θέση επομένως που υποστηρίζουν σήμερα οι απολογητές του συστήματος ότι η 17N είναι απλώς εγκληματική «μαφία», λόγω των μεθόδων που ακολούθησε και του γεγονότος ότι εστράφη εναντίον ενός «δημοκρατικού» πολιτεύματος, είναι αβάσιμη όχι μόνο πολιτικά και ιστορικά, αλλά ακόμη και νομικά — με βάση δηλαδή τους ίδιους τους κανόνες που διέπουν μία αντιπροσωπευτική «δημοκρατία».

- Πολιτικά, διότι κάθε είδος συλλογικής ή ατομικής βίας που στοχεύει σαφώς σε μία άλλη μορφή κοινωνικής οργάνωσης αποτελεί μορφή πολιτικής βίας, ανεξάρτητα αν συμφωνεί κανείς με τη χρήση επιθετικής βίας, και ιδιαίτερα της στρατηγικής της ατομικής τρομοκρατίας, ως μέσου για την συστημική αλλαγή. Η αναγνώριση του πολιτικού χαρακτήρα της βίας αυτής δεν συνεπάγεται οποιαδήποτε διαφορετική μεταχείριση των πολιτικών σε σχέση με τους ποινικούς κρατούμενους, εφόσον για την αντισυστημική Αριστερά, οι πράξεις που θεωρούνται εγκλήματα στο σημερινό δικαιοσύνη σύστημα έχουν κατ' αρχήν κοινωνικές γενεσιουργές αιτίες που ανάγονται άμεσα ή έμμεσα στο ίδιο το κοινωνικό-οικονομικό σύστημα. Η μόνη πρακτική σημασία της διάκρισης αυτής είναι ότι για τα πολιτικά εγκλήματα υπάρχει ένας επιπρόσθετος λόγος που απαιτεί την εκδίκηση τους από ορκωτά δικαστήρια. Οι

πολυποίκιλες εξαρτήσεις των επαγγελματιών δικαστών από τις πολιτικές και οικονομικές ελίτ που διαχειρίζονται το σύστημα είναι γνωστές και δεν εξαλείφονται με την καθιέρωση της περίφημης ισοβιότητας, η οποία απλώς εξασφαλίζει την μη απόλυση των δικαστικών όχι όμως και την εξέλιξη της καριέρας τους, τα έμμεσα ωφέληματα που μπορεί να έχουν από τις ελίτ κ.λπ. Δεν είναι λοιπόν τυχαίο ότι πρώτο μέλημα του κάθε τρομονόμου, όπως είδαμε παραπάνω, είναι η κατάργηση της αρμοδιότητας των ορκωτών δικαστηρίων για τα πολιτικά εγκλήματα που οι ελίτ χαρακτηρίζουν τρομοκρατικά.

- Ιστορικά, διότι, από τότε που γεννήθηκε η αντιπροσωπευτική «δημοκρατία», η απόπειρα ανατροπής της, είτε προερχόταν από την ολοκληρωτική Δεξιά είτε από την αντισυστημική Αριστερά, πάντα χαρακτηριζόταν πολιτική πράξη. Γι' αυτό άλλωστε και οι Χουντικοί δεν θεωρήθηκαν από κανένα ως εγκληματίες του κοινού ποινικού δικαίου, μολονότι ακόμη και υπεύθυνοι για φόνους αντίπαλων τους ήταν. Σήμερα όμως η ολοκληρωτική Νέα Τάξη που εγκαθιδρύεται από την υπερεθνική ελίτ κελεύει ότι η μεν δράση της αντισυστημικής Αριστεράς αποτελεί έγκλημα του κοινού ποινικού δικαίου ενώ τα εγκλήματα των Πινοσετ, Σαρων κ.λπ. (για να μην αναφέρω τα ακόμη μεγαλύτερα εγκλήματα των Κλίντον, Μπους, Μπλερ κ.α.) είναι πολιτικά, ή δεν είναι καν εγκλήματα!
- Αλλά ακόμη και νομικά είναι πράγματι αστεία η προσπάθεια των νομικών απολογητών του συστήματος, είτε ανήκουν στη Δεξιά είτε στην ρεφορμιστική Αριστερά, να από-πολιτικοποιήσουν την αντισυστημική βία με το δήθεν επιχείρημα ότι «όλες οι πράξεις για τις οποίες κατηγορούνται οι κατηγορούμενοι, διεπράχθησαν μέσα στο πλαίσιο μίας ελεύθερης κοινοβουλευτικής δημοκρατίας και

δεν μπορούν να χαρακτηριστούν πολιτικές». ³⁶² Προφανώς, για τους επαγγελματίες πολιτικούς-νομομαθείς αυτούς, ο Συνταγματικός νομοθέτης αναφέρεται μόνο σε δικτατορίες όταν μιλά για πολιτικά εγκλήματα (πράγμα που δεν προκύπτει πουθενά στο Σύνταγμα)! Εξίσου αστεία είναι η προσπάθεια ακαδημαϊκών απολογητών της πολιτικής ελίτ να περιορίσουν την έννοια του πολιτικού κρατούμενου σε όσους «διώκονται για τις ιδέες τους και τις προθέσεις αυτές και μόνον», ³⁶³ ποινικοποιώντας έτσι (όπως ακριβώς κελεύει η Νέα Τάξη) ακόμη και τους Παλαιστίνιους βομβιστές αυτοκτονίας των οποίων οι πράξεις θα πρέπει να θεωρηθούν, σύμφωνα με την άποψη αυτή, όχι καθαρά πολιτικά εγκλήματα αλλά «μεικτά εγκλήματα» (πολιτικά αλλά και του κοινού ποινικού δικαίου)!

Φυσικά, τα παραπάνω δεν σημαίνουν ότι το κύριο θέμα για την αντισυστημική Αριστερά είναι η παραβίαση των νομικών δικαιωμάτων των κρατούμενων, την οποία επιβεβαιώνουν ακόμη και ρεφορμιστικές Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις όπως η Διεθνής Αμνηστία — δηλαδή οι οργανώσεις που έχουν φουντώσει στη Νέα Τάξη, με την άμεση η έμμεση υποστήριξη των «προοδευτικών» τμημάτων της υπερεθνικής ελίτ. Εάν επομένως για την ρεφορμιστική Αριστερά (ΣΥΝ, ΑΚΟΑ, Οικολόγοι-Πράσινοι, Δίκτυο για τα πολιτικά και κοινωνικά δικαιώματα κ.λπ.) ο γενικότερος αγώνας για την προστασία των δικαιωμάτων εύλογα αποτελεί βασικό στόχο, σίγουρα ο αγώνας αυτός δεν έχει σχέση με τους θεμελιακούς στόχους της Δημοκρατικής αντισυστημικής Αριστεράς — χωρίς αυτό βέβαια να σημαίνει ότι τον απορρίπτει. Κατά την Δημοκρατική αντισυστημική άποψη, τα ατομικά δικαιώματα σε μία αντιπροσωπευτική «δημοκρατία», ακόμη και αν έχουν κερδηθεί με λαϊκούς αγώνες, δεν παύουν ν’

³⁶² Βλ. συνέντευξη Λυκουρέζου στην *Ελευθεροτυπία* (09/09/2002). Βλ. επίσης Γ. Α. Μαγκάκης, *Ελευθεροτυπία* (17/09/2002).

³⁶³ Βλ. π.χ. Κ. Τσουκαλάς, *Το Βήμα* (29/09/2002).

αποτελούν αντιστρέψιμες παραχωρήσεις ενός συστήματος το οποίο διαιωνίζει τον χωρισμό της κοινωνίας από την πολιτεία και την οικονομία και συνεπάγεται την ανισοκατανομή της πολιτικής και οικονομικής εξουσίας. Ο θεμελιακός επομένως στόχος ενός αντισυστημικού αγώνα δεν μπορεί να είναι η αμυντική προάσπιση κάποιων δικαιωμάτων αλλά ο αγώνας για την εγκαθίδρυση μίας κοινωνίας που θεσμοθετεί τις προϋποθέσεις για την ισοκατανομή δύναμης (εκτός βέβαια αν δεχθούμε τις πρωτόγονες απόψεις «διανοητών»³⁶⁴ του κατεστημένου ότι ήδη φθάσαμε σε μία τέτοια κοινωνία και δεν το καταλάβαμε!) δηλαδή, τις προϋποθέσεις για την ατομική και κοινωνική αυτονομία. Με άλλα λόγια, την ελευθερία με την θετική έννοια του όρου που συνδέεται με τον αυτοκαθορισμό, σε αντίθεση με τη φιλελεύθερη «αρνητική» έννοια της ελευθερίας, την οποία εκφράζει η αντιπροσωπευτική «δημοκρατία» και τα συναφή ατομικά δικαιώματα.³⁶⁵

Όμως, στη Νέα Τάξη, είναι τέτοια η καθίζηση των αντισυστημικών αγώνων και οραμάτων, ιδιαίτερα μετά την κατάρρευση του σοσιαλιστικού κρατισμού, ώστε η ρεφορμιστική Αριστερά σήμερα περιορίζεται απλώς στην προάσπιση δικαιωμάτων που καθημερινά φαλκιδεύονται από την Νέα Τάξη. Αλλά ενώ η Αριστερά αυτή στη Δύση, σε συνέπεια με τις θέσεις της, δεν μιλά πια για αντισυστημικούς αγώνες, στη χώρα μας, η αντίστοιχη Αριστερά βαφτίζει ως «αντικαπιταλιστικούς» ακόμη και τους αμυντικούς αγώνες για τα δικαιώματα, «ξεχνώντας» βολικά ότι παρόμοιοι αγώνες στο παρελθόν όχι μόνο δεν επέτυχαν πουθενά να επιφέρουν συστημική αλλαγή αλλά ούτε καν βοήθησαν στη διαδικασία συνειδητοποίησης για παρόμοια αλλαγή και, αντίθετα, δημιούργησαν τις αντικειμενικές και υποκειμενικές συνθήκες για την ολοκληρωτική Νέα Τάξη που ξεδιπλώνεται σήμερα.

³⁶⁴ Βλ. Π.Ζ. Ελευθεριάδης, *Το Βήμα* (29/09/2002).

³⁶⁵ Βλ. για παραπέρα ανάλυση, Τ. Φωτοπουλος, *Περιοδική Δημοκρατία*, ό.π., κεφ. 5, 6 & 9.

ΣΑΝ ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η διέξοδος από τον κύκλο της βίας και οι στρατηγικές μετάβασης

Το προφανές συμπέρασμα της παραπάνω ανάλυσης είναι πως η συστημική βία και επομένως η κρατική καταπίεση και καταστολή (αν όχι η κρατική τρομοκρατία), καθώς και η αντιβία (συμπεριλαμβανομένης της λαϊκής τρομοκρατίας) είναι στοιχεία ενσωματωμένα σε κάθε κοινωνία που χαρακτηρίζεται από ανισοκατανομή της πολιτικής και οικονομικής δύναμης. Όμως, εάν η θεμελιώδης αιτία της πολιτικής βίας σε όλες της τις μορφές είναι η ασυμμετρία της δύναμης, είναι προφανές ότι η μόνη διέξοδος από τον κύκλο της βίας είναι η εξάλειψη της ασυμμετρίας αυτής και ειδικότερα η εξάλειψη της συστημικής βίας. Αυτό συνεπάγεται την εγκαθίδρυση νέων πολιτικών και οικονομικών θεσμών που στοχεύουν στην ισοκατανομή της δύναμης σε όλες της τις μορφές, μεταξύ των εθνών καθώς και στο εσωτερικό τους, και την παράλληλη δημιουργία μίας κουλτούρας που θα είναι συμβατή με αυτούς. Ο παράγοντας της κουλτούρας είναι ιδιαιτέρως σημαντικός καθώς θα ήταν σοβαρό σφάλμα να υποθέσουμε πως το σημερινό κοινωνικο-οικονομικό σύστημα στηρίζεται μόνο στην καταπίεση από τις ελίτ και στην πλύση εγκεφάλου από τα ΜΜΕ, και όχι επίσης στην διαδικασία της κοινωνικοποίησης μέσω των σχολείων, της οικογένειας και άλλων κοινωνικών θεσμών που «καθορίζουν» (condition) τους ανθρώπους στο να θεωρούν το σημερινό κοινωνικο-οικονομικό σύστημα δεδομένο. Η πολιτική απάθεια που δημιουργείται από την αντιπροσωπευτική «δημοκρατία» και ο ατομικισμός που προωθείται από την οικονομία της αγοράς δεν είναι απλώς συμπτώματα της συστημικής βίας που συνδέεται με τη συγκέντρωση πολιτικής και οικονομικής δύναμης, η οποία θεσμοποιείται από τους θεσμούς αυτούς. Αποτελούν επίσης τα συστατικά στοιχεία μίας διαδικασίας που οδηγεί σε μία θεμελιακή

έλλειψη οράματος για μία εναλλακτική κοινωνικο-οικονομική οργάνωση — μία διαδικασία που επηρεάστηκε αποφασιστικά από την κατάρρευση του σοσιαλιστικού προτάγματος.

Ωστόσο, παρ' όλο που θα ήταν εσφαλμένο να ελαχιστοποιήσει κανείς τη σπουδαιότητα του παράγοντα της κουλτούρας, θα ήταν εξίσου εσφαλμένο να πάει στο άλλο άκρο, το οποίο είναι ιδιαίτερος στη μόδα σήμερα μεταξύ πολλών ριζοσπαστών οικολόγων και φεμινιστριών, δηλ. στο να ελαχιστοποιήσει τη σημασία του θεσμικού πλαισίου και να υποθέσει πως το πρόβλημα δεν είναι το ίδιο το σύστημα της οικονομίας της αγοράς και της αντιπροσωπευτικής «δημοκρατίας» αλλά η Δυτική κουλτούρα, λες και η κουλτούρα είναι κατά κάποιον τρόπο ανεξάρτητη από το θεσμικό πλαίσιο. Το θέμα όμως αυτό επαναθέτει το κρίσιμο θέμα της μετάβασης σε μία άλλη κοινωνία που είναι ιδιαίτερα σημαντικό σε σχέση με το θέμα της «τρομοκρατίας», εφόσον μάλιστα οργανώσεις όπως οι RAF, Ερυθρές Ταξιαρχίες και 17N επικαλούντο τη χρήση της στρατηγικής του αντάρτικου, είτε ως ένοπλης προπαγάνδας για τη δημιουργία αντισυστημικής συνείδησης, είτε ως «καταλύτη» για τη δημιουργία των συνθηκών που θα οδηγούσαν σε αντισυστημική αλλαγή.

Γενικότερα, το θέμα της μεταβατικής στρατηγικής για τη συστημική αλλαγή έχει επανέλθει σήμερα στην επικαιρότητα καθώς η πολυδιάστατη συστημική κρίση γίνεται ολοένα βαθύτερη. Το πρώτο ερώτημα που ανακύπτει σχετικά είναι πως θα μπορούσαμε να ορίσουμε τη συστημική αλλαγή. Νομίζω ότι θα μπορούσαμε απλά να ορίσουμε ως συστημική την αλλαγή που αφορά ολόκληρο το κοινωνικό-οικονομικό σύστημα της οικονομίας της αγοράς (που είναι ευρύτερος όρος από τον καπιταλισμό και περιλαμβάνει, για παράδειγμα, τις «σοσιαλιστικές» οικονομίες της αγοράς), της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας και των ιεραρχικών δομών, με στόχο τη δημιουργία δομών ισοκατανομής της πολιτικής, οικονομικής και κοινωνικής δύναμης. Με βάση τον ορισμό αυτό θα μπορούσαμε σχηματικά να

κατατάξουμε ως εξής τις στρατηγικές που έχουν προταθεί μέχρι σήμερα για την επίτευξη συστημικής αλλαγής:

- η ρεφορμιστική προσέγγιση,
- η επαναστατική προσέγγιση (Μαρξιστική και αναρχική),
- η προσέγγιση του «τρόπου ζωής»,
- η προσέγγιση του «αντάρτικου» (Τσε) — στην οποία θα μπορούσαμε να συμπεριλάβουμε και το «αντάρτικο πόλης» (Μαρινγκέλα) και την ατομική «τρομοκρατία» — και
- η προσέγγιση της περιεκτικής δημοκρατίας.

Συνοπτικά, θα μπορούσαμε να περιγράψουμε και αξιολογήσουμε ως εξής τις στρατηγικές αυτές.

Η ρεφορμιστική προσέγγιση ισχυρίζεται ότι μπορεί να οδηγήσει σε συστημική αλλαγή είτε μέσω της κατάκτησης της κρατικής εξουσίας (μεταρρυθμίσεις από πάνω) είτε μέσω της δημιουργίας αυτόνομων από το κράτος ενώσεων πολιτών που θα πιέσουν «από τα κάτω» για μεταρρυθμίσεις. Το κύριο παράδειγμα «ρεφορμισμού από πάνω» είναι βέβαια η σοσιαλδημοκρατία η οποία όμως απεμπόλησε και τυπικά το αίτημα για συστημική αλλαγή όταν εγκατέλειψε τη δέσμευση για κοινωνικοποίηση των μέσων παραγωγής (τελευταίο παράδειγμα το Βρετανικό Εργατικό κόμμα). Το κύριο παράδειγμα «ρεφορμισμού από τα κάτω» είναι η προσέγγιση της «κοινωνίας των πολιτών» που στοχεύει στην εισαγωγή αποτελεσματικών ελέγχων πάνω στην αγορά, ως αποτέλεσμα της ενεργοποίησης μίας «αταξικής» κοινωνίας των πολιτών,³⁶⁶ για να προστατευθεί η κοινωνία, ή το περιβάλλον.

³⁶⁶ Η κοινωνία των πολιτών συνίσταται από όλες εκείνες τις οργανώσεις και θεσμούς που βρίσκονται, θεωρητικά τουλάχιστον, έξω από τον κρατικό έλεγχο, αλλά και αυτόν της οικονομίας της αγοράς: συνδικάτα, σύλλογοι, κινήσεις πολιτών, συνεταιρισμοί, Εκκλησία, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις κ.λπ. Η έννοια επομένως αυτή ρητά ή έμμεσα, απορρίπτει την ύπαρξη των αγεφύρωτων «ταξικών» αντιθέσεων, μεταξύ των προνομιούχων που συγκεντρώνουν στα χέρια τους την πολιτική και οικονομική δύναμη και της

Όπως όμως προσπάθησα να δείξω αλλού³⁶⁷ η στρατηγική αυτή, την οποία υιοθετεί και το Παγκόσμιο Κοινωνικό Φόρουμ,³⁶⁸ είναι τόσο ανιστόρητη όσο και ουτοπική. Συνοπτικά, οι υποστηρικτές της προσέγγισης αυτής, εάν θέλουν ν' αποφύγουν τη βάσιμη κατηγορία ότι διαπρέπουν στα ευχολόγια, θα πρέπει να μας δείξουν πώς είναι δυνατή η εισαγωγή π.χ. αποτελεσματικών ελέγχων για την απασχόληση, την ανισότητα, ή το φαινόμενο του θερμοκηπίου σε μία διεθνοποιημένη οικονομία της αγοράς, όπου οι χρηματαγορές και οι αγορές κεφαλαίου είναι πλήρως ανοικτές ενώ οι αγορές εμπορευμάτων είναι σχεδόν πλήρως ανοικτές. Είναι μάλιστα χαρακτηριστικό ότι οι οπαδοί της κοινωνίας των πολιτών δεν προτείνουν να κλείσουμε τις αγορές αυτές, επειδή ακριβώς ξέρουν καλά ότι αυτό θα εμπόδιζε τη δράση και την επέκταση των πολυεθνικών και των άλλων μεγάλων καπιταλιστικών επιχειρήσεων από τις οποίες εξαρτάται η σημερινή ανάπτυξη. Είναι λοιπόν φανερό ότι η προσέγγιση της κοινωνίας των πολιτών παίρνει δεδομένο όλο το κοινωνικοοικονομικό πλαίσιο, όχι μόνο σαν ενδιάμεσο, αλλά και σαν τελικό, στόχο, εφόσον άλλωστε οι ενδιάμεσοι στόχοι της προσέγγισης αυτής για τον εξωραϊσμό των θεσμών δεν δημιουργούν καμία δυναμική για την ανατροπή τους.

υπόλοιπης κοινωνίας και χαρακτηρίζουν κάθε κοινωνικό σύστημα που θεμελιώνεται στην οικονομία της αγοράς και την αντιπροσωπευτική «δημοκρατία».

³⁶⁷ Βλ. Τ. Φωτόπουλος, *Περιεκτική Δημοκρατία*, ό.π., κεφ. 4.

³⁶⁸ Το Παγκόσμιο Κοινωνικό Φόρουμ (ΠΚΦ) ιδρύθηκε στο Πόρτο Αλέγκρε στην αρχή αυτής της δεκαετίας και ελέγχεται βασικά από τη ρεφορμιστική Αριστερά, με τη χρηματοδότηση του Ιδρύματος Φορντ, της *Monde Diplomatique* και των υπουργείων εξωτερικών πολλών κυβερνήσεων στην ΕΕ, και την αμέριστην προβολή από τα ΜΜΕ που ελέγχουν τα «προοδευτικά» τμήματα της υπερεθνικής ελίτ. Το μόλις ιδρυθέν Ελληνικό Κοινωνικό Φόρουμ είναι παρακλάδι του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Φόρουμ, δηλαδή της Ευρωπαϊκής συνιστώσας του ΠΚΦ. Βλ. σχετικά τα άρθρα μου στην *Ελευθεροτυπία* (11/01/2003), στον *Ριζοσπάστη* (02/02/2003) και στο *Πριν* (09/02/2003) που αναδημοσιεύονται στην ιστοσελίδα:

<http://www.inclusivedemocracy.org/fotopoulos/>

Αλλά και στο συνειδησιακό επίπεδο, όπως έχει δείξει περίτρανα η Ιστορία, η μεν μερική εκπλήρωση ρεφορμιστικών αιτημάτων (όπως συνέβη για παραδειγμα στη διάρκεια της σοσιαλδημοκρατικής συνάινεσης) οδηγεί στην απάθεια, ενώ η αδυναμία εκπλήρωσης τους οδηγεί στην στιγμιαία εξέγερση και την καταστολή αλλά ποτέ, από μόνη της, στη συνειδητοποίηση για την συστημική αλλαγή.

Η επαναστατική προσέγγιση διεκδικεί την συστημική αλλαγή είτε μέσω της κατάκτησης της κρατικής εξουσίας (Μαρξιστικό κίνημα) είτε μέσω της δημιουργίας εργατικών ή κομουναλιστικών συνομοσπονδιών (Αναρχικό κίνημα). Έτσι, η Μαρξιστική-Λενινιστική προσέγγιση βασίζεται στο κτίσιμο ενός αντισυστημικού κινήματος με την ελπίδα ότι η πάλη κατά του σημερινού συστήματος και υπέρ της εγκαθίδρυσης νέων θεσμών θα οδηγήσει, μετά από την επανάσταση, στην δημιουργία μίας μαζικής σοσιαλιστικής κουλτούρας. Όπως όμως έδειξε η Σοβιετική εμπειρία, η στρατηγική αυτή επέτυχε μεν να οδηγήσει σε συστημική αλλαγή (με την έννοια της αντικατάστασης της οικονομίας της αγοράς και της αντιπροσωπευτικής «δημοκρατίας» από τον κεντρικό σχεδιασμό από την σοβιετική «δημοκρατία» αντίστοιχα) αλλά απέτυχε να δημιουργήσει τη νέα κουλτούρα, ακόμη και μετά την πάροδο εβδομηκονταετίας μετά την επανάσταση. Αντίθετα, το αποτέλεσμα ήταν η ανάδυση νέων ιεραρχικών δομών και σχέσεων. Ανάλογα συμπεράσματα μπορούμε να συνάγουμε για την Μαοϊκή στρατηγική του «λαϊκού πόλεμου», η οποία οδήγησε τελικά όχι μόνο στην ανάδυση νέων ιεραρχικών δεσμών και σχέσεων και μία απόπειρα πολιτιστικής επανάστασης «από τα επάνω» αλλά και στην μετατροπή του ΚΚΚ σε διαχειριστή της «σοσιαλιστικής» οικονομίας της αγοράς που έχει σήμερα εγκαθιδρυθεί στη Κίνα. Από την άλλη μεριά, η αναρχική επαναστατική στρατηγική δεν έχει καταφέρει μέχρι σήμερα να επιτύχει πουθενά μία μακρόχρονη συστημική αλλαγή.

Μία παραλλαγή της αναρχικής στρατηγικής που δεν ανήκει στην επαναστατική στρατηγική είναι αυτή που έχει ονομαστεί η στρατηγική του «τρόπου ζωής», η οποία είναι ιδιαίτερα της μόδας

μεταξύ Αγγλοσαξόνων Πράσινων, αναρχικών κ.λπ. Η στρατηγική αυτή βασίζεται αποκλειστικά στην εξωκοινοβουλευτική δράση και θεμελιώνεται στην τακτική του «προ-σχηματισμού» (prefiguring), δηλ. της οικοδόμησης του νέου εντός του παλαιού, όχι στην ευρεία κοινωνική κλίμακα αλλά στη μικρό-κλίμακα της κομούνας ή της γειτονιάς, έξω από ένα μαζικό αντισυστημικά κίνημα και τον πολιτικό στίβο γενικότερα. Η τακτική αυτή περιλαμβάνει την δημιουργία «ελευθέρων ζωνών», αυτοδιοικούμενων επιχειρήσεων, εναλλακτικών μίντια κ.λπ. Η κεντρική ιδέα σε αυτή τη στρατηγική είναι ότι, «δια του παραδείγματος», θ' ανέβει το επίπεδο συνειδητοποίησης και θα οδηγηθούμε βαθμιαία στη συστημική αλλαγή. Τέτοια πειράματα «αναρχίας στην πράξη» έχουν δοκιμαστεί για πάνω από 30 χρόνια, από τα τέλη της δεκαετίας του 1960 και τις αρχές της δεκαετίας του 1970 μέχρι και σήμερα (π.χ. το *ecovillage movement*), αλλά απέτυχαν παταγωδώς να δημιουργήσουν μία νέα αντισυστημική συνειδητοποίηση σε μαζική κλίμακα, παραμένοντας πάντοτε περιθωριοποιημένα ή και χρησιμεύοντας ακόμη στις σοσιαλφιλελεύθερες κυβερνήσεις ως ένα είδος αδάπανου συστήματος πρόνοιας που δεν επιβαρύνει τον προϋπολογισμό, στη θέση του πολυδάπανου κράτους πρόνοιας που ξηλώνεται αμείλικτα από την καπιταλιστική νεοφιλελεύθερη παγκοσμιοποίηση. Η αιτία της αποτυχίας δεν είναι βέβαια δύσκολο να βρεθεί. Παρόμοιες προσπάθειες, όταν δεν αποτελούν τμήμα ενός περιεκτικού προγράμματος για συστημική αλλαγή, είναι αναγκαστικά καταδικασμένες σε αποτυχία εφόσον στο σημερινό θεσμικό πλαίσιο είναι πολύ εύκολο να περιθωριοποιηθούν ή ν' αφομοιωθούν.

Η στρατηγική του αντάρτικου, όπως την διетύπωσαν οι Τσε³⁶⁹, Ντεμπρε³⁷⁰ και άλλοι μετά την επιτυχή εφαρμογή της στην Κούβα, βασίζεται στην ιδέα της επιτάχυνσης της ωρίμανσης των αντικειμενικών και υποκειμενικών συνθηκών για την συστημική

³⁶⁹ Che Guevara, *Guerrilla Strategy* (New York: Monthly Review Press, 1967).

³⁷⁰ Regis Debray, *Revolution in the Revolution?* (Penguin, 1967).

αλλαγή, μέσω του αντάρτικου κινήματος στην Λατινοαμερικάνικη επαρχία — στρατηγική που αργότερα ο Μαρινγκελα³⁷¹ την προσάρμοσε και στις συνθήκες πόλης. Έτσι, το αντάρτικο αναμενόταν να αλλάξει τις αντικειμενικές συνθήκες, μέσω της αλλαγής του συσχετισμού δυνάμεων, αλλά και τις υποκειμενικές, λειτουργώντας σαν ένοπλη προπαγάνδα. Εντούτοις, όπως ο ίδιος ο Τσε τόνιζε, απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχία της στρατηγικής αυτής, ήταν η ανυπαρξία έστω και τυπικής κοινοβουλευτικής νομιμότητας.³⁷² Η προϋπόθεση όμως αυτή προφανώς σήμερα δεν ικανοποιείται σχεδόν πουθενά εφόσον, μετά την κατάρρευση του «υπαρκτού σοσιαλισμού» και γενικότερα του σοσιαλιστικού προτάγματος, η υπερεθνική ελίτ δεν στηρίζεται πια σε δικτατορικά καθεστώτα για την αναπαραγωγή της οικονομίας της αγοράς αλλά προωθεί την ανάδυση «δημοκρατικών» θεσμών, ως τμήμα της νεοφιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης. Στην πραγματικότητα, ο συνδυασμός αυτού του πολιτικού συστήματος με τα πανίσχυρα ΜΜΕ και ιδίως την τηλεόραση, που είναι το μοναδικό μέσο πληροφόρησης για την πλειοψηφία του πληθυσμού, αποτελεί την πιο αποτελεσματική μέθοδο έλεγχου του πληθυσμού που δημιούργησαν οι άρχουσες ελίτ στην Ιστορία. Ο στόχος της αντιπροσωπευτικής «δημοκρατίας» είναι η δημιουργία μίας ψευδούς εντύπωσης λαϊκού έλεγχου ενώ στην πραγματικότητα το σύστημα αυτό απλώς εξασφαλίζει τη συγκέντρωση πολιτικής δύναμης στα χέρια των τοπικών ελίτ, στα «πελατειακά καθεστώτα» της υπερεθνικής ελίτ. Από την άλλη μεριά, ο σκοπός των ΜΜΕ είναι η προπαγανδισή σε μαζική κλίμακα των αξιών του κυρίαρχου κοινωνικού παραδείγματος που νομιμοποιεί την οικονομία της αγοράς και το συμπλήρωμα της: την αντιπροσωπευτική «δημοκρατία». Η αλλαγή αυτή τακτικής της υπερεθνικής ελίτ είναι η προφανής εξήγηση για τη παρακμή των αντάρτικων κινήματων σήμερα, ακόμη και στη γενέτειρά τους τη

³⁷¹ Carlos Marighela, *For the liberation of Brazil* (London: Pelican, 1971).

³⁷² Che Guevara, *Guerrilla Strategy*, ό.π., σελ. 15.

Λατινική Αμερική (οι Ζαπατιστας δεν ανήκουν στη κατηγορία αυτή εφόσον — σε αντίθεση με τους FARC της Κολομβίας που είναι ένα από τα ελάχιστα αντισυστημικά αντάρτικα σήμερα — δεν έχουν καν στόχο τη συστημική αλλαγή). Ακόμη, όπως έδειξε η περίπτωση της Νικαράγουας χτες και του Αφγανιστάν σήμερα, η υπερεθνική ελίτ έχει την ικανότητα, μέσω της χρηματοδότησης και εξοπλισμού κάποιου είδους *contras* — σε συνδυασμό, αν χρειαστεί, με τη φονική αεροπορική της δύναμη — να προκαλέσει την πτώση κάθε ανεπιθύμητου καθεστώτος, όταν δεν απολαμβάνει της ενεργού υποστήριξης της πλειοψηφίας του πληθυσμού. Πράγμα που αποτελεί όμως αναπόφευκτο αποτέλεσμα του γεγονότος ότι η ίδια η στρατηγική του αντάρτικου είναι ασύμβατη με την διαδικασία δημιουργίας μίας νέας δημοκρατικής συνειδητοποίησης, δεδομένης της αναγκαστικά ιεραρχικής δομής της στρατιωτικής οργάνωσης που απαιτεί η στρατηγική του αντάρτικου. Η αναπόδραστη συνέπεια είναι ότι τα αντάρτικα (ιδιαίτερα αυτά των πόλεων) από τη φύση τους αποτελούν ελιτίστικες οργανώσεις που αναγκαστικά οδηγούν σε νέες δομές ανισοκατανομής δύναμης μόλις κατακτήσουν την εξουσία.

Και έρχομαι πολύ συνοπτικά στην στρατηγική της περιεκτικής δημοκρατίας. Σημείο εκκίνησης σε αυτή την στρατηγική είναι το κρίσιμο ερώτημα πώς, με δεδομένο το άνισο επίπεδο συνειδητοποίησης, μπορεί να επιτευχθεί συστημική αλλαγή «από τα κάτω», από τη πλειοψηφία του λαού, που θα έκανε δυνατή τη δημοκρατική κατάργηση των εξουσιαστικών δομών. Η προτεινόμενη λύση προϋποθέτει ότι η συστημική αλλαγή σημαίνει ρήξη με το παρελθόν, όχι μόνο στο θεσμικό αλλά και στο υποκειμενικό επίπεδο. Μία τέτοια ρήξη δεν μπορεί βέβαια να έλθει μέσω μετωπικών συμμαχιών με επαγγελματίες πολιτικούς και κόμματα, αλλά μέσω της δημιουργίας μίας νέας πολιτικής οργάνωσης και ενός νέου περιεκτικού πολιτικού προγράμματος για συστημική αλλαγή. Η στρατηγική αυτή περιλαμβάνει την βαθμιαία συμμετοχή όλο και περισσότερων ανθρώπων σε ένα νέο είδος πολιτικής που δεν έχει σχέση με αυτό

που περνά για πολιτική σήμερα, καθώς και την παράλληλη μετατόπιση των μέσων παραγωγής από την οικονομία της αγοράς σε ένα νέο «δημοτικοποιημένο» τομέα που θα εξασφαλίζει την πολιτική, οικονομική και οικολογική δημοκρατία. Ο απώτερος στόχος είναι η δημιουργία θεσμικών αλλαγών και αντιστοίχων αλλαγών στο σύστημα αξιών οι οποίες, μετά από μία περίοδο έντασης μεταξύ των νέων θεσμών και του κράτους/οικονομίας της αγοράς, θα οδηγήσουν τελικά σε ένα νέο ηγεμονικό κοινωνικό παράδειγμα και την περιεκτική δημοκρατία. Ο ενδιάμεσος στόχος είναι η δημιουργία, από κάτω, λαϊκών βάσεων πολιτικής και οικονομικής εξουσίας οι οποίες, συνομοσπονδιούμενες, δημιουργούν τις προϋποθέσεις για την εγκαθίδρυση της νέας κοινωνίας. Η συμμετοχή στις τοπικές εκλογές (η μόνη εκλογική συμμετοχή που, υπο προϋποθέσεις, είναι συμβατή με την έννοια της δημοκρατίας) δίνει τη δυνατότητα (παράλληλα με άλλες μορφές άμεσης δράσης κ.λπ.) να τεθεί σε εφαρμογή ένα πρόγραμμα ριζικής κοινωνικής αλλαγής που θα δώσει διέξοδο στην πολυδιάστατη κρίση.

Είναι φανερό ότι για την εφαρμογή της στρατηγικής αυτής απαιτείται μία νέου τύπου πολιτική οργάνωση που στη δομή της θ' αντανακλά την μελλοντική κοινωνική οργάνωση και δεν θα έχει σχέση με τα συνηθισμένα πολιτικά κόμματα. Αντίθετα, θ' αποτελεί μία μορφή «δημοκρατίας εν δράσει» η οποία θα αναλαμβάνει διάφορες συλλογικές μορφές παρέμβασης: στο πολιτικό επίπεδο (δημιουργία σκιωδών πολιτικών θεσμών βασισμένων στην άμεση δημοκρατία), στο οικονομικό επίπεδο (δημιουργία «δημοτικών» μονάδων, που, συλλογικά ελεγχόμενες, θα ελέγχουν την παραγωγή και τη διανομή), στο κοινωνικό επίπεδο (δημοκρατία στον τόπο δουλειάς, τα πανεπιστήμια, σχολεία κ.λπ.) και στο πολιτισμικό επίπεδο (μίντια και τέχνες συλλογικά ελεγχόμενες από τους απασχολούμενους σ' αυτά, κάτω από τη γενική επίβλεψη των νέων «δήμων»).

Το πρώτο βήμα επομένως, όπως προσπάθησα να δείξω αλλού,³⁷³ είναι η δημιουργία μίας δημοκρατικής οργάνωσης που θα αγωνιστεί για να κτιστεί ένα νέο μαζικό αντισυστημικά κίνημα με ξεκάθαρους μακροπρόθεσμους και βραχυπρόθεσμους στόχους και αντίστοιχη στρατηγική, το οποίο θα στοχεύει σε ένα νέο πολιτικό και οικονομικό θεσμικό πλαίσιο, ως αναγκαία (αν και όχι ικανή) συνθήκη για την εξάλειψη της ανισοκατανομής της πολιτικής και οικονομικής δύναμης. Ένα τέτοιο κίνημα θα συνδυάζει τον αγώνα κατά του σημερινού συστήματος με την παράλληλη πάλη για τη δημιουργία ενός νέου συστήματος μέσα στο παλιό.

Συμπερασματικά, η οικοδόμηση περιεκτικών δημοκρατιών στο τοπικό επίπεδο, ως αναπόσπαστο τμήμα ενός αντισυστημικού κινήματος που θα στοχεύει ρητά στη θέσμιση μίας συνομοσπονδιακής περιεκτικής δημοκρατίας, ίσως είναι όχι μόνο ο δρόμος που οδηγεί σε μία αυθεντικά εναλλακτική κοινωνία και όχι απλώς σε μία εύκολα αντιστρέψιμη παραλλαγή της παρούσας, αλλά και το πρώτο βήμα προς τη δημιουργία μίας κοινωνίας δίχως συστημική βία, στην οποία ο κύκλος της βίας θα γίνει, για πρώτη φορά στην Ιστορία, περιττός.

³⁷³ Βλέπε: Takis Fotopoulos, «The transition to an alternative society: The ecovillage movement, the simpler way and the Inclusive democracy project-Takis Fotopoulos'reply», *Democracy & Nature*, Vol. 8, No. 1 (Μάρτιος 2002), σελ. 150-157.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι³⁷⁴**Το τέλος του «πολέμου» στο Ιράκ: Έγκλημα και...απάτη**

Τα πιο αδίστακτα τμήματα της υπερεθνικής ελίτ, δηλ. οι ελίτ των ΗΠΑ και Βρετανίας, με την άμεση υποστήριξη άλλων τμημάτων της στην Ιαπωνία, Ιταλία, Αυστραλία, Ολλανδία, Δανία κ.λπ., και την έμμεση υποστήριξη ή ανοχή των υπόλοιπων στην Γαλλία, Γερμανία καθώς και των κομπάρσων στην ημιπεριφέρεια (Ρωσία, Ελλάδα κ.λπ.) επέτυχαν τελικά, όπως ήταν βέβαια αναμενόμενο, τον στόχο τους: την εγκαθίδρυση «δημοκρατίας» στο Ιράκ! Δικαιολογημένα οι Σιρακ, Σρεντερ, ακολουθούμενοι από όλα τα άλλα μέλη της υπερεθνικής ελίτ και τους κομπάρσους, γιόρτασαν τη νίκη της «δημοκρατίας» στο Ιράκ και αύριο θα νομιμοποιήσουν στον ΟΗΕ και τον ίδιο τον πόλεμο, αν, όπως διαφαίνεται, πάρουν και αυτοί κάποιο κομμάτι από τη λεία.

Την ίδια χαρά εξεδήλωσαν και τα διεθνή χρηματιστήρια που μετά τη λαχτάρα που πήραν για δύο περίπου εβδομάδες όταν φαινόταν ότι θ' αναπτυχθεί ισχυρή αντίσταση στους εισβολείς (πράγμα που οδήγησε στη δραστική πτώση των τιμών), ανέκτησαν πάλι την εμπιστοσύνη τους όταν είδαν την τιμή του πετρελαίου να πέφτει κατακόρυφα. Γεγονός βέβαια αναμενόμενο εφόσον οι αγορές απλώς προεξοφλούσαν την μαζική αύξηση της παραγωγής Ιρακινού πετρελαίου από τις Αμερικανικές πολυεθνικές που γρήγορα θ' αναλάβουν την εκμετάλλευσή του. Άλλωστε η υπερεθνική ελίτ δεν έκρυψε τις προθέσεις της. Όχι μόνο, όπως ανέφερα σε προηγούμενο άρθρο μου,³⁷⁵ το επίλεκτο στέλεχος της Rupert Murdoch που είναι ιδιοκτήτης 175 εφημερίδων της υπερεθνικής ελίτ δήλωσε πριν τον πόλεμο ότι

³⁷⁴ Το κείμενο αυτό στηρίζεται σε άρθρο που δημοσιεύθηκε στην *Ελευθεροτυπία* (19/04/2003).

³⁷⁵ Βλ. *Ελευθεροτυπία* (22/02/2003).

αυτός ήταν ο στόχος, αλλά και έμμεσα έρχεται σήμερα να το επιβεβαιώσει η ψευτοσυνελευση της Ιρακινής αντιπολίτευσης που, «με προσκλήσεις των εισβολέων» συνήλθε κοντά στην Ουρ για να συζητήσει το «δημοκρατικό» μέλλον του Ιράκ. Η πρώτη απόφαση της σύναξης αυτής ήταν, όχι τυχαία, η διάλυση και απαγόρευση του Μπααθικού κόμματος, δηλαδή του κόμματος που είχε εθνικοποιήσει το Ιρακινό πετρέλαιο! Με αυτή την άκρως δημοκρατική απόφαση γιορτάστηκε η άφιξη της δημοκρατίας που, με τους κτηνώδεις βομβαρδισμούς τους, έφεραν στο Ιράκ οι «δημοκρατίες» της υπερεθνικής ελίτ οι οποίες, μέσα σε τρεις βδομάδες από τον έναρξη τους, στοίχισαν τις ζωές 2.320 Ιρακινών στρατιωτών, 1.400 Ιρακινών πολιτών και 5.103 τραυματισμούς, ενώ στους προσεχείς 3 μήνες αναμένεται να πεθάνουν 250.000 άτομα σαν αποτέλεσμα τραυματισμών και επιδημιών από τη καταστροφή των συστημάτων ύδρευσης κ.λπ.³⁷⁶ Και φυσικά οι «απελευθερωτές» συνεχίζουν το έργο τους σκοτώνοντας δεκάδες αντί-αμερικανούς διαδηλωτές στη Μοσούλη, τη Φαλούτζα κ.λπ.

Δεν είναι βέβαια εκπληκτικό ότι η απόφαση γι' αυτό το έγκλημα εναντίον ενός εξαθλιωμένου λαού ελήφθη «δημοκρατικότατα» από ολιγομελείς ελίτ στις «δημοκρατίες» που προκάλεσαν την καταστροφή, παρά την εκπεφρασμένη αντίθετη θέληση όχι μόνο των λαών σε ολόκληρο τον υπόλοιπο κόσμο αλλά ακόμη και στις ίδιες τους τις χώρες (ιδιαίτερα στη Βρετανία, Ισπανία, Ιταλία). Αλλά το έγκλημα της υπερεθνικής ελίτ δεν συνίσταται μόνο στα ανθρώπινα θύματα που προκάλεσε με την εισβολή της. Εξίσου σημαντικό είναι ότι με τον πόλεμο αυτό επέδειξε ότι δεν πρόκειται πια να σεβαστεί ούτε την εθνική κυριαρχία των λαών, ούτε βέβαια τους διεθνείς κανόνες που οι ίδιες οι ελίτ ιστορικά έχουν διαμορφώσει. Στο εξής, η μόνη επιλογή που θα δίνεται στους λαούς και στα κινήματα θα είναι είτε η υποταγή τους στη Νέα Τάξη που καθιερώνει η καπιταλιστική νεοφιλελεύθερη παγκοσμιοποίηση και η αντιπροσωπευτική «δημοκρατία», είτε η καταδίκη τους να έχουν

³⁷⁶ *The Guardian* research dept. (12/04/2003).

την τύχη του Γιουγκοσλαβικού, του Αφγανικού ή του Ιρακινού λαού. Και αυτό διότι, αντίθετα με την μυθολογία που ξεκινά από ξεπερασμένες θεωρητικές αντιλήψεις, ο στόχος της εισβολής δεν ήταν ούτε μία νέα αποικιοκρατία όπως ισχυρίζονται πολλοί στον Αραβικό κόσμο, ούτε ένας νέος ιμπεριαλισμός, όπως αντίστοιχα ισχυρίζονται πολλοί στην Μαρξιστική Αριστερά. Στη σημερινή διεθνοποιημένη οικονομία της αγοράς ούτε αποικιοκρατίες ούτε ιμπεριαλισμοί είναι πια δυνατοί. Όταν η υπερεθνική ελίτ ισχυρίζεται ότι το πετρέλαιο, όπως και η διακυβέρνηση της χώρας, θα επιστρέψει στους Ιρακινούς μετά την καθεστωτική αλλαγή, υπό μία έννοια το εννοεί. Εννοεί δηλαδή ότι με την πλήρη ένταξη της χώρας στην οικονομία της αγοράς ένα τμήμα των εσόδων από το πετρέλαιο πράγματι θα επανέλθει στον Ιρακινό λαό. Αυτό που κρύβει είναι ότι το τμήμα αυτό θα είναι πολύ μικροτερο από αυτό που εισέπραττε πριν ο λαός εφόσον οι πολυεθνικές που θ' αντικαταστήσουν την ντόπια ελίτ στην εκμετάλλευση του πετρελαίου θα φυγαδεύουν στις βάσεις τους κέρδη, μισθούς στελεχών κ.λπ. Ακόμη εννοεί ότι με την αντιπροσωπευτική «δημοκρατία» πράγματι θα αποκτήσουν μία ψευδαίσθηση «δημοκρατίας» οι Ιρακινοί. Μίας «δημοκρατίας», όμως όπου τα δύο-τρία κόμματα εξουσίας που θα δημιουργηθούν, υπό την αιγίδα της υπερεθνικής ελίτ, θα εναλλάσσονται στην εξουσία με την ίδια βασικά πολιτική, όπως άλλωστε συμβαίνει και στις ίδιες τις ΗΠΑ και στις υπόλοιπες σημερινές «δημοκρατίες». Σε περίπτωση δε που τυχόν ο λαός θα θελήσει να προχωρήσει παραπέρα από τα κόμματα εξουσίας εκλέγοντας κάποιο καθεστώς ανεπιθύμητο, το μακρύ χέρι της θα είναι κοντά να επιβάλλει πάλι την τάξη.

Ας έλθουμε όμως και στην απάτη, μέρος της οποίας αποκαλύφθηκε από τον ίδιο τον τρόπο που αποφασίστηκε και διεξήχθει ο πόλεμος, ξεσηκώνοντας λαϊκή οργή σε όλο τον πλανήτη. Η συνειδητοποίηση της απάτης αυτής, σε συνδυασμό με την ηρωική αντίσταση των απλών Ιρακινών πολιτών (δεν μιλώ για τον ρολο των πραιτοριανών τις Ιρακινής ελίτ που ακόμη δεν είναι ξεκάθαρος) αποτελεί και την πρώτη ήττα της υπερεθνικής ελίτ,

όπως ανέφερα στο πέμπτο κεφάλαιο. Η ίδια απάτη επιβεβαιώθηκε στην αστυνομοκρατούμενη Αθήνα στη διάρκεια της συγκέντρωσης των εκπροσώπων της Ευρωπαϊκής ελίτ που συνηργησε άμεσα ή έμμεσα στο έγκλημα, με αφορμή τη διεύρυνση της ΕΕ. Όχι μόνο είχαν οι εκπρόσωποι των εγκληματικών ελίτ το θράσος να συγκεντρωθούν στον ίδιο τόπο όπου λειτουργούσε μία πραγματική δημοκρατία συνελεύσεων των πολιτών πριν από 2,5 χιλιάδες χρόνια (άλλο το θέμα της στενής έννοιας του πολίτη που εφάρμοζε) αλλά τόλμησαν να μιλούν στον τόπο αυτό και για τη... δημοκρατία που έφεραν στο Ιράκ και σήμερα στην Αν. Ευρώπη — οι πεινασμένες ελίτ της οποίας θ' αποτελέσουν τη νέα περιφέρεια της ΕΕ. Στην απάτη όμως αυτή συνηργησε και η ρεφορμιστική Αριστερά η οποία αντί ν' ακολουθήσει το παράδειγμα του Σιατλ και της Γένοβας και να καλέσει τον λαό σε μαζική διαδήλωση στην «κόκκινη ζώνη» τους, ώστε να ωθήσει ακόμη και σε ματαίωση της φιέστας στη χώρας μας, αποπροσανατόλισε το λαϊκό κίνημα και το έστρεψε στη καθιερωμένη ...λιτανεία στην Αμερικανική πρεσβεία, ώστε οι εκπρόσωποι των εγκληματικών ελίτ να γιορτάσουν άνετα τη «νίκη της δημοκρατίας». Περιστό να λεχθεί ότι εάν δεν υπήρχαν οι λίγοι μαχητικοί ακτιβιστές που προσπάθησαν να πλησιάσουν την κόκκινη ζώνη η πορεία θα εξαφανιζόταν από τα διεθνή ΜΜΕ — όπως ακριβώς επιθυμούσαν οι διεθνείς ελίτ και το εδώ «σοσιαλιστικό» παράρτημα τους που έσπευσε να προχωρήσει σε μαζικές συλλήψεις επειδή οι νέοι αυτοί χάλασαν τη «γιορτή της δημοκρατίας».

Τέλος, η απάτη αφορούσε όχι μόνο την εκστρατεία συσκότισης που εξαπέλυσαν τα ΜΜΕ κατά τη διάρκεια του πόλεμου (βλ. Παράρτημα II) αλλά και την παραπληροφόρηση στο τέλος του, με τα οργανωμένα τηλε-σόου φιλαμερικάνικων διαδηλώσεων και την απόκρυψη των διαδηλώσεων κατά των εισβολέων, καθώς και με τη παντελή αποσιώπηση της δημιουργίας του Εθνικού Μετώπου για την Απελευθέρωση του Ιράκ (NFLI) που έχει στόχο την εκδίωξη των εισβολέων με αντάρτικο πόλης. Το κρίσιμο επομένως ερώτημα σήμερα είναι

εάν η υπερεθνική ελίτ θα επιτύχει, με τη λιμοκτονία και τη διακοπή του νερού και του ηλεκτρικού, να γονατίσει τον λαό αυτό και να τον αναγκάσει να συνεργαστεί μαζί της (όπως αντίστοιχα επέτυχε να γονατίσει οικονομικά τον Γιουγκοσλαβικό λαό) ώστε να «εκλέξει» τους εκλεκτούς της, ή αν, αντίθετα, με τον στραγγαλισμό αυτό θα οδηγήσει σε γενικευμένη αντίσταση. Από τη συνέχιση ή μη της αντίστασης αυτής στο Ιράκ, αλλά και από την ανάπτυξη της γενικότερης αντίστασης των λαών, θα κριθεί αν θα υποταχθούν όλοι στη Νέα Τάξη, ή αν κάποιοι θα παλέψουν για να την ανατρεψουν...

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Η εισβολή στο Ιράκ και η πλύση εγκεφάλου από τα Βρετανικά ΜΜΕ

Τα ΜΜΕ της υπερεθνικής ελίτ έχουν τελειοποιήσει την τεχνική τους να διαμορφώνουν μία φιλική ή τουλάχιστον ανεκτική κοινή γνώμη ακόμη και για ένα πόλεμο όπως ο σημερινός που είναι φανερά ο πιο άδικος πόλεμος στη μεταπολεμική Ιστορία και δεν διαθέτει τη παραμικρή νομική ή ηθική νομιμοποίηση (στην πραγματικότητα, δεν είναι βέβαια καν πόλεμος, λόγω του πελώριου τεχνολογικού και οπλικού ανοίγματος των εμπλεκομένων, αλλά απλώς η σφαγή ενός ουσιαστικά ανυπεράσπιστου λαού από τη φονικότερη μηχανή της Ιστορίας). Τα πελώρια ποσοστά επιδοκimaσίας του πόλεμου (ιδιαίτερα μετά τη κήρυξη του) τόσο στην Αμερική όσο και την Βρετανία, σε αντίθεση με τα αντίστοιχα πελώρια ποσοστά αποδοκimaσίας της εγκληματικής εισβολής σε χώρες των οποίων οι ελίτ είχαν κηρυχτεί αντίθετες με τον πόλεμο, φανερώνουν μία καθαρή συσχέτιση μεταξύ της δύναμης των ΜΜΕ — κυρίως των τηλεοπτικών που αποτελούν την μοναδική πηγή πληροφόρησης για το μεγαλύτερο τμήμα του κοινού — και της διαμόρφωσης της κοινής γνώμης στο κορυφαίο αυτό γεγονός.

Παρακάτω προσπάθησα να καταγράψω τον τρόπο παρουσίασης του πόλεμου από τα Βρετανικά ΜΜΕ και κυρίως από το BBC1 που είναι από τις κύριες πηγές πληροφόρησης για το Βρετανικό κοινό και, ιδιαίτερα σε καιρό πόλεμου, συγκεντρώνει τις προτιμήσεις του μέσου Βρετανού τηλεθεατή. Η πλύση εγκεφάλου του μέσου Βρετανού δεν άρχισε βέβαια όταν ξεκίνησε η εισβολή αλλά πολύ νωρίτερα και συγκεκριμένα πριν ένα περίπου χρόνο όταν εντατικοποιήθηκε η δαιμονοποίηση του Σανταμ. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ολόκληρο το Μπααθικό καθεστώς είχε προσωποποιηθεί στο «κτήνος Σανταμ» και μέχρι «σοβαρές» εκπομπές (και άρθρα) είχαν παρουσιαστεί όπου

«ειδικοί» εξηγούσαν τα ψυχολογικά προβλήματα του «τέρατος» αυτού που απειλούσε ολόκληρο τον φιλήσυχο κόσμο με τα όπλα μαζικής καταστροφής που κατείχε, τα οποία δεν είχε διστάσει να χρησιμοποιήσει κατά του ίδιου του λαού του κ.λπ.

Λίγο πριν να ξεκινήσει η εισβολή, το ένα μετά το άλλο τα «προοδευτικά» Βρετανικά ΜΜΕ άρχισαν ν' αλλάζουν πλώρη και ο «αντιπολεμικός» Observer ξαφνικά παίρνει θέση υπέρ του πόλεμου (βλ. κύριο άρθρο της 19/01/2003,) ενώ το ρεπορτάζ του Guardian από αντιπολεμικό μετατρέπεται καθημερινά σε «ίσων αποστάσεων», με κλίση υπέρ του πόλεμου. Αντίστοιχα, το ρεπορτάζ του BBC (τρόπος παρουσίασης των ειδήσεων, σκηνοθέτηση συνεντεύξεων κ.λπ.) παίρνει πια σαφή θέση υπέρ του πόλεμου. Για παράδειγμα, η «διπλωματική αποτυχία» στον ΟΗΕ αποδίδεται στους Γάλλους (προφανώς επειδή εμπόδισαν τη νομική κάλυψη της παράνομης εισβολής!) με τα λαϊκά ταμπλόιντ να έχουν επιδοθεί σε μαζική εκστρατεία διακωμώδησης των ιστορικών τους αντίπαλων, καλλιεργώντας με κάθε τροπο τον Αγγλικό σοβινισμό. Παράλληλα, η παγκόσμια αντιπολεμική αντίδραση έντεχνα αποσιωπάται και όταν εμφανίζεται στα τηλεοπτικά δελτία περνάει στα ψιλά.

Όταν άρχισε η εγκληματική εισβολή είναι ενδιαφέρον να δούμε πως οργανώθηκε η πολεμική ανταπόκριση ώστε να είναι «εκ γενετής» προκατειλημμένη. Όλοι σχεδόν οι ανταποκριτές στο μέτωπο ήταν προσκολλημένοι σε στρατιωτικές μονάδες (Αμερικανικές και κατά προτίμηση Βρετανικές) για να περιγράφουν την «προέλαση», ενώ οι «ανεξάρτητοι» ανταποκριτές στα μέρη όπου βρισκόντουσαν τα θύματα της επίθεσης ήταν μετρημένοι στα δάκτυλα. Σαν επιπρόσθετη «εγγύηση» ότι οι ζωντανές ανταποκρίσεις θα είναι οι «πρέπουσες», οι ανταποκρίσεις των προσκολλημένων σε μονάδες δημοσιογράφων (στη «συμμαχία», όπως αποκαλούνται παντα οι εισβολείς παρόλο που τα στρατεύματα της συμμαχίας αποτελούνται από μισθοφόρους δηλ. επαγγελματίες δολοφόνους δύο βασικά χωρών, των ΗΠΑ — 90% — και της Βρετανίας με ελάχιστους κομπάρσους από την Αυστραλία όσον αφορά τους

υπόλοιπους) μεταδίδονται σαν γεγονότα αναμφισβήτητα και αντικειμενικά. Αντίθετα, το μόνιμο σχόλιο που συνοδεύει τις ανταποκρίσεις των ανεξάρτητων δημοσιογράφων είναι ότι δεν έχουν ελευθερία κινήσεων και ότι οι ανταποκρίσεις τους παρακολουθούνται από το καθεστώς — ένας προφανής τρόπος για να δημιουργήσουν υποψία στους τηλεθεατές για το κατά πόσο αντικειμενικές είναι οι σχετικές ανταποκρίσεις.

Και έρχομαι στην καθημερινή κάλυψη των κυρίων γεγονότων που βέβαια είναι εντελώς ενδεικτική, αλλά χαρακτηριστική του κλίματος που δημιουργούν τα Βρετανικά ΜΜΕ.

Την παραμονή των πρώτων βομβαρδισμών (19/3) η συντριπτική πλειοψηφία των ειδήσεων από BBC κατακλύζεται με ρεπορτάζ από την προετοιμασία των Βρετανών στρατιωτών στο «μέτωπο» και ελάχιστες ανταποκρίσεις από την Βαγδάτη

Την ουσιαστικά πρώτη μέρα του «πόλεμου» (20/3) η γραμμή BBC γίνεται φανερή. Όπως τη περιέγραψε επιγραμματικά στο BBC radio 4 ο John Humphreys, κύριος παρουσιαστής της δημοφιλούς πρωϊνής εκπομπής πολιτικής ενημέρωσης και σχολιασμού, «Today», «ανεξάρτητα από τις διαφωνίες μας για τον πόλεμο μέχρι τώρα, δεν μπορούμε να συζητάμε πια για την σκοπιμότητα του πόλεμου κ.λπ. όταν οι δικοί μας διακινδυνεύουν τις ζωές τους. Ο Σανταμ είναι ένα τέρας και αφού τώρα άρχισε ο πόλεμος πρέπει να τελειώσει όσο πιο γρήγορα γίνεται για ν' απαλλαγούμε από αυτό».

Την δεύτερη μέρα (21/3/) η κάλυψη των αντιπολεμικών διαδηλώσεων που έχουν φουντώσει σε παγκόσμια κλίμακα (και στην ίδια τη Βρετανία) ελαχιστοποιείται στα τηλεοπτικά δελτία του BBC (ζήτημα αν αφιέρωσε ένα λεπτό στο θέμα το κεντρικό δελτίο του BBC1 στις 10 το βράδυ) ενώ αφιερώνει σχεδόν 15 λεπτά σε ανταποκρίσεις από τα συνεργεία που είναι προσαρτημένα σε μονάδες και άλλα 5 λεπτά σε ρεπορτάζ για τις οικογένειες των αξιωματικών που υπηρετούν στον Κόλπο.

Τη τρίτη μέρα (22/3), ενώ το προηγούμενο βράδυ είχε αρχίσει η «σοκ και δέος» εγκληματική τακτική με τους κτηνώδεις

βομβαρδισμούς της Βαγδάτης, παρόμοιους των οποίων δεν έχουμε ίσως ξαναδεί στην Ιστορία, ο Guardian βγαινει με πρωτοσέλιδο άρθρο ανταποκριτού του που περιγράφει στιχομυθία με κάποιο θύμα του καθεστώτος Σανταμ το οποίο ερωτά τους «απελευθερωτές» «που ήσασταν τόσο καιρό; Θέλω να σφίξω το χέρι του Μπους». Παράλληλα, η γραμμή να «υποστηρίζουμε τα παιδιά μας που κινδυνεύουν» τώρα εξαπλώνεται από το BBC, στην Εκκλησία (που μέχρι τότε είχε ηθικές αντιρρήσεις για τον πόλεμο) και στα έντυπα ΜΜΕ, ταμπλόιντ και μη. Τέλος, υποβιβάζεται δραστικά η μεγαλειώδης αντιπολεμική πορεία και συγκέντρωση στο Χαυντ Πάρκ η οποία, παρά την μεταστροφή της κοινής γνώμης, ως αποτέλεσμα και της μαζικής πλύσης εγκέφαλου, κατάφερε να συγκεντρώσει σύμφωνα με τους οργανωτές μεταξύ 500 χιλ. και 1 εκ. διαδηλωτές (γεγονός πρωτοφανές στη Βρετανική Ιστορία για αντιπολεμική διαδήλωση σε καιρό πόλεμου). Τα ΜΜΕ και κυρίως τα τηλεοπτικά στην αρχή μίλησαν για εκτιμήσεις της αστυνομίας που ανέβαζαν τους διαδηλωτές σε 100.000 αλλά όταν κατάλαβαν ότι ο γελοίος αυτός υποβιβασμός της πραγματικότητας θα τους έκανε εντελώς αναξιόπιστους τον διπλασίασαν και κατόπιν αστυνομία και ΜΜΕ (και ο ανταποκριτής της NET στο Λονδίνο Λ. Τσιριγωτάκης!) μιλούσαν για 200.000.

Τη τετάρτη μέρα (23/3) ο Observer γίνεται καθαρό φερέφωνο της πολεμικής προπαγάνδας. Η ειδησεογραφία του στις πρώτες σελίδες αναφέρεται πανηγυρικά στην υποχώρηση του στρατού του Σανταμ, στα ερείπια της τυραννίας του, και στα παιδιά που υποδέχονται τους απελευθερωτές, ενώ το κύριο άρθρο του μιλά για τον πόλεμο «που πρέπει να κερδηθεί». Από την άλλη μεριά, τα τηλεοπτικά ΜΜΕ κόπτονται για την «κατάφωρη» παραβίαση του διεθνούς δίκαιου από το Ιράκ που παρέλασε τους αιχμάλωτους Αμερικανούς («ξεχνώντας» την πραγματική διαπόμπευση των αιχμάλωτων στο Γκουαντανάμο!). Παράλληλα, η ηρωική αντίσταση του Ιρακινού λαού που άρχισε να αναπτύσσεται κατά των εισβολέων παρουσιάζεται ως δράση μερικών «βαλτών» και άλλων «ανθρώπων του Σανταμ», οι οποίοι

έχουν κάθε λόγο να μην θέλουν την «απελευθέρωση» τους από την υπερεθνική ελίτ.

Την πέμπτη μέρα (24/3) ενώ τα τηλεοπτικά κανάλια σε άλλες χώρες κατακλύζονται από φιλμ για τις φρικιαστικές συνέπειες των βομβαρδισμών, το BBC ελαχιστοποιεί το ρεπορτάζ από τα θύματα των βομβαρδισμών στα νοσοκομεία και γενικότερα τις συνέπειες των βομβαρδισμών. Τα δελτία του αντίθετα πλημμυρίζουν από τις «πολεμικές ανταποκρίσεις».

Την έκτη μέρα (25/3) πρώτη είδηση στο BBC είναι η δήθεν μαζική 'εξέγερση' των Σιιτων στη Βασόρα (που διαψεύστηκε ακόμα και από τους Ιρανούς Σιιτες!). Παράλληλα, εξακολουθεί η ελαχιστοποίηση του ρεπορτάζ από τα νοσοκομεία για τα θύματα των βομβαρδισμών και εξαφανίζονται οι παγκόσμιες αντιπολεμικές διαδηλώσεις από τα κύρια δελτία ειδήσεων.

Την έβδομη μέρα (26/3) ο εγκληματικός πολύνεκρος βομβαρδισμός στην αγορά της Βαγδάτης παρουσιάζεται με πολλά ερωτηματικά κατά πόσο προέρχεται από τη «συμμαχία» ή — ακόμη και αν αυτή είναι υπεύθυνη — κατά ποσο την απώτερη ευθύνη τη φέρουν οι Ιρακινοί που χρησιμοποιούν τους πολίτες σαν ανθρώπινες ασπίδες, παραβιάζοντας τη συνθήκη της Γενεύης! Παράλληλα βγαίνει στη φόρα ότι η δήθεν παράδοση της 51^{ης} Ιρακινής μεραρχίας με τους χιλιάδες αιχμάλωτους, για την οποία πανηγύριζαν τα Βρετανικά ΜΜΕ τις πρώτες μέρες του πόλεμου, ήταν κατασκευασμένη είδηση που διοχέτευσε το Πεντάγωνο.

Την όγδοη μέρα (27/3) οι βομβαρδισμοί αμάχων περνάν στα ψιλά και την πρώτη θέση στις ειδήσεις καταλαμβάνουν οι «νίκες» της συμμαχίας. Ουδεμία αναφορά για τις συνεχείς επιθέσεις, κυρίως σε εργατικές γειτονίες της Βαγδάτης με δεκάδες νεκρούς, και ελαχιστοποίηση ή αποσιώπηση των επιθέσεων στη υποδομή που ξεκίνησαν αυτές τις μέρες. Το κανάλι BBC4 φτάνει στη γελοιότητα να φιλοξενεί ανταπόκριση από τη Γαλλία που δείχνει μία οικογένεια η οποία ισχυρίζεται ότι μαnipουλάρεται από τη Γαλλική τηλεόραση κατά του πόλεμου (σε αντίθεση προφανώς με την αντικειμενική ενημέρωση των Βρετανικών ΜΜΕ!)

Οι ειδήσεις της ένατης και δέκατης μέρας (28/3 & 29/3) κυριαρχούνται από την νέα μεγάλη σφαγή σε αγορά της Βαγδάτης, η οποία περνά σαν μεγάλο ερωτηματικό αν πράγματι προέρχεται από συμμαχική βόμβα, ενώ γίνεται συστηματική προσπάθεια ν' αποδοθεί πάλι στους...Ιρακινούς, με βάση την «πληροφορία» ότι καθαιρέθηκε ο Ιρακινός διοικητής αεράμυνας γιατί οι αντιαεροπορικοί πύραυλοι του έπεφταν στην πόλη! Συγχρόνως το BBC1 αφιερώνει περισσότερο χρόνο στη αναχώρηση 3 φέρετρων Βρετανών στρατιωτών από τον Κόλπο από την σφαγή στην αγορά.

Την ενδέκατη μέρα (30/3) ο «προοδευτικός» Observer βγαίνει με 8οηλο τίτλο και φωτογραφία για τα «παιδιά μας» που θυσιάσαν τη ζωή τους (η ζωή των χιλιάδων αντιστοιχών Ιρακινών παιδιών προφανώς δεν έχει καμία αξία) ενώ οι ανηλεείς βομβαρδισμοί στη Βαγδάτη περνάν στα ψιλά και το αντιπολεμικό κίνημα έχει εξαφανιστεί εντελώς από τα ΜΜΕ.

Την δωδέκατη μέρα (31/3), τη στιγμή που οι βομβαρδισμοί στη Βαγδάτη γίνονται όλο και σφοδρότεροι, το BBC, αντί να πάρει συνεντεύξεις και να δείξει ρεπορτάζ για το τι υφίσταται ο Ιρακινός λαός (όπως π.χ. έκανε την ίδια μέρα η NET με τους ανταποκριτές της από την Βαγδάτη) γεμίζει το κύριο δελτίο ειδήσεων των 10 με στρατιωτικό ρεπορτάζ, στρατιωτικές νίκες κ.λπ. Το ίδιο συνεχίζεται και την επόμενη (1/4) και τη στιγμή που τα παγκόσμια κανάλια βούιζαν για τη σφαγή γυναικόπαιδων στην Αλ Χιλα, το BBC είχε στις πρώτες ειδήσεις τη «προέλαση» των «συμμαχικών» δυνάμεων, ενώ η σφαγή περνούσε στα ψιλά με ελάχιστο φιλμ από τα θύματα

Την δέκατη τετάρτη μέρα (3/4) η προέλαση στη Βαγδάτη και η «κατάληψη» του αεροδρομίου υπερκαλύπτει κάθε άλλη είδηση για σφαγές, αντιπολεμικές εκδηλώσεις κ.λπ. Την ίδια μέρα ο εγκληματίας πόλεμου Υπ. Άμυνας Χουν, όταν ρωτήθηκε στη Βουλή για τα τραύματα από βόμβες διασποράς στην Αλ Χιλα, δηλώνει ότι αυτά είναι εντυπώσεις που δημιουργεί το καθεστώς, δεδομένου ότι οδηγεί τα τηλεοπτικά συνεργεία όπου αυτό θέλει! Προφανώς, κατά τον θρασύτατο αυτό «σοσιαλιστή» εγκληματία

(που η ελίτ στη Βουλή τον άφησε ανενόχλητο να υποστηρίζει αυτές τις κτηνωδίες) τα κομματιασμένα κορμιά ήταν σκηνοθεσία του καθεστώτος!

Την δέκατη πέμπτη μέρα (4/4) έγινε γνωστό (Guardian) ότι η κυκλοφορία της Daily Mirror, του μόνου λαϊκού ταμπλόιντ που έχει πάρει κριτική θέση στον πόλεμο, έπεσε από τότε που άρχισε ο πόλεμος κάτω από 2 εκ. φύλλα ημερησίως, για πρώτη φορά στα τελευταία 70 χρόνια. Και αυτό, όταν η κριτική αυτή στάση δεν διανοείται βέβαια να αμφισβητήσει ότι ο νικητής του πόλεμου πρέπει να είναι η συμμαχία ή ότι πρέπει να «υποστηρίξουμε τα παιδιά μας στο μέτωπο»!

Το τελευταίο Σαββατοκύριακο (5&6/4) κυριαρχείται από την «μάχη της Βαγδάτης». Σχεδόν όλη μέρα το Σάββατο στα δελτία του BBC κυριαρχούσε η Αμερικανική εκδοχή ότι τα στρατεύματα τους είχαν φθάσει στο κέντρο της πόλης και είχαν καταλάβει μέρος της νοτιοδυτικής Βαγδάτης και μόνο στο τέλος της ημέρας, όταν ακόμη και οι ανταποκριτές του στη Βαγδάτη (καθώς και οι συνάδελφοι τους) επέμεναν ότι κανένας δεν είχε δει Αμερικανό στη Βαγδάτη, άρχισαν να μιλούν για απλή παρείσφρηση (στην οποία δεν παρέλειψαν βέβαια να προκαλέσουν εκατοντάδες νεκρούς). Τα κυριακάτικα φύλλα δεν μπορούν να κρύψουν τη χαρά τους γι' αυτό που θεωρούν την αρχή της πτώσης της Βαγδάτης.

Η πρώτη μετά τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο κατοχή μίας χώρας για να επιβληθεί μία Νέα Τάξη είναι πια γεγονός για τα Βρετανικά ΜΜΕ και πρέπει να γιορταστεί, σήμερα από τα ΜΜΕ, και αύριο (όπως ελπίζει η υπερεθνική ελίτ) και από τα διεθνή χρηματιστήρια...

Τάκης Φωτόπουλος
Λονδίνο, 6 Απριλίου 2003

Υ.Γ. Ο Επίλογος γράφτηκε στις 9/4 όταν σύσσωμα τα Βρετανικά ΜΜΕ πανηγύριζαν για τη «εξέγερση του λαού του

Ιράκ», δηλ. των περίπου 100-200 που συγκεντρώθηκαν «τυχαία» μπροστά στα δυτικά κανάλια και με παρόν Αμερικανικό ειδικό γερανοφόρο τανκ, που επίσης «τυχαία» βρέθηκε εκεί, έριξαν το άγαλμα του Σαντάμ. Και φυσικά όλα αυτά συνοδευόμενα από συνεντεύξεις «αγανακτισμένων πολιτών» στο BBC που, κουβαλώντας το πλιάτσικο τους, ευχαριστούσαν τον Μπους και τον Μπλερ που τους έσωσε ! Από τότε, καθημερινά τα δελτία ειδήσεων κατακλύζονται από ψευτο-συγκεντρώσεις και «συνεντεύξεις» με Ιρακινούς που εκφράζουν την ευγνωμοσύνη τους στους «απελευθερωτές», ενώ κάθε αντίσταση εναντίον τους εξοστρακίζεται από τις οθόνες και ο Μπλερ — αποθρασυμένος από τη «νικη» έφθασε να κάνει και επίσημο διάβημα στο BBC επειδή ασχολείτο υπερβολικά με τις λεηλασίες που ακολούθησαν το χάος της εισβολής. Δεν είναι λοιπόν περίεργο ότι με τη λήξη του πόλεμου οι δημοσκοπήσεις στη Βρετανία παρουσιάζουν μία εκτόξευση του ποσοστού αυτών που υποστηρίζουν τον πόλεμο, το οποίο ανέβηκε από 38% μία εβδομάδα πριν τον πόλεμο ανέβηκε στο 63% την εβδομάδα που έπεσε η Βαγδάτη!

Στηρίζετε το Δίκτυο ΠΔ

Αν βρίσκετε χρήσιμη την προσπάθεια του Δικτύου Περιεκτικής Δημοκρατίας (ΠΔ) και έχετε πειστεί ότι η κοινωνία που χρειαζόμαστε σήμερα είναι μια κοινωνία που βασίζεται σε μια Περιεκτική Δημοκρατία, βοηθήστε μας να διαδώσουμε το πρόταγμα της ΠΔ.

Η προσπάθεια μας στηρίζεται αποκλειστικά στην εθελοντική δουλειά των μελών του Δικτύου μας και στην έμπρακτη βοήθεια των φίλων της ΠΔ. Δεν έχουμε καμία χρηματοδότηση από κρατικούς ή υπερκρατικούς οργανισμούς, καθώς και από ιδιωτικούς οργανισμούς, ΜΚΟ κ.λπ.

Οι τρόποι που μπορείτε να βοηθήσετε είναι:

1. Με τη συμμετοχή σας στο Δίκτυο της Περιεκτικής Δημοκρατίας που είναι βέβαια και η σημαντικότερη ενεργή στήριξη που μπορείτε να προσφέρετε στο πρόταγμα της ΠΔ. Άμεσος στόχος του Δικτύου είναι η δημιουργία οριζόντια οργανωμένων αμεσοδημοκρατικών ομάδων που δρουν σε τοπικό αλλά και σε κεντρικό πολιτικό επίπεδο, με παρεμβάσεις σε εκδηλώσεις, κινητοποιήσεις, διαδηλώσεις, σωματεία, συνελεύσεις γειτονιάς κ.λπ. και το κυριότερο, το χτίσιμο νέων θεσμών ΠΔ, αρχίζοντας εδώ και τώρα.

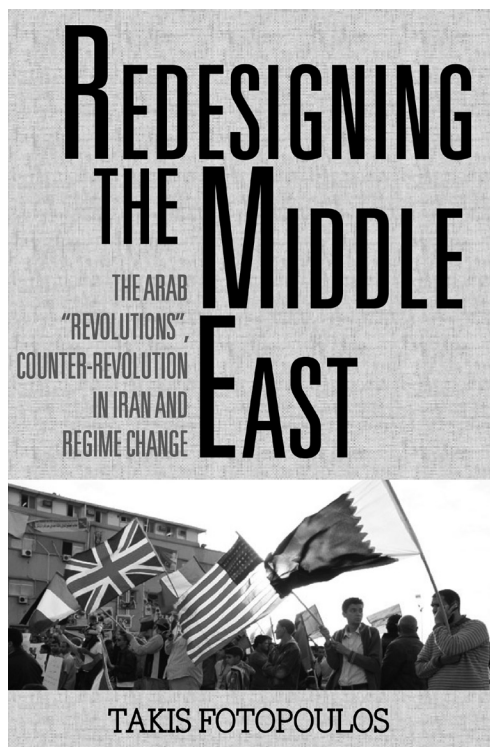
2. Με την εγγραφή σας ως συνδρομητή/συνδρομήτριας στο περιοδικό «Περιεκτική Δημοκρατία». Και ένα επιπλέον σημαντικό βήμα είναι η διάδοση του περιοδικού σε όσο το δυνατό περισσότερους ανθρώπους, γι' αυτό και αν μπορείτε γράψτε συνδρομητές κάποιους φίλους/φίλες σας.

3. Με την προσφορά κάποιου ποσού μέσω διαδικτύου (PayPal) ή με κατάθεση στον παρακάτω λογαριασμό. Κάθε συμβολή βοηθάει. Όλες οι οικονομικές προσφορές πηγαίνουν στη συντήρηση και επέκταση του Δικτύου μας και συμβάλλουν στις προσπάθειες μας για τη διάδοση του προτάγματος της ΠΔ. Ευχαριστούμε για τη βοήθεια σας!

- PayPal (πιστώνεται στο editors@inclusivedemocracy.org):
www.inclusivedemocracy.org/pd/stiriksi.htm
- Τραπεζικός λογαριασμός:

Εθνική Τράπεζα Της Ελλάδος
Αριθ. Λογαριασμού: 211/636454-31
IBAN Λογαριασμού: GR9501102110000021163645431
ΚΩΔ. SWIFT Τράπεζας (BIC): ETHNGRAA

Σας ενημερώνουμε για την προγραμματισμένη από τον εκδοτικό οίκο Clarity Press (www.claritypress.com) προσεχή έκδοση του νέου βιβλίου του Τάκη Φωτόπουλου για τις Αραβικές «Επανάστασεις» και τις εκστρατείες αλλαγής καθεστώτος σε Συρία και Ιράν.

REDESIGNING THE MIDDLE EAST

The Arab «Revolutions», Counter Revolution in Iran and Regime Change

Takis Fotopoulos

This book demonstrates that the ultimate aim in all the cases of the Arab “revolutions” has been to secure the full integration of all Arab regimes into the internationalised market economy (‘neoliberal globalisation’), either through a pseudo-democratisation of existing client regimes (Tunisia, Egypt) or through regime-change, following a NATO attack (Libya), with a similar fate clearly prescribed for Syria and Iran.

6ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΜΕΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΕΡΙΕΚΤΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

τεύχος #23 ΧΕΙΜΩΝΑΣ - ΑΝΟΙΞΗ 2012 τιμή 5€

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

**Η ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΩΝ ΛΑΪΚΩΝ ΣΤΡΩΜΑΤΩΝ ΚΑΙ
Η ΑΠΟΙΚΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΕ:
ΔΙΕΞΟΔΟΣ ΚΑΙ ΑΔΙΕΞΟΔΑ.**

Άρθρα του Τ. Φωτόπουλου για την ελληνική κρίση.

**ΕΚΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΕΝΑ ΛΑΪΚΟ ΜΕΤΩΠΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗΣ**

10 θέσεις για ένα παλλαϊκό Μέτωπο με στόχο την αποτροπή της
οικονομικής καταστροφής και την αυτοδύναμη οικονομία